

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Β. ΒΥΘΟΥΚΑ

ΟΒΙΔΙΟΥ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1
ΟΒΙΔΙΟΥ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ

ΥΠΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΒΥΘΟΥΛΑΚΑ

ΠΡΟΔΥΤΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΕΤΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

περιέχον βιβλία πέντε (1—5)

11, 19, 21, 35, 36, 61, 64, 66, 79, 89, 92, 106, 111, 112, 128, 131.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ»

1890

ΒΥΤ

ΟΒΙΔΙΟΥ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ

ΥΠΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΒΥΘΟΥΛΑΚΑ

ΠΡΟΔΥΤΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ
περιεχόν βιβλία πέντε

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ»
1890

ΤΩ:

ΑΓΑΘΩ, ΚΑΙ ΝΟΜΟΜΑΘΕΙ,

ΣΥΜΠΟΛΙΤΗ, ΗΜΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΩ, ΣΤΕΦΑΝΩ,

ΝΟΜΙΚΩ, ΣΥΜΒΟΥΛΩ,

ΤΗΝΔΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ
ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

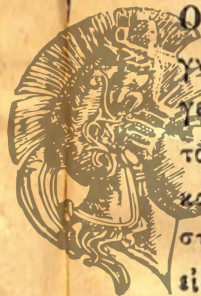
Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Βίος τοῦ Ὀβιδίου. Ὁ Πόπλιος Ὀβίδιος Νάσων (P. Ovidius Naso) γεννηθεὶς ἐν τῷ κατὰ τὴν χώραν τῶν Πελοποννησίων κειμένῳ Σούλμῳ τῷ 43ῳ π. Χ. κατήγετο ἐξ οἴκου εὐγενοῦς, εἰς τὴν τῶν ἰππέων τάξιν ἀνήκοντος. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ εὐκράτα τὰς ὧν κατέλειπον νὰ δώσῃ αὐτῷ ἀνατροφὴν καὶ παιδείαν, δι' ἧς νὰ ἡδύνατον ἀπροαχθῆ ἐν τῷ πολιτικῷ σταδίῳ ἔφερεν αὐτὸν ὡς καὶ τὸν πρεσβύτερον αὐτοῦ ἀδελφὸν εἰς Ῥώμην καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς τοῖς φημιζομένοις ἐλεεινοῖς τότε ῥήτορσι, Πόρκιον Λάτωνα καὶ Ἀρέλλιον Φύσκον, ὅπως διδαχθῶσι τὴν ῥητορικὴν. Καὶ ὁ μὲν ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν ἐν νεαρωτάτῃ ἡλικίᾳ, εἰκοσαετῆς μόλις· ὁ δὲ Πόπλιος λίαν προώρως ἠσθάνθη κλίσειν μεγάλην πρὸς τὴν ποίησιν, ἐφοῖτα μόνον ὅπως μὴ ἀπειθῆς τῷ πατρὶ φανῆ. Ὁ Σενέκας ἀκούσας τὸν Ὀβίδιον νὰ ἀπαγγέλλῃ ῥητορικοὺς λόγους, ἐπαινεῖ μὲν αὐτοὺς ὡς λίαν εὐφρεῖς, ψέγει δὲ ὡς τὴν διεξαγωγὴν τῶν θεμάτων ὡς μὴ οὔσαν μετ' αὐστηρᾶς τάξεως καὶ ἀποκαλεῖ αὐτοὺς ποιήματα ἄνευ μέτρου. Νεὸς ὢν ὁ ποιητὴς μετέβη εἰς Ἀθήνας, ὅπως μορφωθῆ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν· ἐν δὲ τῇ ἐπιστροφῇ του διέτρι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ψεν ἐν Σικελίᾳ. Χάριν τοῦ πατρὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον· ἐγένετο εἰς τῶν *Triumviri capitales*, εἰς οὓς ἦτον ἐπιτετραμμένον ἢ τῶν δεσποτικῶν ἐποπτεία, καὶ ἡἐπιτήρησις ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπιβεβλημένων ποινῶν διὰ δημοσίου ἐγκλήματα. Εἶτα ἔλαβε τὸ δικαστικὸν ἀξίωμα τῶν *Decemviri stlitibus iudicandis*. Ἐνταῦθα καταπαύει τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ στάδιον. Κατόπιν παρεδόθη εἰς τὴν ἡδονὴν ἀφρόντιδος εὐδαιμονίας, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἀσφαλούς ἡσυχίας, ἧς οἱ Ῥωμαῖοι ἐτύγχανον ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου μετὰ τὰς αἰματηρὰς καταστροφὰς τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, καὶ οὐδόλως ἐτράσσετο διὰ τῆς ἀναμνήσεως τῶν χρόνων τῆς δημοκρατίας ἀλλὰ διήρχετο βίον λίαν εὐχάριστον, ἀναπτύσσων τὰ ποιητικὰ αὐτοῦ χάρισμα. Ὅτε αἰφνης κατὰ τὸ ἔτος 761 ἀ. κ. Ῥώμης (7, μ. X.) ἐξωρίσθη εἰς Τόμους τῆς Μυσίας, συνάμα δὲ καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν ἐξεβλήθησαν τῶν δημοσίων βιβλιοθηκῶν. Αἰτία τῆς ἐξορίας τοῦ ποιητοῦ λέγεται ὅτι ἦσαν τὰ ποιήματα αὐτοῦ ὡς ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ ἰδίως τὸ *Ars amatoria*· τοῦτο ὅμως δὲν φαίνεται πιθανόν, ἀλλ' ἠθέλησαν διὰ τούτου νὰ καλύψωσιν τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς δυσμενείας τοῦ Αὐγούστου ἀπὸ τοῦ πλήθους. Τὸ πιθανώτερον ὅμως εἶνε ὅτι ὁ ποιητὴς ἦτο μέτοχός τινος τῶν πολλῶν κατὰ τοῦ Αὐγούστου κρυφίων συνωμοσιῶν, εἰς ἃς περιεπλέχθη ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Ἰουλία, ἧτις τότε ἦ ὁ συνεζευγμένη μετὰ τοῦ προγονοῦ καὶ θετοῦ υἱοῦ Τιβερίου Καίσαρος. Ὁ Ὀβίδιος ἔλαβε ἀλεπαλλήλως τρεῖς συζύγους, ὧν τὰς δύο πρώτας ἀπέπεμψε μόνη ἡ τελευταία διέμεινε πιστὴ πρὸς αὐτὸν μέχρι τέλους τοῦ βίου· δι' ὃ καὶ πολλαχοῦ τῶν ποιημάτων του ἐξυμνεῖ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς ὁ ποιητὴς. Ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 60 ἐτῶν περίπου μείνας ἐν τῇ ἐξορίᾳ 18 ἔτη καὶ ἐτάφη ἐν Τόμοις κατὰ

τὸ 776 ἔτος ἀ. κ. Ῥώμης (17. μ. χ.) Ἐπὶ τοῦ τάφου του ἐτέθη τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα, ὅπερ αὐτὸς ὁ ποιητὴς ζῶν συνέταξεν.

Hic ego qui jaceo, tenerorum lusor a morum,
Ingenio perii Naso poeta meo.
At tibi qui transis, ne sit grave, quisquis amasti,
Dicere Nasonis molliter ossa cu bent.

Ποιήματα αὐτοῦ. Τὰ ποιήματα τοῦ Ὀβιδίου εἶνε *Τραγωδίαι*, *Ἐπιστολαὶ* καὶ *Ἐλεγείαι*· εἰς ἃ ἐνησχολεῖτο κυρίως μέχρι τοῦ 30 ἔτους τῆς ἡλικίας του. Αἱ τραγωδίαὶ αὐτοῦ ἀπωλέσθησαν. Πιθανῶς μίαν μόνην Τραγωδίαν ἐπέξευρα ἔστη ἐντελῶς, τὴν *Μήδειαν*, περὶ ἧς ὁ Κοϊντιλιανὸς λέγει, ὅτι ἐν αὐτῇ δεκνύει ὁ Ὀβίδιος τί ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ, ἂν ἤθελε νὰ κυβερνήσῃ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐφυΐαν ἀντὶ νὰ ἀφεθῇ εἰς αὐτὴν.

Αἱ *Ἐπιστολαὶ* (*Epistolae* ἢ *Heroides*), ὅπως ὠνόμασαν αὐτὰς διὰ τὰς μυθικὰς γυναῖκας, ὑφ' ὧν ἀπεστάλησαν αὐταὶ κατὰ τὴν τοῦ ποιητοῦ φαντασίαν πρὸς τοὺς ἀπόντας φίλους των, ἦσαν τρόπον τινὰ νέον εἶδος ποιήσεως. Ἐν αὐταῖς ἐπαινεῖται δικαίως ἡ μεγάλη ψυχολογικὴ ἀλήθεια καὶ τὸ δραματικὸν πάθος ὅπερ μετὰ πολλῆς τέχνης παρίστησιν ὁ ποιητὴς.

Ἐλεγειακὰ αὐτοῦ ἔργα εἰσὶν *Amores* τεσσαράκοντα καὶ ἐννέα ἐλεγείαι, κατ' ἀρχὰς εἰς 5 καὶ εἶτα καὶ εἰς 3 βιβλία διαιρεθεῖσαι 2) *Libri Tristium* εἰς 5 βιβλία συλλογὴ ἐλεγείων, ἐν αἷς κλαίει ὁ ποιητὴς τὴν ἐν Τόμοις λυπηρὰν αὐτοῦ διαμονήν. 3) *Epistolae ex Ponto* βιβλία 4 ὁμοίας ὑποθέσεως. Ἐν ταῖς ἐλεγείαις ὁ Ὀβίδιος εἶχεν ὀδηγούς τὸν Κορνήλιον

Γάλλον, τὸν Ἄλβιον Τιβούλλον καὶ τὸν Σέξτον Προπέριον. Εὐφυΐα καὶ χάρις, γλῶσσα ἀρμονικὴ καὶ εὐκόλος εἶνε τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τῶν ἐλεγειακῶν ἔργων τοῦ Ὀβιδίου.

Μετὰ τὰς ἐλεγείας ἠκολούθησεν μικρὸν τι καὶ ἀτελὲς διδασκτικὸν ποίημα *Medicamina faciei* ἤτοι διδασκαλία περὶ τῆς χρήσεως διαφόρων μέσων πρὸς διατήρησιν τῆς ὠραίου τητος.

Εἰς τὸ διδασκτικὸν ἐπίσης εἶδος τῆς ποιήσεως ἀνήκουσιν καὶ τὰ μετὰ ταῦτα δημοσιευθέντα τρία ποιήματα 1) *Ars amatoria* εἰς 3 βιβλία, συνεχὲς διδασκτικὸν ποίημα περὶ τοῦ μέσου καθ' ὃν δύναται τις νὰ καθίσταται ἀρεστὸς τῷ γυναικίῳ φύλῳ. Ἐν αὐτῷ καταδεικνύεται μὲν ἡ μεγάλη εὐφυΐα τοῦ ποιητοῦ, συνάμα δὲ καὶ ἡ μεγάλη ἠθικὴ παραλυσία τῶν τότε Ῥωμαίων. — 2) *Remedia amoris*, διδασκτικὸν ποίημα περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν δύναται τις ν' ἀπαλλάσσεται τῶν παθῶν τοῦ ἔρωτος. — 3) *Fasti* εἰς 6 βιβλία, ποίημα διδασκτικὸν, περιέχον κατάλογον τῶν ἑορτῶν, αἵτινες πίπτουσι κατὰ τοὺς 6 πρώτους μῆνας τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ἔτους. Ἐτερον δ' αὐτοῦ ἔργον εἶνε τὸ *Ibis* τοῦτο εἶδος σατυρικοῦ ποιήματος· ἐν αὐτῷ ὁ ποιητὴς προφέρει κατάραν κατὰ κακούργου, συγκρινομένου πρὸς τοὺς περιβοήτους ἐν τοῖς μύθοις κακούργους.

Ἀλλὰ τὸ ἐπισημότερον τῶν ἔργων τοῦ Ὀβιδίου ὅπερ δύναται νὰ καταλεχθῇ εἰς τὸ διηγηματικὸν εἶδος τῆς ποιήσεως, εἶνε αἱ *Metamorphoses* εἰς 15 βιβλία, γραφεῖσαι μετὰ τὴν ἔξορίαν αὐτοῦ, ἐν οἷς περιέχονται σχεδὸν 250 μῦθοι, οἵτινες ὅλοι διὰ μεταμορφώσεώς τινος τελευτῶσι καὶ ἀπὸ τοῦ χάους καὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Καίσαρος καταλήγουσιν, ἀποτελοῦσιν ἐν ὅλῳ ἐκ μιᾶς ἀδιακόπου διηγήσεως. Ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶνε ἐπίνοια αὐτοῦ, διότι πρὸ αὐτοῦ πολλοὶ

Ἕλληνες ποιηταὶ ἐπραγματεύθησαν τοιοῦτου εἶδους ὑποθέσεις. Πρῶτος ἐποίησε μεταμορφώσεις Βοῖδς τις ἀρχαῖος ποιητὴς, οὐτινος τὸ ποίημα ἐκλήθη *Ὀριθολογία*, διότι ἐμυθολογεῖτο ἐν αὐτῷ, ὅτι αἱ ὄρνεις ἐξ ἀνθρώπων ἐγείναν. Εἶτα πολλοὶ ποιηταὶ τῆς Ἀλεξανδρινῆς σχολῆς καὶ μετὰξὺ αὐτῶν ἰδίᾳ ὁ Νικάνωρ, οὗ τὸ ποίημα ἴσως ἐγνώρισεν ὁ Ὀβιδίος. Αἱ μεταμορφώσεις μαρτυροῦσι τὴν ἐξοχὸν τέχνην τοῦ ποιητοῦ καὶ ἀκρίθειαν περὶ τὴν στοιχουργίαν, τὴν εὐφυΐαν, τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ δύναμιν. Γνωρίζει ἐπιτηδείως νὰ συνάπτῃ πρὸς ἀλλήλους ἕνα ἕκαστον τῶν μῦθων καὶ νὰ ἀποφεύγῃ τὴν μονοτονίαν. Παρατηρεῖται ὅμως καὶ ῥητορικὴ τις σπουδὴ, τὸ μὲν πρὸς τὴν ἐπικόσμησην καὶ ῥητορείαν, τὸ δὲ πρὸς τὸ θεραπεύειν ἐπιτυχῆ λέξεων παίγνια.

Χαρακτὴρ αὐτοῦ. Ὁ Ὀβιδίος ποιήσιν προῦκρινεν οὐχὶ σοβαρὰν, ἐμβριθῆ καὶ ὑψηλοφον ἀλλ' ἰλαρὰν τινα καὶ ἐπαφρόδιτον χάριν τέρψεως καὶ ψυχαγωγίας. Πάνυ εὐφυῶς εἶχεν πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως, ἀγχινοῖα τε καὶ εὐτραπελίαν, καὶ ζωηρότητι φαντασίας, καὶ ἐνθυμημάτων ἀστείότητι, καὶ λέξεως χάριτι. Διὸ ἐν τοῖς πλείστοις τῶν αὐτοῦ ποιημάτων δύναται τις ν' εὕρῃ πλοῦτον ἀγχινοῶν ἐνθυμημάτων καὶ παιγνίων τερπνῶν, καὶ λέξεως κομψότητα καὶ ποικίλην χροιάν καὶ στοιχουργίαν εὐρυθμον καὶ ρέουσάν. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλάκις ἀφίνει ἀχαλίνωτον τὴν ἑαυτοῦ φαντασίαν, ὥστε ἐκτρέπεται εἰς λεπτολογίας ὑπερβαινούσας τὸ μέτρον, ἀλλ' ὅμως κέκτηται καὶ πλεῖστα πλεονεκτήματα δι' ὧν δικαίως δύναται νὰ συγκαταλέγηται μετὰξὺ τῶν πρώτων ποιητῶν.

Βοηθήματα εἶχον κατὰ τὴν μετάφρασιν τὰς ἐξῆς ἐκδόσεις τὴν τοῦ Haupt, τὴν τοῦ Burmann, τὴν τοῦ Δρος Joh. Siebelis, τὴν τοῦ H. J. Müller, τὴν τοῦ Dubois-Fontanelle,

τὴν τοῦ Σ. Βλαντιῆ, τὸ λεξικὸν **Jeh. Siebelis** ἐπιδιορθωθὲν
ὑπὸ **Fg. Polle.** κτλ.

Ἐγγραφον μηνὶ Ἰβρίῳ 1888.

Σημ. Ἡ μετάφρασις, ἐπειδὴ ὤρισται διὰ μαθητάς, ἐγένετο ὅσον ὀ-
ν τε κατὰ λέξιν, εἰς τινα ὅμως μέρη διὰ νὰ ἀποδόσωμεν ἀκριβῶς τὴν
ἔννοιαν τοῦ περιγραφομένου ἠναγκάσθημεν νὰ παραφράσωμεν ἢ ἐντὸς
παρενθέσεως νὰ ἐπεξηγῶμεν τὸ σημαινόμενον διὰ πλείονων λέξεων. Δύ-
ναται δὲ ἕκαστος τῶν διδασκόντων νὰ μετατρέπη τὴν τε σύνταξιν καὶ
τὴν φράσιν ἀναλόγως τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀντιλήψεως καὶ τῆς τῶν μαθητῶν
ἀναπτύξεως. Ἡμεῖς διὰ τῆς μεταφράσεως ταύτης βοήθημά τι τοῖς μα-
θηταῖς ἐβουλήθημεν παρασχεῖν καὶ εἰ ἐπετύχομεν τοῦ σκοποῦ, κρινέτω-
σαν οἱ ἐπαίοντες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΟΒΙΔΙΟΥ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἐπίκλησις τῶν Θεῶν. — Τὸ πρὸ τῆς δημιουργίας χάος καὶ ἡ πρώτη
ἀδεάκριτος ὕλη — Τὸ χάος διακρίνεται εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα —
Πλάσις τοῦ εὐγενεστάτου τῶν δημιουργημάτων ἦτοι τοῦ ἀνθρώπου.
(1 — 84)

Ἡ ψυχὴ μου μὲ ἄγει νὰ ψάλλω τὰς εἰς νέα σώματα με-
ταβληθείσας μορφάς. Θεοί, — διότι σεῖς μεταβάλλετε καὶ ἐκεί-
νας, — εἰς πνεύματα εἰς τὸ ἐμὸν ἐπιχείρημα, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρ-
χῆς τοῦ παντός μέχρι τῶν ἐμῶν χρόνων καταγέτε ἀδιάλει-
πτον τὸ ἄσμα.

Πρὸ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις πε-
ρικαλύπτει τὰ πάντα, μία μορφή τῆς φύσεως ὑπῆρχεν καθ'
ὅλην τὴν περιοχὴν, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Χάος· ἦτο ἀκατέρ-
γαστος καὶ ἄμορφος ὄγκος, καὶ οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ βᾶρος ἀδρα-
νές καὶ ἦσαν συμπεφυρμένα ἐν αὐτῷ διάφορα σπέρματα οὐχὶ
καλῶς συνδεδεμένων πραγμάτων. Οὐδεὶς μέχρι τοῦδε Τιτᾶν
παρεῖχε φῶς εἰς τὸν κόσμον, οὔτε νέα κέρατα ἀνανέωνεν ἡ
Φοῖβη αὐξανομένη, οὔτε ἐν τῷ περιεχυμένῳ ἄερι αἰωρεῖτο ἡ
γῆ τοῖς ἰδίοις βάρεσιν ἰσοροποῦσα, οὔτε τοὺς βραχίονας περὶ
τὸ μακρὸν κράσπεδον τῆς γῆς ἐξέτεινεν ἡ Ἄμφιτρίτη. Καὶ
ὅπου ἦτο ἡ γῆ, ἐκεῖ καὶ ὁ πόντος καὶ ὁ ἀήρ, οὕτω δὲν ἦτο
στερεὰ ἡ γῆ, δὲν ἦτο πλωτὴ ἡ θάλασσα, ἔστερεῖτο φωτὸς ὁ
ἀήρ. Εἰς οὐδὲν ἔμενεν ἡ αὐτὴ μορφή, ἀλλὰ ἀνθίστατο ἕτερον
πρὸς ἕτερον, διότι ἐν τῷ αὐτῷ σώματι τὰ μὲν ψυχρὰ ἐπολέ-
μουν πρὸς τὰ θερμά, τὰ δὲ ὑγρά πρὸς τὰ ξηρά, τὰ δὲ μαλακὰ

ρον, καὶ διέταξε αὐτὸν νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ πρόσω-
πον ὀρθὸν νὰ αἴρῃ πρὸς τὰ ἄστρα. Οὕτω ἡ γῆ, ἣτις πρότερον
ἦτο ἀκατέργαστος καὶ ἄμορφος, μετατραπέῖσα ἐνεδύθη ἀγνώ-
στους μορφὰς ἀνθρώπων.

Περὶ τῶν τεσσάρων γενεῶν καὶ τῆς μάχης τῶν Γιγάντων κατὰ τῶν
θεῶν. (89 — 162).

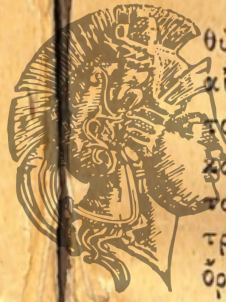
Πρῶτος ἐγεννήθη ὁ χρυσοῦς αἰὼν, ὅστις οὐδενὸς τιμωροῦ
ὄντος ἐκουσίως, ἄνευ νόμου τὴν πίστιν καὶ τὸ δίκαιον ἐξήσκει.
Ἡ ποινὴ καὶ ὁ φόβος ἀπῆσαν, οὐδ' ἀπειλητικοὶ λόγοι ἐν πε-
πηγμέναις χαλκίταις στήλαις ἀνεγινώσκοντο, οὐδὲ ἰκέτης ὁ
δῆμος ἐφοβεῖτο τὸ πρόσωπον τοῦ δικαστοῦ του, ἀλλ' ἦσαν ἀ-
σφαλεῖς ἄνευ δικαστοῦ. Δὲν εἶχεν εἰσέτι ἡπίτις ἀποκοπεῖσα
ἐκ τῶν ἑαυτῆς ὀρέων, κατέλθῃ εἰς διαφανῆ ὕδατα, ἵνα ἐπι-
σκεφθῇ ξένην γῆν, καὶ οὐδεμίαν παραλίαν οἱ ἀνθρώποι πλὴν
τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐγνώριζον. Δὲν ἐξώλυον εἰσέτι ἀποκρημνοὶ
τάφροι τὰς πόλεις, δὲν ὑπῆρχε σαλπίγξ ἐξ εὐθέος, οὐδ' ἐκ καμ-
πτοῦ χαλκοῦ κέρας, οὐδὲ κράνη, οὐδὲ ξίφος· ἄνευ τῆς χρή-
σεως στρατιώτου τὰ ἔθνη ἀσφαλῆ ὄντα διῆγον ἐν τερπνῇ εἰ-
ρήνῃ. Καὶ αὐτὴ ὡσαύτως ἡ γῆ ἄψαυτος ὑπ' ἀρότρου καὶ ἀ-
χαρκατος ὑπὸ ἀννίων ὑφ' ἑαυτῆς παρεῖχε τὰ πάντα, καὶ ἐπαρ-
κούμενοι εἰς τὰς αὐτομάτως αὐξανόμενας τροφὰς συνέλεγον
τοὺς καρπούς τῶν δένδρων καὶ τὰ ὀρεινὰ μιμαίκωλα, τὰ κράνα
καὶ τὰ ἐν σκληροῖς φρούνοις προσκεκολλημένα μῶρα καὶ τὰς πι-
πτούσας ὑπὸ τὸ εὐρὺ τοῦ Διὸς δένδρον βαλάνους. Ἐκρ ἦτο
αἰώνιον, καὶ πρᾶοι οἱ Ζέφυροι μετ' εὐκραοῦς αὔρας ἐξωγοῦνον
τὰ ἄνευ σπέρματος φυόμενα ἄνθη. Καὶ μετ' οὐ πολὺ τοὺς καρ-
πούς ἡ γῆ ἀνήροτος ἔφερεν καὶ μὴ ἀνανεούμενος ὁ ἀγρός ἐλευ-
καίνετο διὰ βαρέων στάχεων· οἱ δὲ ποταμοὶ ὅτε μὲν γάλα-
κτος, ὅτε δὲ νέκταρος ἔρρεον, καὶ μέλι ξανθὸν κατέσταζεν ἀπὸ
χλωρᾶς πρίνου.

Ἀφ' οὗ δὲ τοῦ Κρόνου πεμφθέντος εἰς τὸν σκοτεινὸν Τάρτα-
ρον, ὁ κόσμος ἦτο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Διὸς, ἐπῆλθεν ἡ ἀρ-

γυρᾶ γενεά, κατωτέρα μὲν τῆς χρυσῆς, τιμιωτέρα δὲ τοῦ πυ-
ροῦ χαλκοῦ. Ὁ Ζεὺς συνέστειλε τοὺς χρόνους τοῦ ἀρχαίου ἑα-
ρος καὶ διὰ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους καὶ τοῦ εὐμεταβό-
λου φθινοπώρου καὶ τοῦ βραχείος ἑαρος διήρσεε τὸ ἔτος εἰς
τέσσαρα διαστήματα. Τότε πρῶτον ὁ ἀήρ ὑπὸ ξηρῶν καυμά-
των θερμανθεὶς ἐφλέχθη, καὶ ὁ πάγος ὑπὸ τῶν ἀνέμων συσφιγ-
χθεὶς ἐκρεμάσθη. Τότε πρῶτον εἰσέδυσαν ὑπὸ οἴκους οἱ ἀνθρω-
ποι. Οἴκοι δὲ ἐχρησίμευσαν ἄντρα καὶ αἱ πεπυκνωμέναι φυλ-
λαδες καὶ οἱ συνδεδεμένοι διὰ φλοιοῦ λίγοι. Τότε πρῶτον οἱ
Δημητριακοὶ καρποὶ εἰς μακρὰς αὐλακὰς κατεχώσθησαν καὶ
εἰστέναζαν πιεσθέντες ὑπὸ τοῦ ζυγοῦ οἱ μύσχοι.

Τρίτη μετ' αὐτὰς ἐπῆλθεν ἡ χαλκίνη γενεά, ἀγριωτέρα
κατὰ τὴν γνώμην καὶ μᾶλλον ῥέπουσα πρὸς τὰ φρικαλέα ὄ-
πλα, οὐχὶ ὅμως καὶ κακοῦργος.

Τελευταία δ' ἐγεννήθη ἡ ἐκ τοῦ σκληροῦ σιδήρου. Παρευ-
θὺς πᾶν ἀνόσιον εἰσέδυσεν εἰς τὸν ἐκ τῆς χειροτέρας φλεβὸς
αἰῶνα· ἔφυγεν ἡ αἰδώς, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ πίστις, τὸν τόπον δὲ
τούτων κατέλαβον αἱ ἀπάται καὶ οἱ δόλοι, αἱ ἐνέδραι, ἡ βία
καὶ ἡ ἀνοσῖος πλεονεξία. Ἀναπετάννυε ὁ ναύτης τὰ ἰστία εἰς
τοὺς ἀνέμους, ἂν καὶ εἰσέτι καλῶς δὲν ἐγνώριζεν αὐτούς, καὶ αἱ
τρόπιδες, αἵτινες ἐπὶ πολὺν χρόνον εἶχον διαμείνη εἰς τὰ ὑψηλά
ὄρη, ἔταλατεύοντο ἐπὶ ἀγνώστων κυμάτων. Καὶ τὴν κοινὴν
πρότερον, ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ τὰς αὔρας, γῆν προνοητι-
κὸς γεωμέτρης ὄρισε διὰ μακρῶν ὀρίων. Οὐχὶ μόνον τοὺς καρ-
πούς καὶ τὰ ὀφειλόμενα τρόφιμα ἀπῆτουν παρὰ τῆς θείας γῆς,
ἀλλ' εἰσεχώρησαν μέχρι τῶν σπλάγγων τῆς γῆς καὶ ἐξώρυ-
σαν τὰ πλούτη, ἃτινα εἶχε κρύψη ἡ γῆ καὶ εἰς τὰς Στυγίας
σκιάς, παρορμήματα γινόμενα τῶν κακῶν. Καὶ ἦδη ὁ βλαβε-
ρὸς σίδηρος καὶ ὁ βλαβερώτερος τούτου χρυσὸς ἦλθον εἰς φῶς·
προκύπτει ὁ μεταξὺ δύο μερῶν γενόμενος πόλεμος σείων δι' αἰ-
μοχαροῦς χειρὸς τὰ κροταλίζοντα ὄπλα. Ζῶσιν ἐξ ἀρπαγῆς.
Δὲν εἶνε ἀσφαλῆς ὁ ξένος παρὰ τοῦ ξενίζοντος, οὐδὲ ὁ πενθε-
ρὸς παρὰ τοῦ γαμβροῦ, καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡ ἀγάπη εἶνε σπα-
νία. Ὁ ἀνὴρ ἐπιθυμεῖ τὸν ὄλεθρον τῆς συζύγου, ἐκείνη δὲ τὸν
τοῦ ἀνδρός· αἱ δὲ φοβεραὶ μητρυαὶ μίγνύουσιν ὠχρὰ ἀκόνιτα.

132

διὰ τοῦ ἐξῆς λόγου διέλυσε τὴν σιωπὴν. | Ἐκεῖνος μὲν ἔλαβε τὴν τιμωρίαν, ἀποβάλλετε ταύτην τὴν φροντίδα. Τί ἦτο τὸ κακούργημα καὶ τίς ἡ ἐκδίκησις, θὰ σὰς διδάξω. Ἐφθασεν εἰς τὰς ἡμετέρας ἀκοὰς ἡ ἀτιμία τοῦ αἰῶνος· ταύτην ἐπιθυμῶ νὰ διαψεύσω, κατέρχομαι ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου καὶ θεὸς ὑπ' ἀνθρωπίνην μορφήν περιέρχομαι τὰς χώρας. Ἦθελον λίαν βραδύνη, ἐὰν ἀπηρίθιμου πόσην κακίαν εὔρον ἕκασταχοῦ· κατωτέρα ὑπῆρξεν αὐτῆ ἡ δυσφημία τοῦ ἀληθοῦς. Διῆλθον τὸν Μαίναλον, τὸ φρικαλέον διὰ τοὺς πλήρεις θηρίων κευθμῶνας καὶ σὺν τῇ Κυλλήνῃ τοὺς πιτυῶνας τοῦ παγετώδους Λυκαίου. Ἐντευθεν ἔρχομαι εἰς τὰς κατοικίας τῶν Ἀρκάδων καὶ εἰς τὴν ἄξενον στέγην τοῦ τυράννου, ἐν ᾧ ἡ ὄψια δεῖλη προσεῖλκυτε τὴν νύκτα· ἔδωκα σημεῖα ὅτι ἦλθε θεός, καὶ ὁ λαὸς ἤρχισε νὰ δέηται. Ἐν πρώτοις περιγελαῖ τὰς εὐσεβεῖς δεήσεις ὁ Λυκάων· μετ' ὀλίγον, λέγει, αὐτὰ κάμω κατάδηλον διὰ δοκιμῆς, ἂν οὗτος εἶνε θεός ἢ θνητός οὕτω ὥστε νὰ μὴ μένη ἀμφίβολον τὸ ἀληθές. » Τὴν νύκτα βαρὺν ἐκ τοῦ ὕπνου ἐτοιμάζεται νὰ με ἀπολέσῃ δι' ἀπροσδοκῆτου θανάτου· αὕτη ἡ δοκιμὴ τῆς ἀληθείας ἀρέσκει αὐτῷ. Μὴ ἀρκεθεῖς εἰς τοῦτο διέκοψε διὰ ζήφους τὸν λαιμὸν ἐνὸς ὁμήρου ἀπεσταλμένου ἐκ τοῦ γένους τῶν Μολοσσῶν· καὶ οὕτω τὰ ἡμιθανῆ αὐτοῦ μέλη τὰ μὲν ἐν ζέοντι ὕδατι βράζει, τὰ δὲ ὑποβαλὼν πῦρ ψήνει. Ταῦτα ἅμα ἐπέθεσεν ἐπὶ τῶν τραπεζῶν, ἐγὼ δὲ τῆς ἐκδικητικῆς φλογὸς ἀνέτρεψα τὸν οἶκον ἐπὶ τῶν ἐπαξίων τῷ οἰκοδεσπότη ἐφεστίων θεῶν. Περίτρομος ἐκεῖνος φεύγει, καὶ φθάσας εἰς τοὺς σιγῶντας ἀγρούς ἐξολολύζει καὶ εἰς μάτην ἐπιχειρεῖ νὰ ὁμιλήσῃ· τὸ στόμα του ἀφ' ἑαυτοῦ συνάγει λύσσαν, καὶ ἐξ ἔρωτος πρὸς τοὺς συνήθεις φίλους τρέπεται κατὰ τῶν ποιμνίων καὶ τῶρα αὐθις ἐν τῷ αἵματι χαίρει. Εἰς λάχνην μεταβάλλονται αἰεσθήτες, εἰς κνήμας οἱ βραχίονες· γίνεται λύκος καὶ διατηρεῖ τὰ ἴχνη τῆς ἀρχαίας μορφῆς· ἡ πολιότης ἢ αὐτὴ μένει, καὶ αὐτὸ τὸ βίαιον τοῦ προσώπου, ὁμοίως λάμπουσιν οἱ ὀφθαλμοί, ἢ αὐτὴ τῆς ἀγριότητος εἰκὼν διατηρεῖται. Κατέπεσεν εἰς οἶκος, ἀλλὰ δὲν ἦτο ἄξιον νὰ καταστραφῇ εἰς οἶκος, ἐφ' ὅσον ἐπεκτείνεται ἡ γῆ,

ἡ ἀγρία βασιλεύει Ἐρινύς. Δύνασαι νὰ νομίσης ὅτι ὤμοσαν εἰς τὸ ἔγκλημα. Ἄς δώσωσιν τὸ ταχύτερον πάντες ποινάς, ἄς εἰσὶν ἄξιοι νὰ ὑποφέρωσιν τοιαύτην ἀπόφασιν ἔχω. Οἱ μὲν ἐπιδοκιμάζουσιν τοὺς λόγους τοῦ Διὸς διὰ φωνῆς ἐρεθίζοντες μᾶλλον τὸν μαινόμενον ἐκ τῆς ὀργῆς θεόν, ἄλλοι δὲ προστίθενται πρὸς τὸ μέρος τοῦ διὰ συγκατανεύσεως. Ἡ καταστροφή ὅμως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους προξενεῖ λύπηνας πάντας· καὶ ἐρωτῶσι, τίς ἐστὶ ἡ ὄψις τῆς γῆς ὅταν ἐρημωθῇ ἀνθρώπων; τίς θὰ φερῇ εἰς τοὺς βωμοὺς θυμίαμα; τοὺς τοιαῦτα ἐρωτῶντας — ἐπειδὴ τὰ λοιπὰ θὰ μειώσιν εἰς τὴν φροντίδα αὐτοῦ — ὁ βασιλεὺς τῶν ἐπουρανίων διατάττει νὰ μὴ ταράττωνται, καὶ ὑπισχνεῖται γενεὰν ἀνομοίαν τῷ προτέρῳ λαῷ ἐξ ἀρχῆς θαυμασίας.

Καὶ ἐμελλε νὰ διασπείρῃ ἐφ' ὅλων τῶν χωρῶν τὸν κεραυνόν· ἀλλ' ἐφοβήθη μήπως ἀνάψῃ ὁ ἱερός αἰθήρ ὑπὸ τοσούτων πυρῶν καὶ καταφλεχθῇ ὁ μακρὸς ἄξων. Ἀναμιμνήσκειται προσέτι ὅτι ὑπάρχει εἰς τοὺς γρησμούς, ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρὸς, καθ' ὃν ἡ θεὰ Ἄρτα, ἡ γῆ καὶ τὰ βασίλεια τοῦ οὐρανοῦ συναρπασσέντα θὰ καῶσι καὶ ὁ ἐπίπονος ὄγκος τοῦ κόσμου θὰ καταστραφῇ. Ἀποτίθησι τὰ ὑπὸ τῶν χειρῶν τῶν Κυκλώπων κατασκευασθέντα βέλη· διάφορος ποινὴ εἶνε ἀρεστὴ τοῖς θεοῖς, τὸ ν' ἀπολέσῃ τὸ θνητὸν γένος ὑπὸ τὰ ὕδατα καὶ νὰ ἀπολύσωσιν ἐξ ὄλου τοῦ οὐρανοῦ τοὺς ὄμβρους. Παρευθὺς τὸν μὲν βορρᾶν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνέμους ἐνέκλεισεν εἰς τὰ Αἰόλια ἄντρα, ὅστινες διώκουσι τὰ ἐπαχθέντα νέφη· ἀπέλυσε δὲ τὸν Νότον· ἐξίπτεται ὁ Νότος διὰ τῶν διαβρόχων πτερῶν, κεκαλυμμένος τὸ φοβερὸν πρόσωπον ὑπὸ πισσοειδοῦς γνόφου. Ὁ πάγων του εἶνε βαρὺς ἐξ ὄμβρων, καὶ ἐκ τῆς πολιᾶς χαίτης αὐτοῦ ῥεεῖ ὕδωρ, ἐπὶ τοῦ μετώπου καθήνται τὰ νέφη, στάζουσι καὶ τὰ πτερά καὶ ὁ κόλπος αὐτοῦ· καὶ ὡς περ διὰ τῆς εὐρείας χειρὸς του θλίβει τὰ κεκρυμμένα νέφη γίνεται βροντὴ μετὰ ταῦτα χύνονται ἀπὸ τοῦ αἰθέρος πυκνοὶ ὄμβροι. Ἡ δὲ Ἴρις, ἡ ἄγγελος τῆς Ἥρας, ἐνδεδυμένη ποικίλα χρώματα συλλέγει τὰ ὕδατα καὶ τὰ προσφέρει τροφήν εἰς τὰ νέφη. Καταπίπτουσι τὰ σπαρτά, καὶ οἱ γεωργοὶ ἐκπέμπουσι ἀπελλι-

243

224

στικὰς φωνὰς καὶ ματαίως ἀπόλλυται ὁ κόπος τοῦ μακροῦ χρόνου.

Δὲν περιώρισε δὲ τὴν ὀργὴν ὁ Ζεὺς εἰς τὸν οὐρανὸν του, ἀλλ' ἦλθεν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ ὁ κυανοχαίτης ἀδελφὸς μὲ ἐπικουρικὰ ὕδατα. Οὗτος δηλαδὴ συγκαλεῖ τοὺς ποταμούς, οἵτινες ἀφ' οὗ εἰσῆλθον εἰς τὰ δώματα τοῦ τυράννου αὐτῶν. «Δὲν πρέπει τώρα, εἶπε, νὰ μεταχειρισθῶ μακρὰν προτροπὴν· ἐκχύσατε τὰς δυνάμεις σας—οὕτω εἶνε ἀνάγκη—ἀνοίξατε τὰς οἰκίας, καὶ ἀπομακρύνοντες τοὺς ὄγκους, ἀπολύσατε ὅλας τὰς ἡνίας εἰς τοὺς ὑμετέρους ποταμούς.» Διέταξεν. Οὗτοι μὲν ἐπιστρέφουσι καὶ ἀναχαλῶσι τὰς ὀπὰς τῶν πηγῶν, καὶ μὲ ἀχαλίνωτον ῥεῦμα κυλινδοῦνται εἰς τὸ πέλαγος. Αὐτὸς δὲ διὰ τῆς τριαίνης του ἐπληξε τὴν γῆν· ἀλλ' ἐκείνη δονεῖται, καὶ ἐν κινήσει ἤνοιξε τὰς διόδους τῶν ὑδάτων. Ἐπιπολάσαντες οἱ ποταμοὶ ῥέουσι διὰ τῶν ανοικτῶν πεδίων, καὶ μετὰ τῶν σπαρτῶν συναρπάζουσι τὰ δένδρα συνάμα καὶ τὰ κτήνη καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς οἰκίας καὶ μετὰ τῶν ἰδίων ἱερῶν τὰ ἄδυστα. Καὶ ἂν οἶκος τις ἔμεινε καὶ ἠδυνήθη ἀκατάβλητος, ἀντισταθῆ κατὰ τοσοῦτον κακοῦ, τὴν ὄροφν ὁρῶς καλύπτει ὕδωρ ὑψηλότερον καὶ πιεζόμενοι οἱ πύργοι ὑπὸ τῆς δίνης κρύπτονται.

Καὶ ἤδη ἡ θάλασσα καὶ ἡ γῆ οὐδεμίαν διαφορὰν εἶχον· τὰ πάντα ἦσαν πόντος οὕτινος ὅμως πόντου ἔλειπον αἱ ἀκταί. Ὁ μὲν καταλαμβάνει τὸν λόφον, ὁ ἕτερος κάθηται ἐπὶ κυρτῆς λέμβου καὶ διευθύνει τὰς κώπας ἐκεῖ, ὅπου νεωστὶ ἦροτρία. Ὁ μὲν ὑπεράνω τῶν σπαρτῶν ἢ τῆς ὄροφῆς τῆς κατακλυσθείσης ἐπαύλεως πλέει· ὁ δὲ καταλαμβάνει ἰχθύων ἐν τῇ κορυφῇ τῆς πετελέας. Ἡ ἄγκυρα ἐπήγνυτο εἰς πράσινον λειμῶνα, ἂν ἡ τύχη τὸ ἔφερον, ἢ προσέτριβον τὰ κοῖλα πλοῖα εἰς τοὺς ὑποκειμένους ἀμπελῶνας. Καί, ὅπου πρὸ ὀλίγου αἱ λεπταὶ αἰγες ἐδρέποντο τὸν χόρτον ἐκείνον, ἐκεῖ τώρα θέτουσι τὰ ἑαυτῶν σώματα αἱ δύσμορφοι φῶκαι. Θαυμάζουσιν ὑπὸ τὸ ὕδωρ τὰ ἄλση, τὰς πόλεις καὶ τοὺς οἴκους αἱ Νηρηίδες καὶ κατέχουσιν ἤδη τὰ ἄλση οἱ δελφῖνες, οἵτινες τρέχουσιν ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κλάδων καὶ ταραττοντες διασείουσι τὰ στελέχη.

A

Κολυμβᾶ ὁ λύκος μεταξύ τῶν προβάτων· τοὺς ξανθοὺς λέοντας ὀχεῖ τὸ ὕδωρ, τὸ ὕδωρ ὀχεῖ τὰς τίγρεις, οὔτε αἱ κεραυνοειδεῖς δυνάμεις τὸν ταῦρον, οὔτε τὴν παρασυρθεῖσαν ἔλαφον αἱ ταχεῖαι κνήμαι ὠφελούσιν. Τὸ δὲ περιπλανώμενον πτηνὸν ζητήσαν ἐπὶ πλὴν τόπον, ἐνθα νὰ δύναται νὰ σταθῆ, πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφοῦ ἀπηύθησαν τὰ πτερά του. Κατέκλυσεν τοὺς λόφους ἢ ὑπερμεγέθης ὄρυγῃ τοῦ πόντου, καὶ ἐπληττον τὰς κορυφὰς τὰ πρωτοφανῆ ὕδατα. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀνθρώπων ἀρπάζεται ὑπὸ τῶν ὑδάτων· ὅσων δ' ἐφείσθη τὸ ὕδωρ, τούτους καταδαμαζει ἢ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τροφῆς μακρὰ ἀσιτία.

Ἡ Φωκίς χωρίζει τοὺς Ἀονίους ἀπὸ τῶν Οἰταίων χωρῶν, γῆ καρποφόρος, ἐν ὅσῳ ἦτο γῆ, ἀλλὰ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον μέρος τῆς θαλάσσης καὶ εὐρὺ πεδίον τῶν αἰφνηδίων ὑδάτων ἐκαλύψαν αὐτήν. Ἐκεῖ ὄρος ὑψηλὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Παρνασσὸς ζητεῖ διὰ τῶν δύο ὑψηλῶν κορυφῶν του τὰ ἄστρα, καὶ ὑπερέχει διὰ τῆς κορυφῆς τὰ νέφη. Ἐνταῦθα — διότι τὰ λοιπὰ εἶχε καλύψῃ τὸ ὕδωρ — προσωρμίσθη ὁ Δευκαλίων μετὰ τῆς ἀλόχου αὐτοῦ ἐπὶ μικρᾶς ἐποχούμενος σχεδίας, τὰς Κωρυκίδας νύμφας καὶ τὰς ὄρεινὰς θεότητας ἱκετεύουσιν καὶ τὴν προφήτιδα Θεμίδα, ἧτις τότε ἐξουσίαζε τὰ μαντεῖα. Οὐδεὶς ἀνὴρ ἐκείνου καλλίτερος ἦτο οὐδὲ μᾶλλον ἐραστῆς τοῦ δικαίου· οὐδεμία γυνὴ ἐφοβεῖτο τοὺς θεοὺς μᾶλλον ἐκείνης. Ὡς ὁ Ζεὺς παρετήρησεν τὴν ἐξ ὑγρῶν ὑλῶν τελματώδη γῆν, καὶ εἶδεν ὅτι ἐκ τοσοῦτων χιλιάδων ἀνδρῶν εἰς μόνος ἐσώθη, καὶ ἐκ τοσοῦτων χιλιάδων γυναικῶν μία μόνη ἐσώθη, ἄκακοι ἀμφότεροι, ἐπιμεληταὶ ἀμφότεροι τοῦ θεοῦ, διεσκόρπισε τὰ νέφη, καὶ τῆς ὀμίχλης ὑπὸ τοῦ βορρᾶ ἀπομακρυνθείσης καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἔδειξε τὴν γῆν, καὶ τὸν αἰθέρα εἰς τὴν γῆν. Οὐδὲ τῆς θαλάσσης ἡ ὀργὴ μένει πλέον, καὶ ἀποθέσας τὸ τρικρανὲς δόρυ ὁ κυβερνήτης τοῦ πελάγους καταπραΰνει τὰ ὕδατα καὶ τὸν ἐκ τοῦ πυθμένος ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν ἐξέχοντα καὶ τοὺς ὤμους δι' ἐμφύτου κογχύλης κεκαλυμμένον γλαυκόχρουν Τρίτωνα καλεῖ, καὶ διατάττει αὐτὸν νὰ ἐμφυσήσῃ τὴν ἠχηρὰν κόγχην καὶ νὰ δώσῃ τὸ σημεῖον τῆς ἀνακλήσεως εἰς τὰ θαλάσσια καὶ

313

319

ποτάμια ὕδατα. Ἡ κοίλη στρεπτή βυκάνη λαμβάνεται ὑπ' ἐκείνου, ἥτις ἀπὸ τοῦ κατωτάτου ἄκρου αὐξάνει εὐρυνομένη, ἢ βυκάνη, ἥτις ἐμπλησθεῖσα ἀέρος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πόντου, πληροὶ τὰς ἀκτὰς φωνῆς τὰς πρὸς τὴν ἀνατολὴν καὶ τὰς πρὸς τὴν δύσιν τοῦ Φοίβου. Καὶ τότε ἅμα αὕτη ἤγγισε τὸ στόμα τοῦ θεοῦ τὸ σταλάζον ἐκ τῆς ὑγρᾶς γενειάδος καὶ ἐσάλπισεν ἐμφυσηθεῖσα τὴν διαταχθεῖσαν ἀνάκλησιν. ἠκούσθη εἰς ὅλα τὰ ὕδατα τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, τὰ ὕδατα δέ, εἰς τὰ ὁποῖα ἠκούσθη, περιέκλεισεν εἰς τὰς κοίτας των ἀποσυρομένων δὲ τῶν ποταμῶν, καὶ οἱ λόφοι φαίνονται ἐξερχόμενοι. Ἦδη ἡ θάλασσα ἔχει παραλίαν, οἱ ποταμοὶ πληροῦσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν κοίτην· ἀνακύπτει ἡ γῆ, αὐξάνουσι οἱ διάφοροι τόποι ἐλαττουμένων τῶν ὑδάτων καὶ μετὰ πολὺν χρόνον τὰ δάση δεικνύουσι γυμνάς τὰς κορυφὰς των καὶ ἰλὺν κατέχουσιν ἐναπολειφθεῖσαν ἐν τοῖς φυλλώμασιν· ἀπεκατέστη ὁ κόσμος. Ἀφ' οὗ εἶδεν ὁ Δευκαλίων ὅτι οὗτος ἔμεινε κενὸς καὶ ἔρημος καὶ αἱ γαῖαι ἤγον βαθεῖαν σιγὴν ἐνδακρυς ὁμιλεῖ πρὸς τὴν Πύρραν ὡς εἴη·

«ὦ ἀδελφή, ὦ συζυγός, ὦ μόνη ἐναπολειφθεῖσα τῶν ἑταιρικῶν, τὴν ὁποίαν συνέθετε μετ' ἐμοῦ ἢ ἐκ τῆς κοινῆς ἀρχῆς τῶν πατέρων προερχομένη συγγένεια κατὰ πρῶτον, καὶ εἶτα τὸ λέχος, τῶρα δὲ αὐτοὶ οἱ κίνδυνοι τῶν χωρῶν συνδέουσι, τὰς ὁποίας βλέπουσιν ἀνατολὴ καὶ δύσις, ἡμεῖς οἱ δύο εἴμεθα ὄχλος· τὰ λοιπὰ κατέχει ὁ πόντος. Καὶ μέχρι τοῦδε οὐδ' ἡ διὰ τῆς ἡμετέρας ζωῆς πεποιθήσις εἶνε ἀρκετὰ ἀσφαλῆς. Τῶρα ἔτι τὰ νέφη διαταράττουσι τὸν νοῦν. Τίνα νοῦν θὰ εἶχες, ὦ δυστυχῆς, ἐὰν ἄνευ ἐμοῦ σὲ ἤρπαζε ἡ μάτρα; τίνι τρόπῳ θὰ ἠδύνασο μόνη νὰ ὑποφέρῃς τὸν φόβον; τίς ἤθελέ σε παρηγορεῖ λυπούμενην; Διότι ἐγώ, πιστευσόν μοι, ἐὰν καὶ σὲ κατεῖχεν ὁ πόντος, ἤθελον σὲ ἀκολουθήσῃ, ὦ γύναι, καὶ θὰ κατεῖχε καὶ ἐμὲ ὁ πόντος. ὦ εἴθε νὰ ἠδυνάμην διὰ τῶν πατρικῶν τεχνῶν ν' ἀναπλάσω λαοὺς καὶ ἐγγύσω ψυχὰς εἰς τὴν διαπλασθεῖσαν γῆν. Τῶρα τὸ θνητὸν γένος εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο σώζεται — οὕτως ἐφάνη εὐλογον τοῖς ἐπουρανίοις — καὶ παράδειγμα τῶν ἀνθρώπων μένομεν ἡμεῖς.» Εἶπε καὶ ἔκλαιον.

Ἀπεφάσισαν νὰ δεηθῶσιν εἰς οὐράνιον δαίμονα καὶ βοή-

θειαν νὰ ζητήσωσι ἀπὸ τῶν ἱερῶν χρησμῶν. Οὐδόλως ἐβράδυναν· προσέρχονται ἀμέσως εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Κηφισοῦ, οὐπω μὲν διαφανῆ, διατέμνοντα ὅμως ἤδη τὴν συνήθη κοίτην. Ἐνταῦθα ἀφ' οὗ σπείσαντες ἔρρανον δι' ὕδατος τὰς ἐσθῆτας καὶ τὴν κεφαλὴν, διευθύνουσι τὰ ἔχνη των πρὸς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας θεᾶς, τοῦ ὁποίου τὰ ἀετώματα εἶχον ῥυπωθῆ ὑπὸ δυσειδοῦς βρύου, καὶ ἴσταντο ἄνευ πυρῶν οἱ βωμοί. Ἄμα ἤγγισαν τὰς βαθμίδας τοῦ ναοῦ, ἐκάτερος καταπίπτει πρηνῆς χαμαὶ καὶ καταπτοημένοι ἔδωκαν φιλήματα εἰς τὸν παγερὸν λίθον. Καὶ οὕτως, αἰὲν ὑπὸ δεήσεων δικαίων, εἶπον, ἐπικαμφθέντες οἱ θεοὶ πραῦνονται, ἐὰν κάμπηται ἡ ὀργὴ τῶν θεῶν, εἰπέ, ὦ Θέμις, διὰ τίνος τέχνης δύναται ν' ἀνορθῆ ἡ βλάβη τοῦ ἡμετέρου γένους, καὶ φέρε δὸς βοήθειαν, ὦ ἀγαθωτάτη, εἰς τὸ καταποντισθὲν σύμπαν.» Συνεκινήθη ἡ θεὰ καὶ ἔδωκε τὸν ἐξῆς χρησμόν «Ἀναχωρήσατε τοῦ ναοῦ, καὶ καλύψαντες τὴν κεφαλὴν, λύσατε τὰς περιεζωσμένας ἐσθῆτας, καὶ ῥίπτετε ὀπισθεν τῶν νώτων τὰ ὄστᾶ τῆς μεγάλης μητρὸς.» Ἐμείναν ἐπὶ πολὺ ἐκθαμβοί, πρῶτη δὲ ἡ Πύρρα διὰ τοῦ λόγου διαλύει τὴν σιωπὴν καὶ ἀνανεύει νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς θεᾶς, καὶ μὲ περιδεῆς στόμα παρακαλεῖ ὅπως τῇ παρασχῇ συγγνώμην καὶ φοβεῖται μήπως μολύνῃ τὰς μητρικὰς σκιας ῥίπτουσα τὰ ὄστᾶ. Ἐν τούτοις ἐπαναλαμβάνουσι καθ' ἑαυτοὺς ἐξετάζοντες τοὺς ἐκ τοῦ βαθέος σκότους κεκαλυμμένους λόγους τοῦ δοθέντος χρησμοῦ.

Εἶτα ὁ Προμηθεΐδης καθησυχάζει τὴν κόρην τοῦ Ἐπιμηθέως δι' εἰρηνικῶν λόγων καὶ λέγει «ἡ ἀπατηλὴ εἶνε εἰς ἡμᾶς ἡ ἀγχίνοια, ἡ ὄσιος εἶνε καὶ οὐδὲν τὸ ἀνόσιον συμβουλεύει ὁ χρησμός. Μεγάλῃ μῆτηρ εἶνε ἡ γῆ· οἱ λίθοι ἐν τῷ σώματι τῆς γῆς νομίζω ὅτι λέγονται ὄστᾶ· τούτους διαταττώμεθα νὰ ῥίπτωμεν ὀπισθεν τῶν νώτων.» Ἄν καὶ ἐκινήθη ἡ Τιτανία ὑπὸ τοῦ μαντεύματος τοῦ συζύγου, ἡ ἐλπίς ὅμως αὐτῆς μένει εἰς ἀμφιβολίαν· τοσοῦτον ἀμφοτέροις δυσπιστοῦσιν εἰς τὰς οὐρανίους συμβουλάς. Ἄλλὰ τί θὰ βλάβῃ νὰ δοκιμάσωσι; διῆστανται καὶ ἀποκαλύψαντες τὴν κεφαλὴν ἀποζωνύουσι τοὺς χιτῶνας, καὶ τοὺς διαταχθέντας λίθους ὀπισθεν τῶν

ποδῶν ῥίπτουσι. Οἱ λίθοι — τίς τοῦτο ἤθελε πιστεύσῃ, εἰμὴ μάρτυς ἦτο ἡ ἀρχαιότης; — ἤρχισαν νὰ ποθέτωσι τὴν σκληρότητα καὶ τὸ παγερὸν αὐτῶν, καὶ νὰ μαλακῶνται χρόνῳ τῷ χρόνῳ καὶ μαλαχθέντες νὰ λαμβάνωσι μορφήν. Μετ' οὐ πολὺ, ἅμα ἤρχισαν νὰ αὐξάνωσι καὶ νὰ λαμβάνωσι ἠπιωτέραν φύσιν, ἥτις δύναται νὰ φανῆ ὡς μορφή ἀνθρώπου, οὐχὶ οὕτω κατάδηλος, ἀλλ' ὡς ἐξ ἐπιχειρισθέντος μαρμαρου, οὐχὶ ἀρκετὰ ἀκριβῆς καὶ ὁμοιωτάτη μὲ ἀξέστα ἀγάλματα. Τὸ μέρος ὅμως αὐτῶν διὰ τινος χυμοῦ ὑγρὸν καὶ γήινον ἐγένετο, ὥστε μετεβλήθη πρὸς χρῆσιν τοῦ σώματος· ὅτι δὲ ἦτο στερεὸν καὶ ἀδύνατον νὰ καμψθῆ μεταβάλλεται εἰς ὅστ' ἂν ὅσον δὲ μέρος πρότερον ἢ ὁ φλέψ, μένει ἀμετάβλητον ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐν βραχεῖ διαστήματι τῇ ἐπινεύσει τῶν ἐπουρανίων οἱ ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ἀνδρός ῥιφθέντες λίθοι ἔλαβον μορφήν ἀνδρῶν, καὶ ἐκ τῆς γυναικείας βολῆς ἀνεπλάσθη ἡ γυνή. Ἐνεκα τοῦτου εἴμεθα γένος καρτερικὸν καὶ ἐμπειρον τῶν κόπων καὶ δι-

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

415
 δομεν δείγματα ἐκ ποίας καταγωγῆς ἐγενήθημεν. Τὰ λοιπὰ δὲ ὑπὸ διαφόρων μορφῶν ζωῶν οἰκεία θελήσει τὴ φύσιν ἡ γῆ, ἀφ' οὗ ἡ παλαιὰ ὑγρασία ὑπὸ τοῦ πυρός τοῦ ἡλίου ἐθερμάνθη, καὶ οἱ βόρβοροι καὶ τὰ ἐνυγρὰ ἔλη ἐξογκώθησαν ὑπὸ τῆς θερμότητος, καὶ τὰ γόνιμα σπέρματα τῶν ὄντων τραφέντα ἐν χρόνῳ ἐδάφει, ὡς ἐν κοιλίᾳ μητρός, ηὔξήθησαν καὶ ἔλαβον μετὰ καιρὸν μορφήν τινα. Οὕτω, ἅμα ἐγκατέλιπε τοὺς διαβρόχους ἀγροῦς ὁ ἐπτάστομος Νεῖλος, καὶ ἐπανάφερε τὰ ρεύματα αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχαίαν κοίτην, καὶ ἡ πρόσφατος ἰλύς ὑπὸ τοῦ αἰθερίου ἀστέρος ἐξηράνθη, πλεῖστα ζῶα εὐρίσκουσιν οἱ γεωργοὶ ἀναστρέφοντες τοὺς βώλους, καὶ μεταξὺ τούτων βλέπουσιν τινὰ μὲν πρὸ ὀλίγου ἀρχίσαντα νὰ γεννῶνται κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον, τινὰ δὲ ἀτελῆ καὶ χλωὰ ὄντα κατὰ τὰ ἑαυτῶν μέρη, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ σώματι πολλάκις μέρος μὲν ζῆ, μέρος δὲ εἶνε ἀκατέργαστος γῆ. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑγρασία καὶ ἡ θερμότης συγκερασθεῖσαι συλλαμβάνουσι, καὶ ἀπὸ τούτων τῶν δύο κατάγονται τὰ πάντα. Καὶ ἐν ᾧ τὸ πῦρ εἶνε πολέμιον τοῦ ὕδατος, ὃ ἐκ τῆς ὑγρασίας ἀτμὸς πάντα τὰ ζῶα παράγει, καὶ ἡ συμφωνία τῶν ἀσυμφῶνων κα-

θίσταται ἀρμοδία πρὸς γέννησιν. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἡ βορβορώδης γῆ ἐκ τοῦ προσφάτου κατακλυσμοῦ ἀνεπυρώθη ὑπὸ τῶν θερμῶν ἀκτίνων τοῦ ἐν τῷ ὑψηλῷ αἰθέρι ἡλίου, παρήγαγεν ἀναριθμητὰ εἶδη ζῶων καὶ ἐν μέρει μὲν ἐπανήγαγε τὰς ἀρχαίας μορφάς, ἐν μέρει δὲ ἔπλασε νέα τέρατα. Ἐκείνη δὲ χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀλλὰ καὶ σὲ ὡσαύτως, ᾧ μεγίστε Πῦθον, τότε ἐγέννησεν, ὅστις καὶ εἰς τοὺς νέους λαοὺς, ἄγνωστος δρακῶν, ἐνέβαλες τρόμον τοσαύτην ἔκτασιν κατεῖχες ἐπὶ τοῦ ὄρους. Τοῦτον ὁ τοξότης θεός, καὶ ὅστις οὐδέποτε πρότερον τοιαῦτα ὄπλα μετεχειρίσθη, εἰμὴ κατὰ τῶν δορκάδων καὶ τῶν φυγαδῶν αἰγαγρῶν, βαρὺν ὑπὸ χιλίων βελῶν, ἐξαντλήσας σχεδὸν τὴν φάρετραν ἀπώλεσε διὰ φαρμάκου ἐκχυθέντος διὰ τῶν μελανῶν πληγῶν· καὶ ἵνα μὴ τὴν φήμην τοῦ ἔργου ἡ ἀρχαιότης δυνηθῆ νὰ ἀπολέσῃ, συνέστησε τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας δι' ἐπιφανοῦς ἀγωνίσματος ὀνομασθέντας Πυθία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ καταδαμασθέντος δρακόντος. Εἰς τούτους ὅστις τῶν νέων ἐνίκα ἢ κατὰ πάλιν ἢ κατὰ τὸν δρόμον ἢ κατὰ τὴν ἀρματοδρομίαν, ἐκαρβάνεν ὡς τμητὴν φήγινον κλάδον. Δὲν ὑπῆρχεν εἰσέτι δάφνη, καὶ τὸ ἐκ τῆς μακρᾶς κόμης εὐπρεπὲς μέτωπον περιέστεφεν ὁ Φοῖβος ἐκ κλάδων οἰουδήποτε δένδρου.

Ἡ τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ κόρη Δάφνη—ἡ ὠραιότερα τῶν νυμφῶν τῆς ἐποχῆς τῆς—θέλουσα ν' ἀποφύγῃ τὸν ἔρωτα τοῦ Ἀπόλλωνος μεταβάλλεται ὑπὸ τοῦ πατρός τῆς εἰς τὸ ὁμώνυμον φυτὸν, ἵνα διατηρήσῃ τὴν παρθενίαν τῆς. (451 — 567).

Πρῶτος ἔρωσ τοῦ Φοῖβου ἦτο ἡ Πηνειῆς Δάφνη, ταύτην δὲ δὲν προήγαγεν ἄγνωστος τύχη, ἀλλ' ἡ ἀπηνῆς τοῦ ἔρωτος ὀργή. Τοῦτον ὁ Δῆλιος νεωστὶ εἶχεν ἰδῆ, υπερήφανος ὢν διὰ τὴν τοῦ δρακόντος νίκην, νὰ κάμπτῃ τὸ τόξον τείνων τὴν νευράν. «Τί, τῷ εἶπε, ᾧ λαμπρὸν παιδίον, κοινὸν μεταξὺ σοῦ καὶ τῶν βαρέων ὄπλων; τὰ φορέματα ταῦτα ἀρμοζουσιν εἰς τοὺς ἡμετέρους ὤμους. οἷτινες δυνάμεθα νὰ δίδωμεν βεβιαίως πληγὰς εἰς τὰ θηρία καὶ εἰς τοὺς πολεμίους, οἱ ὅποιοι πρὸ ὀλίγου τὸν διὰ τῆς λοιμοφόρου κοιλίας τόσα πλέθρα πιέζοντα

455

οίδαλέων Πύθωνα ἐστρώσαμεν δι' ἀναριθμήτων βελῶν. Σὺ ἀρ-
 κέσθητι νὰ ἐξεγείρης διὰ τῆς σῆς ἐπιθυμίας, ἀγνοῶ, τίνας ἔρω-
 τας, καὶ μὴ θέλε ν' ἀντιποιῆσαι τὴν ἡμετέραν δόξαν.» Πρὸς
 τοῦτον ὁ υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης εἶπεν· «Τὸ σὸν τόξον πληγώνει
 πάντα, ὦ Φοῖβε, τὸ ἐμὸν ὅμως σέ.» Καὶ ὄσῳ σύμπαντα τὰ
 ζῶα φονεύονται ὑπὸ σοῦ, τοσοῦτω ἢ σὴ δόξα εἶνε μικροτέρα
 τῆς ἐμῆς.» Εἶπε, καὶ διὰ κινήσεως τῶν πτερῶν διασχίσας τὸν
 ἄερα ταχύς φθάνει εἰς τὴν κατάσκιον τοῦ Παρνασοῦ ἀκρόπο-
 λιν καὶ ἐκ τῆς βελοφόρου φαρέτρας ἐκβάλλει δύο διαφόρων
 ἐνεργειῶν βέλη. Ἐκ τούτων τὸ μὲν φυγαδεύει, τὸ δὲ ἐπιφέρει
 τὸν ἔρωτα. Τὸ μὲν ἐπιφέρον αὐτὸν εἶνε κεχρυσωμένον καὶ στίλ-
 βει κατὰ τὴν ὀξειαν ἀκωκὴν του, τὸ δὲ φυγαδεῦον εἶνε ἀμ-
 βλύ καὶ ἔχει ὑπὸ τὸν δόνακα μόλυβδον. Τοῦτο ὁ θεὸς εἰς τὴν
 νύμφην Πηνηίδα ἐνέπηξε καὶ δι' ἐκείνου προσβάλλει τὸν
 Ἀπόλλωνα διαπεράσας μέχρι μυελοῦ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. Εἰς τὸ
 ἐξῆς ὁ μὲν ἀγαπᾷ, ἡ δὲ φεύγει τὸ ὄνομα τοῦ ἔραστοῦ, εὐχαριστοῦ-
 μένη εἰς τοὺς κευθμῶνας τῶν δασῶν καὶ εἰς τὰ σκύλα τῶν αἰχ-
 μαλώτων θηρίων καὶ ἐνάμιλλος πρὸς τὴν ἀγαμένη Φοῖβην. Ταῖς
 συνείχε τὴν ἀτάκτως ἐρριμένην κόμην αὐτῆς. Πολλοὶ αὐτῆ
 ἐζήτησαν· ἀλλ' ἐκείνη ἀποστρεφομένη τοὺς ζητοῦντας ἀπα-
 θῆς καὶ ἄπειρος ἀνδρὸς περιεφέρετο εἰς τὴν ἐρημίαν τῶν δα-
 σῶν. Οὐδὲ φροντίζει περὶ τοῦ τί ἐστί ὑμέναιος, τί ἔρωσ, τί συ-
 ζυγία. Πολλάκις ὁ πατὴρ τῆ εἶπε, «μοὶ ὀφείλεις, θύγατερ,
 γαμβρόν.» Πολλάκις ὁ πατὴρ τῆ εἶπε, «μοὶ ὀφεί-
 λεις ἐγγόνους.» Ἀλλ' ἐκείνη, ὡς τὸ ἐγκλημα, μισοῦσα τὰς δᾶ-
 δας τοῦ ὑμεναίου καταχέει ἐπὶ τῶν ὠραίων παρειῶν αἰδοίαν
 ἐρυθρότητα καὶ ἐξαρτωμένη διὰ τῶν λευκῶν αὐτῆς βραχιόνων
 ἐκ τοῦ τραχήλου τοῦ πατρὸς «δός μοι, ὦ προσφιλέστατε γεν-
 νήτωρ, λέγει, νὰ ἀπολαύσω αἰωνίαν παρθενίαν. Ἐπέτρεψε
 τοῦτο ὁ πατὴρ πρότερον εἰς τὴν Ἀρτεμιν. Ἐκεῖνος μὲν χα-
 ρίζεται, ἀλλ' ἡ εὐπρέπεια αὕτη σοὶ ἀπαγορεύει νὰ ἦσαι ὅ,τι
 ἐπιθυμεῖς, καὶ πρὸς τὸν πόθον σου ἀντιμάχεται ἡ μορφή σου». Ὁ
 Φοῖβος ἀγαπᾷ καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν μετὰ τῆς Δάφνης σύζευ-
 ξιν, ἀφ' ὅτου εἶδεν αὐτήν, καὶ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἐλπίζει καὶ οἱ
 αὐτοῦ χρησμοὶ ἀπατῶσιν αὐτόν. Καὶ ὡσπερ καιόνται αἱ κοῦ-

φαι καλάμαι, ἀφ' ὧν ἐκόπησαν οἱ στάχυες, ὡς πολλάκις ἀνά-
 πτουςιν αἱ αἱμασιαὶ διὰ τῶν δᾶδων, ἃς ὁ τυχὸν ὁδοιπόρος ἢ
 πολὺ ἐπλησίασεν, ἢ ἤδη ὑπὸ τὸ λυκαυγὲς ἀφῆκεν, οὕτως ὁ
 θεὸς ἐδόθη εἰς φλόγας καὶ οὕτω καθ' ὅλον τὸ στῆθός του καιε-
 ται καὶ μάταιον ἔρωτα τρέφει διὰ κούφων ἐλπίδων. Βλέπει
 τὴν κόμην νὰ κρέμαται ἀτάκτως ἐπὶ τοῦ τραχήλου, καὶ, τί
 ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἐβοστρυχιζέτο; λέγει. Βλέπει τοὺς περι-
 λαμπεῖς, ὁμοίους μὲ τὰ ἄστρα, ὀφθαλμούς, βλέπει τὸ μικρὸν
 στόμα, ὅπερ δὲν ἀρκεῖται τις νὰ βλέπη. Ἐπαινεῖ τοὺς δακτύ-
 λους καὶ τὰς χεῖρας, τοὺς πῆχεις καὶ τοὺς ἐπὶ πλέον τοῦ ἡμί-
 σεβς μέρους γυμνοὺς ἄνω βραχίονας· ὅσα δὲ κρύπτονται, νομί-
 ζει καλλίτερα. Ἐκείνη φεύγει ταχύτερον τῆς ἐλαφρᾶς αὔρας,
 οὐδὲ πρὸς τοῦτους τοὺς λόγους τοῦ προσκαλοῦντος θεοῦ ἵπταται.
 «Νύμφη Πηνηΐς, μένε, παρακαλῶ! δὲν σέ καταδιώκω ὡς
 πολέμιος. Νύμφη μένε! οὕτως οἱ ἄρνες τὸν λύκον, οὕτως ἡ
 ἐλαφος τὸν λέοντα, οὕτω τὸν αἰτὸν μὲ τρέμοντα πτερὰ φεύ-
 γουσιν αἱ περιστέραι, οὕτω ἐκάστη φεύγει τοὺς ἐχθροὺς της·
 ὁ ἔρωσ εἶνε εἰς ἐμὴν αἰτίαν τῆς ἀκολουθίας· οἴμοι τῷ ἀθλίῳ!
 μὴ πέσης πρηνῆς καὶ αἱ βάτοι βλάψωσιν ἀναξίως σχίσασαι
 τὰς κνήμας σου καὶ γεινώ εἰς σέ πρόξενος λύπης. Τραχεῖς
 εἶνε οἱ τόποι τοὺς ὁποίους διατρέχεις, μετριώτερον, παρακαλῶ,
 τρέχε καὶ κράτησον τὴν φυγὴν, μετριώτερον θὰ σ' ἀκολουθῶ ἐγώ.
 Μάθε ὅμως ὑπὸ τίνος ἐράσαι, δὲν εἶμαι κάτοικος τοῦ ὄρους,
 δὲν εἶμαι ἐγὼ ποιμὴν, δὲν φυλάττω ἐνταῦθα αἰχμηρᾶς ἀγέ-
 λας καὶ ποιμνία· ἀγνοεῖς, ἀπρονόητε, ἀγνοεῖς τίνα φεύγεις,
 καὶ διὰ τοῦτο φεύγεις. Ἐμὲ ἡ Δελφικὴ γῆ καὶ ἡ Κλάρος,
 καὶ ἡ Τένεδος καὶ ἡ τῶν Πατάρων ἐπικράτεια λατρεύει. Ὁ
 Ζεὺς εἶνε ὁ γεννήτωρ μου Ἵπ' ἐμοῦ δηλοῦται τὸ μέλλον, τὸ
 παρελθὸν καὶ τὸ παρόν· ὑπ' ἐμοῦ γίνεται ἡ συμφωνία τῶν
 ὠδῶν πρὸς τὰς νευράς. Ἀλάνθαστον εἶνε τὸ ἐμὸν τόξον, ἀλλ'
 ὅμως πλέον ἀλάνθαστον τοῦ ἐμοῦ εἶνε ἐν τόξον, ὅπερ ἐπλη-
 γωσε τὸ κενὸν ἔρωτος στῆθός μου. Ἡ ἰατρικὴ εἶνε ἐμὸν
 ἐφεύρημα, καὶ ὀνομάζομαι Ἐπικούριος καθ' ὅλην τὴν σφαῖραν,
 καὶ τῶν βοτάνων ἡ δύναμις εἰς ἐμὲ ὑπακούει. Οἴμοι, διότι
 ὁ ἔρωσ ὑπ' οὐδενὸς βοτανου θεραπεύεται, οὐδ' ὠφελοῦσι τὸν

492

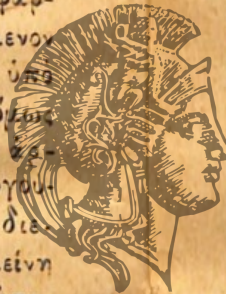
10

513

κύριον αἰ πάντας ὠφελούσαι τέχνηαι !» Ἐν ᾧ ἤθελεν εἶτι νὰ μιλήσῃ πλειότερα, ἔφυγεν μὲ περιδεῆ πόδα ἢ Πηνηίς καὶ μετ' αὐτοῦ τοὺς λόγους ἡμιτελεῖς ἐγκατέλιπε, καὶ τότε ἔφανε εἶτι εὐπρεπής. Ἐγύμνουσι τὸ σῶμα οἱ ἄνεμοι καὶ αἰ ἀντιπνεύουσαι πνοαὶ ἀνετίνασσον τὴν ἀντίθετον ἐσθήτηα, καὶ ἔλαφρά αὐρα ὄθει πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κόμην, καὶ νύξήθη ἡ ὠραιότης διὰ τῆς φυγῆς. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν ὑπέφερε νὰ στερῆται περαιτέρω ταύτης τῆς λευκότητος ὁ νέος θεός, καὶ κινούμενος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἀκολουθεῖ μὲ γοργὸν βῆμα τὰ ἔχνη. Καθὼς ὅταν κύων Γαλλικός ἴδῃ εἰς ἔρημον ἀγρὸν λαγῶν, καὶ ἐκεῖνος μὲν τὴν λείαν διὰ τῶν ποδῶν ζητεῖ, οὗτος δὲ τὴν σωτηρίαν, ὁ μὲν ὅμοιος πρὸς μέλλοντα νὰ συλλάβῃ ἐλπίζει τῶρα καὶ τῶρα νὰ τὸν κρατήσῃ, καὶ τείνας τὸ ρύγχος ^{προσκόλλῃ} αὐτὸ εἰς τὰ ἔχνη, ὁ δὲ εἶνε ἀμφίβολος, ἀνθὰ κατέληφθῆ, καὶ ἀφάρπαζεται ἀπὸ τῶν δηγμάτων αὐτῶν, διαφεύγει τὸ ἀπτόμενον στόμα τοῦ κυνός, οὕτω ὁ θεὸς καὶ ἡ παρθένος, ὁ μὲν εἶνε ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ταχύς, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ φόβου. Ὁ δῖος κὼν ὄνειρος προσβοηθεῖται ταχύτερον ^{ἀπὸ τῶν προσῶπων τοῦ ἔρωτος} καὶ κενεῖται τὴν ἀνάπαυσιν, καὶ ἐπικεῖται τῶν νῶτων τῆς φευγῆς καὶ ἡ ἀναπνοὴ αὐτοῦ κινεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ τραχήλου διεσπαρμένην κόμην. Καταναλώσασα τὰς δυναμεις ἐκείνη ὠχρίασε καὶ ἠττημένη ὑπὸ τοῦ κόπου τῆς ταχείας φυγῆς, ἀποβλέψασα πρὸς τὰ Πηνηίαι ὕδατα, « Δός, πατερ, εἶπε, βοήθειαν, εἰάν οἱ ποταμοὶ ἔχῃτε θεῖαν δύναμιν, μεταμορφώσας ἀπόλεσον τὴν μορφήν, δι' ἧς καθίσταμαι τόσον ἀρεστή! »

Μόλις τελειωθείσης τῆς δεήσεως, βαρεῖα νάρκωσις καταλαμβάνει τὰ μέλη, τὸ μαλακὸν στήθος περιβάλλεται ὑπὸ λεπτοῦ φλοιοῦ, αἰ κόμαι εἰς φύλλωμα, οἱ βραχίονες εἰς κλάδους αὐξάνονται· ὁ πούς ὁ τόσον πρότερον ταχύς κρατεῖται ὑπὸ ἀκινήτων ῥιζῶν, τὸ πρόσωπον τὴν κορυφήν διεδέχθη, μόνη ἡ στυλπνότης ἐν ἐκείνῃ διαμένει. Καὶ ταύτην ἀκόμη ἀγαπᾷ ὁ Φοῖβος, καὶ θέσας ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τὴν δεξιαν του αἰσθάνεται ὅτι ἀκόμη πάλαι τὸ στήθος ὑπὸ τὸν νέον φλοιόν, καὶ ἐναγκαλισθεὶς διὰ τῶν χειρῶν του τοὺς κλάδους, ὡσάν μέλη, δίδει φιλήματα εἰς τὸ ξύλον· ἀποφεύγει ὅμως τὰ φιλήματα

A

τὸ ξύλον. Πρὸς τοῦτο δὲ ὁ θεὸς εἶπεν· « ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν δύνασαι νὰ γείνης σύζυγός μου, δένδρον μου ὅμως βεβαίως θὰ γείνης· Πάντοτε θὰ σέ ἔχωσιν ἡ κόμη, αἰ κιθάραι, αἰ ἡμέτεραι, ὦ Δάφνη, φερέτραι. Σὺ θὰ εἶσαι παρούσα εἰς τοὺς Λατίνους ἀρχηγούς, ἐν ᾧ χαρμόσυτος φωνὴ θὰ ψάλλῃ τὸν θρίαμβον καὶ θὰ βλέπῃ μακρὰς πομπὰς τὸ Καπιτώλιον. Σὺ πρὸ τῶν θυρῶν τῶν οἰκημάτων τοῦ Αὐγουστοῦ θὰ Ἰτασαι πιστοτατῆ φύλαξ, καὶ θὰ φυλάττῃς τὴν ἐν τῷ μέσῳ δρῦν. Καὶ καθὼς ἡ ἐμὴ κεφαλὴ διὰ τῆς ἀξύρου κόμης εἶνε νεαρα, οὕτω καὶ σὺ πάντοτε θὰ ἀπολαύης διηνεκῶν τιμῶν τοῦ φυλῶματος. » Ἐτελειώσεν ὁ Παιάν. Ἡ δὲ πρὸ ὀλίγου ἀναδοῦσα κλάδους δάφνη ^{ἠὲν} προσένευσε, καὶ ἔφανε ὅτι ἐκίνησε τὴν κορυφήν ὡς κεφαλὴν.

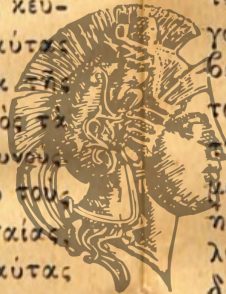
Συνέρχονται οἱ Ποταμοὶ εἰς τὰ Τέμπη, ἵνα συλλυπηθῶσιν ἢ συγχαρῶσι τὸν Πηνηϊόν. Ἐξ ὧν λείπει ὁ Ἰναγος, θρηνῶν τὴν ἀπολεσθεῖσαν κόμην· ἴω τῆ ὁποῖαν ἠράσθη ὁ Ζεὺς, καὶ θέλων νὰ ἀποφύγῃ τὴν ζηλοτύπον ἤρα μπεμορφώσεν αὐτὴν εἰς δάμαλιν. Ἡ δ' ἤρα στέλλει πρὸς φρούρησιν αὐτῆς, τὴν πολυόμματον Ἄργον (567—668)

Ἐπάρχει κοιλὰς ἐν τῇ Αἰμονίᾳ, ἣν πανταχόθεν περικλείει ἀπόκρημον δάσος, καλοῦσι δ' αὐτὴν Τέμπη. Διὰ τούτων ὁ Πηνηϊὸς ὀρμώμενος ἀπὸ τοῦ κατωτάτου Πίνδου κυλινδεῖται μὲ ἀφρώδη κύματα καὶ ἐν τῇ βχερίᾳ αὐτοῦ καταφορᾷ συναγει νέφη διαγείροντα λεπτοὺς ^{ἀέτους} καπνοὺς, καὶ διαβρέχει διὰ ῥαντισμοῦ τὰ ὑψηλὰ ^{καὶ ἄσπυρα} ὄρη, καὶ διὰ τοῦ κρότου τῶν ῥευμάτων του κατατρύχει ἀπώτερα τῶν γειτονικῶν μέρη Αὐτῆ ἢ οἰκία, αὐταὶ αἰ ἔδραι, ταῦτα εἶνε τὰ ἄδρυτα τοῦ μεγάλου ποταμοῦ. Ἐντεῦθεν, καθήμενος εἰς ἄντρον ἐκ βράχων κατασκευασμένον, δίδει νόμους τοῖς ὕδασι καὶ ταῖς ἐν αὐτοῖς κατοικούσαις νύμφαις. Εἰς τοῦτο τὸ ἄντρον λοιπὸν συνέρχονται πρῶτον αἱ ἐγχώρια ποταμοί, ἀγνοοῦντες νὰ συγχαρῶσι ἢ νὰ συλλυπηθῶσι τὸν πατέρα τῆς Δάφνης, ὁ αἰγείρους ποτίζων Σπερχειός, καὶ ὁ ἀεικίνητος Ἐνιπέυς, καὶ ὁ γέρων Ἀπιδανός, καὶ ὁ πρᾶος Αἰφρυσός καὶ ὁ Ἀῶος, μετ'

ὀλίγον καὶ οἱ ἄλλοι ποταμοί, οἵτινες, ὅπου ἡ φορὰ φέρει αὐ-
 τούς, κατὰ γούσιν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ ἐν τῶν περιπλανήσεων
 κατὰ κόπα ὕδατα. Μόνος ὁ Ἴναχος ἄπεστι, ἀλλὰ κεκρυμ-
 μένος εἰς τὰ ἐσώτατα τοῦ ἄντρου αὐξάνει διὰ τῶν δακρῶν
 του τὰ ὕδατα, τὴν θυγατέρα του Ἴω ὁ δυστυχῆς θρηνεῖ ὡς
 ἀπολεσθεῖσαν. Ἄγνοεῖ, ἂν ἀπολαύη τῆς ζωῆς ἢ εὐρίσκειται
 εἰς τὸν ἔθνην. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὐδαμοῦ εὗρεν αὐτήν, νομίζει ὅτι
 οὐδαμοῦ ὑπάρχει καὶ φοβεῖται ἐν τῇ ψυχῇ του τὰ δυστυ-
 χήματα. Εἶδεν ἐκείνην ὁ Ζεὺς ἐπιστρέφουσαν ἐκ τοῦ πατρι-
 κοῦ ποταμοῦ καὶ εὖ παρθένη, τῆς εἶπεν, ἀξία τοῦ Διὸς ἄγνοῶ
 τίνα θὰ καταστήσης εὐδαίμονα διὰ τοῦ σου λέχους, ὕπαγε
 εἰς τὰς σκιὰς τῶν ἄλλων δασῶν, καὶ ἔδειξε τὰς σκιὰς τῶν
 ἄλσων, ἐν ὧσιν καίει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ εὐρισκόμενος
 ὕψιστος ἥλιος. Ἄν δὲ μόνη φοβῆσαι νὰ εἰπέλθης εἰς τοὺς κευ-
 θμῶνας τῶν θηρίων, εἶσαι ἀσφαλῆς εἰς τὰς κρύπτας ταύτας
 τῶν δασῶν ὑπὸ τῆς προστασίας θεοῦ, καὶ θεοῦ οὐχὶ ἐκ τῶν
 κατωτέρων τάξεως, ἀλλ' ἐμοῦ ὅστις κρατῶ διὰ τῆς χειρὸς τὰ
 μεγάλα οὐράνια σκῆπτρα καὶ πεμπῶ τοὺς ταχέως κεραυνούς.
 Μὴ με φεύγεις!» διότι ἔφευγεν. Ἦδη εἶχεν ἀφήσῃ ὀπίσω τοὺς
 λειμῶνας τῆς Λέρνης καὶ τὰς δενδροφύτους Λυρκείας γαίας,
 ὅτε ὁ θεὸς περιβαλὼν διὰ γνόθου ἐκάλυψε τὰς εὐρείας ταύτας
 γαίας καὶ ἐκώλυσε τὴν φυγὴν τῆς, καὶ τῆς ἤρπασε τὴν παρ-
 θενικὴν αἰδῶ. Ἐν τούτοις ἡ Ἥρα παρετήρει ἐν τῷ μέσῳ τῶν
 ἀγρῶν, καὶ ἐξεπλάγη ἰδοῦσα ὅτε ταχυκίνηται ὁμίχλαι ἔδω-
 καν εἰς τὴν λαμπρὰν ἡμέραν ὅψιν νυκτός· ἐνόησεν ὅτι ἐκεῖναι
 δὲν ἦσαν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, οὐδ' ἀνεπέμποντο ἐκ τῆς ὑγρᾶς νυ-
 κτός, καὶ εὐθὺς παρετήρησε περίξ ποῦ ἦτο ὁ σύζυγός της ἵνα
 μάθῃ ἦδη καὶ ταῦτα τὰ κλέμματα τοῦ τοσάκις φωραθέντος
 συζύγου. Τοῦτον δὲ ἀφ' οὗ δὲν εὗρεν ἐν τῷ οὐρανῷ, «ἦ ἐγὼ
 ἀπατώμαι, ἦ ἐγὼ ἀτιμάζομαι», λέγει, καταβάσα ἀπὸ τοῦ ὑ-
 ψηλοῦ αἰθέρος ἐστάθη εἰς τὴν γῆν καὶ διέταξε τὰς ὁμίχλας
 ν' ἀποχωρήσωσιν. Ὁ Ζεὺς προησθάνετο τὴν ἔλευσιν τῆς συζύ-
 γου, καὶ εἰς στίλβουσαν δάμαλιν μετέβαλε τὸ πρόσωπον τῆς
 Ἰνάχιδος· καὶ ὡς βοῦς μένει πάλιν εὐμορφος. Τὴν ὅψιν τῆς
 βοός, καίπερ ἄκουσα, ἐπιδοκιμάζει ὁμοῦς ἡ Κρονία, καὶ ὡσεὶ

592

ἀγνοοῦσα ἐρωτᾷ τὸ ἄληθές, πρὸς δὲ καὶ τίνος καὶ πόθεν εἶνε
 καὶ εἰς ποῖαν ἀνήκει ἀγέλην. Ὁ Ζεὺς ὁ αἴτιος πάντων τού-
 των, ἵνα ἀποφύγῃ ν' ἐρωτᾶται ψευδόμενος λέγει ὅτι ἐγεν-
 νήθη ἐκ τῆς γῆς.

Ζητεῖ ταύτην ὡς δῶρον ἡ Κρονία. Τί νὰ πράξῃ ὁ Ζεὺς! νὰ
 παραδώσῃ μὲν τὸν ἐρωτᾶ του φαίνεται εἰς αὐτὸν σκληρόν, ν' ἄρ-
 νηθῆ δὲ καθίσταται ὑποπτος. Ἡ αἰδῶς εἶνε ἡ παραινοῦσα εἰς
 ἐκεῖνο, εἰς τοῦτο δὲ ἀποκρούει ὁ ἔρωτος ἤθελε νικηθῆ ἢ αἰδῶς ὑπὸ
 τοῦ ἔρωτος· ἀλλ' ἐάν εἰς τὴν κοινωνὸν τοῦ γένους καὶ τοῦ λέχους
 ἤρνεῖτο τόσον εὐτελὲς δῶρον, μίαν βοῦν, ἠδύνατο νὰ μὴ θεω-
 ρηθῆ ὡς βοῦς. Λαβοῦσα ὡς δῶρον τὴν παλλακίδα ἡ θεὰ δὲν
 ἐξέβαλεν παρευθὺς πᾶσαν ὑποψίαν, ἀλλ' ἐφοβήθη τὸν Δία καὶ
 ἦτο περίφροντις τοῦ δόλου μέχρις οὗ παρέδωκεν αὐτὴν εἰς
 τὸν Ἀρεστορίδην Ἄργον πρὸς φυλακὴν. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἄρ-
 γου ἦτο περιβεβλημένη ὑφ' ἑκατὸν ὀφθαλμῶν· ἐντεῦθεν ἐλάμ-
 βανον ἀνάπαυσιν ἀνὰ δύο ἐναλλάξ, ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ ἐφύλατ-
 τον καὶ ἔμενον ἐν φρουρᾷ. Ὅπως καὶ ἂν ἴστατο οὗτος, ἐθεώρει
 τὴν Ἰῶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἶχε τὴν Ἰῶ, ἂν καὶ ἀπεστραμ-
 μένος. Τὴν μὲν ἡμέραν ἄφινε αὐτὴν νὰ βόσκη, ὅτε δὲ ὁ ἥλιος
 ἦτο βαθέος ὑπὸ τὴν γῆν τὴν ἐκλείει, καὶ περιέβαλλε δι' ἄ-
 λύσεων τὸν λαίμον αὐτῆς ἀναξίως. Τρέφεται ἀπὸ φύλλων τῶν
 δένδρων καὶ πικρῶν χόρτων καὶ ἀντὶ κλίνης ἢ δυστυχῆς κα-
 τακλίνεται ἐπὶ τῆς γῆς μὴ ἐχούσης πολλὰς κίχλους, πίνει δὲ
 βορβορώδη ὕδατα. Αὕτη προσέτι ὁσάκις ἤθελε νὰ τείνῃ ἰκε-
 τευτικῶς τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν Ἄργον, εἶδεν ὅτι δὲν εἶχε
 βραχίονας νὰ τείνῃ πρὸς αὐτόν· καὶ ὅτε ἐπεχείρησε νὰ παρα-
 πονεθῆ, ἐξέφερε ἐκ τοῦ στόματος μυκηθμούς, καὶ ἐφοβήθη
 τοὺς ἤχους καὶ ὑπὸ τῆς ἰδίας τῆς φωνῆς ἐξεπλάγη. Ἦλθε καὶ
 εἰς τὰς Ἰναχίδας ὄχθας, ἐνθα πολλὰκις συνείθιζε νὰ παίζει,
 καὶ ἅμα εἶδεν ἐν τοῖς ὕδασι τὸ χάσμα τοῦ στόματος καὶ τὰ
 νέα κέρατα, ἐφοβήθη καὶ ἐκπλαγεῖσα ἔφυγεν αὐτὴ ἑαυτήν. Αἱ
 Ναϊάδες ἀγνοοῦσι, καὶ αὐτὸς ὁ Ἴναχος ἀγνοεῖ τίς εἶνε· ἀλλ' ἐ-
 κείνη ἀκολουθεῖ τὸν πατέρα, ἀκολουθεῖ τὰς ἀδελφὰς καὶ ἀνέ-
 χεται τὰς θωπείας αὐτῶν καὶ ἑαυτὴν παρέχει τοῖς θαυμά-
 ζουσι. Δρέπων ὁ γέρων Ἴναχος χόρτα προσφέρει εἰς αὐτήν,

ἐκείνη δὲ λείπει τὰς χεῖρας καὶ εἰς τὰς πατρικὰς παλάμας δίδει φιλήματα, οὐδὲ κρατεῖ τὰ δάκρυα καί, ἐὰν μόνον οἱ λόγοι εἶποντο αὐτῇ, ἤθελε ζητήσῃ βοήθειαν καὶ τὸ ἑαυτῆς στόμα καὶ τὴν δυστυχίαν ἤθελεν εἰπεῖ. Γράμματα ἀντὶ λόγων, τὰ ὅποια ὁ πούς της ἐν τῇ κόνει ἐχάραξε, σημεῖον τῆς ἀνιαρᾶς μεταβολῆς τοῦ σώματος ἔδωκαν. «Οἶμοι τῷ ἀθλίῳ! κραυγάζει ὁ πατὴρ αὐτῆς Ἰναχος, ἐξαρτώμενος ἀπὸ τῶν κερατῶν καὶ τοῦ χιονώδους λαιμοῦ τῆς στεναζούσης δαμάλεως, οἶμοι τῷ ἀθλίῳ! ἐπανελάβεν. Ἄρα γε σὺ εἶσαι, ὦ θύγατερ, ἢ ὑπ' ἐμοῦ πανταχοῦ τῆς γῆς ζητηθεῖσα; σὺ μὴ εὐρεθεῖσα πρότερον ὀλιγώτερον πένθος μοὶ προὔξενεις ἢ ὅτε ἀνευρέθης. Σιωπᾶς καὶ δὲν ἀποκρίνεσαι πρὸς τοὺς ἐμούς λόγους, μόνον στεναγμούς ἐκ τοῦ βάθους τοῦ στήθους σου ἐξάγεις, καὶ ὅπερ μόνον δύναται πρὸς τοὺς ἐμούς λόγους διὰ μυκηθμῶν ν' ἀποκρίνεσαι. Ἄλλ' ἐγὼ ἀγνοῶν τὸ δυστύχημα τοῦτο θαλάμους καὶ ὑμεναίου δᾶθας σοὶ παρεσκευάζον, καὶ ἡ πρώτη ἐλπίς μοὶ ἦτο θὰ ἴδω γαμβρόν, δευτέρα δὲ ἐγγόνους. Τώρα ὅμως ἐξ ἀνέλης μέλλεις νὰ λάβῃς τὸν ἀνηρά τόνον εἰς ἀγέλην θὰ ἀνεῖν ὁ υἱός σου, οὐδὲ δύναμαι διὰ τοῦ θανάτου νὰ τελειώσω τὸ πένθος λύπας ἀλλὰ μὲ βλάπτει ὅτι εἶμαι θεός, καὶ ἡ θύρα τοῦ θανάτου εἶνε κεκλεισμένη δι' ἐμέ, ὥστε θὰ ἐπεκτείνῃ τὰ πένθη μου εἰς τὸν ἀπέραντον αἰῶνα.» Τοιαῦτα ὀδυρόμενον ἀπεμάκρυνεν αὐτὸν ὁ πολυόμματος Ἄργος καὶ ἀρπάζας ἀπὸ τοῦ πατρὸς τὴν κόρην ἀπάγει αὐτὴν εἰς ἄλλας νομάς, ὅπου οὗτος μακρὰν αὐτῆς τὴν ὑψηλὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους καταλαμβάνει, ὅθεν καθήμενος παρετήρει ὅλα τὰ περίξ.

Ὁ Ζεὺς κατοικτεῖρας τὴν Ἰῶ πέμπει τὸν Ἑρμῆν ἵνα φονεύσῃ τὸν Ἄργον ἢ ὡς τέλος μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις εἰς διαφόρους χώρας, ἀφικνεῖται εἰς τὸν Νεῖλον καὶ μεταμορφοῦται αὐτὸς εἰς κόρην. Ἐνταῦθα παρεντίθεται ὁ μῦθος περὶ τῆς εἰς κάλαμον μεταμορφώσεως τῆς νύμφης Σύριγγος καὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ αὐλοῦ ὑπὸ τοῦ Πανός (670 — 748)

Δὲν δύναται δὲ ὁ κυβερνήτης τῶν ἐπουρανίων νὰ ὑπομείνῃ περαιτέρω τοιαῦτα κακὰ τῆς Φορωνίδος, καὶ προσκαλεῖ τὸν υἱόν

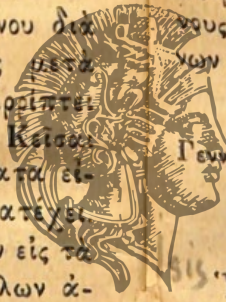
τὸν ὅποιον ἡ λαμπρὰ Πλειὰς ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς· διατάττει ἵνα τὸν Ἄργον τῷ θανάτῳ παραδώσῃ. Μετ' ὀλίγον δ' οὗτος προσαρμόζει τὰ πτερὰ εἰς τοὺς πόδας καὶ λαμβάνει εἰς τὴν ἰσχυρὰν χεῖραν τὴν ὑπνοδώτιδα ῥάβδον καὶ θέτει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὸν πῖλον. Ἄφ' οὗ ταῦτα διέθεσεν, ἐκ τῆς πατρικῆς ἀκροπόλεως ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς ἐκπηδᾷ εἰς τὴν γῆν. Ἐκεῖ ἀπέβαλε τὸν πῖλον καὶ κατέθηκε τὰ πτερὰ, κρατήσας μόνον τὴν ῥάβδον. Διὰ ταύτης ὁδηγεῖ ὡς ποιμὴν δι' ἐρήμων τόπων αἶγας, κλαπέισας ὑπ' αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἤρχετο, καὶ ἄδει διὰ τῆς συνηρμοσμένης σύριγγος. Ὑπὸ τῆς νέας φωνῆς θελχθεὶς ὁ τῆς Ἥρας φύλαξ Ἄργος. «Ὅστις δῆποτε καὶ ἂν ἦσαι δύνασαι νὰ καθῆσθαι μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν βράχον τοῦτον, εἶπε· διότι εἰς οὐδένα ἄλλον τόπον ὑπάρχει ἀφθονώτερος χόρτος διὰ ποιμνιον, οὔτε σκιά ἀρμολιωτέρα διὰ ποιμένας βλέπεις.» Ἐκάθησεν ὁ Ἀτλαντιάδης καὶ διηγηθεὶς πολλὰ πρὸς αὐτὸν μέχρι τέλους ἐπαπάνησε τὴν ἡμέραν, πρὸς τὴν ᾧδὴν συζεύξας τὸν αὐλὸν προσπαθεῖ νὰ νικήσῃ τὰ ἀγρυπνα ὄμματά του. Ἐκεῖνος ὅμως βιάζεται νὰ νικήσῃ τὸν ἄδῳ ὕπνον καὶ ἂν καὶ μέρος τῶν ὀφθαλμῶν του κατέλαβεν ναρκή, μέρος ὅμως ἀγρυπνεῖ. Ζητεῖ ὡσαύτως — διότι νεωστὶ εἶχεν ἀνευρεθῆ ἡ σύριγγς — νὰ μάθῃ τίνι τρόπῳ εὐρέθῃ. Τότε ὁ θεὸς αἰεὶς τὰ παγετώδη ὄρη, λέγει, τῆς Ἀρκαδίας μεταξύ τῶν Νονακρίων Ἀμαδρυάδων ὑπῆρχε περιφημοτάτη τις Ναϊάς, σύριγγα ἐκάλουεν αὐτὴν αἰ νύμφαι. Πολλάκις καὶ τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτὴν Σατύρους ἐκείνη ἐνέπαιξε καὶ ὅσουσδήποτε θεοὺς ἢ τὸ σκιοῦδεν δάσος ἢ οἱ ἔφοροι ἀγροὶ περιέχουσι. Διὰ τῆς σπουδῆς καὶ αὐτῆς τῆς Παρθενίας ἐλάτρευε τὴν θεᾶν Ὀρτυγίαν. Ἐνδεδυμένη ὡς ἡ Ἄρτεμις ἠδύνατο νὰ ἐξαπατήσῃ τινὰ, καὶ νὰ νομισθῇ παρ' αὐτοῦ κόρη τῆς Λητοῦς, ἐὰν δὲν εἶχεν μὲν αὕτη τόσον κεράτινον, ἐκείνη δὲ χρυσοῦν. Καὶ οὕτως ὅμως ἐλάνθανε πολλούς. Ταύτην ἐπανερχομένην ἐκ τοῦ Λυκαίου ὄρους βλέπει ὁ Πάν, ὁ δι' ἀκανθώδους πίτυος τὴν κεφαλὴν ἐστεμμένος τοιοῦτους λόγους ἐκφέρει. «Ἵπελείπετο ν' ἀναφέρῃ τοὺς λόγους, καὶ ὅτι ἡ νύμφη περιφρονήσασα τὰς παραλήσεις ἔφυγε διὰ τῶν ἀβάτων ὁδῶν, ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς τὸ ἤρεμον ῥεῦμα τοῦ ἀμμώδους Λάδωνος»

καὶ ὅτι ἐνταῦθα τῶν ὑδάτων κωλύοντων τὸν δρόμον αὐτῆς, παρεκάλεσε τὰς ἐνύδρους ἀδελφάς, ἵνα τὴν μεταβαλωσι· καὶ ὁ Πάν ἐν ᾧ ἐνόμιζεν ὅτι κατέχει τὴν Σύριγγα, ἀντὶ τοῦ σώματος τῆς νύμφης ἐνηγκαλίσθη ἐλώδεις καλάμους· καὶ ὅτι ἐν ᾧ ἐκεῖ ἐστέναζε, κινηθέντες οἱ ἄνεμοι εἰς τοὺς καλάμους παρήγαγον ἦχον λεπτόν καὶ ὅμοιον πρὸς παραπονούμενον, καταθελγθεὶς δὲ ὁ θεὸς ὑπὸ τοῦ νέου τούτου τρόπου καὶ τῆς ἠδύτητος τῆς φωνῆς. «Οὗτος, εἶπεν, ὁ σύνδεσμος θὰ μένη μεταξύ σου καὶ ἐμοῦ!» καὶ οὕτω συναρμόσας διὰ κηροῦ τοὺς ἀνίστους καλάμους πρὸς ἀλλήλους ἔδωκεν εἰς αὐτούς τὸ ὄνομα τῆς παρθένου. Τοιαῦτα μέλλων νὰ εἶπῃ ὁ Κυλλήνιος βλέπει ὅτι πάντες οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ἄργου ἐβάρυναν καὶ ἐπεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕπνου. Καταπαύει εὐθύς τὴν φωνὴν καὶ βεβαιοῖ τὴν νάρκην ἀψάμενος τῶν ἀπειρηκότων ὀφθαλμῶν διὰ τῆς ὑπνοδωτίδος ῥάβδου· ἄνευ βραδυτῆτος πλήττει αὐτὸν βαρὺν ὑπὸ τοῦ ὕπνου διὰ δρεπανοειδοῦς ξίφους ἐκεῖ, ὅπου συνδέεται ὁ λαιμὸς μετὰ τῆς κεφαλῆς καὶ ἀπὸ τοῦ βράχου αἱματόφυρτον καταρρίπτει· καὶ κηλιδεῖ διὰ τοῦ αἵματος τὸν ἀπότομον κρημνόν. Κεῖνος ἤδη, ὧ Ἄργε, νεκρὸς καὶ τὸ φῶς, ὅπερ εἰς τὰ ὄμματα εἶχε, ἐπεσβέσθη, καὶ τοὺς ἑκατὸν ὀφθαλμοὺς ἐν σκότῳ κατέχει. Ἐξαίρει τούτους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ Κρονία, καὶ ἔθηκεν εἰς τὰ πτερὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς πτηνοῦ, καὶ ὡς δι' ἀστραποβόλων ἀδαμάντων τὴν οὐρὰν αὐτοῦ πληροῖ. Παρευθὺς δ' ἐκκαίεται ἐξ ὀργῆς καὶ χωρὶς νὰ ἀναβάλλῃ τὸν χρόνον τῆς ἐκδικήσεως προβάλλει εἰς τε τὰ ὄμματα καὶ τὸν νοῦν τῆς Ἀργείας παλλακίδος τὴν τρομακτικὴν Ἐρινῦν, καὶ καταθέτει εἰς τὸ στήθος αὐτῆς τυφλὴν παραφορὰν, καὶ φεύγουσαν καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην τρομάζει.

Ἐσχατος τῶν μεγίστων ταλαιπωριῶν ἔμεινες σύ, ὦ Νεΐλε. Τοῦτον εὐθύς ὡς ἤγγισε, ἔπεσε κλίναςα τὰ γόνατα εἰς τὸ χεῖλος τῆς ὄχθης, καὶ στρέψασα πρὸς τὰ ὀπίσω τὸν λαιμὸν αὐτῆς, ὕψωσε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν οὐρανόν, ὅπερ μόνον ἠδύνατο καὶ διὰ στεναγμοῦ καὶ δακρύων καὶ πενθίμου μυκηθμοῦ πρὸς τὸν Δία ἐφάνη ὅτι παρεπονεῖτο καὶ παρεκάλει νὰ δώσῃ τέλος τῶν δυστυχημάτων αὐτῆς. Ἐκεῖνος περιβαλὼν

διὰ τῶν βραχιόνων τὸν τράχηλον τῆς συζύγου του, παρακαλεῖ αὐτήν, ἵνα τέλος παύσῃ τὴν τιμωρίαν καὶ ἀπέβαλε, λέγει, διὰ τὸ μέλλον παντὰ φόβον, οὐδέποτε αὕτη θὰ γείνη εἰς σὲ αἰτία λύπης» καὶ διέταξε νὰ ἀκουσθῇ τοῦτο εἰς τὰ Στύγια ἔλη. Ἄμα ἐπραῦνθη ἡ θεὰ, ἐκεῖνη λαμβάνει τὴν πρότεραν μορφήν, καὶ γίνεται ὅ,τι πρότερον ἦτο· φεύγουσιν ἐκ τοῦ σώματος αἱ τραχεῖαι τρίχες, τὰ κέρατα ἀφανίζονται, ὁ τῶν ὀφθαλμῶν κύκλος γίνεται στενώτερος, συστέλλεται τὸ χάσμα τοῦ στόματος, ἐπανέρχονται οἱ ὦμοι καὶ αἱ χεῖρες, καὶ διασπασθείσης τῆς ὀπλῆς διαμερίζεται εἰς πέντε ὄνυχας· ἐκ τοῦ βόος οὐδὲν ἐναπολείπεται ἐν ἐκείνῃ, εἰμὴ ἡ λευκότης τῆς μορφῆς. Καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δύο ποδῶν ἀρκουμένη ἡ νύμφη ὀρθοῦται, καὶ φοβεῖται νὰ ὁμιλήσῃ, μήπως ἐκβαλῇ μυκηθμοὺς ὡς βουῦς, καὶ ἐκ τοῦ φόβου τοὺς λόγους διακεκομμένους προφέρει. Νῦν λατρεύεται ὡς ἐνδοξοτάτη ὑπὸ λινοχιτῶνων λαῶν.

Γεννᾶται ἐκ τῆς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας ὁ Ἐπαφος, ὅστις χλευάζει τὸν Φαέθωνα διὰ τὴν ἑαυτοῦ γενεάν· ὁ δὲ Φαέθων πυνθάνεται παρὰ τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς Ἥλυμένης τὰ περὶ ἑαυτοῦ ὅτι δηλ. ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Ἥλιου κτλ. (748 — 780)

ὑπὸ ταύτης τέλος πιστεύεται ὅτι ἐγεννήθη ὁ Ἐπαφος ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ μεγάλου Διός, καὶ εἰς τὰς πόλεις κοινούς μετὰ τῆς μητρὸς ναοὺς ἔχει. Πρὸς τοῦτον ὅμοιος τῶν τε πνευματι καὶ τῶν χρόνῳ ἦτον ὁ Φαέθων ὁ υἱὸς τοῦ Ἥλιου. Τοῦτον ποτε μεγαλαυχοῦντα καὶ εἰς οὐδένα ὑποχωροῦντα ὑπερήφανον διὰ τὴν ἐκ τοῦ Φοίβου καταγωγὴν, δὲν ἠνέχθη ὁ Ἰναχίδης, «πιστεύεις, λέγει, ὦ ἄφρον, καθ' ὅλα τὴν μητέρα σου, καὶ εἶσαι ὑπερήφανος διὰ τὴν ἐξαπάτησιν τοῦ ψευδοῦς πατρὸς σου.» Ἐρυθρίασεν ὁ Φαέθων, καὶ τὴν ὀργὴν ἕνεκα τῆς αἰδοῦς κατέπνιξε, καὶ ἀναφέρει εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ Κλυμένην τοὺς ψόγους τοῦ Ἐπάφου, καὶ δι' ὅπερ μᾶλλον θὰ λυπηθῆς, ὦ μήτερ, λέγει, ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ ἐλευθέριος, ἐγὼ ὁ ἀγέρωχος εἰσιώπησα. Αἰσχύνην προξενεῖ εἰς ἡμᾶς τὸ νὰ δύναται τις νὰ λέγῃ τοιαῦτα ὀνειδίη, καὶ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ τὸν ἐξελέγχω-

Templis d. cum

761

μεν ψευδόμενον. Ἄλλὰ σὺ, ἂν ὄντως κατάγωμαι ἐξ οὐρανίας γενεᾶς, δὸς σημεῖον τοῦ τοιοῦτου γένους, βεβαιώσά με ὅτι πραγματικῶς καταγομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. εἶπεν, καὶ περιέπλεξε διὰ τῶν βραχιόνων τὸν τράχηλον τῆς μητρός, καὶ παρέκάλεσεν αὐτὴν ἐν ὀνόματι τῆς ἰδίας κεφαλῆς καὶ τῆς τοῦ Μέρροπος καὶ πρὸς τῶν γάμων τῶν ἀδελφῶν, ἵνα δώσῃ αὐτῷ σημεῖα τοῦ ἀληθοῦς πατρός. Ἀμφίβολον εἶνε εἴτε ἡ Κλυμένη ἐκ τῶν δεήσεων τοῦ Φαέθοντος, εἴτε ἐκ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀποδιδόμενου αὐτῇ ἐγκλήματος κινηθεῖσα, ἀμφοτέρους τοὺς βραχίονας ἀνέτεινε πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ στρέψασα πρὸς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, «σοὶ ὀρκίζομαι, εἶπεν, ὦ υἱέ, ἐν ὀνόματι τοῦ φωστῆρος τούτου, τοῦ λάμποντος ὡς ἡ ἀστραπή διὰ τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ, ὅστις ἀκούει καὶ βλέπει ἡμᾶς, ὅτι ἐκ τοῦ ἡλίου τούτου, τὸν ὁποῖον θεωρεῖς, ἐκ τοῦ ἡλίου τούτου, ὅστις διοικεῖ τὸ σὺμπαν, σὺ ἐγεννήθης. Ἐὰν πλαστὰ σοὶ ὁμιλῶ, ἅς μοι ἀρνηθῇ νὰ τὸν βλέπω, καὶ τὸ φῶς τοῦτο ἅς εἶνε τὸ ἔσχατον διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Δὲν σοὶ εἶνε πολὺς κόπος νὰ γνωρίσῃς τὰ δακτύλια τοῦ πατρός σου. Ὁ δόμος ὅθεν οὗτος ἀνατέλλει εἶνε ἕως τῆς ἡμετέρας γῆς. Ἐὰν ἡ ψυχὴ σου τὸ ἐπιθυμῇ, ὑπάγε καὶ βεβαιώθητι παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.» Πάραυτα μετὰ τοῦ τοιοῦτου λόγου τῆς μητρός του περιχαρῆς ἐκπηδᾷ ὁ Φαέθων, καὶ ἔχει ἐν τῷ νῶ τὸν ἀέρα, καὶ τοὺς Αἰθίοπας τοὺς ὑποτελεῖς εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς ὑπὸ τὰ πυρὰ τῶν ἀστρῶν κειμένους Ἰνδοὺς διέρχεται, καὶ φθάνει ταχέως πρὸς τὰς ἀνατολάς τοῦ πατρός.

BIBLION ΔΕΥΤΕΡΟΝ

327
Περιγραφή τῶν μεγάρων τοῦ Ἥλιου εἰς ἃ εἰσελθὼν ὁ Φαέθων καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός, του αἰτεῖται ὡς δῶρον ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὴν τοῦ ἡλιακοῦ ἄρματος κυβέρνησιν. Ὁ πατὴρ μετὰ πολλῶν παραινέσεων ὑποχωρεῖ εἰς τὴν αἴτησιν ἀλλ' ὁ Φαέθων ἀδεξιῶς ἠνιοχῶν φέρεται ἔξω τῆς ἡλιακῆς τροχιάς, καὶ τὴν γῆν ἐμπήσας κεραυνοῦται ὑπὸ τοῦ Διός. Αἱ δὲ Νύμφαι τοῦ ποταμοῦ Πάδου θάπτουσι τὸν Φαέθοντα οὗτινος τὰ ὀστά ἀναζητοῦσα ἡ μήτηρ

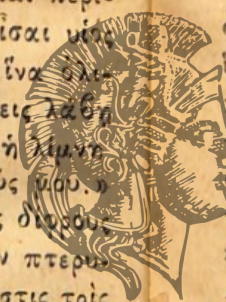
B

καταβρέγει αὐτὰ διὰ δακρύων. Αἱ Ἥλιάδες ὀλοφυρόμεναι διὰ τὸν ἀδελφὸν μεταμορφοῦνται εἰς αἰγεῖρους, ὧν τὸ δάκρυ γίνεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἤλεκτρον. Ὁ δὲ τοῦ Σθενέλου Κύκνος μεταμορφοῦται εἰς ὁμώνυμον πτηνόν. (1 — 381).

Τὰ δὲ ἀνάκτορα τοῦ Ἥλιου ἦσαν μετέωρα ἐπὶ ὑψηλῶν κιονων, λαμπρὰ ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἐκ τοῦ μιμουμένου φλόγας πυρωτοῦ τῶν ὁποίων τὸν μὲν ὑψηλὸν ὄροφον κατεκόσμη λαμπρὸς ἐλέφας, ὑπὸ στυλπνότητος ἀργύρου δικλειίδες θύραι ἔλαμπον· ἡ δὲ τέχνη ἦτο ἀνωτέρα τῆς ὕλης. Διότι ὁ Ἥφαιστος ἐκεῖ τὴν θάλασσαν ἐτόρνευσε τὴν περικυκλοῦσαν μέσσην τὴν γῆν, καὶ τὸν κύκλον τῆς γῆς, καὶ τὸν οὐρανόν, ὅστις ἐπίκειται τῷ κύκλῳ. Ἡ θάλασσα κυανοῦς θεοῦς ἔχει, τὸν εὐφθογον Τρίτωνα καὶ τὸν ἀμφίβολον Πρωτέα, καὶ τὸν ἐπιθλίβοντα Αἰγαίωνα διὰ τῶν χειρῶν του, πελώρια νῶτα τῶν φαλαινῶν, καὶ τὴν Δωρίδα καὶ τὰς θυγατέρας, τῶν ἰσθμίων αἱ μὲν φαίνονται ὅτι κολυμβῶσιν, αἱ δὲ ὅτι καθήμεναι ἐπὶ πετάλων τοῦ θαλασσοῦ πλακάμους ζηραίνουσιν, αἱ δὲ ἄλλαι ἐποχοῦνται ἐπὶ τῶν ἰχθύων. Ἡ μορφή δὲ ἀπασῶν δὲν ἦτο ἡ αὐτῇ, οὔτε ὁμοῦς διάφορος, ἀλλ' ὅποια ἔπρεπε νὰ δεικνύη ὅτι ἦσαν ἀδελφαί. Ἡ δὲ γῆ ἄνδρας καὶ πόλεις φέρει, καὶ δάση καὶ θηρία καὶ ποταμοὺς καὶ Νύμφας καὶ τοὺς λοιποὺς θεοὺς τῶν ἀγρῶν. Ἐπὶ τούτων ἐπίκειται τοῦ καταγαύζοντος οὐρανοῦ ἡ εἰκὼν καὶ σημεῖα ἕξ εἰς τὰς δεξιὰς θύρας, καὶ τοσαῦτα εἰς τὰς ἀριστεράς· ἐνθα ἅμα ἦλθεν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ οὐδοῦ ὁ Κλυμένος γόνος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τοὺς δόμους τοῦ ἀμφιβαλλομένου πατρός, παρευθὺς πρὸς τὰ πατρῶα πρόσωπα τὰ ἴχνη του στρέφει καὶ ἔστη μακρόθεν· διότι οὐδὲ τὸ προσεχέστερον φῶς ἔφερον· ὁ δὲ Φοῖβος ἐσθῆτι πορφυρᾷ κεκαλυμμένος ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου ἀπαστράπτοντος ὑπὸ λαμπρῶν σμαραγδῶν. Πρὸς δὲ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τούτου ἵστατο ἡ Ἡμέρα καὶ ὁ Μῆν καὶ ὁ Ἐνιαυτός καὶ οἱ Αἰῶνες καὶ αἱ εἰς ἴσα διαστήματα κείμεναι ὥραι, καὶ τὸ νέον ἔαρ ἐστεφανωμένον δι' ἀνθέων ἵστατο καὶ τὸ γυμνόνθερος καὶ ἔφερε σταχυῖνους στεφανούς, ἵστατο καὶ τὸ φθινόπωρον ῥυπαρὸν ἐκ πατηθείσης σταφυλῆς, καὶ ὁ παγετώδης χειμὼν, πολιᾶν τρίχα φρίστων. Ἐν-

τεῦθεν δὲ εἰς τὸ μέσον τοῦ τόπου, ἕνεκα τῆς νεότητος τῶν πραγμάτων τὸν νέον ἐκπληττόμενον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του ὁ Ἥλιος βλέπει, δι' ὧν τὰ πάντα παρατηρεῖ, «ποῖα εἶνε ἡ αἰτία τῆς ὁδοῦ σου! (τ. ἔ. ποῖος εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ ταξειδίου σου)· τί, εἶπε, ζητεῖς ἐνταῦθα, ὦ Φαέθον, τέκνον οὐδαμῶς ἀπαρνηθησόμενον τῷ τεκόντι;» Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη. «ὦ κοινὸν φῶς τοῦ ἀπείρου κόσμου, Φοῖβε πάτερ, ἐὰν δίδῃς μοι νὰ κάμω χρῆσιν τούτου τοῦ ὀνόματος, οὐδὲ ὑπὸ ψευδῆ εἰκόνα ἢ Κλυμένην τὸ πλημμέλημα κρύπτει· δὸς σαφές τι σημεῖον, ὦ γεννήτορ, δι' οὗ σὸς ἀληθὲς γόνος θέλω πιστευθῆ, καὶ ταύτην τὴν πλάνην ἐκ τῆς ψυχῆς μου ἀπόσπασον.» εἶπεν· καὶ ὁ γεννῆτωρ τότε ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πᾶσαν τὴν αἴγλην τῶν παλλομένων ἀκτίων ἀπέθετο, καὶ ἐγγύτερον ἐκέλευσε νὰ προσέλθῃ, καὶ περιβαλὼν αὐτὸν τῷ λέγει «οὐδὲ σὺ νὰ ἀρνηθῆς ὅτι εἶσαι μὴ μου, καὶ ἡ Κλυμένη τὸ ἀληθὲς γένος ἀπέφηνε. Καὶ ἵνα ἐπιγώτερον διστάζῃς, αἴτησον ὃ, τι δῶρον θέλεις, καὶ θέλεις λάβῃς τοῦτο δίδοντος ἐμοῦ. **ἌΚΡΑΤΩΝ ὑποσχέσῃς ἔστω ἡ κλυμένη ἢ ὀμνύουσιν οἱ θεοί, ἢ ἐπιτάσσῃς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς σου.»** Μόλις καλῶς ἔληξεν, ὁ Φαέθων ζητεῖ τοὺς πατρικοὺς διαδρόμους ἐπὶ μίαν ἡμέραν, καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἡνιοχειάν τῶν πτερυγοπόδων ἵππων. Μετενόησεν ὁ πατήρ διότι ὠρνήθη· ὅστις τρίς καὶ τετράκις σείσας τὴν λαμπρὰν κεφαλὴν ἀάπρονοητοτέρα, εἶπεν, ἡ ἐμὴ φωνὴ τῆς σῆς γέγονεν. Εἶθε νὰ ἦτο συγκεχωρημένον νὰ μὴ δώτῃ τὰ ὑποσχεθέντα! ὁμολογῶ, ὅτι μόνον τοῦτο εἰς σέ, ὦ παῖ, δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιδοκιμάσω τοῦτο. Δὲν εἶνε ἀσφαλὲς ἡ σὴ βούλησις. Μεγάλᾳ πράγματα ζητεῖς, ὦ Φαέθον, καὶ δῶρα, ἅτινα δὲν ἀρμόζουσιν εἰς τὰς δυνάμεις σου, οὔτε εἰς τὰ νεανικά σου ἔτη. Ἡ σὴ τύχη εἶνε θνητὴ, ὅπερ ὅμως ἐπιθυμεῖς δὲν εἶνε θνητόν· καὶ ἔτι μείζον παρ' ὅ,τι εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ λαμβάνωσιν οἱ θεοί, ἀγνοῶ ὅπερ ἐπιθυμεῖς, ἐπιτρέπεται ὅμως καὶ νὰ ἀρέσκῃ τις ἐαυτῷ, οὐδεὶς δὲ δύναται πλὴν ἐμοῦ νὰ καθίσῃ ἐπὶ τοῦ πυρφόρου ἄρματος. Ὡσαύτως καὶ ὁ κυβερνήτης τοῦ ἀχανοῦς Ὀλύμπου ὅστις διὰ τῆς φοβερᾶς δεξιᾶς κεραυνοὺς ἀκοντίζει, δὲν δύναται νὰ κυβερνήσῃ τοῦτο τὸ ἄρμα· καὶ τί μεγαλύτερον τοῦ

B

Διὸς ἔχομεν; Ὅρθια μὲν ἡ πρώτη ὁδὸς εἶνε καὶ διὰ τῆς ὁποίας μόλις πρῶτ' οἱ νεαροὶ ἵπποι ἀναβαίνουσιν. Εἰς δὲ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ εἶνε ἡ ὑψηλοτάτη, ὅποθεν τὴν θάλασσαν καὶ τὴν γῆν εἰς ἐμὲ αὐτὸν πολλακίς προξενεῖ φόβον νὰ βλέπω, καὶ τὸ φρίττον στήθος τρέμει ὑπὸ δειλίας· ἡ δὲ ἐσχατὴ ὁδὸς εἶνε πρηνής, καὶ ἔχει χρεῖαν ἀσφαλοῦς διευθύνσεως. Καὶ αὐτὴ ἡ Τηθύς, ἣτις ὑποδέχεται ἐμὲ εἰς τὰ ὑποκείμενα ὕδατα, φοβεῖται ἵνα μὴ κατακρημνισθῶ. Πρόσθετε ὅτι ὑπὸ ἐνδεδεχοῦς περιστροφῆς ἀρπάζεται ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ ὑψηλὰ ἄστρα ἐλκύει καὶ διὰ ταχείας συστροφῆς στρέφει. Ἐγὼ προσμάχομαι πρὸς τὴν ὁρμὴν καὶ οὔτε μὲ νικᾷ ἢ τᾶλλα νικῶσα ὁρμὴ ἀλλὰ φέρομαι ἐναντίος πρὸς τὸν ὁρμητικὸν πόλον τοῦ οὐρανοῦ. Φαντάσθητι ὅτι ἔδωκά σοι τὸ ἄρμα· τί θὰ πράξῃς; Ἄρα γε θὰ δυνηθῆς νὰ πορευθῆς ἐναντίον τῶν περιστρεφομένων πόλων, ἵνα μὴ σὲ παρασύρῃ ὁ ταχὺς ἄζων; Ἴσως καὶ δρυμοὺς ἐκεῖ καὶ πόλεις θεῶν σκέπτεσαι, καὶ ὅτι εἶνε ναοὶ πλοῦσιοι ἕνεκα τῶν ἀναθημάτων. Οὐκί δὲν ἔχει οὔτω· ἀλλὰ διὰ μέσου ἐνεδρῶν ἢ πορῆων ὑπαρχει καὶ μορφῶν θηρίων. Καὶ ἐὰν κατέχῃς τὴν ὁδὸν καὶ ὑπ' οὐδεμιᾶς πλάνης θὰ ἐλκυσθῆς, ὅμως διὰ τῶν κεράτων τοῦ ἀπεστραμμένου Ταύρου θέλεις ἔλθῃ, καὶ διὰ τῶν Αἰμονίων τόξων καὶ διὰ τοῦ στόματος τοῦ ὁρμητικοῦ Λέοντος, καὶ τὰς δεινὰς χεῖρας τοῦ ἐν μακρᾷ περιόδῳ κάμποντος ὡς τόξον Σκορπίου καὶ τοῦ τὰς χηλὰς πρὸς τὰ ἐναντία κυρτοῦντος Καρκίνου. Οὐδὲ τοὺς μεγαθύμους τετράποδας ἐκ τοῦ πυρὸς ἐκείνου, τὸ ὅποιον φέρουσιν εἰς τὸ στήθος, τὸ ὅποιον διὰ τῶν στομάτων καὶ ρινῶν ἀναπνέουσιν, ἐκ τοῦ προχείρου δύνασαι νὰ διευθύνῃς. Μόλις ἐμὲ οὔτοι ἀνέχονται, ἅμα δὲ διαθερμανθῶσιν τούτων οἱ ὀξεῖς θυμοί, τότε καὶ ὁ τραχηλὸς ἀντιμάχεται πρὸς τὰ ἡνία. Ἀλλὰ σὺ, ἵνα μὴ γείνης εἰς σεαυτὸν πρόξενος ὀλεθρίου δώρου, ὦ παῖ, φυλάσσω, καὶ ἐν ὅσῳ τὸ πρᾶγμα συγχωρεῖ, ἐπανόρθου τὴν σὴν εὐχήν. Δηλαδὴ ἵνα πιστεύσῃς ὅτι σὺ ἐγεννήθης ἐκ τοῦ ἐμοῦ αἵματος, ἀσφαλῆ σημεῖα ζητεῖς! Ναι σοὶ δίδω τοιαῦτα βέβαια σημεῖα διὰ φόβου, καὶ ἐκ τοῦ πατρικοῦ φόβου γνωρίζομαι ὅτι εἶμαι πατήρ. Ἴδου παρατήρησον τὸ πρόσωπόν μου. Καὶ εἶθε νὰ ἡδύνασο νὰ

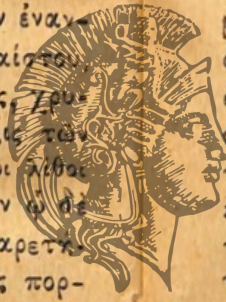

εἰσέπεμπες τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ στήθη. διὰ νὰ κατεμάνθανες τὰς πατρικὰς φροντίδας. Καὶ τέλος ὅτι δήποτε ἔχει ὁ πλούσιος κόσμος παρατήρησον, καὶ ἐκ τῶν τόσων καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης ζήτησον ὅποιον ἐπιθυμεῖς, οὐδὲν ἐξ ἐκείνων θὰ σοὶ ἀρνηθῶ. Τοῦτο μόνον παρακαλῶ, ὅπερ δι' ἀληθοῦς ὀνόματος ποιῆ καὶ οὐχί τιμῆ εἶνε· Ποιήν, ὦ Φαέθον, ἀντὶ δώρου ζητεῖς!

Διατί τὸν ἐμὸν αὐχένα κατέχεις, ὦ ἄφρον, διὰ τῶν κολακευτικῶν βραχιόνων! Μὴ ἀμφίβαλλε· δοθήσεται σοι—ὠμόσαμεν εἰς τὰ τῆς Στυγὸς βεῖθρα — πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖς· ἀλλὰ σὺ σωφρονέστερον ζήτηι.» Ἐπαυσε συμβουλευῶν. Ἐκεῖνος ὁμως ἀνταγωνίζεται πρὸς τοὺς λόγους τοῦ πατρός, καὶ εἰς τὸ προκείμενον ἐμμένει, καὶ φλέγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἄρματος. "Ὅθεν ὁ πατήρ, ὅσον τῷ ἦτο ἐπιτετραμμένον ἐναγλιωθεῖς, πρὸς τοὺς ὑψηλοὺς δῖφρους, τὰ δῶρα τοῦ Ἡφαίστου ἤγαγεν τὸν νέον. Ὁ ἄξων χρυσοῦς ἦτο, ὁ ῥυμὸς χρυσοῦς, χρυσαὶ αἱ ἄκραι ἀντυγες τῶν τροχῶν, ἀργυρᾶ δὲ ἡ τάξις τῶν ῥάβδων, περὶ τὰ ζυγὰ χρυσοῦσι καὶ κατὰ τὰς ταξίαι κείμενοι κίβισ ἀπέδιδον λαμπρὸν φῶς ἀνακλωμένου τοῦ Φοῖβου. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ὁ μεγάλθυμος Φαέθων ἐθαύμαζε, καὶ τὸ ἔργον παρετήρει, ἰδοὺ ἡ ἄγρυπνος Ἥως ἐκ τῆς λαμπρᾶς ἀνατολῆς τὰς πορφυρᾶς θύρας ἤνοιξε καὶ τὰ πλήρη ῥόδων μέγαρα, φεύγουσι τὰ ἄστρα, ὧν τὸ στράτευμα συνάξει ὁ Ἑωσφόρος, καὶ ἐκ τῆς τοῦ οὐρανοῦ τάξεως ἐσχάτος ἐξέρχεται. Καθὼς δὲ ὁ Φοῖβος ἄμα εἶδε τὴν γῆν καὶ τὸν κόσμον νὰ ἐρυθραίνηται, καὶ τὰ ἄκρα κέρα τῆς σελήνης ὡσεὶ ἀφανιζόμενα, νὰ ζεύγῃ τοὺς ἵππους διέταξεν ὁ Τιτάν τὰς ταχείας ὥρας. Τὰ διαταχθέντα αἱ ταχεῖαι θεαὶ ἐκτελοῦσι, καὶ τοὺς πυρίπνους, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ χυλοῦ τῆς ἀμβροσίας κεκορεσμένους, ἐκ τῶν ὑψηλῶν φατνῶν τετραποδας ἐξαγάγουσι, καὶ τοὺς ὄπλισαν διὰ τῶν ἡχηρῶν χαλινῶν. Τότε ὁ πατήρ τὸ πρόσωπον τοῦ υἱοῦ τοῦ θείου φαρμάκῃ ἤλειψε, καὶ πρὸς τὰς ἄρπαγας φλόγας κατέστησε καρτερικόν, καὶ ἐνέθηκεν εἰς τὴν κόμην τὰς ἀκτίνας, καὶ προμαντεύματα θρήνων καὶ στεναγμοὺς ἐκ βάθους καρδίας ἐκπέμπων εἶπεν οὕτω· «ἐάν θέλῃς τούλάχιστον νὰ ἀκούσῃς εἰς τὰς ἐξῆς

συμβουλὰς τοῦ πατρός σου, ὦ παῖ, ἐπιμελοῦ τῶν κέντρων καὶ κράττει τὰ ἡνία σφικτότερον, διότι αὐτόματα σπεύδουσι· ἐπειδὴ εἶνε δύσκολον νὰ κρατήσῃ τις τοὺς ἵππους τρέχοντας· μὴδὲ νὰ προτιμήσῃς τὴν εὐθείαν ὁδὸν διὰ τῶν πέντε ζωνῶν τέμνεται δὲ ἡ ὁδὸς λοξῶς δι' εὐρείας καμπῆς, καὶ ὀρίζεται ὑπὸ τριῶν ζωνῶν καὶ τὸν νότιον πόλον ἀποφεύγει καὶ τὸν γείτονα τοῦ Βορρᾶ Ἄρκτον. Αὕτη ἄς εἶνε ἡ ὁδὸς σου, προφανῆ τὰ ἔχνη τῶν τροχῶν θὰ γνωρίσῃς. Καὶ ἵνα ἔχωσι τὴν ἴσῃν θερμότητα ὅ τε οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, μῆτε πίεζε μῆτε εἰς τὸν ἄκρον αἰθέρα τὸν δρόμον διοίκει, διότι ὑψηλότερον μὲν ἀναβαίνων θέλεις κατακαύσῃ τοὺς οὐρανίους οἴκους, χαμηλότερον δὲ τὴν γῆν· κατὰ τὸ μέσον ἀσφαλέστατος θὰ πορευθῆς, μῆτε σὲ τὸ ἄρμα ἄς ἀποκλίνῃ δεξιώτερον πρὸς τὸν ἐλικτὸν ὄφιν, μῆτε ἀριστερότερον πρὸς τὸν χαμηλὸν βωμὸν ἄς σὲ πλησιασῇ· ἀλλὰ κάτεχε τὸ μέσον ἀμφοτέρων. Εἰς τὴν τύχην τὰ λοιπὰ ἀφίνω, ἡ ὁποία εἶθε νὰ σὲ βοηθῇ καὶ εὐχομαι καλῆτερα νὰ φροντίζῃ παρ' ὅτι σὺ περὶ σεαυτοῦ (φροντίζεις). Ἐν ᾧ ἡμιλῶ ταῦτα, ἡ ὑγρὰ νύξ ἐν τῇ θυτικῇ παραλίᾳ τὰ κείμενα τέρματα καλύπτει· δὲν εἶνε εἰς ἡμᾶς ἡ βραδυτῆς ἐλευθέρια. Ζητούμεθα· τοῦ σκότους φυγαδευθέντος ἡ ἔως διαυγαζεῖ· ἄρπασον διὰ τῆς χειρὸς τὰ ἡνία! — ἢ, ἐάν ὁ νοῦς σου μετεβλήθῃ, μεταχειρίσθητι τὰς ἐμὰς συμβουλὰς καὶ οὐχί τὸ ἄρμα, ἐν ᾧ δύνασαι καὶ νῦν ἐτι ἐπὶ σταθερῶν ἐδρῶν νὰ καθῆσαι, καὶ ἐν ᾧ ἐτι τὸ κακῶς ἐπιθυμηθὲν ἄρμα ἀγνοῶν δὲν θλίβεις· ἄφες με νὰ δώσω τὸ φῶς εἰς τὴν γῆν, τὸ ὅποιον ἀσφαλὲς θεωρεῖς.»! ταχέως ἐκεῖνος καταλαμβάνει τὸ κοῦφον ἄρμα διὰ νεανικοῦ σώματος καὶ ἵσταται ὑπεράνω, καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἀψάμενος τῶν δοθέντων ἡνίων χαίρει, καὶ ἐντεῦθεν χαρίτας ὁμολογεῖ τῷ πατρί, ἄκοντι.

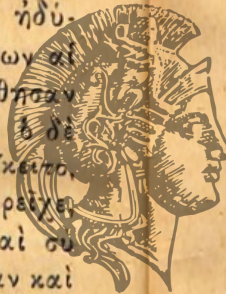
Ἐν τούτοις οἱ πτερωτοὶ ἵπποι τοῦ Ἡλίου, ὁ Πυρόεις, ὁ Ἐῶς καὶ ὁ Αἶθων, καὶ τέταρτος ὁ Φλέγων, ἐπλήρουν τὰς αὔρας χρεμετισμῶν φλογοφόρων, καὶ διὰ τῶν ποδῶν ἐπληττον τὴν βαλβίδα. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ Τηθύς, ἀγνοοῦσα τὴν μοῖραν τοῦ ἐγγόνου, ἤνοιξε τὸν δρόμον καὶ ἐφανῆ ἡ τοῦ ἀπείρου κόσμου ἀφθονία, ἐτάχυνον τὴν ὁδόν, καὶ διὰ

Ἰων

τοῦ ἀέρος, κινουμένων τῶν ποδῶν, διασχίζουσι τὰ ἀνθισταμένα νέφη, καὶ διὰ τῶν κούφων πτερυγῶν ὑφύμενοι παρατρέχουσι τὸν ἐκ τούτων τῶν μερῶν γεγενημένον Εὐρον. Ἀλλὰ κούφον τὸ βάρος ἦτο, οὐδὲ τοσοῦτον ὅσον οἱ ἵπποι τοῦ Ἥλιου ἠδύναντο νὰ αἰσθανθῶσι, καὶ τοῦ συνήθους βάρους ὁ πεζὸς ἔσπερειτο. Καὶ καθὼς σαλεύονται κυρταὶ νῆες ἄνευ τοῦ προσήκοντος βάρους, καὶ διὰ τῆς θαλάσσης ἀστατοῦσαι διὰ τὴν λίαν ἐλαφρότητα φέρονται, οὕτω καὶ τὸ ἄρμα τοῦ Ἥλιου μὴ ἔχων τὸ σύνθητες βάρος κενὰ πηδήματα δίδει εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἀνατινάσσεται ὑψηλὰ καὶ ὁμοιάζει πρὸς κενόν. Τοῦτο ὡς τὸ ἐνόησαν οἱ τέθριπποι, τρέχουσι καὶ τὴν τετριμένην καταλείπουσιν ὁδόν, οὐδέ, ὡς πρότερον, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τρέχουσιν. Αὐτὸς φοβεῖται, οὐδέ, ποῦ τὰ ἐγχειρισθέντα ἡνία νὰ κάμψη, γνωρίζη, οὐδέ ποῦ νὰ πορευθῆ, οὐδέ, καὶ ἐὰν ἐγνωρίζε, ἠδύναντο νὰ διευθύνη ἐκείνους. Τότε πρῶτον διὰ τῶν ἀκτίνων αἱ παγετώδεις Ἄρκτοι ἐθερμάνθησαν, καὶ ματαιῶς ἐπειράθησαν νὰ βαπτισθῶσι εἰς τὸ ἀπηγορευμένον αὐτοῖς πέλαγος, ἡ δὲ Δράκων ὅστις πλησιέστατος ἐστὶ τὸν ψυχρὸν πόντον ἐκείνου, νωθρὸς πρότερον ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ οὐδενὶ φοβερὸν παρέχει, ἐξεκαύθη καὶ ἀνέλαθε νέαν διὰ τῆς πυρώσεως ὀργὴν. Καὶ σὺ ἔτι, ὦ Βοῶτα, θορυβηθεὶς ἐνθυμοῦνται ὅτι εἶχες φύγη, ἐὰν καὶ ἦσο βραδύς καὶ αἱ ἄμαξάϊ σου σὲ κατεῖχον. Ὡς δὲ δηλ. ἀπὸ τοῦ ὑψίστου αἰθέρος παρετήρησε τὸ κάτωθεν μέγιστον βάθος τῆς γῆς ὁ δυστυχὴς Φαέθων, ὠχρίασε, καὶ παραχρῆμα τὰ γόνατα ὑπὸ φόβου ἔτρεμον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς του σκότος ἐκάλυψεν ἕνεκα τοῦ τοσοῦτου φωτός· καὶ ἤδη θὰ προὔτιμα οὐδέποτε νὰ ἐγγίση τῶν πατρῶων ἵππων· ἤδη ἐλυπεῖτο διότι ἔμαθε τὸ γένος, καὶ διὰ τὸ ζητηθὲν ἐγένετο ἰσχυρός· ἤδη ἐπιθυμῶν νὰ καλῆται τοῦ Μέροπος υἱὸς οὕτω φέρεται, ὅπως πίτυς ἐλαυνομένη ὑπὸ ὀρμητικῆς βορρᾶς, ὑφ' οὗ κινήθεις ὁ κυβερνήτης αὐτῆς ἀφίνει τὰ πηδάλια, τὴν ὁποίαν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τὰς εὐχὰς ἐγκατέλιπεν. Τί θέλει κάμη; μέγα διάστημα τοῦ οὐρανοῦ καταλείπεται ὀπισθεν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἶνε πλειότερον, καὶ τῶ λογισμῶ μετρεῖ ἑκάτερον, καὶ νῦν μὲν θεωρεῖ τὴν δύσιν, ἣν δὲν εἶνε πεπρωμένον εἰς ἐκεῖνον νὰ

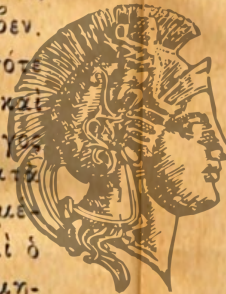
φθάσει, νῦν δὲ παρατηρεῖ πρὸς τὴν ἀνατολήν, καὶ ἀγνοῶν τί δύναται νὰ πράξῃ, θαμβοῦται, καὶ οὔτε τὰ ἡνία ἀφίνει, οὔτε νὰ τὰ κρατῆ δύναται, οὔτε τὸ ὄνομα τῶν ἵππων γνωρίζει. Προσέτι τὰ διεσκορπισμένα τέρατα χύδην ἐν τῷ ποικίλῳ οὐρανῷ, καὶ τὰ τῶν πελωρίων θηρίων εἰδῶλα ἐντρομος βλέπει. Ἰὺν ἔπαρχει τόπος, ὅπου εἰς δύο τοῖς βραχίονας κάμπει ὁ Σκορπίος, καὶ τὴν οὐρὰν καὶ τὰς χεῖρας ἑκατέρωθεν κλίνων ἐκτείνει τὰ μέλη μέχρι τοῦ διαστήματος τῶν δύο σημείων. Τοῦτον ὡς εἶδεν ὁ παῖς κατάρρυστον ὑπὸ ἰδρώτος μέλανος ἰοῦ πληγᾶς ἀπειλοῦντα, τῆς οὐρᾶς καμπτομένης, ἐκφρων ὑπὸ κρυεροῦ φόβου τὰ ἡνία ἀφῆκεν. Ἀφ' οὗ ταῦτα ἔπεσον ἐκ τῶν χειρῶν ἤψαντο τῶν ἄκρων νώτων, εὐθὺς ἐξετράπησαν οἱ ἵπποι, καὶ οὐδενὸς κωλύματος ὑπάρχοντος διὰ τοῦ ἀέρος πορεύεται εἰς ἀγνώστους χώρας, καὶ ὅπου ἡ ὄρμη ὁδήγει, ἐκεῖ ἀτάκτως τρέχουσι, καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τὸν ὑψηλὸν αἰθέρα ἀπλανεῖς ἀστέρας ἐπιτρέχουσιν, καὶ σύρσει τὸ ἄρμα δι' ἐβήμων πόπων καὶ ὅτε μὲν τρέχουσι πρὸς τὰ ὕψη, ὅτε δὲ κατὰ καταφερόσιν καὶ ἀποτόμων ὁδῶν ἐγγυτέρω τῆς γῆς φέρονται ἐκπλήττεται ἡ Σελήνη τοὺς ἵππους τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς βλέπουσα τρέχοντας πρὸς τὰ κάτω, καὶ τὰ νέφη καιόμενα καπνὸν ἐκπέμπουσιν. Συναρπάζεται ὑπὸ τῶν φλογῶν ἐν ἀκαρεῖ ἡ ὑψηλοτάτη γῆ καὶ σχισθεῖσα παράγει ῥήματα καὶ δι' ἑλλειψιν ὑγρασίας ξηραίνεται. Λευκαίνονται αἱ βοτάναι, καὶ μετὰ τῶν φύλλων καιόνται τὰ δένδρα, καὶ διὰ τῆς ἑαυτῶν καταστροφῆς οἱ ξηροὶ καρποὶ παρέχουσι ὕλην τῆς φλογός! Μικρὰ θρηνηῶ. Μεγάλαι πόλεις μετὰ τῶν τειχῶν ἀφανίζονται, καὶ μετὰ τῶν ἰδίων λαῶν ὀλόκληρα ἔθνη ὁ ἐμπρησμός εἰς κόνιν μεταβάλλει. Δάση μετὰ τῶν ὀρέων καιόνται. Φλέγεται ὁ Ἄθως καὶ ὁ Ταῦρος, ὁ Κίλιξ καὶ Τρωῶλος καὶ ἡ Οἶτη, καὶ ἡ τότε μὲν ξηρὰ, πρότερον δὲ περιφημοτάτη διὰ τὰς πηγὰς, Ἰδὴ, καὶ ὁ Παρθένιος Ἐλικῶν καὶ ὁ μήπω οἰ-ἀγριος Αἶμος· φλέγεται εἰς ἄπειρον ὕψος διπλασιασθέντων τῶν πυρῶν ἡ Αἴτην, καὶ ὁ δικόρυφος Παρνασσὸς καὶ ὁ Ἐρυξ καὶ ὁ Κύθνος καὶ ὁ Ὄθρυς, καὶ τέλος ἡ ἄμοιρος χιόνων Ροδόπη, καὶ ὁ Μίμας καὶ ὁ Δίνδυμος καὶ ἡ Μυκάλη, καὶ ὁ πρὸς

220

ιερὰ διαπρέπων Κιθαιρών. Οὐδὲ ὠφελεί τὴν Σχυθίαν τὸ ἑαυ-
 τῆς ψυχῆς Ὁ Καύκασος καίεται, ἢ Ὅσσα μετὰ τοῦ Πίνδου
 καὶ ὁ ὑπέρτερος τῶν δύο Ὀλυμπος καὶ αἱ ἀέριοι Ἄλπεις
 καὶ ὁ νεφελώδης Ἀππενίνος. Τότε δὲ ὁ Φαέθων βλέπει παντα-
 χόθεν τὴν οἰκουμένην ἀναφθεῖσαν, καὶ δὲν ὑπομένει τὴν ὑπερ-
 βολικὴν θερμότητα καὶ τὸν θερμὸν ἀέρα ὡς ἀπὸ βαθέος κλι-
 βανου διὰ τοῦ στόματος ἀναπνέει, καὶ αἰσθάνεται καὶ τὸ ἑαυ-
 τοῦ ἄρμα πυρούμενον. Καὶ ἤδη οὔτε τὴν τέφραν οὔτε τὴν
 συνεχῶς ῥιπτομένην σποδὸν δύναται νὰ ὑπομένη, καὶ παντα-
 χόθεν ὑπὸ θερμοῦ καπνοῦ περικυκλοῦται ὅθεν κεκαλυμμένος
 ὑπὸ πυκνοῦ ζόφου ἀγνοεῖ οὔτε ποῦ εἶνε, οὔτε ποῦ πορεύεται ἀλλ'
 ἀφίνεται εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν πτερωτῶν ἔππων. Τότε τοῦ
 θερμοῦ αἵματος ἀνακληθέντος εἰς τὴν ἐπιφανείαν τοῦ σώματος
 πιστεύουσιν ὅτι ὁ λαὸς τῶν Αἰθιοπῶν μέλαν χρῶμα ἔλαβεν.

Τότε ἡ Λιβύα, ἀρπασθέντων τῶν ὕδατων, ἐγένετο ξηρὰ τότε
 αἱ νύμφαι λυσικόμοι ἐκλαυσάν τὴν στέρησιν τῶν πηγῶν καὶ
 τῶν λιμνῶν. Ποθεῖ μὲν ἡ Βοιωτία τὴν Πίνκην τὴν Ἄργεον
 τὴν Ἀμυρώνην, καὶ ἡ Ἐφύρα τὴν Ἱερώνην καὶ τὴν Ἰσθμίδα. Οὐδεὶς οὐκ
 τόσον διαφόρους ὄχθας πληρωσάμενοι ποταμοὶ ἀσφαλεῖς με-
 νουσιν εἰς τὸ μέσον τῶν ὑδάτων ὁ Τανάϊς ἐκάπνιζεν, καὶ ὁ
 γέρων Πηνειὸς καὶ ὁ Τευθραντεῖος Κάϊκος καὶ ὁ ταχὺς Ἰσμη-
 νὸς μετὰ τοῦ Φηγιακοῦ Ἐρυμάνθου, καὶ ὁ αὐθις μέλλων νὰ
 φλεχθῆ Ἐανθος, καὶ ὁ ξανθὸς Λυκορμας, καὶ ὁ παίζων ἐν
 καμπύλοις ρεῖθροις Μαϊάνδρος, καὶ ὁ Μυγδόνιος Μέλας, καὶ ὁ
 Ταίναριος Εὐρώτας. Ἐφλέχθη καὶ ὁ Εὐφρατης ὁ Βαβυλώ-
 νιος, ὁ Ὀρόντης καὶ ὁ ὀρμητικὸς Θερμόδων, καὶ ὁ Γάγγης
 καὶ ὁ Φάσις καὶ ὁ Ἰστρος. Ἀναχέει φλόγας καὶ ὁ Ἀλφειὸς,
 καὶ αἱ Σπερχειάδες ὄχθαι θερμαίνονται, καὶ ὁ χρυσὸν
 φέρων ἐν τῷ ἑαυτοῦ ρεῦματι ποταμὸς Τάγος πῦρ ἤδη ρέει,
 καὶ αἱ ὑδροχαρεῖς ὄρνεις, αἵτινες τὰς τῆς Μαιονίας ἀκτὰς
 δι' ἀσμάτων ἐδόξασαν, ἐν μέσῳ τοῦ Καίστρου ἐκάησαν. Ὁ
 255 Νεῖλος καταπεφοβημένος ἔφυγεν εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ κόσμου
 καὶ ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν, καὶ εἰσέτι κρύπτεται τὰ ἐπτά στό-
 ματα αὐτοῦ τὰ πλήρη κόνεως αἱ ἐπτά κοιλάδες ἀνευ ὕδα-
 τος σχολάζουσιν. Ἡ αὐτὴ τύχη τοῦ Ἰσμαρίου τὸν Ἐβρον

B

μετὰ τοῦ Στρυμῶνος ξηραίνει, καὶ τοὺς Ἑσπερίους ποταμοὺς,
 τὸν Ῥῆνον καὶ τὸν Ῥοδανὸν τὸν Πάδον, καὶ τὸν Θύβριν, εἰς ὃν
 ἦτο ἐπηγγελμένον τὸ κράτος τοῦ παντός. Διαρρήγνυται πᾶν τὸ
 ἔδαφος, καὶ τὸ φῶς διὰ τῶν ῥηγμάτων διέδου εἰς τὰ Τάρταρα
 καὶ φοβεῖ τὸν βασιλέα τῶν καταχθονίων μετὰ τῆς συζύγου.
 Καὶ ἡ θάλασσα συστέλλεται, καὶ πεδίον ξηρὰς ἄμμου εἶνε,
 τοῦτο ὅπερ ἄρτι ἦτο πόντος, καὶ τὰ ὄρη, ἅπερ ἐκάλυπτε τὸ
 βαθὺ πέλαγος, ἀναφαίνονται καὶ αὐξάνουσι τὰς διεσπαρ-
 μένας Κυκλάδας. Οἱ ἰχθυεὺς ζητῶσι τὰ βαθύτατα τοῦ ὕδατος,
 οἱ κυρτοὶ δελφίνες δὲν τολμῶσι νὰ ἀρθῶσιν ὑπὲρ τὴν ἐπιφά-
 νειαν τῆς θαλάσσης εἰς τὰς εἰθισμένας αὖρας· τὰ δὲ σώματα
 τῶν φωκῶν ἐκπνεύσαντα ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς θαλάσσης
 ὕπτια ἐπιπολάζουσι. Φήμη εἶνε ὅτι αὐτὸς ὁ Νηρεὺς καὶ ἡ
 Δωρίς καὶ αἱ θυγατέρες ἐκρύβησαν ὑπὸ τὰ ψυχρὰ ἄντρα.
 Τρεῖς ὁ Ποσειδῶν ἐπειράθη νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῶν ὑδάτων τοὺς
 βραχίονας σὺν τῷ βλοσυρῷ προσώπῳ· τρεῖς δὲν ὑπέμεινε τὸ τοῦ
 ἀέρος πῦρ

Ἄλλο ὄμοιος ἢ τὸ ἐν τῇ Πῆ, [ὡς ἦτο περιβεβλημένη ὑπὸ τοῦ
 πόντου, μετὰ τῶν ὑδάτων τοῦ πελάγους καὶ τῶν παντα-
 χόθεν συνεσταλμένων πηγῶν, αἵτινες εἶχον κρυβῆ εἰς τὰ
 σπλάγχνα τῆς σκιεραῆς μητρὸς] ὕψωσε τὸ πεπιεσμένον ξηρὸν
 αὐτῆς πρόσωπον μετὰ τραχήλου, καὶ ἐπέθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ
 τοῦ μετώπου, καὶ διὰ μεγάλου τρόμου τὰ πάντα σείουσα ὀ-
 λίγον συνεκάθησε, καὶ ἐνδοτέρα, παρ' ὅ,τι συνείθιζε νὰ ἦνε,
 ἐγένετο· καὶ δι' ἱερᾶς φωνῆς οὕτως ἐλάλησεν: «Ἐάν τοῦτο σοὶ
 ἀρέσῃ, καὶ ἀξία εἶμαι (τούτου), διατί οἱ σοὶ κεραυνοὶ ἀργοῦσιν
 ὕπατε τῶν θεῶν; ἐάν εἶνε πεπρωμένον νὰ ἀπολεσθῶ διὰ τῆς
 δυνάμεως τοῦ πυρός, δός μοι νὰ ἀπολεσθῶ ἀπὸ τοῦ σοῦ πυ-
 ρός, καὶ τὸν ὄλεθρον τῷ ποιητῇ νὰ κουφίσω (ἦτοι ἐάν μέλλω
 νὰ καταστραφῶ διὰ πυρός, ἢς καταστραφῶ ἀπὸ τὸ σὸν πῦρ
 καὶ οὕτω νὰ παρηγοροῦμαι διὰ τὴν καταστροφὴν μου σὺν τῷ
 αἰτίῳ ταύτης, διότι ἐλφροτέρα θὰ μοὶ φαίνεται ἢ ἐκ σοῦ
 καταστροφῆς). Μόλις δὲ πρὸς αὐτὰ ταῦτα τὰ ῥήματα τὸν φά-
 ρυγγα ἀνοίγω» — εἶχε πιέση τὸ στόμα καπνός — ἰδοὺ παρα-
 τήρησον τὴν ἐμὴν κόμην πεφρυγμένην, καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς

τοσαύτη, τοσαύτη ἐπὶ τοῦ προσώπου σποδὸς ὑπάρχει. Μή-
 πως τούτοις τοῖς μισθοῖς, ταύτην τὴν τιμὴν τῆς εὐφορίας καὶ
 εὐεργεσίας μοὶ παρέχεις, διότι φέρω πληγὰς ἐπικαμποῦς ἀ-
 ρότρου καὶ ζύστρων καὶ καθ' ὄλον τὸ ἔτος καταπονοῦμαι,
 διότι τοῖς μὲν κτήνεσι φύλλα καὶ ἡμέρους τροφάς, καρπούς
 δὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, εἰς ὑμᾶς δὲ ἀρώματα παρέχω; Ἄλλ' ὁ-
 μως τοῦ ὀλέθρου τούτου ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι εἶμαι ἄξια· διατί
 δὲ τὰ ὕδατα, πρὸς τί ὁ ἀδελφὸς ἄξιος τούτου ἐγένετο; διατί
 ἢ διὰ κλήρου εἰς ἐκείνον παραδοθεῖσα θάλασσα μειοῦται καὶ
 ἀπὸ τοῦ αἰθέρος περαιτέρω ἀφίσταται; Διὰ τοῦτο ἐὰν οὔτε
 τοῦ ἀδελφοῦ, οὔτε ἐμοῦ ἢ χάρις σὲ κάμπτει, οἴκτειρον ὅμως
 τὸν σὸν οὐρανόν· καὶ ἐπισκόπησον ἐκατέρωθεν, καὶ ἐκάτερος
 πόλος καπνίζει· τοὺς ὁποίους ἐὰν διαφθεῖρῃ τὸ πῦρ, θὰ καταρ-
 ρεύσωσι τὰ σὰ δώματα. Ἴδου αὐτὸς ὁ Ἄτλας πονεῖ, καὶ μο-
 λισ βασταζει διὰ τῶν ἑαυτοῦ ὤμων τὸν διάπυρον πόλον. Ἐὰν
 αἱ θάλασσαί, ἐὰν αἰ γαίαι ἀπόλωνται, ἐὰν τὰ βασίλεια τοῦ
 οὐρανοῦ, εἰς τὸ ἀρχαῖον χάος θὰ συγχωνευθῶμεν, σώσον ἐκ
 τῶν φλογῶν εἴ τι ὑπολείπεται, καὶ βοήθει τὰ ἀνώτερα πράγ-
 ματα.»

Εἶπε ταῦτα ἡ Γῆ· διότι οὔτε ἡδύνατο ἐπὶ πλέον τὴν
 ἀτμίδα νὰ ὑπομείνῃ οὔτε νὰ εἴπῃ περισσότερα, καὶ τὸ ἑαυ-
 τῆς πρόσωπον ἐπανάγαγεν εἰς ἑαυτὴν καὶ τὰ πλησιέστατα
 τῷ ἄδῃ ἄντρα. Ἄλλ' ὁ παντοδύναμος πατήρ, ἐπιμαρτυρόμενος
 τοὺς οὐρανίωνας καὶ αὐτοῦ τούτου ὅστις εἶχε δῶσθαι τὸ ἄρμα,
 ὅτι ἐὰν δὲν βοηθήσῃ, τὰ πάντα μέλλουσι δεινῷ ὀλέθρῳ νὰ ἀ-
 πολεσθῶσι. πορεύεται ὑψηλὰ εἰς τὸ ὕστατον μέρος τῆς ἀκρο-
 πόλεως, ὅποθεν συνείθιζε διὰ τῶν νεφῶν νὰ περικαλύπτῃ τὴν
 εὐρεῖαν γῆν, ὅποθεν ἐγείρει τὰς βροντάς καὶ ριπτάζει τοὺς
 στίλβοντας κεραυνούς. Ἄλλ' οὔτε τὰ νέφη, δι' ὧν ἡδύνατο νὰ
 ἐπικαλύψῃ τὴν γῆν, τότε ἔσχεν, οὔτε τοὺς ὄμβρους, οὓς ἡδύ-
 νατο νὰ καταπέμψῃ ἐξ οὐρανοῦ, ἐβρόντησε καὶ τὸν κεραυνόν
 διὰ τῆς δεξιᾶς παλλέντα ἀπὸ τοῦ ὠτός κατέρριψεν ἐπὶ τὸν
 ἡνίοχον καὶ συγχρόνως τῆς τεζωῆς καὶ τῶν τροχῶν ἐξώθησε,
 καὶ διὰ δεινοῦ πυρός ἀνεχαίτισε τὸ πῦρ ἐκεῖνο. Διαταράτ-
 τονται οἱ ἵπποι, καὶ πηδήσαντες ἐπὶ τὰ ἐναντία τοὺς ἀυχέ-

B

νας ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐκσποῦσι, καὶ ἀναρρῆξαντες τὰ ἡνία ἐγκα-
 ταλείπουσιν. Ἐκεῖ μὲν κείνται οἱ χαλινοί, ἐκεῖ δὲ ὁ ἄζων ὁ
 ἀποσπασθεὶς ἐκ τοῦ ῥυμοῦ, ἔνθεν δὲ εἶνε αἱ ῥαβδοὶ τῶν κα-
 τασπασθέντων τροχῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ εἰσὶν κατεσπαρμένα τὰ
 λειψανα τοῦ κατασυντριβέντος ἄρματος. Ὁ δὲ Φαέθων, τῆς
 φλογὸς τὴν ξανθὴν κόμην φθειρούσης, κυλιέται προπρηνῆς καὶ
 φέρεται μακρῷ ὀλκῷ διὰ τοῦ ἀέρος, ὡς ἐνίοτε ἀστὴρ ἐκ τοῦ
 αἰθρίου οὐρανοῦ, ἂν δὲν ἔχη πέση, ἡδύνατο νὰ φανῇ ὅτι ἔ-
 πεσε· τὸν ὁποῖον μακρὰν τῆς πατρίδος ἐν ἄλλοδαπῇ χώρᾳ ὁ
 μέγιστος Ἡροδανὸς δέχεται, καὶ ἀπολούει τὸ καπνίζον αὐτοῦ
 πρόσωπον. Αἱ δὲ ἐσπέραι Νηΐδες τὸ ὑπὸ τῆς τριγλῶχινος φλογὸς
 καπνισμένον σῶμα θάπτουσι, καὶ σημειοῦσιν δι' ἐπιγράμματος
 ἐπὶ τοῦ λίθου: «ἐνθάδε κείται ὁ Φαέθων, τοῦ πατρικοῦ ἄρμα-
 τος ἡνίοχος ὢν, τὸν ὁποῖον ἂν δὲν ἐκράτησεν, ὅμως μεγάλα
 πολήσας ἀπέτυχεν.» Ἄλλ' ὁ πατήρ, δυστυχέστατος ἐκ
 τῶν ἀσθενῶν θρήνων, τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπον συνεκάλυψε·
 καὶ ἐὰν πιστεύσωμεν μόνον εἰς τὴν παράδοσιν, λέγουσιν ὅτι
 μίαν ἡμέραν οὐκ ἔβλεψεν κενὸν ἡλίον. Ὁ δ' ἐμπρησμὸς παρείχε φῶς,
 καὶ χρῆσις τις ἐν ἐκείνῳ τῷ κακῷ ἐγένετο· (δηλ. ἐκ κακοῦ
 ἀπήλαυσαν καλόν τι οἱ ἄνθρωποι). Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἡ Κλυμένη
 τόσα εἶπεν, ὅσα δύνανται νὰ λεχθῶσιν ἐν τοιαύταις συμφο-
 ραῖς, περίλυπος καὶ ἐκφρων καὶ τὸν κόλπον διαρρηξάσα πᾶ-
 σαν τὴν γῆν διῆλθε· καὶ πρῶτον ἄψυχα μέλη, μετ' ὀλίγον
 δ' ὅστ' ἀ διερευνώσα, ἀνεῦρεν ὅμως ὅστ' ἀ τεθαμμένα εἰς ξένην
 ὄχθην, καὶ ἐπιπίπτει ἐπὶ τοῦ τόπου, καὶ τὸ ὄνομα ἐν τῷ μαρ-
 μάρῳ ἀναγνοῦσα κατέβρεξε διὰ δακρῶν καὶ, ἐναγκαλισθεῖσα
 μὲ ἀνοικτὸν στήθος ἐθέρμαινε αὐτό. Ὅυχ ἦττον αἱ Ἡλιάδες
 θρηνοῦσι καὶ, ἀνωφελῆ δῶρα τῷ θανόντι δάκρυα δίδουσι, καὶ
 τύπτουσαι τὰ στήθη διὰ τῶν χειρῶν τὸν μὴ ἀκούοντα τοὺς
 οἰκτροὺς κλαυθμούς Φαέθοντα νύκτα καὶ ἡμέραν καλοῦσι, καὶ
 στρώννυνται πρὸ τοῦ τάφου. Ἡ Σελήνη τετράκις ἀνεπλήρωσε
 τὸν κύκλον συναφθέντων τῶν κεράτων.

Ἐκεῖναι δὲ κατὰ τὸ ἑαυτῶν ἔθος, διότι ἡ συχνὴ χρῆσις γίνεται
 ἔθος, ὀλοφυρμὸν ἐξέπεμψαν. Ἐκ τούτων δὲ ἡ Φαέθουσα, ἡ πρε-
 σβυτάτη τῶν ἀδελφῶν, ἐν ᾧ ἤθελε νὰ καθίσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἡσθά-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

327

Handwritten marginal notes in Greek script, including the word 'μυθική' (mythical) and other illegible characters.

νετο τούς πόδας καταπεπηγότας· πρὸς τὴν ὁποῖαν σπεύσασα νὰ ὑπάγῃ ἡ λευκὴ Λαμπετία, εὐθὺς ὑπὸ τῶν ῥιζῶν ἐμποδίσθη. Ἡ δὲ Τρίτη, ἐν φήτοιμάζετο διὰ τῶν χειρῶν νὰ τίλλῃ τὴν κόμην, ἀπέσπασε κλάδους· ἡ μὲν ἐλυπεῖτο διότι ὑπὸ στελέχους τὰ σκέλη κατέχεται, ἡ δὲ διότι μακροὶ κλάδοι οἱ ἑαυτῆς βραχίονες ἐγένοντο. Καὶ ἐν ᾧ ταῦτα θαυμάζουσι, φλοιὸς περιεκάλυπτε τούς μηρούς, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκάτερον τὴν γαστέρα καὶ στήθος καὶ ὤμους καὶ τὰς χεῖρας περιεκάλυπτεν, καὶ ἀπέμενε μόνον τὸ στόμα τὴν μητέρα φωνοῦν. Τί δύναται νὰ πράξῃ ἡ μήτηρ; εἰμή, ὅπου ἡ ὄρμη ἦγεν ἐκείνη, τῇ δὲ κακέισε φέρεται, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται, φιλήματα συνδέουσιν. Δὲν ἀρκεῖται εἰς τοῦτο· ἐκ τῶν κορυμῶν νὰ ἀποσπάσῃ τὰ σώματα προσπαθεῖ καὶ τούς τρυφεροὺς κλάδους διὰ τῶν χειρῶν ἀπορρήγνυσιν. Ἄλλ' ἐντεῦθεν, ὡσεὶ ἀπὸ πληγῆς, αἱματώεσαι σταγόνες ἔρρεον. Φεῖσθητι, παρακαλῶ, μήτηρ, ἥ-τις ποτὲ ἐτρώθη, φωνάζει, φεῖσθητι, παρακαλῶ! διότι τὸ ἐμὸν σῶμα διασπᾶται ἐν τῷ δένδρῳ καὶ ἤδη χαῖρεν — φλοιὸς δὲ εἰς τοὺς ὑστάτους λόγους ἦλθεν: *Ἐν τῷ δένδρῳ ὄρασι δακρυαὶ* καὶ τὰ ὑπὸ τῶν νέων κλάδων ἀποστάζοντα ἤλεκτρα ὑπὸ τοῦ ἡλίου πηγνυνται, ἅτινα ὁ διαυγὴς ποταμὸς ὑποδέχεται καὶ εἰς τὰς τῶν Λατίνων νύμφας πρὸς στολισμὸν πέμπει.

Παρεγένετο πρὸς τοῦτο τὸ τέρας καὶ ὁ Σθενέλειος γόνος Κύκνος, ὅστις ἂν καὶ μετὰ σοῦ, ᾧ Φάεθον, διὰ μητρώου αἵματος συνεδέετο, διὰ τῆς διανοίας ὅμως ἐγγύτερος σοὶ ὑπῆρξεν. Ἐκεῖνος ἐγκαταλιπὼν τὴν βασιλείαν — διότι τοὺς λαοὺς τῶν Λιγύων καὶ μεγάλας πόλεις διηύθυνε — τὰς χλοεράς ὄχθας καὶ τὸν ποταμὸν Ἡριδανὸν ὀδυρμῶν ἐπλήρωσε καὶ τὸ αὐξηθὲν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν δάσος· ἀφ' οὗ δὲ ἡ φωνὴ ἐλεπτύνθη ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, καὶ λευκὰ πτερὰ τὴν κόμην καλύπτουσι, καὶ ὁ τράχηλος ἀπὸ τοῦ στήθους μακρὰν ἐκτείνεται, καὶ τοὺς ἐρυθροὺς δακτύλους τῶν ποδῶν συνήρμωσεν ὑμῆν, πτέρυγες τὰ πλευρὰ καλύπτουσι, κατέχει τὸ στόμα ἄνευ ὀξύτητος ῥάμφοσ. Ὁ Κύκνος γίνεται νέα ὄρνις· καὶ οὔτε εἰς τὸν οὐρανὸν οὔτε εἰς τὸν Δία ἑαυτὸν πιστεύει, ἐπειδὴ εἰσέτι ἐνθυμείτο τὸ ἀδί- κως ὑπ' ἐκείνου πεμφθὲν πῦρ, λίμνας ζητεῖ καὶ ἀναπεπτα-

μένα ἔλη, καὶ τὸ πῦρ μισῶν ἐκλέγει τοὺς ἐναντίους τῶν φλογῶν ποταμούς, τοὺς ὁποίους θέλει κατοικῆ.

Ὁ Φοῖβος ἐπὶ τῷ τοῦ υἱοῦ θανάτῳ λυπούμενος ἀρνεῖται νὰ φέρῃ φῶς εἰς τὸν κόσμον. Εἶτα ὁμοῦ παρακαλεῖται παρὰ πάντων τῶν θεῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Διός, ὅστις τὸν ἀπειλεῖ, καὶ πείθεται. (381—401).

Ἐν τούτοις σκυθρωπάζων ὁ γεννήτωρ τοῦ Φάεθοντος, καὶ αὐτὸς ἄνευ τῆς ἑαυτοῦ αἴγλης, ὁποῖος συνειθίζει νὰ ᾔνηε ὅτε καὶ τὸ φῶς ἐκλείπει, καὶ τὸ φῶς ἀποστρέφεται αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ κυριεύεται ὅλως ὑπὸ λύπης, καὶ προσθέτει ὀργὴν εἰς τοὺς θρήνους, καὶ ἀρνεῖται τὸ καθῆκον αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον. « Ἀρκετά, εἶπεν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος ἡ ἐμὴ τύχη ὑπῆρξεν ἀνήσυχος, καὶ μὲ λυποῦσι τὰ ἀτελεῦτητα ἔργα καὶ οἱ ἄνευ τιμῆς κάματοι. Ὅστις δῆποτε ἄλλος ἄς ἀνηγήσῃ τὸ φωτοφόρον ἄρμα! Ἐὰν οὐδεὶς ἐστί, καὶ πάντες οἱ θεοὶ ὁμολογήσωσιν ὅτι δὲν δύνανται, αὐτὸς ὁ Ζεὺς ἄς τὸ ἀνηγήσῃ. Ἴνα ἀφ' οὗ οὗτος πειραθῆ τῶν ἐμῶν ἡνίων, τοὺς κεραυνοὺς τοὺς ἀπορφανίσαντας τοὺς γονεῖς θέλει καταθέσῃ. Τότε θὰ γνωρίσῃ, δοκιμάσας τὴν δύναμιν τῶν πυριπόδων ἵππων, ὅτι δὲν ἦτο ἄξιος θανάτου ἐκεῖνος, ὅστις δὲν διηύθυνε καλῶς ἐκείνους. » Ἐνῶ τοιαῦτα ἔλεγεν ὁ Ἥλιος, πάντες οἱ θεοὶ περιέ- σταντο καὶ μὲ φωνὴν ἰκέτιδα δέονται αὐτοῦ, ἵνα μὴ θελήσῃ νὰ περιβάλλῃ σκότος εἰς τὸν κόσμον. Ὁ δὲ Ζεὺς ἀπολογεῖται διὰ τὴν βολὴν τοῦ καταστρεπτικοῦ κεραυνοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἰκεσιῶν βασιλικῶς προστίθησι ἀπειλάς. Τότε ὁ Φοῖβος συναθροίζει οἰστρηλατούμενους τοὺς ἵππους καὶ εἰσέτι ὑπὸ τοῦ φόβου καταπεπληγμένους, διότι ἐξεμάνη, καὶ διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ ἐμέμφετο ἐκείνους καὶ λογίζεται.

Ὁ Ζεὺς περιερχόμενος τὴν γῆν ἵνα κατασέσῃ τὸ πῦρ, ἐρᾶται τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ Καλλιστοῦς, ἣν καὶ ἐξηπάτησεν ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς Ἀρτέμιδος. Ἡ Ἥρα ζηλοτυπήσασα ἐπὶ τούτῳ, μετεμόρφωσε τὴν Καλλιστῶ εἰς Ἀρκτον, ἵνα μὴ διὰ τῆς ωραιότητός της ἀπατᾶ τὸν Δία. Ἐκ τῆς Καλλιστοῦς καὶ τοῦ Διός γεννᾶται ὁ Ἀρκάς.

ὅστις ἐξ ἀγνοίας ἤθελε φονεύσῃ τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, ἂν μὴ ὁ Ζεὺς ἀνελάμβανε ἀμφοτέρους εἰς τὸν οὐρανόν. (401—508)

Ἄλλ' ὁ παντοδύναμος πατήρ τὰ ὑπερμεγέθη τοῦ οὐρανοῦ τείχη περιέρχεται καὶ ἐπισκοπεῖ μήπως τι διασεισθὲν ὑπὸ τῶν τοῦ πυρός δυνάμεων κατέπεσεν. Ἄφ' οὗ δὲ εἶδεν ταῦτα σταθερὰ καὶ τὴν προτέραν αὐτῶν ἰσχὺν ἔχοντα, παρατηρεῖ τὴν γῆν καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἔργα. Περί τῆς Ἀρκαδίας τουθμῶς ἔχει μεγαλητέραν φροντίδα· τὰς πηγὰς καὶ τοὺς μήπω τολμῶντας νὰ ρέωσιν ποταμοὺς ἀπεκατέστησε, διδόνει εἰς τὴν γῆν πόας, καὶ φύλλα εἰς τὰ δένδρα, καὶ τὰ βλαφθέντα δάση ὑπὸ τοῦ πυρός διατάσσει νὰ ἀναθάλλωσιν. Ἐνῶ δὲ συχνάκις ἐπορεύετο καὶ ἐπανήρχετο, συνήντησε τὴν Νονακρίνην παρθένον, καὶ συλλαβὼν πῦρ φλογεροῦ ἔρωτος ἐντὸς τῶν ὀστέων ἐξεκαίετο. Δὲν ἦτο ἔργον αὐτῆς ἔλκουσα νὰ ζαίνηται, οὐδὲ διὰ διευθετήσεων νὰ στολιζῆ τὴν κόμην· ἀλλὰ πόρπη συνεῖχε τὴν ἐσθῆτα, λευκὴ δὲ ταινία τὴν ἠελλομένην κόμην, καὶ ὅτε μὲν διὰ τῆς χειρὸς ἐλάμβανε κορυφὸν ἀκόντιον, ὅτε δὲ τὸ ζόον καὶ σπρωττωτὶς τῆς Φοίβης ἦτο δ' ἄλλη χαριεστέρα ταύτης τοῦ Μαινάλου ὄρους ἦτο τὸ Τριοδίτιδι· ἀλλ' οὐδεμία εὐδαιμονία εἶνε διαρκής. Ὁ ἦρ ὑψωθείς τὸ ἥμισυ τῆς ἑαυτοῦ πορείας εἶχε διατρέξῃ, ὅτε αὐτὴ ἀπῆλθεν εἰς τὸ δάσος, ἐξ οὗ δὲν εἶχε κοπῆ τι. Ἐκεῖ ἐξαγαγοῦσα τὴν φαρέτραν ἐκ τοῦ ὤμου καὶ τὸ εὐκαμπτον τόξον χαλάσασα ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτε χλόη καὶ θέσασα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς πεποικιλμένης φαρέτρας ἐπέιζεν ταύτην. Ὡς εἶδεν ὁ Ζεὺς αὐτὴν κεκμηκυῖαν καὶ φύλακος ἔρημον «τοῦτο βεβαίως τὸ κλέμμα, εἶπε, δὲν θὰ τὸ μάθῃ ἢ ἐμὴ σύζυγος· ἄλλως τε καὶ ἂν τὸ μάθῃ ἀξίζουσι ὧ ἀξίζουσι τοσοῦτον αἱ λοιδορίαι τῆς.»

Παρευθὺς δὲ περιβάλλεται τὴν μορφήν καὶ τὸν στολισμὸν τῆς Ἀρτεμίδος, καὶ λέγει, «ὦ παρθένε, τῶν ἐμῶν ὀπαδῶν μέρος τι, εἰς τίνας ἀκρωρείας ἐκυνήγεις; ἐκ τῆς χλόης ἢ παρθένος ἐγειρεται καὶ ἀχαῖρε, λέγει, θεὰ μεγαλητέρα τοῦ Διὸς κατὰ ἐμὴν κρίσιν, ἔστω ὅτι καὶ με ἀκούει αὐτός.» Γελᾷ καὶ ἀκούει ὁ Ζεὺς, καὶ χαίρει ὅτι προτιμᾶται ἑαυτοῦ, καὶ φιλήματα συ-

ναπτει οὐχ ἱκανῶς μέτρια, οὐδ' ὡς ἀπὸ παρθένου διδόμενα. Ἐν ᾧ ἠτοιμάζετο νὰ διηγηθῆ εἰς ποῖα δάση εἶχε κυνηγήσῃ, τὴν ἐμποδίζει δι' ἐναγκαλίσματος, οὐδ' ἑαυτὸν ἄνευ ἐγκλήματος ἀποκαλύπτει. Ἐκείνη μὲν ἀνθίσταται, ἐφ' ὅσον δύναται γυνή· εἶθε νὰ ἤθελες ἰδῆ τοῦτο, ὦ Κρονία, θὰ ἦσο προτέρα. Ἐκείνη μὲν μάχεται, ἀλλὰ τίς κόρη, ἢ τίς τῶν θεῶν δύναται νὰ ὑπερτερήσῃ; Καὶ ὁ μὲν Ζεὺς νικητής· ἀνέρχεται εἰς τὸν αἰθέρα, ἐκείνη δὲ μισεῖ τὸ ἄλσος καὶ τοὺς συνειδότας τὴν ἀσπίαν τῆς δεινῶνας· ὅθεν ἀπερχομένη ἐπελάθετο σχεδὸν ἵνα ἄρῃ τὴν φαρέτραν μετὰ τῶν βελῶν καὶ τὸ ἀπηρωρημένον τόξον.

Ἴδου δὲ ἡ ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς χοροῦ ἀκολουθοῦμένη Δικτυννα βαδίζουσα διὰ τοῦ ὑψηλοῦ Μαινάλου, καὶ γαυριῶσα ἐπὶ τῇ σφαγῇ τῶν θηρίων παρατηρεῖ ταύτην, καὶ ὀφθειραν τὴν καλεῖ· αὕτη δὲ κληθεῖσα φεύγει, καὶ πρῶτον ἐφοβήθη, μήπως ὁ Ζεὺς ἐν ἐκείνῃ ἦτο. Ἄλλ' ἀφ' οὗ ὅμως εἶδε τὰς Νύμφας νὰ βαδίζουσι ὁμοῦ, ἐνόησεν ὅμως ὅτι οὐδεὶς δόλος ὑπῆρχε, καὶ προσῆλθεν εἰς τὸν ὄμιλον τούτων. Φεῦ πόσον δυσχερές εἶνε τὸ ἐγκλημα νὰ μὴ φανερώνη τις διὰ τοῦ ἀνθρώπου του. Μόλις ἀνυψοῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς γῆς, οὔτε, ὡς πρότερον συνείθιζε, προσετέθη εἰς τὸ πλευρὸν τῆς θεᾶς, οὔτε ἐπὶ τοῦ ὄλου ὁμίλου εἶνε πρώτη· ἀλλὰ σιωπᾷ καὶ διὰ τοῦ ἐρυθθήματος παρέχει σημεῖα τῆς κηλιδωθείσης αἰδοῦς τῆς. Ἄν δὲ ἡ Ἄρτεμις δὲν ἦτο παρθένος, ἠδύνατο νὰ ἐνοήσῃ τὸ ἐγκλημα διὰ πολλῶν σημείων· αἱ Νύμφαι ὅμως λέγεται ὅτι ἐνόησαν τοῦτο. Ἐνάτην δὲ ἦδη φοράν ἀνευθύντο τὰ τῆς σελήνης κέρατα, ὅτε ἡ κυνηγὸς θεὰ, καταβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀδελφικῶν φλογῶν ἐπορεύθη πρὸς δροσερόν τι δάσος, ἐξ οὗ ἔρρεε ρυαξ καὶ τὴν κατατετριμμένην ἄμμον περιέστρεφεν. Ὡς δὲ ἐπήνεσε τὴν τοποθεσίαν, διὰ τοῦ ποδὸς ὕψατο τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων· καὶ ταῦτα ἐπαινέσασα «οὐδεὶς εἶνε παρῶν ἐνταῦθα, εἶπε, γυμνὰ τὰ σώματα ἐν τοῖς ὑπερχειομένοις ὕδασι ἄς ἐμβαπτίσωμεν.» Ἡ Παρρασις ἠρυθρίασε. Πᾶσαι ἀπεκδύονται τὰς ἐσθῆτας, μία δὲ μόνη χρονοτριβεῖ. Ἐν ᾧ δ' αὕτη ἐδίσταζεν ἀφρηρῆ ἢ ἐσθῆς τῆς, ταύτης ἀφη-

ρεθείσης, ἐφάνη τὸ ἐγκλημα μετὰ τοῦ γυμνοῦ σώματος. Αὕτη ἔμεινε ἐμβρότητος καὶ προσπαθοῦσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν γαστέρα νὰ καλύψῃ «φεῦγε μακρὰν ἐντεῦθεν, εἶπεν ἡ Κυνθία, καὶ μὴ μόλυνε τὰς ἱεράς πηγάς», καὶ διέταξεν αὐτὴν ν' ἀποχωρήσῃ ἐκ τοῦ ἑαυτῆς ὁμίλου.

Εἶχε δ' ἐννοήσῃ τοῦτο πρὸ πολλοῦ ἡ τοῦ ὑψιβρεμέτου σύζυγος, ἀνέβαλλεν ὁμως τὴν δεινὴν τιμωρίαν μέχρις ἀρμοδίου καιροῦ. Οὐδεμίαν αἰτία ἀναβολῆς ὑπάρχει, καὶ ἤδη ὁ παῖς Ἄρκας—αὐτὸ δὲ τοῦτο κατελύπησε τὴν Ἥραν—ἔχει γεννηθῆ ἐκ τῆς παλλακίδος. Κατὰ τοῦτου δὲ συνάμα ἔστρεψε τὴν ἀπηνῆ μετὰ τῶν βλεμμάτων διάνοιαν, αὐτοῦτο μόνον ὑπελείπετο βεβαίως, εἶπεν, ὦ μοιχαλὶς, νὰ γείνης ἔγκυος, καὶ νὰ γνωσθῆ ἢ πρὸς με ὕβρις διὰ τοῦ τοκετοῦ σου, καὶ νὰ ἐπιβεβαιωθῆ τὸ τοῦ ἐμοῦ Διὸς αἰσχος· οὐχὶ δὲν θέλεις μείνῃ ἀτιμώρητος διὰ ταῦτα. Θέλω σοὶ ἀφαιρέσῃ βεβαίως τὴν μορφήν, διῆς εἰς σεαυτὴν καὶ εἰς τὸν ἐμὸν σύζυγον φαίνεσαι ἀρεστή. **ἌΚΑΚΑ ΔΗΜΙΑ**
Ἄειπε καὶ ἀντικρὺ κατὰ μέτωπον ἀρπάσασα αὐτὴν ἀπὸ τὴν κόμην τὴν ἔρριψε πρῶτον, κατὰ γῆ. Αὕτως ἰκέτις πρὸς τὴν θεᾶν ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας· ἀλλ' οἱ μὲν βραχίονες ἤρχισαν νὰ ἐπιφρίσσωσι διὰ μελαίνης λάχνης, αἱ δὲ χεῖρες νὰ κάμπωνται καὶ νὰ αὐξάνωσι καὶ νὰ καταλήγωσιν εἰς γαμψοὺς ὀνυχας καὶ τὸ ἔργον τῶν ποδῶν νὰ ἐπιτελώσι, τὸ δὲ ἐπαινεθὲν ποτε ὑπὸ τοῦ Διὸς στόμα δι' εὐρέος χάσματος νὰ γίνηται δυσειδές. Ἴνα δὲ μὴ δεήσεις καὶ ἰκετευτικοὶ λόγοι κάμψωσι τὴν ψυχὴν τῆς θεᾶς, ἀφαρπάζει καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ὁμιλεῖν, φωνὴ δὲ ὀργίλος καὶ ἀπειλητικὴ καὶ πλήρης τρόμου ἐκ βραγχώδους φάρυγγος ἐκφέρεται. Ὁ ἄρχικὸς ὁμως νοῦς διέμεινεν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ἄρκτον μεταβληθεῖσαν, καὶ διὰ συνεχοῦς δὲ στεναγμοῦ ἐπιβεβαιοῖ τὰς ἑαυτῆς λύπας, καὶ οἷας-δήποτε χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τοὺς ἀστέρας ἀνυψοῖ, καὶ ἀχάριστον τὸν Δία αἰσθάνεται μὴ δυναμένη νὰ λέγῃ τοιοῦτον. Ἄ! ποσάκις, μὴ τολμῶσα μόνη νὰ ἀναπαυθῆ εἰς τὸ δάσος, ἐπλανήθη πρὸ τῆς οἰκίας καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις ποτὲ ἀγροῖς! Ἄ! ποσάκις ἐδιώχθη ἀνά τοὺς βράχους ὑπὸ τῶν ὑλακῶν τῶν κυνῶν! καὶ ἡ κυνηγὸς ὑπὸ φόβου πρὸς τοὺς κυνηγούς

κατατρομαχθεῖσα ἔφυγε. Πολλάκις ἐκρύβη ἰδοῦσα τὰ θηρία, λησμονήσασα τί ἦτο, καὶ ἡ ἄρκτος ἰδοῦσα ἄρκτους εἰς τὰ ὄρη ἔφριξε καὶ κατεφοβήθη τοὺς λύκους, ἂν καὶ ὁ πατήρ της ἦτο μεταξύ ἐκείνων.

Ἴδου δὲ καὶ ὁ τῆς Λυκαονίδος γόνος Ἄρκας πάρεστι, ἀγνοῶν τὰ τῆς μητρὸς του, τρεῖς πέντε ἐνιαυτοὺς ἐκ τῆς γεννήσεώς του φέρε· ἐν ᾧ δὲ διώκει θηρία, ἐν ᾧ ἐκλέγει καταλλήλους τόπους, καὶ διὰ πλεκτῶν δικτύων τὰ τοῦ Ἐριμάνθου δάση περιβάλλει, προσπίπτει κατὰ τῆς μητρὸς, ἣτις ἰδοῦσα τὸν Ἀρκάδα ἔστη καὶ ἐφαίνετο μὴ ἀναγνωρίζουσα αὐτόν. Ἐκεῖνος δὲ φεύγει, καὶ τοὺς ἀμετακινήτους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' ἐκείνον διηνεκῶς ἔχουσα ἀγνοῶν ἐφοβήθη, καὶ πλησιέστερον ἐπιθυμοῦσα νὰ προσέλθῃ ὀλέθριον βέλος εἰς τὰ στήθη ἔμελλε νὰ ἐμπήξῃ ἑαυτῆς. Ἐμπόδισε τοῦτο ὁ παντοδύναμος Ζεὺς, καὶ ἐπίσης καὶ αὐτοὺς καὶ τὸ ἀνοσιούργημα ἀνύψωσε, ἀφαρπάσας δὲ τούτους διὰ ταχέως ἀνέμου ἐπέθηκεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ γειτνιάζοντας ἀστέρας κατέστησεν.

Ἡ Ἥρα τὴν τε Καλλιστῶ καὶ τὸν υἱὸν τῆς βλέπουσα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ χαλεπήνασα κατὰ τοῦ Διὸς, πορεύεται πρὸς τὸν Ὠκεανὸν καὶ τὴν Τηθὺν καὶ δέεται αὐτῶν ὅπως κωλύσωσι τὰ νέα ἄστρα ἀπὸ τοῦ βασιλείου αὐτῶν (508—531).

Ἐξογκοῦτο ὑπ' ὀργῆς ἡ Ἥρα, ἀφ' οὗ ἡ παλλακὶς μετὰ τῶν ἄστρον ἔλαμψε, καὶ πρὸς τὴν πολιὰν Τηθὺν κατεπήδησεν εἰς τὰ ὕδατα, καὶ τὸν γέροντα Ὠκεανόν, τῶν ὁποίων τὸ σεβασμιον πολλάκις συνεκίνησε τοὺς θεοὺς καὶ τὴν αἰτίαν τῆς πορείας πρὸς τοὺς πυνθανομένους διηγεῖται. Ἄ! Ἐρωτᾶτε, διατί ἡ βασίλισσα τῶν θεῶν ἀπὸ τῶν αἰθερίων ἐδρῶν ἐνταῦθα παρεῖμι, ἀντ' ἐμοῦ ἑτέρα κατέχει τὸν θρόνον. Ψεῦδομαι, εἰ μὴ, ὅτε ἡ νύξ σκοτεινὸν ἐποίησε τὸν κόσμον, τιμηθέντας ἀστέρας κατὰ τὸν ἄκρον οὐρανόν, τὰς ἐμὰς πληγὰς, ἄρτι εἶδατε ἐκεῖ, ἔνθα κύκλος ὕστατος κατὰ τὸ ἔσχατον τοῦ ἄξονος κατὰ τὸ διάστημα βραχυτάτος περιτρέχει. Ἄρά γε ὑπάρχει τις, ὅστις δὲν θὰ ἤθελε νὰ λυπῆ τὴν Ἥραν καὶ λυπηθεῖσαν νὰ φοβῆται

ΑΘΗΝΩΝ

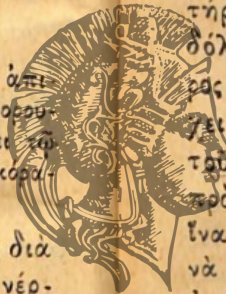
ται αὐτήν; ἦτις μόνη διὰ τῆς βλάβης ὠφελῶ; ὦ ἐγὼ ὅποιον ἔπραξα; πόσον μέγαν τὸ ἡμέτερον κράτος εἶνε; νὰ ἦνε μὲν ἄνθρωπος ἐμπόδισα, νῦν δὲ ἔχει γίνῃ θεά. Οὕτως ἐγὼ τοὺς πταιστας τιμωρῶ, τόσον μεγάλη εἶνε ἡ ἰσχύς μου. Ἄς ἀνανεώσῃ ὁ Ζεὺς τὴν ἀρχαίαν μορφήν καὶ ἄς ἀφαιρέσῃ τὸ θῆρειον πρόσωπον, ὅπερ πρότερον εἰς ἀργολικὴν Φορωνίδα ἔκαμε! διατί δὲν τὴν λαμβάνει γυναῖκα ἐκβαλὼν τὴν Ἥραν, καὶ ἐν τῷ ἐμῷ θαλάμῳ δὲν κατοικίζει αὐτήν καὶ πενθερὸν τὸν Λυκάονα λαμβάνει; Ἄλλ' ἐὰν ἡ καταφρόνησις τῆς τροφῆς ὑβρίζομένης σᾶς ἐγγίζει, τοῦ κυανέου πελάγους τὴν ἄρκτον ἐμποδίσετε, καὶ τοὺς ἐπὶ μισθῷ πορνείας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναληφθέντας ἀστέρας ἀπωθεῖτε, ἵνα μὴ ἐν καθαροῖς ὕδασι βαπτίζηται ἡ μοιχαλὶς.

Ὁ Κόραξ ἀναγγέλλει τῷ Ἀπόλλωνι τὴν τῆς ἐρωμένης Φορωνίδος ἀπειστίαν ὃ δὲ ὀργισθεὶς φονεῖ αὐτήν, τὸν δὲ ὑπ' αὐτῆς κυφορούμενον υἱὸν Ἀσκληπιὸν ἀπὸ τῆς γαστρὸς καὶ παραδίδει τῷ Κενταύρῳ Χείρωνι πρὸς ἀνατροφήν καὶ ἐκπαίδευσιν. Τοῦ δὲ κόρακος τὰ λευκὰ πτερὰ εἰς μέλανα μεταβάλλει. 531—633.

Οἱ μὲν θεοὶ τῆς θαλάσσης ἐπένευσαν. Ἡ δὲ Κρονία διὰ κούφου ἄρματος τὸ ὅποιον ἐσύρετο ὑπὸ ποικίλων ταῶν ἀνέρχεται εἰς τὸν διαφανῆ αἰθέρα· οὕτω νεωστὶ εἶχον ποικιλθῆ οἱ τὰς διὰ τοῦ φόνου τοῦ Ἄργου, ὅσον σὺ νεωστὶ ὦ λαλε κόραξ, ἐν ᾧ πρότερον ἦσο λευκός, αἴφνης εἰς μελαινας πτέρυγας ἔχεις μεταβληθῆ. Διότι ἦτο οὗτος ποτέ ὁ ὄρνις με λευκὰ πτερὰ, ὡς ἀργυρᾶ, ὥστε ἐξισοῦτο πρὸς ὅλας τὰς περιστεράς ἀνευ κηλίδος μηδ' ὑπεχώρει ὡς πρὸς τὴν λευκότητα πρὸς τὰς χῆνας τὰς μελλούσας νὰ φυλαξῶσι μετ' ἀγρύπνου φωνῆς τὸ Καπιτώλιον, οὐδὲ εἰς τὸν ἀγαπῶντα τοὺς ποταμοὺς Κύκνον. Ἡ γλῶσσα τὸν κατέστρεψε· ἕνεκα τῆς λάλου γλώσσης τὸ χρῶμα, τὸ ὅποιον πρότερον ἦτο λευκόν, νῦν εἶνε ἀντίθετον πρὸς τὸ λευκόν. Οὐδεμία ἄλλη ὠραιότερα καθ' ἅπασαν τὴν Αἰμονίαν ὑπῆρξεν, τῆς Λαρισαίας Κορωνίδος· σοὶ ἦρσε βεβαίως, ὦ Δελφικέ, εἴτε ἐφ' ὅσον ἦτο σῶφρων, εἴτε ὅτε ἦτο ἀφύλακτος. Ἄλλ' ὁ Φοίβειος ὄρνις ἐφνόησε τὴν μοιχείαν, καὶ

ἵνα τὸ κρυπτόμενον ἐγκλημα ἀποκαλύψῃ, ἀνεξίλαστος μηνυτῆς τὴν πρὸς τὸν ἄνακτα ὁδὸν ἐτρέπετο.

Τοῦτον δὲ ἡ φλύαρος Κορώνη διὰ κινουμένων πτερῶν ἠκολούθει ποθοῦσα ἵνα μάθῃ πάντα καὶ ἀκούσασα τὴν αἰτίαν τῆς πορείας, ἀδὲν διανύεις ὠφέλιμον δρόμον, εἶπε μὴ καταφρόνει τὰς προρρήσεις τῆς ἐμῆς γλώσσης. Τί ἤμην καὶ τί εἶμαι, βλέπε, καὶ τὴν αἰτίαν ἐρώτα· καὶ θὰ μάθης ὅτι ἡ πίστις μὲ ἔβλαψε. Διότι κατὰ τινὰ χρόνον ἡ Παλλάς τὸν Ἐριχθόνιον, τὸν ἀνευ μητρὸς υἱὸν γεννηθέντα, εἶχε κατακλείσῃ ἐν κίστῃ ἐξ Ἀκταίων λύγων πεπλεγμένη, καὶ εἰς τρεῖς παρθένους ἐκ τοῦ διφυοῦς Κέκροπος γεννηθείσας τὴν φύλαξιν παρέδωκε, καὶ ἐπέτελλε νὰ μὴ ἴδωσι τὸ ἑαυτῆς μυστικόν. Ἐγὼ δὲ κεκαλυμμένη ὑπὸ πυκνῶν φύλλων δασείας πετελέας παρετήρουν, τί ἤθελον πράξῃ. Τὴν παρακαταθήκην αἱ δύο ἀνευ δόλου ἐφύλαττον, ἡ Πάνδροςος καὶ ἡ Ἔρση. Ἄλλ' ἡ Ἀγλαυρὰ καλεῖ τὰς φοβουμένας ἀδελφάς, καὶ τοὺς δεσμούς διὰ τῆς γαστρὸς ἔλυσε καὶ αἴφνης ἐντὸς νήπιον βλέπουσι, καὶ περὶ τούτου ἐκπαθὴν δράκοντα κείμενον. Τὰ πεπραγμένα ἀναφέρω πρὸς τὴν θεάν. Ἀντὶ τούτου τοιαύτη χάρις μοὶ ἀποδίδεται, ἵνα λέγωμαι ὅτι ἐξεδιώχθην ἐκ τῆς εὐνοίας τῆς Ἀθηνᾶς καὶ νὰ τάττωμαι μετὰ τὸ πτηνὸν τῆς νυκτός (δηλ. προτιμᾶται ἐμοῦ ἡ γλαυξ τὸ πτηνὸν τῆς νυκτός). Ἡ ἐμὴ τιμωρία δύναται νὰ νουθετήσῃ τὰ πτηνά, ἵνα μὴ ζητῶσι διὰ τῆς γλώσσης κινδύνους, ἀλλ' αὕτη, νομίζω, αὐτομάτως μὲ ἔλαβε πλησίον της χωρὶς νὰ ζητήσω τίς πταιεῖ· τοῦτο ἐπιτρέπεται καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Παλλάδος νὰ ἐρωτήσῃς νὰ μάθης ἠτις ἂν καὶ ὀργίσθῃ, δὲν θὰ ἀρνηθῆ ὅμως τὸ ἀληθές. Διότι ὁ ἐπίσημος Κορωνεὺς ἐν τῇ Φωκαϊκῇ γῆ, γνωστὰ λέγω, (μὲ ἐγέννησε καὶ ἐγενόμην ἐγὼ βασιλικῆ παρθένος· καὶ ὑπὸ πλουσιῶν μνηστήρων, μὴ με καταφρόνει, ἐζητούμην. Μὲ ἔβλαψε τὸ κάλλος, διότι διὰ τῆς ἀκτῆς μετ' εὐκάμπτων βημάτων, ὡς συνειθίζω, ἐπὶ τῆς ἄκρας ἄμμου βαδίζουσα, εἶδέ με καὶ ἐφλέχθη ὑπ' ἐρωτος ὁ τοῦ πελάγους θεός. Ὡς δὲ ἰκετεύων διὰ μελιχίων λόγων μάτην τὸν χρόνον διέτριβεν, βίαν παρασκευάζει καὶ μὲ καταδιώκει. Φεύγω καὶ τὴν στερεὰν παραλίαν ἐγκαταλείπω, καὶ κατὰ

B

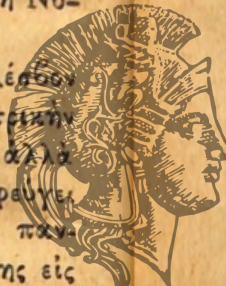
554

561

τὴν μαλακὴν ἄμμον ὅλως ἀπέκαμον. Ἐντεῦθεν θεοὺς καὶ ἀνθρώπους ἐπικαλοῦμαι, ἀλλ' οὐδένα ἀνθρωπὸν ἔφθανεν ἢ ἐμὴ φωνή· ὑπὲρ παρθένου συνεκινήθη παρθένος καὶ βοήθειαν αὐτῇ φέρει. Ἐτεινον τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' οἱ βραχίονες ἤρχισαν διὰ κούφων πτερῶν νὰ μελανῶνται, προσεπάθουν νὰ ἀποδυθῶ τῶν ὤμων τὴν ἐσθῆτα· ἀλλ' ἐκείνη πτερὰ ἔγεινε καὶ εἰς τὸ δέρμα βαθείας ἐνέπηξε ρίζας. Ἐπεχείρουν νὰ τύψω διὰ τῶν ἐμῶν παλαμῶν τὰ γυμνά στήθη, ἀλλ' οὔτε ἤδη παλάμας, οὔτε γυμνά στήθη ἔφερον, ἔτρεχον οὔτε ὡς πρότερον, τοὺς πόδας ἐμπόδιζεν ἡ ἄμμος, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἔτρεχον. Μετ' ὀλίγον δὲ ἀρθείσα ἐφερόμην εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὀπαδὸς ἄμεμπτος παραδίδομαι τῇ Ἀθηνᾶ. Ἀλλὰ πρὸς τι ὅμως τοῦτο ὠφελεῖ, ἀφ' οὗ διὰ βδελυρὸν ἐγκλημα καὶ ἡ Νυκτιμένη γενομένη ὄρνις τὴν ἐμὴν τιμὴν διεδέχθη.

Ἡ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον καθ' ἅπασαν τὴν Λέσβον εἶνε γνωστότατον, δὲν ἔχεις ἀκούσει σύ; ὅτι τὴν πατρίαν κοίτην ἐμίανε ἡ Νυκτιμένη ἢ Χειρὼν ἢ ἄλλο ἔλατο, ἀλλὰ συνειδυῖα τὸ ἑαυτῆς ἀμαρτήματα τὴν ὄψιν καὶ τὸ φῶς φέρει καὶ διὰ τοῦ σκότους τὸ πρόσωπον καλύπτει καὶ ὑπὸ πάντων ἀποδιώκεται ἀπ' ὄλου τοῦ ἀέρος. Τοιαῦτα λεγούσης εἰς σέ, εἶπεν ὁ κόραξ, αἱ ἀνακλήσεις αὐταὶ πρὸς κακὸν εὐχομαι νὰ συμβῶσιν (καὶ κοινῶς λέγομεν τὸ κακὸν νὰ πέσῃ εἰς τὸ κεφάλι σου) ἡμεῖς δὲ καταφρονεῦμεν πάντα κενὸν οἰωνόν, οὐδὲ τῆς ἀρχισθείσης πορείας ἀμφίσταται, καὶ ἐλθὼν διηγεῖται τῷ ἀνακτι ὅτι κατακεκλιμένη μετὰ τοῦ Αἰμονίου νέου τὴν Κορωνίδα εἶδεν. Ὁ ἐκ δάφνης στέφανος κατέπεσεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς ἤκουσε τὴν ἀπιστίαν τῆς ἐρωμένης, καὶ ἐπίσης καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὸ πλῆκτρον καὶ τὸ χρῶμα ἀπὸ τοῦ θεοῦ κατέπεσε· καὶ φλεγμένων ὑπὸ θυμοῦ κατὰ τὴν ψυχὴν, ἀρπάζει τὰ συνήθη ὄπλα καὶ καμφθὲν ἀπὸ κεράτων τὸ τόξον ἐντείνει, καὶ τὸ τσάκις μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ στήθους συναφθὲν στήθος ἐκείνης δι' ἀνεκκλίτου βέλους διαπερᾶ· αὕτη δὲ βληθεῖσα ἐκπέμπει στεναγμόν, καὶ ἐξελεύσασα ἐκ τοῦ σώματος τὸν σίδηρον τὰ λευκὰ μέλη διὰ πορφυροῦν αἵματος περιέλουσε, καὶ εἶπε ἀήδυνάμην δίκην νὰ σοὶ δώσω, ὦ Ἀπολ-

λον, ἀλλὰ πρότερον νὰ γεννήσω· ἵνα μὴ νῦν δύο ἐν ἐνὶ σώματι ἀποθάνωμεν.» Τοσαῦτα εἶπε, καὶ συγχρόνως τὴν ζῶν μετὰ τοῦ αἵματος ἐξέχεε· τὸ τέ ἔρημον ψυχῆς νεκρὸν σῶμα τὸ ψυχὸς τοῦ θανάτου ἠκολούθησεν.

Βραδέως φεῦ τὸν ἐραστὴν κατέλαβε μεταμέλειαν διὰ τὴν σκληρὰν ἐκδίκησιν, καὶ ἑαυτὸν, διότι ἤκουσε, καὶ διότι οὕτως ἐξεκαύθη ἰπ' ὀργῆς, μισεῖ· μισεῖ τὸν ὄρνιν, παρ' οὗ τὸ ἐγκλημα καὶ τὴν αἰτίαν τῆς λύπης ἠναγκάσθη νὰ μάθῃ, καὶ τὸ τόξον ὡσαύτως καὶ τὴν χεῖρα μισεῖ, καὶ μετὰ τῆς χειρός, ὡς ἀπερίσκεπτα ὄπλα, τὰ βέλη· καὶ τὴν πεπτωκυῖαν θάλπει καὶ βραδέως διὰ τῆς βοθείας νὰ νικήσῃ τὸ πεπρωμένον πειρᾶται καὶ τὴν ἰατρικὴν τέχνην ματαίως μεταχειρίζεται. Ἀφ' οὗ δὲ ματαίως ἐμόχθησεν, ἐτοιμαζομένην εἶδεν τὴν πυρὰν καὶ ὅτι δι' ὑστάτου πυρὸς τὰ μέλη θὰ καῶσι, (τότε δὴ στεναγμούς, ἐπειδὴ οὐδ' ἐπιτρέπεται τὰ οὐράνια πρόσωπα νὰ βρέχωνται διὰ δακρύων, ἐκ τῆς βαθείας ἐξερχομένους τῆς καρδίας ἐξέβαλεν ὀυγὴ ἄλλως, ἢ ὡς ὅτε, βοὸς ὀρώσης, τοὺς τοῦ θηλάζοντος μὸσχου κοίλους κροτάφους ἀπολυθεὶς ἐκ τῆς δεξιᾶς ραιστήρ ἀπὸ τοῦ ὠτὸς διέσχισε διὰ περιφανοῦς βολῆς. Ὡς δὲ ἀχαρίστους ἐπὶ τὰ στήθη ὀσμάς ἐπέχεε καὶ περιπτύξεις ἔδωκε καὶ τὴν ἄδικον πυρὰν ἐτέλεσεν), δὲν ὑπέφερον ὁ Φοῖβος εἰς τὴν αὐτὴν κόνιν τὸ ἑαυτοῦ σπέρμα νὰ συμφλεχθῇ, ἀλλὰ τὸν υἱὸν ἐκ τῆς φλογὸς καὶ τῆς γαστρὸς τῆς μητρὸς ἤρπασε, καὶ εἰς τὸ τοῦ διφυοῦς Χειρῶνος ἄντρον ἔφερε, καὶ τὸν κόρακα ἐλπίζοντα δι' ἑαυτὸν τῆς ἀψευδοῦς γλώσσης βραβεῖον μεταξὺ τῶν λευκῶν πτηνῶν ἐκώλυσε νὰ διαμένῃ.

Ἡ Ὀκυρόη τοῦ Χειρῶνος θυγάτηρ προειποῦσα τὸ πεπρωμένον τοῦ νέου Ἀσκληπιοῦ, μεταμορφοῦται ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς θήλειαν ἵππον. Ὁ Χειρῶν θρηγῶν αἰτεῖται τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ δ' Ἐρμῆς κρύφα κλέπτει τὰς βοῦς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸν Βάττον, μὴ τηρήσαντα τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὸν τόπον δεῖξαντα, ἔνθα αἱ βοῦς ἐκρύπτοντο, μεταμορφᾶναι εἰς λίθον. (633—708).

Ἐν τούτοις ὁ μιξόθηρ διὰ τὸν θείας γενεᾶς τρόφιμον ἔχαιρε, καὶ ἐπὶ τῷ μεμιγμένῳ μόχθῳ μετὰ τιμῆς ἤδετο. Ἴδου δὲ ἦλθε

le

μετὰ ξανθῆς κόμης κεκαλυμμένη τούς ὤμους ἢ θυγάτηρ τοῦ Κενταύρου, ἦν πότε ἢ νύμφη Χαρικλῶ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ βιαίου ποταμοῦ τεκοῦσα ὠνόμασεν Ὀκυρῆν. Αὕτη δὲν ἠρέσκειτο νὰ μάθῃ τὰς πατρῶας τέχνας, ἀλλὰ τὰ τῶν μοιρῶν ἀπόρρητα ἦδεν. Ἄφ' οὗ λοιπὸν θεοπρόπους μανίας ἐν τῷ νῶ συνέλαβε, καὶ ἐξεκαύθη ἐκ τοῦ θεοῦ, ὃν ἐγκεκλεισμένον ἐν τῷ στήθει εἶχε, θεωρεῖ τὸ νήπιον «ὦ παντὸς τοῦ κόσμου σωτήριε παῖ, εἶπε, αὐξάνου.» εἰς σέ πολλάκις τὰ θνητὰ σώματα θὰ ὀφείλωνται εἰς σέ ὅσιον εἶνε ἀφαιρεθείσας ψυχὰς ν' ἀποδίδῃς ἐκ τοῦ ἄδου. Τοῦτο δ' ἄπαξ, ἀκόντων τῶν θεῶν, τολμήσας νὰ πράξῃς, δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ πράξῃς τοῦτο καὶ δευτέραν φορὰν, διότι θὰ ἐμποδισθῆς ὑπὸ τῆς παπρικῆς φλογός, (τ' ἔ' ὑπὸ τὸν φλογερὸν τοῦ Διὸς κεραυνὸν) καὶ ἐκ θεοῦ σῶμα ἄναιμον θὰ γείνης, καὶ θεὸς πάλιν σὺ ὅστις πρὸ ὀλίγου σῶμα ἦτο, καὶ δις τὴν σαυτοῦ μοῖραν θὰ ἀνανεώσῃς· καὶ σὺ ὦ ἀγαπητὲ πάτερ, νῦν ἀθάνατος ὢν καὶ ἵνα καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας διαμένῃς, ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς γεννήσεως προελθὼν, θὰ ἐπιθυμήσῃς νὰ δυνηθῆς ν' ἀποθάνῃς τότε, ὅτε θὰ βασιλεύῃσαι ἀπὸ τοῦ ἰοδόλου αἵματος τῆς δεινῆς ἐχίδνης, ὅπερ θὰ διαχυθῆ εἰς τὸ σῶμα διὰ τῶν πληγέντων μελῶν· καὶ σέ ἐξ ἀθανάτου θνητὸν οἱ θεοὶ θὰ καταστήσουσι, καὶ αἱ τρεῖς θεαὶ τὰ σὰ νήματα διαλύσωσιν.» Ὑπελείπετο νὰ εἶπῃ τι ἔτι εἰς τὰ θέσφατα. Ἀναστενάζει ἐκ βάθους τοῦ στήθους, καὶ δάκρυα ἐπελθόντα εἰς τὰς παρεῖας κατολισθαίνουσι, καὶ οὕτως εἶπε «Μὲ προσλαμβάνουσι αἱ μοῖραι, καὶ κωλύομαι πλείονα νὰ εἶπω, καὶ τῆς ἐμῆς γλώσσης ἢ χρῆσις συγκλείεται. Δὲν ἀξίζουσι τόσον αἱ τέχναι, ὥστε τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ νὰ ἐπιστεύσωσι κατ' ἐμοῦ· προὔτιμών νὰ ἠγνόουν τὰ μέλλοντα. Ἦδη μοὶ φαίνεται ὅτι ὑφαίρειται ἢ ἀνθρωπίνη μορφή, ἥδη ὡς τροφή χλόη μοὶ ἀρέσκει, ἥδη ἐπιθυμῶ νὰ τρέχω εἰς τὰς εὐρεῖς πεδιάδας· εἰς ἵππον καὶ τὰ συγγενῆ μέλη μετατρέπομαι· διατί ὅμως ὄλη; διότι καὶ ὁ πατήρ μου εἶνε διφυής.»

Ταύτης τοιαῦτα λεγούσης τὸ τελευταῖον μέρος τῆς μεμψιμοιρίας ἦτο ὀλίγον συντόν, καὶ ἦσαν λόγοι συγκεχυμένοι· αὐτίκα ὅμως οὔτε λόγοι βέβαια οὔτε ἐκεῖνος ὁ ἦχος ἵππου ἐφαίνετο,

B

ἀλλ' ὁμοιοζούσης πρὸς ἵππον καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον σαφεῖς χρεμετισμούς ἐξέβαλε, καὶ τοὺς βραχίονας ἐκίνησε εἰς τὴν χλόην. Τότε οἱ δάκτυλοι συνέρχονται καὶ τοὺς πέντε ὄνυχας συναπτει διὰ διηνεκοῦς κέρατος ἢ κούφη ὀπλή, αὐξάνει καὶ τοῦ στόματος καὶ τοῦ τραχήλου τὸ διάστημα· καὶ τῆς μακρᾶς χλανίδος τὸ μεγαλύτερον μέρος οὐρὰ γίγνεται, καὶ ὡς περιεχυμένη ἢ κόμη περὶ τὸν λαιμὸν ἐκείτο, εἰς δεξιὰν ἀπεχώρησεν χαίτην· ἐπίσης δὲ καὶ ἡ φωνὴ καὶ τὸ πρόσωπον ἀνανεώθησαν· καὶ ὄνομα εἰς αὐτὴν τὸ τέρα· ἔδωκεν.

Ἐκλαίεν ὁ Φιλύρεος ἦρως, καὶ τὴν σὴν βοήθειαν ἐζήτηι, ὦ Δελφικέ. Διότι οὐδέ νὰ ἀκυρώσῃς τὰς ἐντολάς τοῦ μεγάλου Διὸς ἠθέλες δυνηθῆ, οὐδέ, ἐὰν ἠδύνασο ν' ἀκυρώσῃς, τότε ἦσο παρῶν· διότι κατώκεις τὴν Ἥλιν καὶ τὰς Μεσσηνίας ἀρούρας. Ἐκεῖνος ἦτον ὁ χρόνος, καθ' ὃν σέ ποιμενικὸν δέρμα ἐκαλυπτε, καὶ φορτίον ἦτο τῆς μὲν ἀριστερᾶς βᾶκτρον τοῦ ἄρμου, τῆς δὲ ἐτέρας ἄνισος ἐξ ἑπτὰ καλάμων σύριγγ. Ὅτε λοιπὸν τὰς φρένας σου κατεῖχεν ὁ ἔρωσ, καὶ ἔτερπέ σε ἢ σὴ σύριγγ, καὶ τοὺς ἀφύλακτοι μνημονεύωνται ὅτι πρὸς τοὺς Πυλίου ἀγρούς προσεχώρησαν. Ταύτας εἶδεν ὁ τῆς Ἀτλαντίδος Μαίας υἱός, καὶ διὰ τῆς ἰδίας τέχνης ἀπαγαγὼν εἰς τὸ δάσος κρύπτει. Οὐδεὶς τοῦτο τὸ κλέμμα ἐνόησε, εἰμὴ ὁ κατ' ἐκείνον τὸν ἀγρὸν γνωστὸς γέρων, Βαττον οἱ γείτονες πάντες ἐκάλουν. Οὗτος τοὺς δρυμοὺς καὶ τοὺς χλοερούς νομοὺς τοῦ πλουσίου Νηλέως καὶ τὰς ἀγελάδας τῶν εὐγενῶν ἵππων φύλαξ ὢν ἐπέτηρει. Τοῦτον ἐφοβήθη ὁ Ἑρμῆς καὶ διὰ θωπευτικῆς χειρὸς ἀπεπλάνησε καί, «ὅστισδήποτε εἶσαι, ὦ ξένη, εἶπεν, ἐὰν τυχὸν τοῦτο τὸ βουκόλιον ἠθελε ζητήσῃ τις, ἀρνήθητι ὅτι τὸ εἶδες· ἵνα χάρις σοὶ διὰ τὸ ἔργον ἀποδοθῆ, λάβε τὴν λευκὴν δαμαλινὴν ὡς βραβεῖον.» καὶ ἔδωκεν αὐτὴν. Ὁ δὲ Βάττος λαβὼν δ' αὐτὴν ταύτας τὰς φωνὰς ἀπέδιδεν. «Ἀσφαλῆς ἔσο· αὐτὸς ὁ λίθος πρότερον τὰ σὰ κλέμματα δύναται νὰ εἶπῃ.» καὶ τὸν λίθον δεικνύει (τ. ἔ. θάρρει· εὐκολώτερον θέλει σέ μαρτυρήσῃ αὐτὴ ἢ πέτρα, παρ' ἐγώ). Προσποιεῖται δὲ υἱὸς τοῦ Διὸς ὅτι ἀπέρχεται, μετ' ὀλίγον ἐπανέρχεται, καὶ ὁμοῦ μετὰ τῆς φωνῆς καὶ τὴν μορφήν ἐπίσης μετατρέψας ἀ-

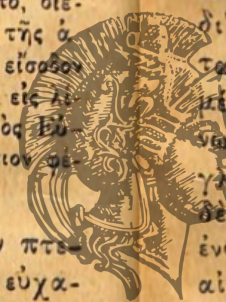
γρότα, εἶπεν, ἐὰν εἶδες ἐνταῦθα βούς τινας πορευομένας, συμβόηθαι καὶ διὰ τὴν κλοπὴν τὴν σιωπὴν ἀπόθου, συνημμένη μετὰ τοῦ ἑαυτῆς ταύρου δάμαλις θὰ σοὶ δοθῆ.» Ὁ δὲ γέρων, ἀφ' οὗ ἐδιπλασιάσθη τὸ δῶρον, «ὕπ' ἐκεῖνα τὰ ὄρη, εἶπεν, εἶνε.» ἐκεῖνα δὲ ἦσαν ἐν τῷ ὄρει ἐκεῖνω. Ἐγέλασεν ὁ Ἄτλαντίδης καὶ «ἑμαυτὸν ἐμοὶ προδίδεις, ἄπιστε; ἑμαυτὸν ἐμοὶ προδίδεις; λέγει, καὶ τὰ ἄπιστα στήθη στρέφει εἰς σκληρὸν λίθον, ὅστις ἔτι καὶ νῦν λέγεται μηνυτῆς· καὶ εἰς τὸν μηδαμῶς ἄξιον λίθον ἢ παλαιὰ εἶνε δυσφημία.

Ὁ Ἑρμῆς ἐρᾶται εἰς τινὰ πανήγυριν τῆς θυγατρὸς τοῦ Κέρωπος Ἑρσης, καὶ ὑπισχνεῖται τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς Ἀγλαύρῳ μισθόν, ὅπως τοῦ ποθουμένου τύχη. Ἡ δὲ Ἀθηνᾶ μὴ ὑποφέρουσα τοῦτο, διέταξε τὸν Φθόνον νὰ καταστήσῃ τὴν Ἀγλαυρον ζηλότυπον τῆς ἀδελφῆς, ἥτις τούτου ἕνεκα δὲν ἐπιτρέπει τῷ Ἑρμῆϊ τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἑρσης, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μεταβάλλεται εἰς λιθόν. Τέλος καὶ ὁ Ζεὺς ἠράσθη τῆς τοῦ Ἀγλήνορος θυγατρὸς Εὐρώπης, ἣν ἀρπάζει, μεταμορφωθεὶς εἰς ταύρον, καὶ διαπόντιον φέρει εἰς τὴν νῆσον Κρήτην. (709-875).

Ἐντεῦθεν ἑαυτὸν ἀνύψωσεν ὁ Κηρυκιοφόρος δι' ἴσων πτερωτῶν, καὶ περιπτάμενος τοὺς Μουνυχίους ἀγρούς καὶ τὴν εὐχαριστον τῇ Ἀθηνᾶ γῆν παρετήρει καὶ τὰ δένδρα τοῦ καλλιεργημένου Λυκείου. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τυχαίως ἀγναὶ παρθένοι ἐξ ἔθους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑπερθέτουσαι καθαρὰ ἱερὰ εἰς τὴν πιστὴν τῆς Παλλάδος ἀκρόπολιν ἔφερον ἐν ἐστεμμένοις κανίστροις. Ἐκεῖθεν ταύτας ἐπανερχομένας ὁ πτερωτὸς θεὸς εἶδεν, καὶ τὴν πορείαν δὲν ᾠδήγησε κατ' εὐθείαν. ἀλλὰ κυκλικῶς περιέρχεται. Καθὼς δὲ ποτὲ Ἴκτινος ἀρπακτικώτατος ὄρνις ἰδὼν τὰ σπλάγχνα τῶν θυσιαζομένων ζώων φοβεῖται νὰ πλησιάσῃ, διότι πολλοὶ περὶ τὰ ἱερὰ περιίστανται ὑπνῆρται, κάμπτεται κυκλικῶς, οὐδὲ μακρότερον τολμᾷ νὰ ἀπέλθῃ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἰδίαν ἐλπίδα ἄπληστος διὰ τῶν κινουμένων πτερῶν περιίπταται· οὕτως ὁ Κυλλήνιος ὑπὲρ τὰς Ἀκταίας ἄκρας εὐκίνητον κλίνει τὸν δρόμον, καὶ τὰς αὐτὰς αὔρας περιτρέχει. Ὅσῳ δὲ στιλπνότερον ἢ τὰ λοιπὰ ἄστρα

λάμπει ὁ Φωσφόρος, καὶ ὅσῳ σοῦ, ὦ Φωσφόρε, ἢ χρυσῆ Φοῖβη· τοσοῦτω πασῶν τῶν παρθένων κρείττων ἢ Ἑρση ἐπορεύετο καὶ ἦτο τὸ κόσμημα τῆς πομπῆς καὶ τῶν συνοδοιπόρων. Ἐκπλήττεται ὑπὸ ταύτης ὁ ὠραιότερος υἱὸς τοῦ Διός, καὶ ἐν τῷ ἀέρι μετεωριζόμενος οὐχ ἄλλως ἐξήφθη ἢ ὡς ὁ μόλυβδος, τὸν ὁποῖον Βαλεαρικὴ σφενδὼν ῥίπτει· οὗτος ἴσταται καὶ προῖων διαπυροῦται, καὶ τὸ πῦρ ὅπερ δὲν εἶχε ἐν ἑαυτῷ, εὐρίσκει ὑπὸ τὰς νεφέλας. Στρέφει τὴν πορείαν, καὶ τὸν οὐρανὸν ἐγκαταλιπὼν καταβαίνει εἰς τὴν γῆν, οὐδὲ ἑαυτὸν κρύπτει· τοσαύτην πεποιθήσιν ἔχει εἰς τὴν μορφήν του, ἥτις ἂν καὶ ἀληθῆς, προσβοηθεῖται ὁμως διὰ τῆς ἐπιμελείας, καὶ εὐπρεπίζει τὴν κόμην, ἵνα καταλλήλως αἰωρῆται, καὶ τὴν χλαμῦδα διευθετήσῃ, ἵνα τὸ κράσπεδον καὶ ἅπας ὁ χρυσὸς καταφαίνεται, καὶ ἵνα ἡ ῥάβδος ἀρμόδιος εἶνε εἰς τὴν δεξιάν, δι' ἧς ὕπνον ἐπιφέρει καὶ ἀπειροῖ· καὶ ἵνα εἰς τοὺς καθαρὸς τερσοὺς στίλβουσι τὰ πτερωτὰ πέδιλα. Εἰς ἀποκεχωρισμένον μέρος τοῦ μεγάρου εἶχε τρεῖς κομψοὺς θαλάμους ἐξ ἐλεφαντίνων ὀστῶν, ἐκ τῶν ὀπίστων, τοῦ ὦ Πάνδροσε, τὸν δεξιόν, ἢ Ἀγλαυροῦ, τὸν ἀριστερόν, τὸν μέσον δὲ κατεῖχεν ἡ Ἑρσης Ἡ δὲ κατέχουσα τὸν ἀριστερόν, πρώτη ἐρχόμενον τὸν Ἑρμῆν ἐνόησε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ἐτόλμησε νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεώς του. Εἰς ταύτην οὕτω ἀπεκρίθη ὁ Ἄτλαντος καὶ Πληϊόνης ἐγγονος: «Ἐγὼ εἶμαι, ὅστις τὰς διαταγὰς τοῦ πατρὸς φέρω διὰ τοῦ ἀέρος· πατὴρ μου εἶνε αὐτὸς ὁ Ζεὺς· οὐδὲ προφασίζομαι τὴν αἰτίαν δι' ἧς ἦλθον ἐδῶ· σὺ μόνον πιστὴ τῇ ἀδελφῇ θέλε νὰ ἦσαι καὶ τηθῆς τοῦ ἐμοῦ γόνου νὰ καλῆσαι. Ἡ Ἑρση εἶνε ἡ αἰτία τῆς ὁδοῦ. Εὐνόησον παρακαλοῦμεν τὸν ἐρῶντα.» Ἡ δὲ Ἀγλαυρος παρετήρησε τοῦτον τοῖς αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς δι' ὧν καὶ τὰ τῆς ξανθῆς Ἀθηνᾶς κεκρυμμένα μυστήρια νεωστὶ εἶδε, καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ἔργου μέγα βᾶρος χρυσοῦ ζητεῖ παρ' αὐτοῦ· ἐν τῷ μεταξὺ τὸν ἐκέλευσε ἐκ τοῦ οἴκου ν' ἀναχωρήσῃ. Στρέφει πρὸς ταύτην ἢ πολεμικὴ θεὰ τὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ κύκλον, καὶ ὅλως συγκινηθεῖσα τοσοῦτον στεναγμὸν ἐκ τοῦ μυχητάτου στέρνου ἀνείλκυσε, ὥστε ὡσαύτως καὶ τὸ στήθος καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ

732

παρ. εὐδ.

κρατεροῦ στήθους ἐπικειμένην αἰγίδα συνεκλόνησε· [παρουσιάζεται πάραυτα διότι ἀνεμνήσθη, ὅτι ἐκείνη τὰ ἀπόρρητα αὐτῆς εἶχε ἀποκαλύψει διὰ τῶν ἑαυτῆς χειρῶν τότε, ὅτε τὸν ἄνευ μητρὸς γεννηθέντα λημνιακὸν γόνον παρὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχασιν εἶδε, καὶ εὐχάριστος ἦδη πρὸς τὸν θεόν, καὶ εὐχάριστος νὰ γείνη πρὸς τὴν ἀδελφὴν καὶ πλουσία διὰ τοῦ ληφέντος χρυσοῦ, τὸν ὁποῖον ἔνεκα τῆς φιλαργυρίας εἶχε ζητήσῃ.] Πάραυτα τὸν οἶκον τοῦ φθόνου τὸν ἐκ μέλανος λύθρου αὐχμηρὸν ζητεῖ· ὁ οἶκος κρύπτεται εἰς βαθυτάτας φάραγγας, ὅπου οὔτε ὁ ἥλιος φωτίζει, οὔτε οὐδεὶς ἄνεμος διέρχεται, στυγνὸς καὶ πλήρης ἀδρανῶς ψύχους, καὶ πάντοτε στερεῖται πυρός, καὶ πάντοτε κακαλυμμένος ὑπὸ πυκνῆς ἀχλύος. Ἐνταῦθα ἅμα ἔφθασεν ἡ φοβερά ἀρρενωπὸς θεὰ τοῦ πολέμου ἔστη πρὸ τῆς οἰκίας, ἐπειδὴ οὐδὲ νὰ εἰσέλθῃ ἦτο ἐπιτετραμμένον, καὶ τὴν παραστάδα διὰ τῆς ἄκρας αἰχμῆς τοῦ θόρακος κτυπᾷ. Αἱ δὲ θύραι κρουσθεῖσαι παραχρῆμα ἠνοίχθησαν. Βλέπει ἐντὸς τὸν Φθόνον ἐσθιέντα ἐγχεῖν αἰσάκας, τροφῆς τῶν ἑαυτοῦ κακιῶν, καὶ ἰδοῦσα στρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἀλλ' ἐκεῖνος ἐγείρεται νωθρὸς ἐκ τοῦ δαπέδου καὶ τῶν ἠριβρώτων ὄψεων ἐγκαταλείπει τὰ σώματα, καὶ μὲ ἀνειμένον βῆμα πορεύεται· καὶ ὡς εἶδε τὴν θεάν καὶ κατὰ τὴν μορφήν καὶ κατὰ τὰ ὄπλα ἐκπρεπεστάτην ἀναστέναξεν ἐκ βάθους, καὶ τὴν ὄψιν πρὸς τὸν ἔσχατον στεναγμὸν ἐφείλκυσε· ὠχρότης ἐπὶ τοῦ προσώπου του κάθηται, καὶ ἰσχνότης καθ' ὅλον τὸ σῶμα, οἱ ὀφθαλμοὶ εἶνε λοξοί, πελιδνοῦνται οἱ ὀδόντες ἐξ ἰοῦ, τὰ στήθη πρασινίζουσι ὑπὸ τῆς χολῆς· ἡ γλῶσσα εἶνε πεπληρωμένη φαρμάκου, ὁ γέλως ἄπεστιν, πλὴν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ὀφθεῖσαι αἱ λύπαι ἐκίνησαν οὐδ' ἀπολαμβάνει ὕπνου, ὑπ' ἀγρύπνων φροντίδων πάντοτε ἐγρηγορῶς, ἀλλὰ βλέπει ἀτερπεῖς τὰς τῶν ἀνθρώπων εὐπραγείας, καὶ βλέπων κατατῆκεται· μαραίνει καὶ μαραίνεται ἐν ταύτῳ, καὶ τιμωρία αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν εἶνε.

Καίτοι μισεῖ αὐτὸν ἡ Τριτωνίς, διὰ τοιοῦτων λόγων βραχέως προσηγόρευσε· «Πορεύθητι νὰ διαφθείρῃς διὰ τοῦ σοῦ ἰοῦ μίαν τῶν θυγατέρων τοῦ Κέκροπος· οὕτως εἶνε ἀνάγκη

ἡ Ἄγλαυρος εἶνε αὕτη·» Μὴ εἰπούσα πλείονα ἔφυγε καὶ ἐρείδομένη ἐπὶ τοῦ μακροῦ δόρατος τὴν γῆν ἀπώθησεν. Ἐκεῖνος τὴν θεάν φεύγουσαν διὰ λοξοῦ ὀφθαλμοῦ βλέπων ὀλίγα ἐψιθύρισε, καὶ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἀθηνᾶς ἐλυπήθη· καὶ λαμβάνει ῥάβδον, τὴν ὁποίαν περικυκλῶνουν ἀκανθῶδεις δεσμοί, καὶ περικαλυφθεὶς ὑπὸ μελαινῶν νεφελῶν, καὶ ὅπου δῆποτε διέρχεται, τὰς ἀνθηρὰς ἀρούρας καταστρέφει, καὶ κατακαίει τὰς βοτάνας καὶ τὰς ὑψίστας κορυφὰς φθείρει, καὶ διὰ τῆς πνοῆς του λαοὺς καὶ πόλεις καὶ οἶκους μολύνει, καὶ τέλος τὴν ἀκρόπολιν τῆς Τριτωνίδος παρατηρεῖ θαλλούσαν ὑπὸ ἐξόχους ἄνδρας, καὶ τέχνης καὶ περιφανοῦς εἰρήνης, καὶ μόλις κρατεῖ τὰ δάκρυα, ἐπειδὴ οὐδὲν ἀξιοδάκρυτον βλέπει. Ἄλλ' ἀπ' οὗ εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς θυγατρὸς τοῦ Κέκροπος, τὰ διατεταγμένα ἐκτελεῖ καὶ τοῦ στήθους διὰ χειρὸς ἰοβαφοῦς ἄπτεται καὶ δ' ἀγκυστρωτῶν ἀκανθῶν τὴν καρδίαν πληροῖ, καὶ ἐνσπείρει βλαβερὸν καὶ μέλαν ἰὸν εἰς τὰ ὄφθαλμα καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ πνεύμονος ἐγχέει φάρμακον· [ἵνα μὴ ἡ τοῦ κακοῦ αἰτία εἰς εὐρύτερον διάστημα πλανᾶται.] καὶ τὴν ἀδελφὴν πρὸ ὀφθαλμῶν θέτει καὶ τὸν εὐδαιμόνα γάμον τῆς ἀδελφῆς καὶ τὸν θεόν ἐν λαμπρᾷ εἰκόνι, καὶ πάντα ποιεῖ μεγάλα. Ἐκ τῶν ὁποίων ἐρεθισθεῖσα ἡ Κεκρωπίς ὑπὸ ἀφανοῦς δάκνεται λύπης, καὶ περιαλγῆς τὴν νύκτα, καὶ περίφοβος τὴν ἡμέραν στεναζει, καὶ ὑπὸ βραδέος μαρασμοῦ ἡ δυστυχὴς τήκεται, ὡς πάγος βληθεὶς ὑπὸ ἀστάτου ἡλίου· καὶ ἐκ τῶν ἀγαθῶν τοῦ εὐδαιμόνος ἔρωτος οὐχὶ προότερον καίεται, ἢ ὡς ὅτε εἰς ἀκανθῶδεις βοτάνας πῦρ ὑποβάλλεται, αἱ ὁποῖαι οὔτε φλόγας δίδουσι, καὶ μετριώτερον καίονται. Πολλάκις ἠθέλησε νὰ ἀποθάνῃ, ἵνα μὴ τοιοῦτόν τι ἴδῃ· πολλάκις ἠθέλησε ὡς καρτερικὸν νὰ διηγηθῇ τὸ ἐγκλημα εἰς τὸν πατέρα· ἐπὶ τέλους εἰς τὸ μέσον τοῦ κατωφλίου ἐκάθησεν ἵνα τὸν ἐρχόμενον θεὸν ἀποκλείσῃ. Εἰς τὸν τοῦτον θωπείας καὶ δεήσεις καὶ μειλιχίους λόγους λέγοντα «Παῦσον, εἶπεν, ἐντεῦθεν ἐγὼ ἑμαυτὴν δὲν θά μετακινήσω πρὶν σὺ δὲν φύγῃς. «Ἄς μείνωμεν, ἀπεκρίθη ὁ ταχὺς Κυλλήνιος, εἰς ταύτην τὴν ὁμολογίαν,» καὶ τὰς γεγλυμμένας θύρας διὰ τῆς ῥάβδου

ἀνέφξεν ἀλλὰ ταύτης πειρωμένης νὰ ἐγερθῆ τὰ μέλη, τὰ ὅποια καθήμενοι κάμπτομεν, ἐκ νωθρᾶς βαρύτητος ἀδυνατοῦσι νὰ κινηθῶσιν. Ἐκείνη μὲν μάχεται νὰ ἀναγείρη ἑαυτὴν εἰς ὄρθον σῶμα, ἀλλὰ τῶν γονάτων αἱ κλειδώσεις σκληρύνονται, καὶ ῥίγος τὴν καταλαμβάνει [κατολισθαίνει, καὶ ὠχρῶσιν αἱ φλέβες ἀπολέσασαι τὸ αἷμα]. Καὶ καθὼς τὸ ἀνίατον πάθος ὁ καρκίνος συνεπιζοίει εὐρέως νὰ ἔρπη καὶ τὰ ὑγιᾶ μέρη εἰς τὰ πάσχοντα προσθέτει, οὕτως τὸ θανατηφόρον ψῦχος κατὰ μικρὸν εἰς τὰ στήθη εἰσέρχεται, καὶ εἰς τὰς ζωτικὰς ὁδοὺς καὶ τὴν ἀναπνοὴν ἐκλείσεν. Οὐδ' ἐπειράθη νὰ ὁμιλήσῃ, οὐδέ, ἂν ἤθελε προσπαθήσῃ, τῆς φωνῆς εἶχεν ὁδόν. Λίθος ἤδη τὸν τράχηλον κατεῖχε, [δηλ. ὁ αὐχὴν μετετρέπη εἰς λίθον] καὶ τὸ πρόσωπον ἀπεσκληρώθη καὶ ἄγαλμα ἀναιμον ἐκάθητο· οὔτε λίθος λευκὸς ἦτο, διότι ἡ ἰδία διανοία ἐμολυνεν ἐκείνην.

Ἀφ' οὗ ταύτας τῶν λόγων τὰς ποιὰς καὶ τοῦ ἀνοήτου ἔλαβεν ὁ Ἀτλαντίδης, τὴν κληζομένην ἀπὸ τῆς γῆς ἑγκαταλείπει καὶ πορεύεται διὰ τοῦ ἀέρος τῶν πτέρυγας. Καλεῖ κατ' ἰδίαν τοῦτον ὁ γεννήταρ τὴν αἰτίαν τοῦ ἔρωτος ἀποκρύψας, αὐτὸ τέκνον, πιστὴ ἄγγελος εἶπε, τῶν ἐμῶν ἐντολῶν, ἀπώθησον τὴν βραδύτητα, καὶ μετὰ τοῦ συνήθους δρόμου ταχύς κατάβα πρὸς τὴν γῆν, ἥτις τὴν σὴν μητέρα ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος παρατηρεῖ, Σιδωνίαν τὴν ὀνομάζουσιν οἱ ἰθαγενεῖς, ταύτην ζῆτει οἰκονόμητο βασιλικὴν ἀγέλην ἠθελες ἰδῆ, ἐν ὄρεινῃ χλόῃ νεμομένην, πρὸς τὴν ἀκτὴν τρέπε· αἶπε, καὶ ἐκδιωχθέντες τοῦ ὄρους οἱ μόνσχοι ἐπὶ πολὺν τὴν διατεταγμένην ἀκτὴν ζητοῦσιν, ἐνθα ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγάλου βασιλέως συνεπιζοίει νὰ παίξῃ ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῶν Τυρίων παρθένων. Ἀλλὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ ὁ Ἔρωσ δὲν συμβαδίζουσι καλῶς οὐδέ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέσιν διατρίβουσιν. Τοῦ σκῆπτρου τὸ βᾶρος καταλειπὸν ἐκεῖνος ὁ γεννήτωρ καὶ τοῦ θεοῦ ἠγεμών, τοῦ ὁποίου ἡ δεξιὰ διὰ τριγλώχινος πυρὸς ὠπλισται, καὶ ὅστις διὰ νεύματος τὴν οἰκουμένην συνταράσσει, ἐνδύεται μορφὴν ταύρου καὶ ἀναμιχθεὶς μετὰ τῶν μόνσχων μυκᾶται καὶ εἰς τὰς τρυφεράς ποιὰς

ῥαῖος περιπατεῖ. Ἐχει χρῶμα χιόνος, ἦν οὔτε ἴχνη σκληροῦ ποδὸς ἐπάτησαν, οὔτε διέλυσεν ὁ ἐνυδρος νότος· ὁ τράχηλος διὰ τῶν τενόντων ἐξέχει, ἐκ τῆς ὠμοπλάτης τὰ λαγώνια κρέμονται· κέρατα μικρὰ μὲν, ἀλλὰ ταῦτα ἠδύνασο νὰ ἰσχυρισθῆς ὅτι ἐγένοντο διὰ χειρὸς, καὶ μᾶλλον διαφανῆ τῶν λαμπρῶν λίθων. Οὐδεμία ἐν τῷ μετώπῳ ἀπειλὴ εἶνε, οὐδέ φοβερὸν τὸ ὄμμα, ἀλλ' εἰρήνην τὸ πρόσωπον κατέχει. Θαυμάζει δὲ ἡ Ἀγήνορος θυγάτηρ, διότι τόσον ῥαῖος εἶνε, διότι οὐδεμίαν μάχην ἀπειλεῖ, ἀλλὰ καίτοι χειροήθους ὄντος, ἐφοβεῖτο ὅμως κατὰ πρῶτον ἐκείνη ν' ἀπτηται αὐτοῦ· μόλις προσέρχεται, καὶ ἄνθη πρὸς τὸ λευκὸν στόμα προτείνει. Χαίρει δ' ὁ ἔρων καὶ ἔως οὐ ἤθελεν ἔλθῃ ἡ ἐλπιζομένη ἐπιθυμία, φιλήματα δίδει εἰς τὰς χεῖρας. Καὶ νῦν μὲν προσπαίζει, καὶ ἐν τῇ χλοερᾷ χλόῃ σκιοτά, νῦν δὲ τὴν χιονώδη πλευρὰν τῆς ξανθῆς ἐπιθέτει ἄμμου καὶ μετ' ὀλίγον τοῦ φόβου ἀπαρθέτος, νῦν μὲν παρέχει τὰ στήθη ἵνα θωπευθῶσιν ὑπὸ τῆς παρθενικῆς χειρὸς, νῦν δὲ τὰ κέρα ὅπως διὰ νέων συμλοῶν περιπατεῖσιν. Ἐπὶ μῆσε προσέτι ἡ βασιλικὴ παρθενὸς ἀγνωοῦσα τίνα νὰ πῆσῃ, νὰ καθίσῃ ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ταύρου. Τότε ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τῆς ξηρᾶς παραλίας ἠρέμα τὰ πλαστὰ τῶν ποδῶν ἴχνη εἰς τὰ πρῶτα ὕδατα ἔθηκέν· εἶτα ἔβη πορρωτέρω, καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ πόντου διὰ τῶν ὑδάτων φέρει τὴν λείαν. Αὕτη φοβεῖται καὶ τὴν ἀκτὴν παρατηρεῖ ὀπίσω ἀρπασθεῖσαν, καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς τὸ κέρασ κατέχει, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ νώτου· ἡ δὲ ἐσθῆς αἰωρουμένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος κολποῦται.

BIBAIION TRITON

Ὁ Ἀγήνωρ ὁ πατήρ τῆς Εὐρώπης πέμπει τὸν υἱόν του Κάδομον ν' ἀνεύρῃ τὴν ἀδελφὴν, κελεύσας συνάμα αὐτῷ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ σὶ καδὲ πρὶν τὴν ἀρπασθεῖσαν κόρην εὐρῃ. Ὁ δὲ Κάδομος μὴ εὐρῶν αὐτὴν καὶ θέλων ν' ἀποφύγῃ τὴν ὀργὴν τοῦ πατρός, ἐσκέφθη νὰ κατοικήσῃ εἰς ξένην γῆν καὶ ἔλθων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα ἠρώτησεν αὐτὸν ποῦ νὰ κτίσῃ πόλιν. Ὁ θεὸς ἀνεῖλεν αὐτῷ ὅτι μετ'

οὐ πολὺ θὰ εὐρῆ βοῦν, τὴν ὁποίαν ὀρεῖται νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ὅπου αὕτη σταθῆ ἕκῃ νὰ κτίσῃ πόλιν ὀνομάζων αὐτὴν Θήβαι. Ὁ Κάδμος θέλων νὰ θυσιάσῃ τῷ θεῷ, πέμπει τινὰς ἐκ τῶν ἐταίρων του, ὅπως φέρωσι ὕδωρ ἀπὸ τῆς ἐγγύς τῷ ἄλλει πηγῆς. Τούτων δὲ καταστραφέντων ὑπὸ τὸ νῆμα φυλάσσοντος δράκοντος, ἐκεῖνος ἐπελθὼν φρονεῖ τὸν δράκοντα καὶ τῆ ἐπινεύσει τῆς Ἀθηναίας σπείρει κατὰ γῆς τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ἐκ τούτων γεννῶνται ἄνδρες ἑνοπλοὶ, οἵτινες μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους φρονεῦνται πάντες πλὴν πέντε, δι' ὧν κτίζει τὰς Θήβας. » (1—131).

Ἦδη μὲν ὁ θεὸς ἀποδυσάμενος τὸ ἀπατηλὸν εἶδος τοῦ Ταύρου, ἑαυτὸν ὠμολόγησε καὶ τοὺς Δικταίους ἀγροὺς κτείχεν· ὁ δὲ πατὴρ ἀγνοῶν κελεύει τὸν Κάδμον νὰ ἀναζητῆ τὴν ἀρπαγείσαν, καὶ ποιήν, ἐὰν δὲν τὴν εὕρῃ, προσθέτει αἰεφυγίαν [γενόμενος εὐσεβῆς καὶ ἀθέμιστος εἰς αὐτόν]. Καθ' ὅλην τὴν γῆν περιπλανηθεὶς — διότι τίς δύναται νὰ ἀνεύρῃ κλέμματα τοῦ Διός; — ἀπεφάσισε νὰ ἀποφυγῇ ὁ Ἄγρως καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ πατρὸς, καὶ εἰς τὴν οὐρανὸν τοῦ Φοῖβου χρηστήριον ἀναβῆναι, ἵνα ποῖται πει νὰ κατοικήθῃ. Ὁ δὲ Φοῖβος, ἀβουρῶν, εἶπε, ἀπαντῶν ἐν μεμονωμέναις ἀρούραϊς, οὐδένα ὑπομείνασα ζῶν καὶ ἀρρητος κοίλου ἀρότρου. Ταύτης ὀδηγοῦ οὕτως διανυτὴ καὶ, εἰς ὁποίαν χλόην θέλει ἀναπαυθῆ, ἐκεῖ κτίζει τείχη καὶ Βοιωτία καλεῖ ταῦτα. » Μόλις καλῶς ὁ Κάδμος εἶχε καταβῆ ἐκ τοῦ Κασταλίου ἄντρου, ἀφύλακτον δαμαλινὴν ῥέμα βλέπει νὰ βαδίζῃ, οὐδὲν σῆμα δουλείας ἐπὶ τῷ αὐχένῳ φέρουσαν. Ταύτην ἀκολουθεῖ καὶ βραδύνας τὸ βῆμα δίδωσι τὰ ἴχνη καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁδοῦ Φοῖβονσιωπηλῶς παρακαλεῖ Ἦδη τὸ ρεῖθρον τοῦ Κηφισοῦ καὶ τῆς Πηλοῦς ἔχει διέλθῃ τὰ πεδία, ἡ βοῦς ἔστη καὶ ὑψώσασα τὸ εὐρὸ μέτωπον μετὰ τῶν ὑψηλῶν κεράτων πρὸς τὸν οὐρανόν, μυκηθμῶν ἐπλήρου τὰς αὐρας, καὶ οὕτω ἰδοῦσα τοὺς ὀπαδοὺς τὰ ἑαυτῆς νῶτα ἀκολουθούσας, κατεκλίθη, καὶ τὸ σῶμα ἐπὶ τῆς τρυφερᾶς χλόης κατέκλινε. Ὁ Κάδμος προσφέρει χάριτας τῷ θεῷ, καὶ εἰς τὴν ξένην γῆν φιλήματα δίδει, καὶ τὰ ἄγνωστα ὄρη καὶ τοὺς ἀγροὺς προσαγορεύει μέλλει τῷ Διὶ ἱεράν νὰ προσφέρῃ. Διὰ τὰττει τοὺς ὑπηρέτας νὰ πορευθῶσι καὶ ζητήσωσιν ἐκ ζῶν

τὸ δένδρον. Ἐκ τοῦ βάρους τοῦ δράκοντος ἐκρηγῶν τὸ δένδρον πορευθῆναι ὅπως ἀνέστη, καὶ ἐπέπλην τὴν γῆν ἐκ τῶν ὀδόντων. Χορὶ τῆς ἀκοινοῦσας ἐβλήθη, ὅτε εἰς ἐκεῖνον, πρὸς τὸ ὄπισθεν τοῦ Ἀγροῦ ἰδὲν ἔβλεπεν τὰ ἀνδρῶν εἰς τὸν ἀρότρου, ὅτι οὐδεὶς ἐνδοτέρῳ τοῦ ἀρότρου οὐκ εἶχε νὰ εἰσέλθῃ. Ἦδη μὲν ὁ θεὸς ἀποδυσάμενος τὸ ἀπατηλὸν εἶδος τοῦ Ταύρου, ἑαυτὸν ὠμολόγησε καὶ τοὺς Δικταίους ἀγροὺς κτείχεν· ὁ δὲ πατὴρ ἀγνοῶν κελεύει τὸν Κάδμον νὰ ἀναζητῆ τὴν ἀρπαγείσαν, καὶ ποιήν, ἐὰν δὲν τὴν εὕρῃ, προσθέτει αἰεφυγίαν [γενόμενος εὐσεβῆς καὶ ἀθέμιστος εἰς αὐτόν]. Καθ' ὅλην τὴν γῆν περιπλανηθεὶς — διότι τίς δύναται νὰ ἀνεύρῃ κλέμματα τοῦ Διός; — ἀπεφάσισε νὰ ἀποφυγῇ ὁ Ἄγρως καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ πατρὸς, καὶ εἰς τὴν οὐρανὸν τοῦ Φοῖβου χρηστήριον ἀναβῆναι, ἵνα ποῖται πει νὰ κατοικήθῃ. Ὁ δὲ Φοῖβος, ἀβουρῶν, εἶπε, ἀπαντῶν ἐν μεμονωμέναις ἀρούραϊς, οὐδένα ὑπομείνασα ζῶν καὶ ἀρρητος κοίλου ἀρότρου. Ταύτης ὀδηγοῦ οὕτως διανυτὴ καὶ, εἰς ὁποίαν χλόην θέλει ἀναπαυθῆ, ἐκεῖ κτίζει τείχη καὶ Βοιωτία καλεῖ ταῦτα. » Μόλις καλῶς ὁ Κάδμος εἶχε καταβῆ ἐκ τοῦ Κασταλίου ἄντρου, ἀφύλακτον δαμαλινὴν ῥέμα βλέπει νὰ βαδίζῃ, οὐδὲν σῆμα δουλείας ἐπὶ τῷ αὐχένῳ φέρουσαν. Ταύτην ἀκολουθεῖ καὶ βραδύνας τὸ βῆμα δίδωσι τὰ ἴχνη καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὁδοῦ Φοῖβονσιωπηλῶς παρακαλεῖ Ἦδη τὸ ρεῖθρον τοῦ Κηφισοῦ καὶ τῆς Πηλοῦς ἔχει διέλθῃ τὰ πεδία, ἡ βοῦς ἔστη καὶ ὑψώσασα τὸ εὐρὸ μέτωπον μετὰ τῶν ὑψηλῶν κεράτων πρὸς τὸν οὐρανόν, μυκηθμῶν ἐπλήρου τὰς αὐρας, καὶ οὕτω ἰδοῦσα τοὺς ὀπαδοὺς τὰ ἑαυτῆς νῶτα ἀκολουθούσας, κατεκλίθη, καὶ τὸ σῶμα ἐπὶ τῆς τρυφερᾶς χλόης κατέκλινε. Ὁ Κάδμος προσφέρει χάριτας τῷ θεῷ, καὶ εἰς τὴν ξένην γῆν φιλήματα δίδει, καὶ τὰ ἄγνωστα ὄρη καὶ τοὺς ἀγροὺς προσαγορεύει μέλλει τῷ Διὶ ἱεράν νὰ προσφέρῃ. Διὰ τὰττει τοὺς ὑπηρέτας νὰ πορευθῶσι καὶ ζητήσωσιν ἐκ ζῶν

τῆς ἑταίρων, εἰς τὸ πλευρὸν ὁμῶς λοξῶς ἔστη, καὶ τὸ πρόσω-
πον εἰς τὰ ὀπίσω ἔστρεψε, καὶ, ὅπως πρόχειρα ἤθελε ἔχη τὰ
βέλη, τὸ ὕδωρ, ὅπερ εἶχε, οὕτως ἔλαβε καὶ εἰς τὸ πρόσωπον
τοῦ ἀνδρὸς διέχυσε [καὶ καταρραίνουσα τὴν κόμην δι' ἀμυ-
νηρίων ὑδάτων] προσθέτει ταύτας τὰς λέξεις προάγγελμα
τοῦ μέλλοντος δυστυχήματος. Τώρα σοὶ ἐπιτρέπεται νὰ διη-
γηθῆς ὅτι μὲ εἶδες ἀποδυσταμένη τὴν ἐσθῆτα, ἂν δύνασαι νὰ
διηγηθῆς τοῦτο· οὐδὲ πλείονα ἀπειλήσασα δίδει εἰς τὴν ῥυ-
τιθεῖσαν κεφαλὴν κέρατα μακροβίου ἐλάφου, μηκύνει τὸν
τράχηλον, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ὠτων ἀποξύνει, καὶ μετὰ τῶν
ποδῶν τὰς χεῖρας, καὶ μετὰ τῶν μακρῶν κνημῶν τοὺς βρα-
χιόνας μεταβάλλει, καὶ καλύπτει τὸ σῶμα μὲ δορὰν κατὰ
στικτον. Προσετέθη δὲ καὶ φόβος.

Φεύγει ὁ Αὐτονοήσιος ἦρις καὶ τὴν ἑαυτοῦ ταχύτητα
καὶ ἐλαφρότητα τῶν ποδῶν του θαυμάζει. Ὡς δὲ τὸ
πρόσωπον καὶ τὰ κέρατα εἶδεν εἰς τὸ ὕδωρ, «Οἴμοι τῷ
ἀθλίῳ,» ἔμελλε νὰ λέγῃ, οὐδεμία φωνὴ τὸν ἠκολούθει. Ἀ-
ναστενάξεν, αὕτη ἡ φωνὴ ὑπῆρξεν εἰς αὐτὸν καὶ δάκρυα
ἤρχισαν νὰ ρέουν εἰς τὸ μεταβεβλημένον πρόσωπόν του. Μό-
νον ὁ πρότερος νοῦς τῷ ἔμενε. Τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ! Ἄρα
γε νὰ ἀναζητήσῃ τὴν σκιάν καὶ τὰ βασιλικὰ οἰκήματα
ἢ νὰ κρυφθῆ εἰς τὰ δάση; Τὸ μὲν ἐμπόδιζεν ἡ αἰσχύνη, τὸ δὲ
ὁ φόβος. Ἐν ᾧ δὲ ἀμφιβάλλει τὸν εἶδον οἱ κύνες, καὶ πρῶτος
ὁ Μελάμπους καὶ ὁ ὀξύρρινος Ἴχνοβάτης διὰ τῶν ὑλακῶν
σύνθημα ἔδωσαν, Κνώσιος μὲν ὁ Ἴχνοβάτης, ὁ δὲ Μελάμπους
ἐκ Σπαρτιατικοῦ γένους. Ἐντεῦθεν τρέχουσιν οἱ ἄλλοι ταχύτερον
βιαίας αὔρας, Πικμύχος καὶ Δορκεύς καὶ Ὀρείδασσος, Ἄρ-
καδες πάντες, καὶ Νεβροφόνοσ ὁ ῥωμαλέος καὶ ὁ ἄγριος μετὰ
τοῦ Λαίλαπος Θήρων, καὶ ὁ ταχύπους Πτερέλας καὶ διὰ τὴν
ρίνα χρήσιμος Ἄγρη, καὶ ὁ σκληρὸς Ὑλαῖος, νεωστὶ δηγθεὶς
ὑπὸ κάπρου καὶ ἡ ὑπὸ λύκου συλληφθεῖσα Νάπη, καὶ ἡ τὰ θρέμ-
ματα ἀκολουθοῦσα Ποιμενίς, καὶ ἡ εἰς τοὺς δύο υἱοὺς ἐπομένη
Ἄρπυια, καὶ ὁ συνεσταλμένη τὴν ὀσφύν ἔχων Σικυώνιος Λά-
δων καὶ Δρομάς καὶ Κανάκη καὶ Στικτὴ καὶ Τίγρις καὶ
Ἄλκη καὶ ὁ χιονώδης Λεύκων καὶ ὁ μελανόθριξ Ἄσβολος

καὶ ὁ ἰσχυρότατος Λάκων καὶ ἡ κατὰ τὸν δρόμον ἰσχυρὰ
Ἄελώ, καὶ ὁ Θεὸς καὶ ὁ ταχύς Κυπρίων μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ
Λυκίσκη, καὶ ὁ κατὰ τὸ μέλαν μέτωπον ἐν μέσῳ φέρων λευ-
κὸν σῆμα Ἄρπαλος καὶ Μελανεύς καὶ ἡ δασύθριξ κατὰ τὸ σῶμα
Λάκνη, καὶ οἱ ἐκ πατρὸς μὲν Δικταίου, ἀλλ' ἐκ μητρὸς γεν-
νηθέντες Λακωνίδος, Λάβρος καὶ Ἀγριόδους καὶ ὁ ὀξύφωνος
Ἰλάκτωρ καὶ ἄλλοι, τοὺς ὁποίους ν' ἀναφέρω εἶνε ἐργῶδες.
Αὕτη ἡ πληθὺς ὑπὸ ἐπιθυμίας θηρεύματος διὰ κρημνῶν καὶ
σκοπέλων καὶ πορείας στερουμένων πετρῶν, καὶ ὅπου εἶνε δύ-
σκολος, καὶ ἔνθα οὐδεμία ὁδὸς εἶνε, καταδιώκει αὐτόν. Ἐκεῖ-
νος φεύγει διὰ τόπων, εἰς τοὺς ὁποίους πολλακίς ὑπῆρξεν θη-
ρευτής, φεῦ φεύγει αὐτὸς τοὺς ἐχυτοῦ κύνας! ἤθελε νὰ φω-
νάξῃ ὁ Ἀκταίων ἐγὼ εἶμαι, τὸν ὑμέτερον κύριον ἀναγνωρί-
σατε! ἀλλ' ἀπὸ τῆς θελήσεως ἔλειπον οἱ λόγοι, ἀντηγεῖ ἐκ
τῶν ὑλαγμῶν ὁ αἰθῆρ. Πρῶτον μὲν ὁ Μελαγχαίτης ἐπὶ τῶν
κρημνῶν πληγὰς προὔξενησε, εἶτα δὲ ὁ Θηριδάμας ὁ δ' Ὀρε-
σιτροφὸς τὸν ἐδάγκασεν εἰς τὴν ὠμοπλατῆν. Βραδύτερον δ'
ἔστηλον οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὁμῶς συντηκνοντες τὸν δρόμον διὰ τοῦ
ὄρους ἔφθασαν τοὺς ἄλλους. Τὸν κύριον ἐκείνων κατεχόντων
συνέδραμον καὶ οἱ λοιποὶ κύνες καὶ ἐνέπηξαν τοὺς ὀδόντας εἰς τὸ
σῶμα. Ἡδὴ δὲν ὑπῆρχε τόπος διὰ δῆγματα. Στενάζει ἐκεῖνος,
καὶ ἐκβάλλει φωνὴν ἀλλόκοτον, εἰ καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου, ἀλλ'
οὔτε ἔλαφος δύναται νὰ ἐκβάλλῃ τοιαύτην, καὶ πληροὶ τὰ συ-
νήθη ὄρη γοερῶν ὀλοφυρμῶν. [Καὶ διὰ πρημνῶν γονάτων προ-
πεσῶν καὶ ὅμοιος πρὸς ἰκέτην περιῆγε σιωπηλῶς τὸ πρόσω-
πον, ὡσεὶ τοὺς ἑαυτοῦ βραχιόνας]. Ἄλλ' οἱ σύντροφοι κύνες
τὸ ὄξύ τάγμα διὰ τῶν συνήθων φωνῶν ἀγνοοῦντες διερεθί-
ζουσι καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Ἀκταίωνα ζητοῦσι, καὶ ὡς
ἀπόντα μετ' ἀγῶνος τὸν Ἀκταίωνα φωνάζουσι — πρὸς τὸ ὀ-
νομα ἐκεῖνος τὴν κεφαλὴν στρέφει — καὶ τὸν μέμφονται ὅτι
ἦτο ἀπῶν, καὶ ὅτι νωθρὸς ὢν δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν προ-
φερομένην λείαν καὶ ἤθελε νὰ βλέπῃ ὀχιδμῶς καὶ νὰ αἰσθά-
νηται τὰ κακὰ ἔργα τῶν ἑαυτοῦ κυνῶν. Καὶ πανταχόθεν
τὸν περικυκλοῦσι, καὶ ἐμβυθίσαντες εἰς τὸ σῶμά του τὰ ῥύγχη
τὸν δεσπότην ὑπὸ τὴν μορφήν ψευδοῦς ἐλάφου διασπαράτ-

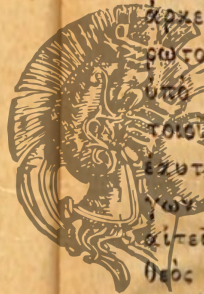
235

τους· οὐδὲ πρότερον ἐὰν δὲν ἐτελείωνεν ἡ ζωὴ του διὰ πλεί-
στων τραυμάτων ὑπὸ τῶν κυνῶν, λέγουσιν ὅτι δὲν θὰ ἔπαυεν
ἡ ὀργὴ τῆς φαρετροφόρου Ἀρτέμιδος.

« Ἡ Ἥρα τὴν τοῦ Κάδμου θυγατέρα Σεμέλην ζηλοτυπήσασα, διότι
ἐγέννησεν ἐκ τοῦ Διός, μεταμορφώνει ταύτην εἰς τὴν τροφὸν αὐ-
τῆς Βερόην καὶ τὴν πείθει ἵνα αἰτήσῃ παρὰ τοῦ ἔραστοῦ νὰ προ-
σέλθῃ αὐτῇ ἐν τοιαύτῃ μορφῇ, ἐν οἷα συνειθίζε νὰ πλησιάζῃ τῇ
ἰδίᾳ γαμετῇ. Ὁ Ζεὺς τὴν τῆς Σεμέλης αἰτησὶν ἄκων ἐκτελῶν ἔρ-
χεται κεραυνοφόρος καὶ καταφλέγει διὰ τῶν ἀστραπῶν τὴν ἔρω-
μένην τὸν δ' ἐτι ἐγκυμωνοῦμενον Διόνυσον τῆς γαστρὸς τῆς μη-
τρὸς ἐξελθόντα, ἐγκαταρράπτει τῷ ἑαυτοῦ μητρῷ καὶ τελεόμηνον
γενόμενον παραδίδωσι ταῖς Νύμφαις ἵνα ἀναθρέψωσι αὐτόν. »
(251—316).

Ἡ φήμη εἶνε ἀναμφίβολος· εἰς τινες μὲν ἐφάνη ἡ θεὰ
σκληροτέρα τοῦ δικαίου· ἄλλοι δὲ ἐπαινοῦσιν αὐτὴν καὶ λέ-
γουσιν ὅτι ἔπραξε ἐπάξια τῆς σεμνῆς παρθένου. Ἐκάτερον δὲ
μέρος ἐφευρίσκει αἰτιολογίας. **ἈΚΑΔΗΜΙΑ** Μὲν ἡ σύζυγος τοῦ Διὸς δὲν
ἤθελε μεμφθῆ τοσοῦτον οὐδ' ἠτάλην ἐπιδοκιμάσῃ τὸ πρῶγμα,
λέγει, ὅσον χαίρει ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ
Ἀγήνορος καταγομένου καὶ τὸ ἐκ τῆς Τυρίας παλλακίδος
προελθὸν μῖσος εἰς τοὺς μετέχοντας τοῦ γένους ταύτης μετα-
φέρει. Ἰδοὺ δὲ καὶ πρόσφατος αἰτία προστίθεται τῇ προτέ-
ρα, καὶ λυπεῖ αὐτὴν ἡ ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ μεγάλου Διὸς
ἐγκυμῶνησις τῆς Σεμέλης. Τότε τρέπει τὴν γλῶσσαν εἰς λοι-
δορίας ἀλλὰ τί κατώρθωσα τοςάκις διὰ τῆς λοιδορίας;» λέ-
γει. Πρὸς αὐτὴν πρέπει νὰ τραπῶ· ἐὰν μεγίστη Ἥρα ἐπα-
ξίως καλοῦμαι, θὰ ἀπολέσω, ἐὰν ἐμπρέπει εἰς ἐμὲ νὰ κρατῶ
διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ λαμπρὸν σκῆπτρον, ἐὰν εἶμαι βρασίλισσα
καὶ τοῦ Διὸς ἀδελφὴ καὶ σύζυγος, καὶ ἀδελφὴ. Ἀλλὰ, νομί-
ζω, εἰς τοὺς κρυφίους ἔρωτας ευχαριστεῖται αὕτη, καὶ ἡ τοῦ
ἡμετέρου θαλάμου ὕβρις εἶνε βραχεῖα. Ὅχι, ὄχι, ἐγκυμονεῖ!
τοῦτο μόνον ἔλειπε! καὶ φανερόν τὸ ἐγκλημα φέρει ἐν τῇ
ἐξογκωμένη κοιλίᾳ, καὶ μήτηρ, ὅπερ εἰς ἐμὲ μόνον μόλις συνέβη.
Ἐκ τοῦ Διὸς θελεῖ νὰ γίνῃ. (τοσαύτη εἶνε ἡ ἐπιθυμία τῆς
ἡραιότητος τῆς), ὥστε θὰ κατορθώσω νὰ ψευσθῇ ἡ ἐπιθυμία

της, ἄς μὴ εἶμαι Κρονία, ἐὰν δὲν εἰσέλθῃ εἰς τὰ Στύγια ὕδατα
καταποντισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διὸς της.»

Ταῦτα εἰπούσα ἐγείρεται ἐκ τοῦ θρόνου καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ
νέφους ζαυθοῦ προσέρχεται εἰς τὸν οἶκον τῆς Σεμέλης. Οὐδὲ τὴν
νεφέλην πρότερον ἀπέβαλεν, ἀλλὰ μετεμορφώθη εἰς γραῖαν,
καὶ ἐπέθηκεν εἰς τοὺς κροτάφους πολὴν κόμην, καὶ ἐρρυτήδωσε
τὸ δῆμα καὶ κυρτὰ μέλη μετὰ τρέμοντος βήματος ἀνέλαθε,
καὶ τὴν φωνὴν γραιώδη ἐποίησε, καὶ αὐτὴ ἦτο ἡ Βερόη, ἡ
τῆς Σεμέλης Ἐπιδαυρία τροφός. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπιληφθεῖ-
σα τοῦ λόγου καὶ ἐπὶ πολὺ συνδιαλεχθεῖσαι ἔφθασαν καὶ εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ Διὸς, ἀναστενάζει ἡ γραῖα καὶ αὐχομαι, λέγει,
νὰ ἦνε ὁ Ζεὺς, ὅμως φοβοῦμαι τὰ πάντα. Πολλοὶ ὑπὸ τὸ ὄνο-
μα τῶν θεῶν εἰσῆλθον εἰς αἰδήμονας θαλάμους. Δὲν εἶνε ὅμως
ἄρχετὸν καὶ τοῦτο νὰ εἶνε ὁ Ζεὺς· ἄς δώσῃ ἐνέχυρον τοῦ ἔ-
ρατος, ἐὰν πράγματι εἶνε οὗτος ἀληθῶς· καὶ ὅσος καὶ οἶος
ὅσο τῆς μεγάλης Ἥρας ὑποδοχῆς τυγχάνει, τοσοῦτος καὶ
τοιοῦτος, **ΑΦΗΝΗΝ** ἵνα εἶδῃ περικτυζεις δώσῃ καὶ τὴν
ἑαυτοῦ πρότερον ἐπίσημοτητα ἄς λάβῃ.» Διὰ τοιούτων λό-
γων ἡ Ἥρα τὴν Καδμηίδα ἀγνοοῦσαν ἐδίδαξεν. Ἐκείνη
αἰτεῖ παρὰ τοῦ Διὸς ἀνώνυμον δῶρον· πρὸς τὴν ὁποῖαν ὁ
θεὸς ἀέκλεξον, λέγει, οὐδὲν ἐγὼ θὰ σοῦ ἀρνηθῶ· καὶ ὅπως
μᾶλλον πιστεύσῃς, ἡ τοῦ Στυγίου ρείθρου θεότης μάρτυς τού-
του ἔστω, ὁ φόβος τῶν θεῶν καὶ θεὸς αὐτός.» Χαίρουσα δὲ ἡ
Σεμέλη ἐπὶ τῷ κακῷ καὶ σφόδρα ισχύουσα, καὶ μέλλουσα νὰ
ἀπολεσθῇ ἐκ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἔρωντος· ἀποιοῖν ἡ Κρονία,
εἶπε, συνειθίζει νὰ σὲ ἐναγκαλίζηται, ὅτε συνέρχεσθε ἐν φι-
λότητι, τοιοῦτος νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμὲ.» Ὁ Ζεὺς ἠθέλησε νὰ κλεί-
σῃ τὸ στόμα αὐτῆς ὁμιλοῦσης, ἀλλ' ἤδη ἡ φωνὴ τάχιστα εἶχε
ἐξέλθῃ εἰς τὰς αὔρας. Ἔστειναξε· διότι οὔτε ἐκείνη ἦτο δυ-
νατὸν νὰ μὴ ἐπιθυμήσῃ ταῦτα, οὔτε ὁ Ζεὺς νὰ μὴ εἶχε ὁμό-
σῃ. Λοιπὸν σφόδρα κατηφῆς ἀνέβη εἰς τὸν ὑψηλὸν αἰθέρα,
καὶ διὰ νεύματος συνήγειρε τὰς ἀκολουθούσας νεφέλας, εἰς
τὰς ὁποίας ὑετοὺς καὶ ἀστραπὰς συνδεδεμένας μετ' ἀνέμων
προσέθηκε καὶ βροντὰς καὶ τὸν ἀναπόφευκτον κεραυνόν· ἐφ'
ὅσον ὅμως δύναται, προσπαθεῖ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ἑαυτοῦ δύ-

ναμιν, οὐδ' ὀπλίζεται νῦν δι' ἐκείνου τοῦ πυρός, δι' οὐ πρότερον τὸν ἑκατόγχειρα Τυφωέα εἶχε καταβάλη· πολὺ τρομερώτερον ἦτο ἐκεῖνο. Εἶνε καὶ ἄλλος κεραυνὸς ἐλαφρότερος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ χεὶρ τῶν Κυκλώπων ὀλιγωτέραν δύναμιν καὶ φλόγα ἐκείνου καὶ ὀλιγωτέραν ὄργην προσέθηκεν. Κατώτερα βέλη ταῦτα καλοῦσι οἱ θεοί. Ταῦτα λαμβάνει καὶ εἰς τὴν Αἰγυπτιακὴν οἰκίαν προσέρχεται. Τὸ θνητὸν σῶμα τὰς αἰθερίους θεύλλας δὲν ὑπέμεινε, καὶ ὑπὸ τῶν συζυγικῶν δῶρων κατεφλέχθη. Τὸ ἡμιτελὲς ἔτι βρέφος ἀπὸ τῆς μητρικῆς γαστρὸς ἀφαρπάζεται, καὶ τρυφερὸν ὄν — ἐὰν εἶνε ἄξιον τοῦτο νὰ πιστευθῆ — εἰς τὸν μηρὸν τοῦ πατρὸς ἐρράπτεται, καὶ τὸν μητρικὸν χρόνον συμπληροῖ. Κρυφίως δ' ἐκεῖνο πρῶτον ἡ μητράδελφος Ἰνώ ἐν λίκνῳ ἀνατρέφει. Ἐπειτα δοθὲν εἰς τὰς Νυσηίδας Νύμφας τὸ ἔκρυψαν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἄντρα, καὶ γάλακτος τροφήν τῷ παρεῖχον.

Ὁ Ζεὺς εὐρισκόμενος ἡμέραν τινα ἐν εὐθείᾳ μετὰ τῆς Ἥρας, ἠθέλησαν ὑπὸ περιεργείας κινούμενοι νὰ μάθουν παρὰ τοῦ Τειρεσίου τίς τῶν δύο αἰσθάνεται μείζονα ἡδονὴν εἰς τὸ ἔργον τοῦ γάμου· ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυνή. Ὁ μὲν Ζεὺς δισχυρίζετο ὅτι ἡ γυνή, ἡ δὲ Ἥρα τὸναντίον. Ὁ Μάντις ἐπιβεβαιοῖ μὲν τοὺς λόγους τοῦ Διὸς· ἀλλ' ἡ Ἥρα λυπηθεῖσα ἀφαιρεῖται τὰς ὄψεις αὐτοῦ· ὁ δὲ Ζεὺς θέλων νὰ παραμυθησῆ διὰ τὴν συμφερόν ταύτην τὸν μάντιν παρέχει αὐτῷ τὰ μέλλοντα προορᾶν (316—339)

Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἀνὰ τὴν γῆν μοιραίῳ νόμῳ πράττονται, καὶ τὰ σπάργανα τοῦ δις γεννηθέντος Βάκχου ἀσφαλῆ γίνονται, κατὰ τύχην ἐνθυμοῦνται ὅτι ὁ Ζεὺς παιδρυνθεὶς ὑπὸ νέκταρος εἶχεν ἀποβάλη τὰς λυπηρὰς φροντίδας, καὶ μετὰ τῆς Ἥρας ἀπράγμονος οὔσης ἐπετέλει ἀκολάστους παιδίας «μείζων, τῆς λέγει, εἶνε ἡ ὑμετέρα τέρψις ἐκ τῆς φιλότητος, ἢ ἐκείνη ἣτις προσυπάρχει εἰς τοὺς ἀνδρας.» Ἐκείνη ἀρνεῖται. Ἀπεφάσισαν νὰ ἐρωτήσωσιν ὅποια ἠθέλεν εἶσθαι ἡ γνώμη τοῦ εἰδήμονος Τειρεσίου, εἰς τοῦτον ἡ Ἀφροδισιακὴ τέρψις ἑκατέρων ἦτο γνωστή. Διότι τὰ σώματα δύο μεγάλων ὄφρων, κατὰ τὸ χλοερὸν δάσος συγγιγνομένων, διὰ τῆς βακτηρίας κτυπήσας ἐβίασε, καὶ ἐξ ἀνδρός, ὧ θυχμα, γυνὴ γίνεται, ἐπτὰ φθινοπώρους διή-

νυσε· τῷ δὲ ὀγδόῳ πάλιν αὐτοὺς εἶδε, καὶ «ἐὰν, εἶπε, τοσαύτη εἶνε ἡ δύναμις τῆς ἡμετέρας πληγῆς, ὥστε τοῦ πλήττοντος τὸ εἶδος νὰ μεταβάλληται εὐθὺς εἰς τὸ ἐναντίον, καὶ νῦν ὑμᾶς ἄς πληξῶ.» Κτυπήσαντος δὲ τοῦ αὐτοῦ ὄφρος ἡ προτέρα μορφή ἐπανῆλθε, καὶ ἡ γεννητικὴ εἰκὼν ἐπανέδραμεν. Οὗτος λοιπὸν κληθεὶς διαιτητὴς περὶ τῆς παιγνιώδους δίκης τῶν θεῶν τοὺς λόγους τοῦ Διὸς ἐπιβεβαιοῖ. Βαρύτερον τοῦ δικαίου λέγουσιν ὅτι ἐλυπηθῆ ἡ Κρονία καὶ οὐχὶ ἀναλόγως τῆς φύσεως, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ δικαστοῦ εἰς αἰωνίαν νύκτα κατεδίκασεν. Ἄλλ' ὁ παντοκράτωρ πατήρ, ἐπειδὴ οὐδενὶ θεῷ ἐπιτρέπεται ἄλλου θεοῦ τὰ θεῖα ἔργα νὰ ἀκυρώσῃ, ἀντὶ τοῦ ἀφαιρεθέντος φωτὸς ἔδωκεν αὐτῷ τὸ προγιγνώσκειν τὰ μέλλοντα, καὶ τὴν τιμωρίαν ἀνεκούφισε διὰ τῆς τιμῆς.

Τειρεσίας δίδει μάντευμα περὶ τοῦ Ναρκίσσου, ὅπερ ἀπέβη ἀληθές. Ὁ Νάρκισσος ἐρᾶται ὑπὸ τῆς νύμφης Ἥχους, ἣς τὸν ἐρωτᾷ ἀπαχθῆ, ἐκείνη δὲ ὑπὸ οὐραίας ἀπολιθοῦται καὶ μένει εἰς αὐτὴν μόνον ὁ ἦχος. Οὗτος δὲ βλέπων ἐν τινὶ πηγῇ τὴν ἑαυτοῦ μορφήν ἐρᾶται ταύτης, καὶ ὑπὸ τοῦ πάθους κατοδουρόμενος μεταβάλλεται εἰς τὸ ὁμώνυμον αὐτοῦ ἄνθος. (339—511).

Ἐκεῖνος μὲν ἀνὰ τὰς Ἀονίας πόλεις ἔγεινε περιφανέστατος διὰ τὴν φήμην ἀνεπίληπτα μαντεύματα ἐδίδεν τῷ ἐρωτῶντι λαῷ. Πρώτην δὲ πίστιν καὶ πείραν τῆς δοθείσης μαντοσύνης ἔλαβεν ἡ γλαυκὴ Λειριόπη, ἣν ποτε διὰ καμπύλου ποταμοῦ περιέπλεξεν ὁ Κηφισὸς καὶ εἰς τὰ ἑαυτοῦ ὕδατα κλεισθεῖσαν ἐβίασεν. Ἡ δὲ ὠραιότατη νύμφη ἐκ τῆς πλήρους γαστρὸς ἐγέννησεν βρέφος, τὸ ὁποῖον ἤδη τότε ἠδύνατο νὰ ἀγαπάται ὑπὸ τῶν Νυμφῶν, καὶ καλεῖ αὐτὸ Νάρκισσον. Περὶ τοῦ ὁποίου ἐρωτηθεὶς ὁ χρησμολόγος μάντις, ἐὰν μέλλῃ νὰ ἴδῃ μακροῦς χρόνους ὠρίμου γήρατος, ἀπεκρίθη, «ἐὰν ἑαυτὸν ποτὲ δὲν μέλλῃ νὰ γνωρίσῃ.» Μάταιος ἐφάνη ἐπὶ πολὺ ὁ λόγος τοῦ μάντεως. Ἡ τελευταῖα ἐκείνη καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου καὶ ὁ νέος ἔρωσις ἐπεκύρωσε τὴν μαντείαν. Διότι πρὸς τὰ δεκαπέντε ἔτη ἐν ὁ Κηφισίος γόνος προσέθηκε, καὶ ἠδύνατο παῖς καὶ νεανίας νὰ φαίνεται. Πολλοὶ ἐκείνον

359 νέοι, πολλαὶ νεάνιδες ἐπόθησαν· ἀλλ' εἰς τὴν τρυφεράν μορφήν ὑπῆρχε τόση σκληρὰ ὑπερηράνεια ὥστε οὐδεὶς τῶν νεανιῶν, οὐδεμίαν τῶν νεανίδων ἐκείνον συνεκίνησαν. Τοῦτον βλέπει ἐλαύνοντα εἰς δίκτυα δειλὰς ἐλάφους ἢ λάλος Νύμφη, ἣτις δὲν ἐγνώριζεν οὔτε νὰ πιωπᾶ ἄλλου ὁμιλοῦντος, οὔτε πρότερον αὐτῇ νὰ λαλῇ ἢ ἀντίφθογος Ἐχῶ. Ἦτον ἡ τέως Ἐχῶ σῶμα οὐχὶ φωνή· καὶ ὅμως δὲν μετεχειρίζετο ἄλλην χρῆσιν τοῦ στόματος ἢ λάλος, ἣ ἦν τῶρα ἔχει, ὥστε ἠδύνατο νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐκ πολλῶν τοὺς ὑστάτους λόγους.

Ἐπραξε τοῦτο ἡ Ἥρα, ἐπειδὴ ὅταν ἐμελλε νὰ συλλαμβάνῃ Νύμφας μετὰ τοῦ ἑαυτῆς Διὸς εὐναζομένας συχνὰ εἰς τὰ ὄρη, ἐκείνη τὴν θεὰν ἐπίτηδες διὰ μακρῶν λόγων ἐκράτει, εἰς νὰ φύγωσιν αἱ Νύμφαι. Ἀφ' οὗ ἡ Κρονία ἐνόησε τὸν δόλον αὐτῆς, εἶπε, τῆς γλώσσης ἢ δύνάμις, ὑφ' ἧς πολλακίς ἐνεπαίχθη, μικρὰ θὰ σοὶ δοθῇ καὶ τῆς φωνῆς βραχυιάτη χρῆσις. » Καὶ δι' ἔργου εὐθύς τὰς ἀπειλὰς ἐπικυροῖ. Αὕτη δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου ἀναδιπλασιάζει τὰς φωνὰς καὶ τὰ ἀκουσθέντα ὄνματα ἀπαγγέλλει. Ὡς λοιπὸν εἶδεν τὸν Ἐχῶν τὸν δι' ἀνάγκην ὄντων περιπλανώμενον ἐφλέχθη καὶ τὰ ἴχνη του κρυφίως ἀκολουθεῖ· καὶ ὅσῳ ἐγγύτερον ἀκολουθεῖ, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐθερμαίνεται τὴν φλόγα πλησιάζασα, οὐχ ἄλλως, ἢ ὡς ὅτε ὄρητικόν θεῖον διὰ πολλῆς πιμελῆς περιηλειμμένον εἰς τὰ ἄκρα δαδὸς τὴν προσαχθεῖσαν ἀρπάζει φλόγα. Ὡς ποσάκις ἠθέλησε διαμειλιχίων λόγων νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ προσφέρῃ πραγμαίας δεήσεις! ἡ φύσις ὅμως ἀντιμάχεται, οὐδ' ἀφίνει αὐτὴν νὰ ἀρχίσῃ πρώτη λόγον· ἀλλ' ὅτι ἐπιτρέπει, εἶπε τότε, ἐκείνη εἶνε ἐτοίμη νὰ ἀποδέχῃται φθόγγους πρὸς οὓς νὰ ἀνταποδώσῃ τοὺς ἑαυτῆς λόγους. Κατὰ τύχην λοιπὸν ὁ παῖς ἀποπλανηθεὶς ἀπὸ τοῦ πιστοῦ ὁμίλου τῶν ἐταίρων, εἶπε. «Τίς πάρεστιν; καὶ ἀπάρεστιν», ἀπεκρίθη, ἡ Ἐχῶ. Οὗτος δὲ θαυμάζει, καὶ ἀφ' οὗ ἔρριψεν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοὺς ὀφθαλμούς, μετὰ μεγάλης φωνῆς κράζει «πρόσελθε» ἀντικαλεῖ ἐκείνη τὸν καλοῦντα. Παρατρηεῖ, καὶ πάλιν, οὐδενὸς ἐρχομένου εἶπε τί μὲ φεύγει; καὶ τόσους λόγους ἐδέξατο, ὅσους εἶπε. Ἰσταται, καὶ ἀπατηθεὶς ἐκ τοῦ τῆς ἀμοιβαίας φωνῆς τύπου ἀένταυθα ἄς συνέλ-

θωμεν!» λέγει, καὶ ἡ Ἐχῶ δι' οὐδενὸς οὐδέποτε ἤχου εὐχαριστότερον ἀποκριναμένη «συνέλθωμεν» ἀνέφερε· καὶ εἰς τοὺς ἑαυτῆς λόγους αὐτῇ συναίνει, καὶ ἐξεληθῶσα τοῦ δάσους πορεύεται, ἵνα ἐπιβᾶλῃ τοὺς βραχιόνας εἰς τὸν προσδοκώμενον τράχηλον. Ἐκεῖνος δὲ φεύγει, καὶ φεύγων ἀφήρει τὰς χεῖρας ἐκ τῆς περιπτύξεως! «εἴθε πρότερον νὰ ἀποθάνω, λέγει, πρὶν σὺ ἀπόλαυσις ἡμῶν γείνης!» Ἐκείνη ἐπαναλαμβάνει οὐδὲν ἥττον ἀσὺ ἀπόλαυσις ἡμῶν γείνης!» Φαυλισθεῖσα δὲ κρύπτεται εἰς τὰ δάση, καὶ ὑπὸ αἰδοῦς τὸ πρόσωπον εἰς τὰ φυλλώματα συγκαλύπτει, καὶ ἔνεκα ἐκείνου μόνη ζῆ εἰς τὰ ἔρημα ἄντρα. Ἀλλ' ὅμως ὁ ἔρωσ διαμένει καὶ αὐξάνει διὰ τῆς λύπης αὐτῆς ἀπωθηθείσης· τήκουσι τὸ δυστυχὲς σῶμα αἱ ἄγρυπνοι φροντίδες, καὶ συνάγει τὸ δέρμα ἢ ἰσχνότης, καὶ εἰς ἀέρα πᾶσα ἰκμάς τοῦ σώματος ἀπέρχεται. Ἡ φωνὴ μόνον καὶ τὰ ὀστέα ὑπολείπονται. Ἡ μὲν φωνὴ μένει, τὰ δὲ ὀστέα λέγουσιν ὅτι μετεμορφώθησαν εἰς λίθον· ἔκτοτε κρύπτεται εἰς τὰ δάση καὶ εἰς οὐδὲν ὄρος φαίνεται· εἰς πάντας ὅμως ἀκουσται, ἔρωσ εἶπε, ὅστις ζῆ ἐν αὐτῇ.

Ὁσῶ ταύτην, οὕτω καὶ ἄλλας Νύμφας γεννηθείσας εἰς ὄρη καὶ εἰς ὄρη οὗτος ἐνεπαίξεν οὕτω καὶ τὴν πρότερον ἀνδροκίην συνέλευσιν. Ἐντεῦθεν τίς τῶν ἀποβλήτων τὰς χεῖρας πρὸς τὸν αἰθέρα ὑψώσας αὐτῶ, εἶπε, εἴθε καὶ οὗτος νὰ ἦν ἐπεπρωμένον νὰ ἐρασθῇ, ἀλλ' εἴθε νὰ μὴ τύχῃ τοῦ ἐρωμένου.» Ἐπένευσεν ἡ Ῥαμνουσία θεὰ εἰς τὰς δικαίας εὐχὰς. Πηγὴ ἦτο ἄθολος, ἀργυρᾶ ἐκ τῶν διαυγῶν ὑδάτων, τὴν ὁποίαν οὔτε ποιμένες, οὔτε αἰ εἰς τὰ ὄρη βόσκουσαι αἰγὲς προσήγγισαν ἢ ἄλλοκτῆνος, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ὄρνις οὔτε θῆρ ἐτάραξεν οὔτε κλῶν ἀπὸ δένδρου πεσῶν· πόα ἦτο πέριξ αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἐγγύτατα τὸ ὕδωρ ἔτρεφε καὶ δάσος, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ὁ ἐκεῖ τόπος ὑπέμεινε ὑπὸ τοῦ ἡλίου νὰ θερμανθῇ. Ἐνταῦθα ὁ παῖς Νάρκισσος κεκμηκῶς ὑπὸ τοῦ καμάτου τῆς θήρας καὶ ἐκ τοῦ καύματος κατεκλίθη ἐφελκυσθεὶς ὑπὸ τῆς θέας τοῦ χώρου καὶ τῆς πηγῆς. [Καὶ ἐν ᾧ ἐπεθύμει τὴν δίψαν νὰ σβύσῃ, ἄλλη δίψα ἠῤῥαξε.] καὶ ἐν ᾧ ἔπινεν, θελχθεὶς ἀφ' οὗ τὴν εἰκόνα τῆς μορφῆς του εἶδε, ἐλπίδος

11. mot-2-mot. sy. 132

ἀνευ σώματος ἐρᾶ, νομίζει ὅτι εἶνε σῶμα τὸ ἐν τῷ ὕδατι, ἐν ᾧ εἶνε ἡ σκιά του, καὶ ἐκπλήττεται αὐτὸς διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ εἰς τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ἀκίνητος προσκολλᾶται, ὡς ἐκ Παρίου μαρμάρου μορφωθεὶς τύπος. Παρατηρεῖ χαμαὶ κείμενος τοὺς ὡς δύο ἀστέρας ὀφθαλμούς του, καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Βάκχου, καὶ τὴν ἐπαξίαν τοῦ Ἀπόλλωνος κόμην, καὶ τὰς ἀτρίχους γνάθους, καὶ τὸν ἐλεφάντινον τράχηλον, καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ στόματος, καὶ τὸ μετὰ χιονώδους λευκότητος συγκεκραμένον ἐρύθημα, καὶ πάντα θαυμάζει, δι' ὧν αὐτὸς εἶνε θαυμαστός. Ἐαυτοῦ ἐρᾶ ὁ ἄφρων, καὶ ὅστις ἐπαινεῖ, αὐτὸς ἐπαινεῖται, καὶ ἐν ᾧ ζητεῖ, ζητεῖται, καὶ ἐφλεγεν ὁ ἄφρων καὶ φλέγεται αὐτός. Ποσάκις ἀνωφελῆ φιλήματα ἔδωκεν εἰς τὴν ἀπατηλὴν πηγὴν! Ποσάκις ἐβύθισε τὰς χεῖρας εἰς τὸν ὄφθοντα τράχηλον περιλάβωσι τῶν ὑδάτων, ἵνα τὸν ὄφθοντα τράχηλον περιλάβωσι καὶ δὲν ἐνόησεν ἑαυτὸν ἐν ἐκείνοις. Δὲν γνωρίζει τί βλέπει ὑπ' ἐκείνου, ὅποιον βλέπει· καίεται καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του θίζει ἡ αὐτὴ πλάνη, ἣτις τὸν ἀπατᾷ ὡς εὐπίστη δὲν ἐπιμάτην κενὰ εἰδῶλα φεύγοντα θέλεις νὰ ἀγκαλιάσῃς; ἐκείνο ὅπερ ζητεῖς, οὐδαμοῦ ὑπάρχει· οὐτινος ποθεῖς, ἀπομάκρυνε σκαυτὸν ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ εὐθύς θὰ τὸ ἀπολέσῃς. Ὅ,τι βλέπεις εἶνε αὐτὴ ἡ σκιά ἀντανακλωμένης εἰκόνης· αὕτη οὐδὲν ἴδιον ἔχει πρὸς σέ καὶ μετὰ σοῦ ἦλθε καὶ μένει· καὶ μετὰ σοῦ ἡ ἀναχωρήσῃ, ἐὰν σὺ δύνασαι ν' ἀναχωρήσῃς. Οὔτε σίτου φροντίζεις ἐκείνον, οὔτε ὕπνου δύναται νὰ τὸν ἀποσπᾷσῃ ἐντεῦθεν· ἀλλ' ἐπὶ τῆς σκιερᾶς χλόης κεχυμένος βλέπει δι' ἀκορέστων ὀφθαλμῶν τὴν ἀπατηλὴν μορφήν, καὶ διὰ τῶν ἑαυτοῦ ὀφθαλμῶν αὐτὸς ἀπόλλυται· καὶ ὀλίγον ἀνακουφισθεὶς πρὸς τὸ περιστῶδες δάσος τοὺς βραχίονας του ἐκτείνει· «Ἰὼ δάση, εἶπε, τίς χαλεπώτερος ἤρασθη; Ἐπειδὴ γνωρίζετε καὶ πολλῶν κρυπτήρια κατάλληλα ὑπῆρξατε. Τίνα, ἀφ' ὅτου τόσο αἰῶνες τῆς ὑμετέρας ζωῆς παρῆλθον, ἐνθυμεῖσθε κατὰ τὸν μακρὸν χρόνον τοῦ βίου, ὅστις οὕτω ἐτάκην ὑπὸ σφοδροῦ ἔρωτος, καὶ ἀρέσκει εἰς ἐμέ τι καὶ βλέπω τοῦτο· ἀλλ' ὅτι μοὶ ἀρέσκει· καὶ βλέπω δὲν δύναμαι ὁμως νὰ τὸ ἐπιτύχω· τσαύτη πλάνη κατέχει τὸν ἐρῶντα. Τοῦτο μᾶλλον μὲ λυπεῖ, ὅτι οὔτε ὑπερ-

μεγέθους θάλασσα ἡμᾶς χωρίζει, οὔτε ὁδός, οὔτε ὄρη, οὔτε τείχη κεκλεισμένων θυρῶν· ὑπ' ὀλίγου ὕδατος κωλυόμεθα· αὐτὸς ἐπιθυμεῖ νὰ μὲ κατέχη· διότι ὅσάκις εἰς τὰ διαυγῆ ὕδατα προὔτεινα φιλήματα, τσακίς οὗτος τὸ προσκλινὲς στόμα μοὶ προσάγει. Ἦθελες νομίση ὅτι δύναται νὰ ψαυσθῇ· ἐλάχιστον εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ ἀνθίσταται εἰς τοὺς ἐρῶντας· ὅς-τις εἶσαι ἐξελθε ἐνταῦθεν! διατί μὲ ἀπατᾷς, ὦ ἐξαίρετε παῖ, ἢ πόθεν ὁρμήσας ἀπέργεσαι; Βεβαίως οὔτε ἡ μορφή οὔτε ἡ ἡλικία εἶνε ἐμή, τὴν ὅποιαν ἤθελες φεύγη· καὶ ἐμοῦ ὡσαύτως καὶ Νύμφαι ἠράσθησαν· ἀγνοῶ δὲ τίνα ἐλπίδα δι' ἀγαπητοῦ προσώπου μοὶ παρέχεις, καὶ ὅτε ἐγὼ ἐξέτεινα εἰς σέ τοὺς βραχίονας, ὁμοίως καὶ σὺ μοὶ προτείνεις ὡσαύτως· καὶ ὅτε γελῶ, γελᾷς, καὶ παρετήρησα πολλάκις τὰ σὰ δάκρυα, ἐμοῦ κρῦνοντος, καὶ εἰς τὸ νεῦμά μου ἀποδίδεις σημεῖον, καὶ κατὰ τὴν συμπεραίνω ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ εὐμόρφου στόματος ὅτι μοὶ προσφέρεις λόγους εἰς τὰς ἡμετέρας ἀκοὰς μὴ φθάνοντας. Ἐὰν αὐτὸς αἰετὸν ἐνόησας, οὐδὲ ἡ ἐμή εἰκὼν μὲ ἠπάτησε. Καί-ομαι ὑπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἔρωτος· καὶ τὴν φλόγα ἐγὼ αὐτὸς κινῶ καὶ φέρω. Τί θέλω κάμη; Νὰ ἰκετευθῶ ἢ νὰ ἰκετεύσω; Τί τέλος θὰ παρακαλῶ; Ὅ,τι ἐπιθυμῶ μετ' ἐμοῦ εἶνε, ἄπορον ἐμὲ ἡ εὐπορία μὲ καθιστᾷ· ὦ εἴθε νὰ ἡδυναμῆν ν' ἀποχωρισθῶ τοῦ ἡμετέρου σώματος! Εὐχὴ εἰς τὸν ἐρῶντα καινὴ ἐπεθύμουν ὅ,τι ἀγαπῶμεν νὰ ἀπείχῃ!

Ἦδη δὲ ἡ λύπη τὰς δυναμεις ἀφαιρεῖ, οὐδὲ μακρὸς χρόνος τῆς ζωῆς μου ὑπολείπεται, καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν ἀποθνήσκω. Ὅμως δὲν μοὶ εἶνε βαρὺς ὁ θάνατος, διότι θὰ καταπαύσω διὰ τοῦ θανάτου τὰς λύπας. Οὗτος δὲ, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾶται, ἤθελον νὰ ἦνε πολυχρονιώτερος· τώρα δὲ δύο ἡμέρας ἐν μιᾷ ψυχῇ θὰ ἀποθάνωμεν». Εἶπε, καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν ὄψιν ἐπανῆλθεν ἔκφρων, καὶ διὰ τῶν δακρύων ἐθόλωσε τὸ ὕδωρ, καὶ τῆς πηγῆς ταραχθείσης ἀνταπεδόθη ἀμαυρὰ μορφή. Ταύτην ἰδὼν ἀπερχομένην «ποῦ φεύγεις; ὦ μείνον, μὴ ἐμὲ τὸν ἔρωτα σκληρῶς καταλίπῃς!» ἔκραζε· ἄς μὴ ἐπιτραπῇ νὰ βλέπω, ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγγίσω, καὶ εἰς τὴν ἀθλίαν μανίαν νὰ παρέχω τροφήν». Καὶ

ἐν ᾧ ἐλυπεῖτο, ἀπὸ τοῦ ἄκρου τραχήλου τὴν ἐσθῆτα καθεί-
 κυσεν, καὶ γυμνὰ τὰ στήθη διὰ τῶν μαρμαρινῶν χειρῶν ἐπληξε·
 τὰ δὲ στήθη πληχθέντα ἔλαβον λεπτὸν ἐρυθρῆμα, ὃχι ἄλλως
 ἢ ὡς τὰ μῆλα συνειθίζουσι, τὰ ὁποῖα κατὰ μέρος μὲν εἶνε
 ὑπόλευκα, κατὰ μέρος δὲ ἐρυθροῦνται, ἢ ὡς συνειθίζει βό-
 τρυς μῆπω ὄριμος ὢν διὰ ποικίλων ῥαγῶν νὰ λαμβάνη πορ-
 φυροῦν χρῶμα, τὰ ὁποῖα (στήθη) ὡς παρετήρησεν ἐν τῷ κα-
 θαρῶ πάλιν ὕδατι τῆς πηγῆς, δὲν ὑπέμεινε περαιτέρω ἀλλὰ
 ὡς ξανθὸς κηρὸς συνειθίζει νὰ τήκηται εἰς βραδὺ πῦρ καὶ
 εἰς τὴν πρωϊνὴν πάχνην τοῦ ἡλίου χλιαροῦ ὄντος, οὕτω λε-
 πτυνθείς ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐτήκετο καὶ ὑπὸ ἀδήλου πυρὸς κατ'
 ὀλίγον κατετρώγετο καὶ ἤδη οὔτε χρῶμα ὑπῆρχεν εἰς ἐκεῖ-
 νον τοῦ ἐρυθρήματος μετὰ τῆς λευκότητος ἀναμιχθέντος, οὔτε
 ἀκμὴ καὶ ῥώμη οὔθ' ὅσα ἄρτι ὀρώμενα ἔτερπον, οὔτε τὸ σῶμα
 διέμεινε, τὸ ὁποῖον ποτε εἶχεν ἀγαπήσῃ ἢ Ἡχώ. Ταῦτα δὲ
 ἀφ' οὗ εἶδεν αὕτη, ἂν καὶ ὀργισμένη καὶ μνηστῆρ, ἐλυπήθη
 καὶ ὁσάκις ὁ ταλαιπῶρος παῖς, εἶπε «εἴ ἐγὼ αὕτη πᾶ φωνᾶς
 ἀντιφθόγγους ἐπανελάμβανεν «εἴ ἐ!» καὶ ὅτε πάλιν ἐκεῖνος
 ἐπληττε διὰ τῶν χειρῶν τοὺς ἑαυτοῦ βραχίονας, καὶ αὕτη
 τὸν αὐτὸν ἀπέδιδεν ἦχον τῆς πτεροτυπίας· αὕτη ὑπῆρξεν ἡ
 τελευταία φωνὴ ἐκείνου πρὸς τὸ σύνηθες ὕδωρ τοῦ ὄρωντος,
 «Φεῦ μάτην πεφιλημένε μοι παῖ!» καὶ τὸσακις ἀντέπεμψε
 λόγους ὁ τόπος· καὶ εἰπόντος ἐκείνου» χαῖρε, χαῖρε ἀντεφώ-
 νησεν καὶ ἡ Ἡχώ. Ἐκεῖνος ἔπειτα κεκμηκῶς τὴν κεφαλὴν
 εἰς τὰς χλοεράς βοτάνας ἐπέθηκεν, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς τοὺς
 τοῦ ἑαυτῶν δεσπότη τοῦ μορφῆν θαυμάζοντας ὁ θάνατος
 ἐκάλυψεν. Καὶ τότε ἔτι, ὅτε εἰς τὸν καταχθόνιον οἶκον, ἐκο-
 μίσθη οὗτος κατωπτρίζετο εἰς τὰ Στύγια ὕδατα. Ἐθρήνη-
 σαν αἱ ἀδελφαὶ Νηΐδες καὶ κόψασαι τοὺς πλοκάμους ἀνέθη-
 καν τῷ ἀδελφῷ. Ἐθρήνησαν αἱ Δρυάδες· καὶ εἰς αὐτὰς θρη-
 νοῦσας ἀντήχησεν ἡ Ἡχώ. Καὶ ἤδη πυρὰν καὶ κοπέισας δᾶ-
 δας καὶ φέρετρον ἠτοίμαζον· οὐδαμοῦ δὲ ἦτον ὁ νεκρὸς· κροκω-
 τὸν μόνον ἀντὶ τοῦ νεκροῦ ἄνθος ἀνεῦρον, περιστεφόμενον ὑπὸ
 λευκῶν φύλλων εἰς τὸ μέσον.

«Πανθεὺς ὁ Ἐχιόνος καὶ Ἀγαῦης καταφρονεῖ τὴν μαντικὴν τοῦ Τειρε-
 σίου, ἀρνεῖται ὅτι ὁ Διόνυσος εἶνε θεὸς καὶ κωλύει τοὺς ἀνθρώπους
 νὰ τιμῶσιν αὐτὸν καὶ προσέτι διατάσσει νὰ τὸν φέρωσι δεδεμένον
 ἔμπροσθέν του· οἱ δ' ἀπελθόντες καὶ μὴ εὐρόντες τοῦτον συλλαμβά-
 νουσιν ἕνα τῶν συντρόφων τοῦ Ἀκοίτην ὀνομαζόμενον καὶ χειρὸ-
 ἄετον ἄγουσιν πρὸς αὐτόν.» (511—578).

Γνωστὸν τὸ ἔργον τοῦτο ἀνὰ τὰς Ἀχαΐδας πόλεις ἀξίαν
 τοῦ μαντεως τὴν φήμην κατέστησε, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ οἰω-
 νοπόλου ἦτο μέγιστον. Ἄλλ' ἐξ ὄλων μόνος ὁ Ἐχιονίδης
 Πανθεὺς καταφρονεῖ τοῦτον ὁ ἐμπαίκτης τῶν ἀθανάτων, καὶ
 τοὺς προφητικὸς λόγους τοῦ γέροντος καταγελαῖ, καὶ τὸ σκό-
 τος καὶ τὴν βλάβην τοῦ ἀφαιρεθέντος φωτὸς ὀνειδίζει. Ἐκεῖ-
 νος κινῶν τοὺς ἐκ λευκῶν τριχῶν πολιοὺς κροτάφους λέγει,
 «ὦ πόσον εὐδαίμων θὰ ἦσο, ἐὰν καὶ σὺ ὁμοίως τούτου τοῦ φωτὸς
 ἦσο ἔστερημένος, ἵνα μὴ ἔβλεπες τὰς τοῦ Βάκχου θυσίας!
 αἵσι θὰ ἔχθῃ σήμερον, τὴν ὁποῖαν προμαντεύω ὅτι δὲν εἶνε
 μακρὰν, καθ' ἣν ὁ νέος γόνος τῆς Σεμέλης ὁ Διόνυσος, θὰ
 ἴσθῃ ἐνταῦθα, τὸν ὁποῖον ἐὰν δὲν τιμήσῃς μὲ νάους καὶ μὲ
 θυσίας, διασπασθεὶς εἰς μυρίους τόπους θὰ διασπαρῆς, καὶ διὰ
 τοῦ αἵματός σου τὰ δάση θὰ μολύνῃς καὶ τὴν σὴν μητέρα καὶ
 τὰς τῆς σῆς μητρὸς ἀδελφάς· θὰ συμβῇ ὅτι προλέγω! διότι
 οὔτε τιμὰς εἰς τὸν θεὸν θὰ προσφέρῃς, καὶ τότε ὀδυρόμενος
 θὰ εἴπῃς ὅτι ἐγὼ πολὺ εἶχον ἰδῆ ὑπὸ τοῦτο τὸ σκότος.»
 Τοῦτον τοιαῦτα λέγοντα ἐξώθησεν ὁ Ἐχιόνος υἱός. Τοὺς
 λόγους ἀκολουθεῖ ἡ πίστις, καὶ αἱ προρρήσεις τοῦ μαν-
 τεως βεβαιοῦνται· ἦλθεν ὁ Βάκχος, καὶ ἐκ τῶν ἑορταστι-
 κῶν ὀλολυγμῶν ἠχοῦσι οἱ ἄγροί· τὸ πλῆθος συρρέει, καὶ ἀνα-
 μεμιγμέναι μετὰ τῶν ἀνδρῶν μητέρες καὶ νύμφαι καὶ ἅπας
 ὄχλος καὶ οἱ ἄριστοι εἰς τὰ ἄγνωστα ἱερὰ πορεύονται.
 «Τίς μανία, ὦ ὀφιογενεῖς γόνου τοῦ Ἄρεως, τὰς ἡμετέρας
 διανοίας ἐξέστησεν;» εἶπεν ὁ Πανθεὺς· ἄρά γε τόσον δύναται
 χαλκὸς χαλκῷ πλησσόμενος καὶ καμπύλου κέρατος αὐλός, καὶ
 μαγικαὶ ἀπάται, ὥστε, οὐδ' οὔτε τὸ πολεμικὸν ξίφος, οὔτε σάλ-
 πιγξ κατεφόβισεν, οὔτε δι' ὀξέων βελῶν τάγματα, τούτους
 γυναικεῖαι φωναὶ καὶ μανία ὑπὸ οἴνου διεγερθεῖσαι, καὶ θίασοι

αἰσχροὶ καὶ κοῦφα τύμπανα νικῶσι! ἄρα γε ὑμᾶς, ὦ γέροντες, θὰ θαυμάσω, οἱ ὅποιοι διὰ μακροῦ πελάγους κομισθέντες ἐνταῦθα καθιδρύσατε τὴν Τυρον καὶ τοὺς φεύγοντας ἐφεστίους θεοὺς, νῦν ἐπιτρέπετε ἄνευ πολέμου νὰ ὑποτάττησθε; ἄρα γε ὑμᾶς, ὦ ἐρρωμενεστέρα ἡλικία, ὦ νέοι ἐγγύτεροι τῆς ἐμῆς γενεᾶς, οἱ ὅποιοι ἔπρεπε τὰ ἥπλα νὰ κατέχητε οὐχὶ θύρσοι καὶ περικεφαλαῖα σιδηραῖ νὰ σᾶς καλύπτουσι καὶ οὐχὶ κλάδοι; ἔστε, παρακαλῶ, μνήμονες, ἐκ ποίου γένους καταγεσθε, καὶ τοῦ δράκοντος ἐκείνου, ὅστις εἰς πολλοὺς ἐφόνευσε, τὴν καρδίαν ἀναλάβετε! ἐκεῖνος μὲν ὑπὲρ πηγῆς καὶ λάκκου ἀπώλετο, ἀλλ' ὑμεῖς νικήσατε ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας δόξης! Ἐκεῖνος παρέδωκε τοὺς ἰσχυροὺς εἰς θάνατον, ὑμεῖς ἀπωθήσατε τοὺς ἀνάνδρους καὶ τὸ πάτριον κλέος ἀνελάβετε. Ἐὰν δὲ αἱ μοῖραι δὲν κωλύουσι νὰ ἴστανται ἐπὶ πολὺν αἰ Θῆβαι εἴθε μηχαναὶ καὶ ἄνδρες τὰ τεῖχη νὰ κατασκάψωσι. καὶ πῦρ καὶ σίδηρος ἄς ἠχῆσῃ! **ΚΑΙ ΔΙΔΩΜΙΑ** ἀξίον θὰ ἦαίθε ἀυστραγεῖς ἄνευ κατηγορίας, καὶ ἡ τύχη θρηνητέα, οὐχὶ δὲ ἀποκρυπτέα θὰ ἦτο, καὶ τὰ δακρυα ἄνευ ἐρυθρήματος θὰ ἔβρεχον τὰς παρειασμάς· ἀλλὰ τώρα ὑπὸ ἀόπλου παιδὸς αἰ Θῆβαι κυριεύονται, τὸν ὁποῖον οὔτε πόλεμος τέρπουσιν οὔτε βέλη, οὔτε χρῆσις τῶν ἱππων, ἀλλὰ μυρόχριστος κόμη, καὶ μαλθακοὶ στέφανοι, καὶ χρυσὸς συνυφασμένος ἐν ποικίλαις ἐσθῆσι. Τοῦτον βέβαια ἐγὼ παραυτίκα, μόνον ὑμεῖς ἀφίστασθε, θὰ ἀναγκάσω καὶ τὸν ψευδόμενον πατέρα καὶ τὰ ἐξευρημένα ἱερὰ νὰ ὁμολογήσῃ. Ἀρκετὴν μὲν γενναιότητα ἔχει ὁ Ἀκρίσιος, ὥστε νὰ καταφρονῆ τὸν ψευδῆ θεὸν καὶ τὰς Ἀργολικὰς πύλας εἰς αὐτὸν ἐρχόμενον νὰ κλείῃ, τὸν δὲ Πανθέα μετ' αὐτῶν τῶν Θηβῶν θὰ πτοήσῃ ὁ νέηλος; Ἄγετε ταχέως — τοῦτο ἐπιτάττει τοὺς δούλους — ἄγετε καὶ τὸν ^{στρατηγὸν} τοῦτον ^{πρὸς ἑκείνους} ἐνταῦθα δέσμιοι! ἀπὸ δὲ τὰς ἐντολὰς νωθρὸς ὄκνος ἀπέστη «Τοῦτον ὁ πάππος, τοῦτον ὁ Ἀθάμας, τοῦτον ὁ λοιπὸς ὄμιλος τῶν οἰκείων διὰ λόγων σωφρονίζουσι καὶ ματαίως πειρῶνται νὰ ἐμποδίσωσιν. Ὄξυτέρα λύσσα ἐκ τῶν παραινέσεων γίνεται καὶ σταματηθεῖσα ἐρεθίζεται καὶ αὐξάνει· καὶ αὐτὴ ἡ διατριβὴ τοῦ χρόνου ἠρέθιζεν. Οὕτω μὲν ἐγὼ χεῖμαρρον, ἐνθα

μὲν οὐδὲν ἀνθίστατο εἰς αὐτὸν βέοντα, ἔχω ἰδῆ τρέχοντα ἠσυχώτερον καὶ μὲ σύμμετρον κρότον, ἐνθα δὲ αἱ δοκοὶ καὶ συμφορηθεῖσαι πέτραι κατεῖχον, ἀφρίζων καὶ παφλάζων καὶ ὀξύτερον ἐκ τοῦ προχώματος ἐπορεύετο. Ἴδου δὲ οἱ ἀποσταλέντες ἐπανέρχονται αἰματόρφυτοι εἰς τὸν δεσπότην, ποῦ ἦτο ὁ Βάκχος, ἐρωτῶντα, ἀρνοῦνται ὅτι εἶδον τὸν Βακχόν, «τοῦτον ὅμως, εἶπον, ὁπαδὸν καὶ ὑπηρέτην τῶν ἱερῶν συνελάβομεν» καὶ παραδίδουσιν αὐτὸν τὰς χεῖρας ὀπίσω ἐπὶ τῶν νώτων σφραδεδεμένας ἔχοντα, Τυρρηνὸν ποτε τὸ γένος, ὅστις τὰ ἱερὰ τοῦ θεοῦ ἠκολούθει.

Ὁ Βάκχος ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Ἀκοίτου φέρεται ἔμπροσθεν τοῦ Πανθέως, καὶ διηγεῖται τὰ καθ' ἑαυτόν. Ὁ δὲ Πανθεὺς ἀπιστῶν εἰς ὅσα ὁ Ἀκοίτης διηγεῖται, διατάττει τοὺς δορυφόρους νὰ τὸν φονεύσωσι· ὁ δὲ σώζεται τῇ βοήθειᾳ τοῦ θεοῦ διὰ σημείων, εἰς ἃ ὁ Πανθεὺς μᾶλλον ἐκτραχυνθεὶς ἐπὶ τὸν Κιθαιρῶνα ἔρχεται, καὶ ἐκεῖ ὅπου τῆς μητρὸς τοῦ κτηνῶν ἀδελφῶν αὐτῆς διασπῆται νομιζόμενος ὡς κάπρος. (378—384)

Παρατηρεῖ τοῦτον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὁ Πανθεὺς, οὗς ἡ σκῆπη ἔκαμε νὰ τρέμωσι, καὶ, ἂν καὶ μόλις τὸν χρόνον τῆς ποινῆς ἀναβάλλει, «ὦ ἀπολόμενε, ὅστις διὰ τοῦ σού θανάτου θὰ διδάξῃς ταχέως τοὺς ἄλλους, λέγει, εἰπέ τὸ σὸν ὄνομα καὶ τὸ τῶν γονέων καὶ τὴν πατρίδα, καὶ διατ' διὰ καινοφανοῦς ἔθους συχνὰ ἱερὰ ποιεῖς.» Ἐκεῖνος δὲ ἀτρόμητος ἀπεκρίθη «τὸ ὄνομά μου εἶνε Ἀκοίτης, ἡ πατρίς Μχιονία· οἱ δὲ γονεῖς ἐκ τοῦ ἀγενοῦς ὄχλου. Ὁ πατήρ μου οὔτε ἀγροὺς, τοὺς ὁποίους ἤθελον ἐργάζεσθαι καρτερικοὶ βόες, ἢ ποκοφόρα ποιμνοῖα, οὔτε ἀγέλας τινὰς μοι ἀφῆκε. Πένης καὶ αὐτὸς ἦτο, καὶ διὰ λινοῦ καὶ ἀγκίστρου συνείθιζε νὰ δελεάζῃ, καὶ διὰ καλάμου ἀσπείροντας τοὺς ἰχθύς νὰ ἐξάγῃ· ἡ τέχνη του ἦτο εἰς αὐτὸν περιουσία. Ὅτε τὴν τέχνην μοι ἐδίδασκεν, «Δέξαι, εἶπε, διάδογε καὶ κληρονόμη τὰ τοῦ ἔργου πλοῦτι, τὰ ὅποια ἔχω» καὶ ἀποθνήσκων οὐδὲν ἄλλο ἐκεῖνος μοὶ κατέλιπε, ἢ ὕδωρ. Τοῦτο μόνον δύναμαι νὰ ὀνομάζω πατρῶον. Μετ' ὀλίγον ἐγὼ, ἵνα μὴ εἰς τοὺς αὐτοὺς πάντοτε σκοπέλους κάθημαι,

17

τῆς Χίον

Χίος
597

ἐδιδάχθην κυβερνῶν νὰ κάμπω διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ πηδάλιον τοῦ πλοίου, καὶ τῆς Ὁλενίας Αἰγὸς τὸ ὄμβριον ἄστρον καὶ τὴν Ταυγέτην καὶ τὰς Ὑάδας καὶ τὴν Ἄρκτον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐσημείωσα καὶ τοὺς οἴκους τῶν ἀνέμων καὶ τοὺς προσφόρους λιμένας εἰς τὰς ναῦς. Κατὰ τύχην δὲ ζητῶν τὴν Δῆλον εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Κόας γῆς προσορμίζομαι καὶ ἐπιδέξια κωπηλατῶν προσέσχον εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ δίδω κοῦφα πηδήματα καὶ ἐπὶ τῆς ἐνύδρου ἄμμου ἐπέβην. Ὡς δὲ παρῶχετο ἡ νύξ, — ἡ δ' Ἡὼς ἤρξατο πρῶτον νὰ ἐρυθραίνηται, — ἐξεγείρομαι καὶ ὕδωρ νέον διέταξα νὰ μοὶ φέρουν, καὶ δείκνυμι τὴν ὁδόν, ἣτις πρὸς τὸ πέλαγος ἄγει. Ἐγὼ δ' αὐτὸς περισκοπῶ τί ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ λόφου τί ὁ ἀνεμος μοὶ ὑπισχνεῖτο καὶ τοὺς ἐταίρους καλῶ, καὶ τὴν ναῦν ἀναζητῶ. «Πάρεσμεν ἰδοῦ!» εἶπεν ὁ πρῶτος τῶν ἐταίρων Ὁφέλτης, καὶ ὡς ἐστοχάζετο, λείαν ἐπιτυχῶν ἐν ἐρήμῳ ἀγρῶ, παῖδα παρθενομορφον ἄγει πορευόμενος διὰ τῆς παραλίας. Ἐκεῖνος δέ, ὑπὸ οἴνου καὶ ὕπνου βεβαρημένος φαίνεται ὅτι κλαίεται καὶ μοὶ ἠδύνατο νὰ ἀκολουθῆ. Ἐγὼ δὲ παρατήρῳ τὸ σῆμα καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ βᾶδισμα, καὶ οὐδὲν ἐν ἐκείνῳ ἔβλεπον, ὅπως νὰ δύναται νὰ πιστευθῆ ὡς θνητόν. Καὶ ὅτι ἐσκέφθην, εἶπον πρὸς τοὺς ἐταίρους «Τίς θεὸς ἐν αὐτῷ τῷ σώματι κρύπτεται, ἀγνώω· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ σώματι θεὸς κατοικεῖ ὅστις δῆποτε εἶσαι· ἔσο εὐμενής, καὶ εἰς τὰ ἡμέτερα ἔργα πάρεσο· καὶ τοῦτοις συγγνώμην δός.» «ὑπὲρ ἡμῶν ἄφες νὰ λιτανεύης» εἶπεν ὁ Δίκτυς, τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄλλος εἶνε ταχύτερος νὰ ἀναβαίη εἰς τὸ ἄκρον τῶν κεραιῶν, καὶ ἐπιλαμβανόμενος τοῦ κάλω νὰ κατολισθαίη. Εἰς τοῦτον ὁ Λίβυς, εἰς τοῦτον ὁ πρωράτης ξανθὸς Μέλανθος συνήνεσεν, εἰς τοῦτον καὶ ὁ Ἀλκιμέδων καὶ ὁ τοῦ θάρρους παραινέτης Ἐποπεύς, ὅστις τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὸν τρόπον τῆς κωπηλασίας ἐρρύθμιζε διὰ τῆς φωνῆς, εἰς τοῦτον καὶ πάντες οἱ ἄλλοι· τόσον τυφλὸς εἶνε ὁ πόθος τῆς λείας. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν θὰ ὑπεφέρω, εἶπον, νὰ μολυνθῆ αὕτη ἡ ναῦς διὰ τοῦ θείου βάρους· διότι μέγιστον μέρος αὐτῆς μοὶ ἀνήκει» καὶ ἔστην ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ. Τότε μαίνεται ὁ ἐξ ὄλου τοῦ πληρώματος θρασύτατος Λυκαβάς, ὅστις ἀπὸ Τυρρηνικῆς πόλεως

ἐξωσθεὶς διὰ σκληρὸν φόνον ἐξορίας δίκην ἀπέτισεν. Οὗτος ἐμοῦ, ἐν ᾧ ἀνθισταμην, διὰ κρατερᾶς χειρὸς πλήττει τὸν λαιμόν, καὶ ἐκτιναχθέντα ἐκ τῆς νεῶς ἤθελε μὲ ρίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ἐὰν δὲν ἤθελον κρατηθῆ, ἂν καὶ ἔμψρων, ἐν τῷ κάλω ἐπισχθεῖς· ὁ δὲ ἀσεβὴς ὄχλος ἐπαινεῖ τὸ ἔργον.

Τότε τέλος ὁ Βάκχος, — διότι ἐκεῖνος ὁ Βάκχος ἦτο — ὡς ὑπὸ τῆς κραυγῆς ἐλύθη καὶ τοῦ οἴνου ἀνανήψας ἐπανελάβεν ἐν τῷ στήθει τὰς φρένας, «τί πράττετε; Τίς ἡ κραυγὴ!» λέγει, «διὰ ποίας, ὦ ναῦται, βοθηθείας λέγετε ὅτι ἦλθον ἐνταῦθα! ποῦ σκέπτεσθε νὰ μὲ ὠδηγήσητε; θάρσει· εἶπεν ὁ πρωρεύς, καὶ εἰς ὃν τινα λιμένα θέλεις νὰ πλησιάσωμεν εἰπέ: «καὶ εἰς τὴν ζητούμενην γῆν θὰ ἐγκατασταθῆς» εἰς τὴν Νάξον, εἶπεν ὁ Διόνυσος, «τὸν δρόμον σας στρέψατε· ἐκεῖναι εἶνε ὁ οἶκός μου εἰς ὑμᾶς δὲ θὰ ἦνε ξενία ἡ γῆ». Ἐκεῖνοι δὲ οἱ δόλιοι εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς ὄλους τοὺς νεῶς ὁμνύουσιν ὅτι οὕτω θὰ γείνη, καὶ μὲ διέταξαν νὰ ἀναπέσω εἰς τὴν ἐξωπλοῖαν τὴν ναῦν τὰ ἰστία. Πρὸς δεξιὰν τοῦ ἡ Νάξος· εἰς ἐμὲ ἐπιδέξια τείνοντα τὴν ὀθόνην, «τί πράττετε, ὦ ἔκφρον Ἀκοῖτα; τίς δὲ σὲ μανία κατέχει;» εἶπεν ὁ Ὁφέλτης· ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἕκαστος μεγαλῶς φοβεῖται, τὴν ἀριστερὰν ζητεῖ καὶ οἱ μὲν διὰ νεύματος μοὶ ἐσῆμαινον, ἄλλοι δὲ, ὅτι ἤθελον εἰς τὸ οὖς ἐψιθύριζον. Ἐταράχθην τοσοῦτον, ὥστε εἶπον «ἄς λάβῃ ἄλλος τις τοὺς οἴακας», καὶ ἑμαυτὸν ἀπομακρύνω τοῦ ἀνοσίου ἔργου καὶ τῆς κυβερνήσεως.» Ἐπιτιμῶμαι ὑπὸ παντῶν, καὶ ἅπαν τὸ πλήρωμα γογγύζει ἐναντίον μου, ἐκ τῶν ὁποίων Αἰθαλιῶν τις εἶπεν, «εἰς σὲ μόνον βεβαίως νομίζεις ὅτι ἡ σωτηρία πάντων ἡμῶν κεῖται, καὶ μὲ διαδέχεται αὐτὸς καὶ τὸ ἐμὸν ἔργον ἐκπληροῖ, καὶ τὴν Νάξον καταλιπὼν ζητεῖ τὰ ἐναντία. Τότε ὁ θεὸς σκώπτων τοῦτους, ὥσει ἄρτι τέλος τὴν ἀπάτην νὰ ἐνόησεν, καὶ ἐκ τῆς κοίλης πρύμνης παρατηρεῖ πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ὁμοίως πρὸς κλαίοντα λέγει «Δὲν μοὶ ὑπεσχέθητε ταύτας τὰς ἀκτὰς, ὦ ναῦται, δὲν ἐζήτησα ἐγὼ ταύτην τὴν γῆν διὰ τί πράγμα ἀποτίνω τὴν τιμωρίαν ταύτην; Τίς εἶνε ἡ ὑμέτερα δόξα, ἐὰν παῖδα ἄνδρες, ἐὰν πολλοὶ ἀπατῶσιν ἕνα;» Ἦδη πρὸ πολ-

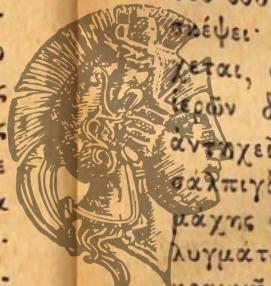
λοῦ ἐγὼ ἐκλαίον· τὰ ἐμὰ δάκρυα ὁ ἀσεβῆς ὄχλος καταγελάει
καὶ διὰ τῆς κωπηλασίας σπεύδοντες ἐλαύνουσι τὰ ὕδατα τῆς
θαλάσσης. Εἰς αὐτὸν νῦν σοὶ ὁμνῶ (διότι ἄλλος θεὸς ἐγγύ-
τερον δὲν εἶνε) ὅτι τόσον ἀληθῆ σοὶ ἀναφέρω, ὅσον ταῦτα
εἶνε μείζονα τῆς ἀληθοῦς πίστεως. Ἔστη εἰς τὰ ὕδατα ἡ
ναῦς οὐχὶ ἄλλως, ἢ ὡς ἐὰν ξηρὸν ναύσταθμον κατεῖχεν. Ἐκεῖ-
νοι δὲ ἐκπληττόμενοι εἰς τὴν τῶν κωπῶν κρούσιν ἐπιμένουσι,
καὶ τὰ ἰστία καθελκύουσι καὶ διὰ διπλῆς δυνάμεως προσπα-
θοῦσι νὰ τρέχωσιν· ἀλλ' ὁ κισσὸς ἐμποδίζει τὰς κώπας, καὶ δι'
ἐπικαμποῦς περιπλοκῆς ἔρπει καὶ δι' ἀπειροπληθῶν κορῦμβων
περιδένει τὰ ἰστία. Αὐτὸς δὲ μὲ βοτρυοφόρους κληματίδας
τὸ μέτωπον περιεστεμμένος, ὑπ' ἀμπελοφόρων φύλλων κεκα-
λυμμένου κινεῖ τὸ δόρυ· περίξ δ' αὐτοῦ τίγρεις καὶ ἄγρια
εἰδῶλα λυγγῶν καὶ ποικίλων πανθῆρων ἄγρια σώματα κεῖν-
ται· ἐξεπήδησαν οἱ ἄνδρες, εἴτε ἀπὸ μανίαν ἔπραξε τοῦτο
εἴτε ἀπὸ φόβον. Καὶ πρῶτος ὁ Μέδων ἤρχισε καταδυόμενος
νὰ μελαίνηται διὰ πτίλων κατὰ τὰ σώματι καὶ τῆς ἀκάνθης
κυρτωθείσης νὰ κάμπτηται. Εἰς τοῦτον ὁ Λυκαβίας ἤρχισε
«εἰς τί τέρας, εἶπε, μετατρέπεσαι;» καὶ πλατὺ μὲν τὸ στόμα
αὐτοῦ φθεγγομένου γίνεται, ἀνοικτὴ δὲ ἡ ρίς ἦτο, καὶ μὲ λε-
πίδας σκληρυνθὲν ἐκαλύπτετο. Ἄλλ' ὁ Λίβυς, ἐν ᾧ τὰς ἀντι-
σταμένας κώπας θέλει νὰ μετατρέψῃ, βλέπει ὅτι ἐν βραχεῖ
διαστήματι αἱ χεῖρες συνεστάλησαν, καὶ ὅτι ἐκεῖναι ἤδη δὲν
εἶνε χεῖρες, ἀλλ' ἤδη δύνανται νὰ κλωῶνται πτέρυγες. Ἄλλος
ἐπιθυμῶν νὰ ἐκτείνῃ τοὺς βραχίονας εἰς τοὺς συνεστραμμένους
κάλως, βραχίονας δὲν εἶχε καὶ ἐπίκυρτος μὲ κάμπυλον σῶμα
εἰς τὸ ὕδωρ ἐξεπήδησε· κυρτὴ δ' οὐρὰ εἰς πάντας ἐσχάτη
εἶνε· ὅποια τῆς ἡμισείας σελήνης τὰ κέρατα κολποῦνται καὶ
πανταχόθεν πηδῶσι, καὶ πολὺν ῥαντισμὸν ἀποστρίζουσι, καὶ
αὐθις ἐμβυθίζονται, αὐθις ἐπανέρχονται ὑπὸ τὸ πέλαγος, καὶ
ἐν εἴδει χοροῦ παίζουσι καὶ εὐθυμοῦντα τὰ σώματα ριπτά-
ζουσι καὶ τὸ περιλαμβανόμενον ὕδωρ διὰ τῶν ἀνεφγμένων
μυκτῆρων ἐκφυσῶσιν. Ἐξ εἰκοσιν ἄρτι ἀνδρῶν, —διότι τόσους
ἡ ναῦς ἐκείνη ἔφερεν, —μόνος ἐγὼ ὑπελειπόμην. Περίροβον δὲ
καὶ παγωμένον τὸ τρέμον σῶμα ἔχοντα καὶ μόλις ἐμαυτὸν

304

αἰσθανόμενον ὁ θεὸς μὲ ἐνεθάρρυνε «ἐκβαλε, λέγων, ἐκ τῆς
καρδίας τὸν φόβον, καὶ τὴν Ναξον κατεχε» Φθάσας δ' εἰς
ἐκείνην προσῆλθον εἰς τοὺς βωμοὺς καὶ εἰς τὰς βυκκικὰς τε-
λετὰς συχναζῶ.

Τότε ὁ Πανθεὺς εἶπεν, «εἰς μακρὰ αἰνίγματα παρέσχομεν
τὴν ἀκοήν, ἵνα ἡ ὀργὴ βραδύνουσα δυνηθῇ νὰ καταναλώσῃ
τὰς δυνάμεις. Ταχέως οἰκέται ἀρπάσατε τοῦτον, καὶ βρασ-
νίσαντες διὰ σκληρῶν στρεβλῶν ἀποπέμψατε εἰς τὸ Στύγιον
σκότος τὸ σῶμα του.» Παρευθὺς ἀρπασθεὶς ὁ Τυρρηνὸς Ἀκσί-
της εἰς ὄχυρὰ οἰκήματα κατακλείεται· καὶ ἐν ᾧ κατὰ τὰ
παρηγγελμένα τὰ δεινὰ ἐργαλεῖα τοῦ φόνου, καὶ ὁ σίδηρος
καὶ τὸ πῦρ ἐτοιμάζονται, φήμη εἶνε ὅτι αὐτομάτως ἠνεψώθη-
σαν αἱ θύραι, καὶ αἱ ἀλύτεις ἐκουσίως ἔπεσαν ἐκ τῶν χειρῶν
τοῦ οὐδεμιᾶς χειρὸς λυσσῆς αὐτάς. Ἐνέμενε ὁ Ἐχιονίδης ἐν
ἀπέψει· οὔτε ἤδη διατάττει νὰ πορευθῶσιν, ἀλλ' ὁ ἴδιος ἀπέρ-
χεται, ὅπου ὁ ἐρταστικὸς Κιθαϊρῶν ἕνεκα τῶν τελουμένων
ἔργων δι' ἀσμάτων καὶ λαμπρᾶς τῶν Βυκκευόντων φωνῆς
ἀντιχεῖται· ὁμοίως δὲ φρονιπέται ἵππος ὄζυς, ὅτε ἡ πολεμικὴ
σάχηγιξ διὰ τοῦ βρυούχου χαλκοῦ τὸ σύνθημα δίδει, καὶ
μαχῆς ἀναλαμβάνει ἔρωτα, οὕτω πληγεὶς διὰ μακρῶν ὀλο-
λυγμάτων ὁ ἀνὴρ τὸν Πανθεα διηρέθησε, καὶ ἀκουσθείσης τῆς
κρυγῆς ἐξεκαύθη ὑπὸ τῆς ὀργῆς. Εἰς τὸ μέσον σχεδὸν τοῦ ὄ-
ρους ὑπάρχει πεδιάς, δασῶν περικυκλούντων τὰ ἐσχάτα, κα-
θαρὰ ὑπὸ δένδρων καὶ περίοπτος ἄνωθεν. Ἐνταῦθα ἐκείνιν διὰ
βεβήλων ὁμμάτων παρατηροῦντα τὰ ἱερά, πρώτη εἶδε, πρώτη
ἡ μήτηρ παρωξύνθη εἰς ἐμμανῆ δρόμον καὶ πρώτη τὸν θύρ-
σον ἔρριψε, τὸν ἐκυτῆς Πανθεα ἐλυμήνατο. «ὦ διτταί, ἀνέ-
κραξεν, ἀδελφί, πάρεστε! ἐκεῖνος ὁ μέγιστος κάπρος, ὅστις
περιπλανᾶται εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀγρούς, ἐκεῖνος ὁ κάπρος
πρέπει νὰ πληχθῇ ὑπ' ἐμοῦ.» Συρρέει ἅπαν τὸ πλῆθος μαι-
νόμενον καθ' ἐνὸς πάται συνέρχονται, καὶ τρέμοντα ἤδη τοῦ-
τον διώκουσι, καὶ ἤδη λόγους ἤττον θρασεῖς λέγοντα, καὶ
ἤδη κατακρίνοντα ἐκυτόν, καὶ ἤδη ὁμολογοῦντα ὅτι ἐσφάλη.
Τετρωμένος δ' ἐκεῖνος «βοήθει μοι, ᾧ τῆθις Αὐτονόη, εἶπε,
ἅς κάμψωσι τὴν ψυχὴν σου αἱ σκιαὶ τοῦ Ἀκταίωνος!» Ἐ-

307

18. mot-a-mot s. 138

κείνη δ' ἄγνοεῖ, τί ἦτον ὁ Ἀκταίων, καὶ τὴν δεξιὰν τοῦ ἱκετεύοντος ἀπέσπασεν· ὑπὸ δὲ τῆς λύσσης τῆς Ἰνουῦ διεσπάραχθη ἢ ἑτέρα. Δὲν ἔχει ὁ δῦσμοιρος βραχίονας, οὓς πρὸς τὴν μητέρα νὰ τείνῃ, ἀλλὰ δεικνύων τὸ ἠκρωτηριασμένον σῶμα ἀφαιρεθέντων τῶν μελῶν, «παρὰ τήρησον, μήτηρ! εἶπε.» Ἰδοῦσα δὲ ἀνωλόλυξεν ἡ Ἀγαυή, καὶ τὸν τραχηλὸν ἐτίναξεν, καὶ τὴν κόμην εἰς τὸν ἀέρα ἔσεισεν· καὶ τὴν ἀποσπασθεῖσαν κεφαλὴν δι' αἱματοφύρτων δακτύλων περιπλέξασα κράζει· «Ἰὼ σύντροφοι, αὕτη ἡ νίκη εἶνε ἡμέτερον ἔργον!» ὡς τὰ φύλλα ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ φθινοπώρου ταχύτερον ψαυσθέντα, καὶ καὶ ἤδη κακῶς προσπεφυκότα ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ δένδρου ἀρπάζει ὁ ἄνεμος, οὕτως διεσπάρσθησαν τὰ μέλη τοῦ ἀνδρὸς ὑπὸ τῶν ἐναγῶν χειρῶν. Διὰ τοιούτων παραδειγμάτων διδασθεῖσαι νέα ἱερὰ συχνὰ τελοῦσι καὶ θυμιάματα δίδουσι καὶ τοὺς ἱεροὺς βωμοὺς αἱ Ἰσμηνίδες τιμῶσιν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Αἱ τρεῖς τοῦ Μινύου κόραι περιφρονοῦσαι τὰ μυστήρια τοῦ Βάκχου ἐργάζοντο κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς τελέσεως αὐτῶν, πρὸς ἀναψυχὴν δὲ τοῦ κόπου διηγοῦντο πρὸς ἀλλήλας διαφόρους μύθους. 1—55.

Ἄλλὰ δὲν πείθεται ἡ Ἀλκιθόη Μινυῖας, τὰ τοῦ θεοῦ ὄργια νὰ δεχθῇ, ἀλλὰ προσέτι ἡ ἀλόγιστος ἀρνεῖται ὅτι ὁ Βάκχος εἶνε γόνος τοῦ Διός, καὶ συμμάχους τῆς ἀσεβείας ἔχει τὰς ἀδελφάς. Ὁ ἱερεὺς διέταξε νὰ πανηγυρίσωσι τὴν ἑορτὴν, καὶ ἐλεύθεραι τῶν ἑαυτῶν ἔργων δοῦλαι καὶ δέσποιναί τὰ στήθη νὰ καλύπτωσι διὰ δέρματος, νὰ λύωσι τὰς ταινίας τῶν πλοκάμων, στεφάνους εἰς τὰς κεφαλὰς, εἰς τὰς χεῖρας θάλλοντας θύρτους νὰ λαμβάνωσι καὶ ἐχρησιμοδότησεν ὅτι ἡ δεινὴ ὄργῃ τοῦ θεοῦ ἐμελλε νὰ βλάβῃ αὐτάς· ὑπήκουσαν αἱ μητέρες καὶ αἱ νύμφαι, καὶ ἰστοὺς καὶ καλάθους καὶ ἡμιτελῆ ἔργα ἀποθέτουσιν, καὶ θυμιάματα προσφέρουσι, καὶ τὸν Βάκχον καλοῦσι καὶ Βρόμιον καὶ Λυαῖον καὶ Πυριγενῆ καὶ δις κυοφορηθέντα καὶ μόνον διμήτορα.

Προστίθεται τούτοις Νυσαῖος καὶ ἀρτεκόμης Θυονεύς, καὶ μετὰ τοῦ Λιναιίου φυτευτῆς τῆς ἡδυτάτης σταφυλῆς, καὶ Νυκτέλιος καὶ γεννήτωρ Ἐλελεὺς καὶ Ἴακχος καὶ Εὐάν καὶ ὅσα πρὸς τούτοις ὀνόματα πλείστα εἰς τὰ ἔθνη τῆς Ἑλλάδος, Διόνυσε, ἔχεις. Διότι εἰς σέ μὲν ἡ νεότης εἶνε ἀειθαλής, σὺ παῖς αἰώνιος, σὺ περικαλέστατος κατὰ τὸν ὕψιστον Ὀλυμπον βλέπεις· εἰς σέ, ὅτε ἄνευ κεράτων ἵστασαι, παρθενικὴν κεφαλὴν πρόσσεστι. Ὁ ἀνατέλλων ἥλιος νενίκηται σοι μέχρις ἐκείνου τοῦ μέρους, ἔνθα ἡ δύσχρους Ἰνδία περιβρέχεται ὑπὸ τοῦ ἐσχάτου Γαγγου. Σὺ, πάνσεμνε, τὸν Πενθέα καὶ πελεκυφόρον Λυκούργον τοὺς ἱεροσύλους θανατοῖς καὶ Τυρρηνικὰ σώματα ῥίπτεις εἰς τὴν θαλάσσαν. Σὺ ἐπισήμους ἀνχένας διζύγων κλυγῶν διὰ πεποικιλμένων ἠνίων πιέζεις. Βακχαὶ καὶ Σατυροὶ ἐπονται καὶ ὁ οἰνοβαρὴς γέρων εἰς ναρθηκα τὰ κλωνούμενα μέλη στηρίζει καὶ ἐπὶ κυρτοῦ καὶ οὐχὶ ἀσφαλοῦς κἄθηται ἰσχυροῦ. Ὅπου καὶ ἂν πορεύησαι, Διόνυσε, νεανικαὶ καὶ ὁμοῦ γυναικείαι φωναὶ καὶ κοῖλα τύμπανα ταῖς παλαμαῖς κροτούμενα ἰσχυροῦ καὶ ἰσχυροῦ καὶ ἰσχυροῦ πύξιμος αὐλὸς περιχεῖ. Ἐβωμένης καὶ πρῶτος, ἱκετεύουσιν αἱ Ἰσμηνίδες, πάρεσο,» καὶ τὰ ἱερὰ ἐκτελοῦσιν. Μόναί δὲ αἱ Μινυητῆδες οἴκοι διὰ παρακαίρων ἔργων τὰς ἑορτὰς ταραπτουσαι ἢ ξαίνουσιν ἔρια ἢ διὰ τοῦ ἀντίχειρος νήματα στρέφουσιν ἢ ἰστουργοῦσι (ὑφαίνουσι) καὶ τὰς θεραπαίνας εἰς ἐργασίαν ὀτρύνουσιν. Ἐκ τῶν ὁποίων μία διὰ τοῦ λεπτοῦ ἀντίχειρος κατάγουσα τὸ νῆμα «ἐν ὄσῳ αἱ ἄλλαι σχολάζουσιν καὶ εἰς τὰ ψευδῆ ἱερὰ συχνάζουσιν, δεῦτε καὶ ἡμεῖς, τὰς ὁποίας ἡ Παλλὰς, ἡ κρείστων ἐκείνου θεά, κατέχει, εἶπε, τὸ ἐπωφελὲς ἔργον τῶν χειρῶν ποικίλῳ μύθῳ ἄς ἀνακουφίσωμεν, καὶ ἐναλλάξ τι, τὸ ὁποῖον ὁ μακρὸς χρόνος δὲν ἀφίνει νὰ βλέπηται, ἀπὸ κοινοῦ ἄς παρέχωμεν κενὰς ἀκοὰς (ὑπ' ἄλλων ἀκουσμάτων)» Τὰ λεχθέντα ἐπιδοκιμάζουσιν, καὶ πρῶτην αἱ ἀδελφαὶ κελεύουσιν αὐτὴν νὰ διηγηθῇ. Ἐκείνη, τί ἐκ τῶν πολλῶν ν' ἀναφέρῃ, διότι πλείστα γνωρίζει, διανοεῖται καὶ ἀμφιταλαντεύεται ἂν πρέπει νὰ διηγηθῇ περὶ σοῦ, ὦ Βαβυλωνία Δερκετώ, τὴν ὁποίαν πιστεύουσιν οἱ Παλαιστῖνοι ὅτι μεταβαλοῦσα μορφήν καὶ διὰ λεπίδων

καλυπτουσών τὰ μέλη αὐτῆς ἐνδiciaιτᾶται εἰς λίμνην ἢ μᾶλλον, ὡς θυγάτηρ ἐκείνης λαβοῦσα πτερὰ. τὰ τελευταῖα ἔτη διήνυσεν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς πύργοις, ἢ ὡς Ναϊὰς δι' ἐπιφθῆς καὶ λίαν ἰσχυρῶν βοτανῶν μετέβαλλεν εἰς ἀφῶνους ἰχθύς τὰ νεανικά σώματα, μέχρις οὗ καὶ αὐτὴ ἢ ἰδία μετεβλήθη εἰς ἀφωνοζῶον· ἢ ὡς δένδρον, τὸ ὁποῖον λευκὰς ὀπώρας ἔφερε, νῦν δὲ αἷματι μολυνθὲν μελαινας φέρει. Τοῦτο ἀρέσκει, τὸ ὁποῖον, ἐπειδὴ δὲν εἶνε μῦθος τοῦ λαοῦ, διὰ τοιούτου τρόπου ἤρχισε, τοῦ ἐρίου της ἀκολουθοῦντος τὸν μῖτον.

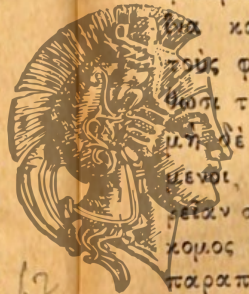
Περιγραφή τοῦ ἀξιοβρηνήτου ἔρωτος τοῦ Πυράμου καὶ τῆς Θίσβης (55—163.)

Ὁ Πύραμος καὶ ἡ Θίσβη, ἐξ ὧν ὁ μὲν ἦτο τῶν νέων ὠραιότατος, ἡ δὲ ὑπερτεροῦσα τὰς παρθένους, ἃς εἶχεν ἢ ἀνατολή, ὁμοτοίχους κατόικουν οἰκίας, ἐνθα λέγεται ὅτι ἡ Σιμίραμις διὰ πλινθίνων τειχῶν τὴν ὑψηλὴν πόλιν (τὴν Βαβυλῶνα) εἶχε περιτειχίστη. Τὴν γνωστὴν καὶ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἔρωτος τὴν ἐποίησεν ἡ γειτνίασις, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἐπιηύξησεν ὁ ἔρωσ· καὶ διὰ τοῦ δεσμοῦ τοῦ γάμου ἤθελον συζευχθῆ, ἀλλ' ἐμπόδισαν τοῦτο οἱ γονεῖς ὅτι ὅμως ἐκεῖνοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμποδίσωσιν εἶνε τοῦτο, νὰ μὴ ἐκκαίωσιν ἐξ ἴσου ἀμφοτέροι κυριευθέντες τὴν καρδίαν. Οὐδεὶς γνωρίζει τὸν ἔρωτά των· νεύματα καὶ σημείοις διελέγοντο, ὅσῳ δὲ μᾶλλον ἐκρυπτετο, τοσούτῳ μᾶλλον κρυπτόμενον τὸ πῦρ ἀνεφλέγετο. Ἦτο δὲ ἐσχισμένος ὁ κοινὸς ἐκατέρως οἰκίας τοῖχος διὰ στενοῦ ρήγματος, ὅπερ ποτὲ εἶχε γείνη, ὅτε κατεσκευάζετο. Τοῦτο δὲ οὐδενὶ ἀνὰ τὸν μακρὸν ἕως τότε χρόνον γνωσθὲν, — τί δὲν ἐφευρίσκει ὁ ἔρωσ; — πρῶτοι σεῖς οἱ ἐρώντες ἐνόησατε, καὶ φωνῆς ὁδὸν ἐποιήσατε, καὶ ἀκινδύνως δι' ἐκείνου (τοῦ ρήγματος) θελκτικοὶ λόγοι δι' ἐλαχίστου ψιθυρισμοῦ συνήθως διήρχοντο. Πολλάκις, ἀφ' οὗ παρίσταντο ἔνθεν μὲν ἡ Θίσβη, ἐκεῖθεν δὲ ὁ Πύραμος, καὶ τὰς ἀλλήλων τοῦ στόματος πνοὰς ἐναλλάξ ἐδέχοντο, ἀφρονερέ, ἔλεγον, τοῖχε, διατί ἀνθίστασαι εἰς τοὺς ἐρώντας; τί θὰ ἦτο, ὥστε νὰ ἐπιτρέψης

εἰς ἡμᾶς νὰ ἐναγκαλισθῶμεν δι' ὄλου τοῦ σώματος ἢ ἂν τοῦτο εἶνε μέγα, τοῦλάχιστον νὰ ἀνεχθῆς νὰ δώσωμεν φιλήματα; [τ' εἶ. ἂν ἡ χάρις αὐτὴ εἶνε μεγάλη, ἀνοιξὸν ὀλίγον ὥστε τὸ στόμα μας νὰ πλησιάσῃ]. Ἄλλ' ὅμως δὲν εἴμεθα ἀγνώμονες· ὁμολογοῦμεν ὅτι σοὶ ὀφείλομεν χάριτας, διότι παρήσχες τοῖς λόγοις δίοδον πρὸς τὰς φιλικὰς ἀκοάς». Τοιαῦτα μάτην ἐξ ἀντιθέτου τόπου συνδιαλεχθέντες, κατὰ τὴν νύκτα ὑγίανε εἶπον πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἕκαστος εἰς τὸ ἑαυτοῦ μέρος φιλήματα ἔδωκε, μὴ φθάνοντα εἰς τὸ ἀντικρῦ.

Ἡ ἐπιούσα δ' Ἠὼς εἶχεν ἀποδιώδῃ τὰ νυκτερινὰ ἄστρα, καὶ ὁ Ἥλιος τὴν παχυνὴν χλόην διὰ τῶν ἀκτίνων εἶχεν ἐξατμίσει, ὅτε πρὸς τὸν συνήθη τόπον συνῆλθον. Τότε διὰ μικροῦ ψιθυρισμοῦ πολλὰ πρότερον παραπονεθέντες, ἀποφασίζουσιν, ἵνα κατὰ τὴν σιγαλὴν νύκτα προσπαθήσωσι νὰ διαλάθωσι τὰς φύλακας καὶ νὰ ἐξέλθωσι τῶν θυρῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἐξέλθωσι τῆς οἰκίας, καὶ αὐτὴν τὴν πόλιν νὰ ἐγκαταλείπωσιν ἵνα μὴ δὲ περιπλανηθῶσιν κατὰ τὴν εὐρείαν πεδιάδα περιφερόμενοι νὰ συνελθῶσι εἰς τὸν τάφον τοῦ Νίνου, καὶ ὑπὸ τὴν εὐρείαν σκιὰν τοῦ δένδρου νὰ κρυβῶσι. Ἐκεῖ δ' ἦτο δένδρον, ὑψηλὸς συκαμινέα, βροθούσα λευκῶν καρπῶν, καὶ ψυχρᾶ πηγῆ παραπεφυκυῖα. Τὰ συμπεφωνημένα ἀρέσκουσι, καὶ τὸ φέγγος βραδέως φαινόμενον κατεδύετο. Ἡ πολυμήχανος Θίσβη σὺς στρέψασα κατὰ τὸ σκοτὸς τὴν στρόφιγγα τῆς θύρας ἐξέρχεται καὶ λάνθανει τοὺς οἰκείους· ἐπικαλύψασα τὸ πρόσωπον φθάνει εἰς τὸν τάφον, καὶ ὑπὸ τὸ ὠρισμένον δένδρον κάθηται. Τολμηρὰν καθίστησι αὐτὴν ὁ ἔρωσ. Ἴδου δὲ λέαινα ἔχουσα περιεχρισμένον τὸ ἀφρίζον στόμα διὰ προσφάτου φόνου βοῶν ἔρχεται, ἵνα κατασβέσῃ τὴν δίψαν της ἐν τοῖς ὕδασι τῆς πλησίον κειμένης πηγῆς. Ταύτην δὲ ἰδούσα μακρόθεν ἡ Βαβυλωνία Θίσβη διὰ τῶν τῆς Σελήνης ἀκτίνων, καὶ μὲ τρέμοντας πόδας ἔφυγεν εἰς τὸ σκοτεινὸν ἄντρον, καὶ ἐν ᾧ ἔφευγεν, τὴν ἑαυτῆς χλαμύδα πεσοῦσαν ἐκ τῶν νώτων κατέλιπεν αὐτὴν. Ἀφ' οὗ τὴν δίψαν κατέσβεσεν ἡ φοβερά λέαινα διὰ πολλοῦ ὕδατος, ἐν ᾧ ἐπανήρχετο εἰς τὸ δάσος, εὐρούσα κατὰ τύ-

62

χην μόνην τὴν λεπτὴν χλαμύδα κατέσχισεν αὐτὴν διὰ τοῦ αἵματοφύρτου στόματός της.

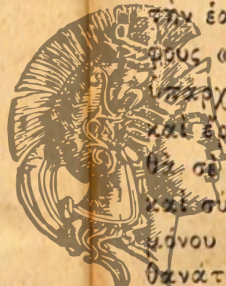
Βραδύτερον δὲ ἐξελθὼν ὁ Πύραμος εἶδε καταφανῆ ἵχνη θηρίου ἐπὶ τῆς βαθείας κόνεως καὶ καθ' ἅπαν τὸ πρόσωπον ὠχρίασεν. Ὡς δὲ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ αἵματος βεβαμμένην ἐσθῆτα ἀνεῦρε «αὐτὴ ἡ νύξ καὶ τοὺς δύο συνάμα ἐραστὰς θέλει ἀπολέσῃ ἐξ ὧν ἐκείνη μὲν ἦτο ἀξιώτατη μακρᾶς ζωῆς· ἡ δ' ἡμετέρα ψυχὴ ἐγένετο αἰτίος· ἐγὼ σέ, ἀτυχεστάτη, κατέστρεψα, ὅστις σοὶ παρήγγειλα νὰ ἀνέλθῃς ἐν καιρῷ νυκτός εἰς τόπους πλήρεις φόβου, οὐδὲ πρότερον ἦλθον ἐν ταῦθα. Τὸ ἡμέτερον διασπάσατε σῶμα, καὶ διὰ φοβεροῦ δήγματος καταφάγετε τὰ ἀνόσια σπλαγγνα μου, ὧς εἶς οἰοιδήποτε λέοντες οἴτινες ὑπὸ τοῦτον τὸν κρημνὸν κατοικεῖτε. Ἀλλὰ δειλοῦ ἴδιον εἶνε νὰ ἐπιθυμῇ τὸν θάνατον.» Ἄρα δὲ τὸ τῆς Θίσβης ἱμάτιον φέρει μὴθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν σκιὰν τοῦ συμπεφωνημένου δένδρου, καὶ συνάμα ἐπιχέας δάκρυα ἐπὶ τῆς γνωστῆς ἐσθῆτος κατεφίλησεν αὐτὴν. «Ὁ δάκρυα ἦδη εἶπε, καὶ τὸ καταρρεῦσαν ἡμέτερον αἷμα!» καὶ ὠθῆσεν εἰς τὰ σπλαγγνα τὸ ξίφος, ὅπερ ἦτο ἐζωσμένος· ἀνευ δὲ χρονοτριβῆς θνήσκων ἐξέσπασεν αὐτὸ ἐκ τῆς θερμῆς πληγῆς. Εὐθύς δ' ὡς ἔπεσεν κατὰ γῆς ὕπτιος, τὸ αἷμα ἀναπηδᾷ ὑψηλὰ, ὥσπερ σωλὴν ἀφαιρεθέντος μολύβδου διασχίζεται, καὶ διὰ τριζούσης στενῆς ὀπῆς μακρὰν ἐξακοντίζει ὕδωρ, καὶ διὰ τῶν ὑδάτων τὸν ἀέρα διαρρηγνύει. Οἱ δὲ τοῦ δένδρου καρποὶ ἐκ τοῦ βαντίσματος τοῦ αἵματος εἰς μέλαν χρῶμα μετεβλήθησαν, καὶ ἡ ῥίζα περικλυσθεῖσα τῷ αἵματι ἔβαψε τὰ κρεμώμενα μῶρα δι' ἐρυθροῦ χρώματος,

124

Ἴδου δὲ ἡ Θίσβη, μήπω ἀποβαλοῦσα τὸν φόβον, ἵνα μὴ ἀπατήσῃ τὸν ἐραστήν, ἐπανέρχεται, καὶ τὸν νεανίαν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ψυχῆς ἀναζητεῖ, καὶ πόσους κινδύνους εἶχε διαφύγη σπεύδει νὰ διηγηθῇ. Ἀμα δὲ ἰδοῦσα τὸν τόπον καὶ τὴν μορφήν ἐν τῷ δένδρῳ ἀνεγνώρισεν, οὕτω ἀμφίβολον αὐτὴν κατέστησε τὸ τοῦ καρποῦ χρῶμα, ἀπορεῖ, ἂν εἶνε αὐτή. Ἐν ᾧ δ' ἀμφιβάλλει, τρέμουσα βλέπει τὰ μέλη νὰ κτυπῶσι τὸ αἱματοφύρτον ἔδαφος, καὶ ὀπίσω τὸν πόδα ἔφερε, καὶ ὡ-

χρότερον πύξου ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἐφρίξεν ὡς ἡ θάλασσα, ἥτις ταράσσεται, ὅτε ἐλαφρὰ αὖρα ἀνακινεῖ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς. Ἄλλ' ἀφ' οὗ χρονοτριβοῦσα τοὺς ἑαυτῆς ἔρωτας ἀνεγνώρισεν, πλήττει τοὺς ἀναξίους βραχίονας διὰ κτύπου μακρὰν ἀντηχοῦντος, καὶ κατασπαράζασα τὴν κόμην καὶ περιπτυξαμένη τὸ τοῦ ἐραστοῦ σῶμα ἐπλήρωσε διὰ δακρύων τὴν πληγὴν, καὶ τὸν θρῆνον τῷ αἵματι ἀνέμιξε, καὶ ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ προσώπου φιλήματα προσάπτουσα «Πύραμε, ἀνέκραξε, τί συμβεβηκὸς σέ ἀφήρπασέ μοι; Πύραμε ἀποκρίθητι· ἡ σὴ φιλάτῃ Θίσβη σέ καλεῖ! ἐπάκουσον, καὶ τὴν κειμένην κεφαλὴν ἀνύψωσον!» Πρὸς τὸ ὄνομα τῆς Θίσβης τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤδη ἐκ τοῦ θανάτου βεβαρυμένους ὁ Πύραμος ἤνοιξεν, ἰδὼν δὲ ἐκείνην τοὺς ἐπανεκλείσεν. Αὕτη δὲ ἀφ' οὗ ἀνεγνώρισεν τὴν ἑαυτῆς ἐσθῆτα καὶ τὴν ἐλεφαντίνην θήκην κενὴν τοῦ ξίφους, «Ἡ σὴ χεὶρ, εἶπε, καὶ ὁ ἔρωσ σέ ἀπώλεσε, ὧ δυστυχῆς! ἔπαρχει καὶ εἰς ἐμέ ἰσχυρὰ χεὶρ πρὸς τοῦτο μόνον, ὑπάρχει καὶ ἔρωσ· ὅστις θέλει μοὶ παροῦσῃ δυνάμεις πρὸς τὸ τραῦμα· ἢ σὲ ἀκολουθήσω ἀποθανόντα καὶ τοῦ σοῦ θανάτου αἰτία καὶ συντροφος θὰ ὀνομάζωμαι ἢ ταλαίπωρος· καὶ σύ, ὅστις διὰ φόβου τοῦ θανάτου φεῦ! ἠδύνασο νὰ ἀποσπασθῆς, οὐδὲ διὰ τοῦ θανάτου θέλεις δυνηθῆ νὰ ἀποχωρισθῆς. Τούτους τοὺς λόγους ἐπακούσατε, ὧ δυστυχέστατοι γονεῖς ἀμφοτέρων, ἐμοῦ καὶ ἐκείνου, ὅτι ἐκείνους, οὗς βέβαιος ἔρωσ, οὗς ἡ ὑστάτη ὥρα συνέζευξε, μὴ φθονήσητε νὰ καταθέσητε ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ. Καὶ σύ, ὧ δένδρον, ὅπερ νῦν διὰ τῶν κλάδων σου καλύπτεις τὸ ταλαίπωρον πτώμα ἐνός, μετ' ὀλίγον θέλεις ἐπικαλύπτῃ τὰ πτώματα δύο, φέρε σημεῖα τοῦ φόνου, καὶ ὑπομέλανας καὶ καταλλήλους πρὸς πένθος πάντοτε ἔχε τοὺς καρπούς, τοῦ διττοῦ λύθρου μνημεῖα» εἶπε, καὶ προσαρμόσασα τὸ ξίφος ὑπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ στήθους ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῆς αἰχμῆς, ἥτις ἔτι ὑπὸ τοῦ φόνου τοῦ Πυράμου ἦτο χλιαρὰ. Αἱ εὐχαί των ὁμῶς εἰσηκούσθησαν ὑπὸ τε τῶν θεῶν καὶ ὑπὸ τῶν γονέων, καθότι τὸ χρῶμα ἐν τῷ καρπῷ μένει μέλαν, ἅμα ὠριμάσῃ, καὶ ὅτι ἐκ τῆς πυρᾶς ὑπελείφθη, ἐν μιᾷ ἀνεπαύθη ὕδρις.»

Ἡ Λευκονόη διηγείται τὴν τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης κλειψιγ-
μίαν, οὗς ὁ Ἑρμῆς ἐπ' αὐτοφώρῳ συγκοιμημένους κατέλαβεν·
ἡ δὲ θεὰ ἐκδικεῖται τὸν μηχαντὴν Ἥλιον. Ἡ Κλυτία μεταμορφου-
ται εἰς ἡλιοτρόπιον. (167—270.)

Ἡ Ἀλκινόη ἔπαυσε, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ βραχὺ τι διάλειμμα
ἐγένετο καὶ ἔπειτα ἤρξατο ἡ Λευκονόη νὰ λέγῃ· «μετὰ σι-
γῆς δὲ ἤκουον αἱ ἀδελφαί [κατὰ λέξιν· τὴν φωνὴν τῶν ἐκρά-
τουν αἱ ἀδελφαί] «καὶ τοῦτον δ' ἔτι τὸν Ἥλιον, ὅστις διέ-
πει πάντα δι' αἰθερίου φωτός, ὁ ἔρωσ κατέλαβεν τοῦ Ἥλιου
ἄς ἀναφέρωμεν τοὺς ἔρωτας. Πρῶτος οὗτος τὴν μοιχείαν
τῆς Ἀφροδίτης μετὰ τοῦ Ἄρεως νομίζεται ὅτι εἶδε· διότι
πρῶτος οὗτος ὁ θεὸς τὰ πάντα βλέπει· ἐλυπήθη διὰ τὸ ἔρ-
γον, καὶ εἰς τὸν Ἡρογενῆ σύζυγον καὶ τὴν κλοπὴν τῆς εὐ-
νῆς καὶ τὸν τῆς γαμοκλοπίας τόπον ἐδειξεν. Ἄλλ' ἐκείνου
καὶ ὁ νοῦς καὶ ὅτι ἔργον ἡ δημιουργὸς δεξιὰ κατεῖχεν ἐξέ-
πεσε. Παρευθὺς δὲ λεπτὰς ἐκ χαλκοῦ ἀλύσεις καὶ δίκτυα
καὶ παγίδας, αἵτινες τοὺς ~~ἀπὸ τοῦ Ἥλιου~~ ἀπὸ τοῦ Ἥλιου ἀπατήσω-
σιν, ἀπορρινεῖ, τοῦτο τὸ ἔργον οὐδὲ οἱ λεπτότατοι στήμονες
δύνανται νὰ ὑπερτερήσωσιν, οὐδὲ τὸ ἐκ τῆς ὑψηλῆς στέγης
κρεμάμενον ἀράχνιον· καὶ ἵνα ἐλαφρὰ ἐπαφῇ καὶ μικρὰ κίνη-
σις ἀκολουθῇ, ἐξεργάζεται, καὶ εἰς τὸ λέχος παραλαβὼν ταῦτα
καταλλήλως περιτίθησι. Ὅτε δὲ ἡ σύζυγος καὶ ὁ μοιχὸς ὁμοῦ
ἐπὶ τῆς κλίνης ἔβησαν, διὰ τῆς τέχνης τοῦ ἀνδρός καὶ τῶν
κατὰ νέον τρόπον παρασκευασθέντων δεσμῶν εἰς τὸ μέσον
τῶν περιπλοκῶν ἀμρότεροι συλληφθέντες κρατοῦνται. Περυ-
θὺς ὁ Δῆμιος τὰς ἐλεφαντίνιας θύρας ἀνεπέτασε, καὶ ἔφερε
τοὺς θεοὺς. Ἐκεῖνοι δὲ αἰσχροῦς δεδεμένοι ἐκείντο καὶ τὶς
τῶν μὴ σκυθρωπῶν θεῶν εὐχεται οὕτως αἰσχροῦς νὰ γείνη.
Οἱ θεοὶ ἐγέλασαν, καὶ ἐπὶ πολὺ ὁ μῦθος οὗτος γνωστότατος
καθ' ὅλον τὸν οὐρανὸν ἦτο.

Ἡ δὲ Κυθέρεια μνησικκοῦσα ἐτιμώρησε τὸν μηχαντὴν
καὶ ἐναλλάξ ἐκείνον, ὅστις τότε τοὺς κρυφίους ἔρωτας ἔβλα-
ψε, δι' ὁμοίου ἔρωτος ἀντέβλαψε. Τί δὲ νῦν υἱὸς τοῦ Ὑπερίωνος,
τὸ κάλλος καὶ τὸ χρῶμα καὶ τὸ ἀκτινόβολον φῶς σὲ ὠρελεῖ;
Ἄληθῶς σὺ ὅστις διὰ τῶν σῶν πυρῶν πᾶσαν τὴν γῆν καίεις,

IV

καίεις διὰ νέου πυρός· καὶ ὅστις τὰ πάντα ὀφείλεις νὰ ἐπι-
βλέπῃς, θεωρεῖς μόνην τὴν Λευκονόην, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
εἰς μίαν παρθένον προσηλώνεις, τοὺς ὁποίους ὀφείλεις εἰς τὸν
κόσμον. Καὶ ὅτε μὲν ἀνατέλλεις πρωϊαίτερον, ὅτε δὲ ὀψιαίτε-
ρον δύεις εἰς τὰ ὕδατα, καὶ παρατηρῶν ἐκείνην, ἧτις σὲ εὐ-
χαριστεῖ, μηκύνεις τὰς ὥρας τοῦ χειμῶνος· ἐνίοτε δὲ ἐκλεί-
πεις, καὶ τὸ πάθος τῆς ψυχῆς φθάνει μέχρι τοῦ φωτός, καὶ
διὰ τοῦ ζόφου σου τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων ἐκφοβεῖς· οὐδὲ
ὠχρεῖς, διότι ἡ εἰκὼν τῆς σελήνης ἧτις εἶνε πλησιεστέρα τῆς
γῆς ἐμποδίζει τὴν σὴν λάμψιν· τοῦτο τὸ χρῶμα ποιεῖ αὐτὸς
ὁ ἔρωσ. Ἐρᾶσαι ταύτης μόνης. Καὶ σὲ οὔτε ἡ Κλυμένη καὶ ἡ
Ῥόδος, οὐδὲ τῆς Αἰαίας Κίρκης ἡ ὠραιότατη γενέτειρα κατέ-
χει, οὔτε ἡ Κλυτία ἧτις, καίτοι καταφρονουμένη, τὴν σὴν
συκοφαντῶν ἐπόθει, κατ' αὐτὸν ἐκείνον τὸν χρόνον εἶχε βαρὺ
κόπον. Ἡ Λευκοθόη σὲ κατέστησε πολλῶν ἐπιλήσιμον, τὴν
ἑταίρην ἢ τῆς ἀρωματοφόρου φυλῆς καλλίστην Εὐρυνόμη ἔτε-
ρον. Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἡ θυγάτηρ ἠύξησεν, ὅσον ἡ μήτηρ ἀπάσας,
ὅσον ἡ θυγάτηρ τὴν μητέρα ὑπερέβη κατὰ τὴν ὠραιότητα.
Οὕτως ὁ πατὴρ Ὀρχαμος ἐβασίλευσε τῶν Ἀρχαιμενίδων
παιδῶν, ὅστις δὲ ἑβδομος κατὰ τὸ γένος ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου
Ἥλιου ἀριθμεῖται. Ὑπὸ τὸ Ἑσπέριον κλίμα ὑπάρχουσιν αἱ
νομαὶ τῶν ἵππων τοῦ Ἥλιου, ἀμβροσίαν ἀντὶ γλόχης ἔχουσιν·
ἔστη τὰ κεκμηκότα μελῆ ἐκ τῶν ἡμερινῶν κόπων τρέφει καὶ
ἀνανεοῖ πρὸς πόνον. Ἐν ᾧ δὲ ἐκεῖ οἱ τετράποδες τὴν οὐρα-
νίαν νομὴν καρποῦνται, καὶ ἡ νύξ τὸ ἑαυτῆς ἔργον ἐπιτελεῖ,
ὁ θεὸς εἰς τοὺς ἐρωτικούς θαλάμους εἰσέρχεται μεταβληθεὶς
εἰς τὴν μορφήν τῆς γενέτειρας Εὐρυνόμης, καὶ μεταξὺ δις ἐξ
παιδισκῶν τὴν Λευκοθόην βλέπει ὑπὸ ~~λυγρῆς~~ ^{πυρῶν} ~~λεπτοῦ~~ ^{λαμπρῶν} νήματα
διὰ στρεπτήσ ἀτράκτου νήθουσιν. Ὡς δὲ λοιπὸν ἡ μήτηρ
φιλήματα ἔδωκε τῇ ἀγαπητῇ θυγατρὶ «πρᾶγμα, εἶπεν,
ἀπόρητον εἶνε. Θεράπαιναί, ἀπόστητε, ἵνα μὴ ἀρπάσητε ἐκ
τῆς μητρὸς τὴν ἐξουσίαν τοῦ μυστηρίου τοῦ λέγειν». Ἐκεῖνοι
δ' ἐπέειθοντο. Καὶ τοῦ θαλάμου ἐγκαταλειφθέντος ἄνευ μάρτυ-
ρος ὁ θεὸς εἶπεν «Ἐγὼ εἰμὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἀριθμῶ τὸν μακρὸν
ἐνιαυτὸν, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα βλέπω, δι' οὗ βλέπει τὰ πάντα

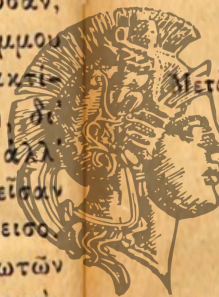
220
ἑξία
(ἑξία)

ἡ γῆ, ὁ τοῦ κόσμου ὀφθαλμός. Ἐμοί, πίστευε, ἀρέσκεις. » [τ. ἔ. πίστευσόν μοι σέ ἀγαπῶ] Ἐφοβήθη ἐκείνη, καὶ ἐκ τοῦ φόβου ἦ τε ἠλακάτη καὶ ἡ ἄτρακτος ἐκ τῶν χαλαρωθέντων δακτύλων κατέπεσον. Αὐτὸς ὁ φόβος τῆ ἐπρεπεν. Ἐκείνος δὲ μὴ χρονοτριβήσας ἐπὶ πολὺν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀληθῆ μορφήν, καὶ τὴν συνήθη λαμπρότητα. [ἄλλ' ἡ παρθένος, ἂν καὶ ἐκ τῆς ἀπροσδοκῆτου κατεπλάγη ὄψεως], νικηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κάλλους, τοῦ θεοῦ, ἀφήσασα τὴν μεμψιμοιρίαν ὑπέμεινε τὴν φιλότητα. Φθονεῖ ἡ Κλυτία, ἐπειδὴ ὁ τοῦ Ἡλίου ἔρωσ δὲν ἦτο σύμμετρος ἐν ἐκείνῃ καὶ παροξυνθεῖσα διὰ τὴν κατὰ τοῦ ἀντιζήλου ὀργήν, τὴν μοιχίαν δημοσιεύει, καὶ αὐτὴν δυσφημομένην τῷ πατρὶ δείκνυσιν. Ἐκείνος δὲ ἀπηνῆς καὶ ἀμείλικτος παρακαλοῦσαν ταύτην καὶ ἀνατείνουσας τὰς χεῖρας πρὸς τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, καὶ «ἐκείνός με ἄκουσαν ἐβίασε» λέγουσαν, ὡμῶς κατώρυξεν ἐν βαθείᾳ γῆ καὶ χῶμα βαρείας ἄμμου ὑπεράνω ἐπεσώρευσε. Τοῦτο δὲ διεσκέδασε διὰ τῶν ἀκτινῶν ὁ τοῦ Ὑπερίωνος υἱός, καὶ ὁδὸν σοὶ ἤνοιξεν, ὧ νύμφη, δι' ἧς τὸ κατωρυγμένον πρόσωπον δύνασαι νὰ ἀνακαλύψῃς· ἀλλ' ὅμως σύ, ὧ νύμφη, ἤδη τὴν ἐκ τοῦ βαρους τῆς γῆς πινηγεῖσαι κεφαλὴν δὲν δύνασαι νὰ ὑψώσῃς, καὶ σῶμα ἄπνου ἔκτισσας. Λέγεται δὲ ὅτι οὐδὲν ἐκείνου ὀδυνηρότερον ὁ τῶν πτερωτῶν Ἰππων ἠνίοχος μετὰ τὰ Φαεθόντεια πυρὰ εἶδεν. Ἐκείνος μὲν τὰ ψυχρὰ μέλη διὰ τῆς τῶν ἀκοντίων δυνάμεως, ἐὰν ἦτο δυνατόν, πειρᾶται εἰς ζῶσαν θερμότητα ν' ἀνακαλέσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις ἡ μοῖρα ἀνθίσταται, διὰ θεοῦ νέκταρος ἔρρανε καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν τόπον, καὶ πολὺ ὀδυράμενος «τοῦ αἰθέρος ὅμως, εἶπε, ἐφάψαι.» Παρευθύς δὲ πληρωθὲν οὐρανοῦ νέκταρος τὸ σῶμα κατελύθη, καὶ τὴν γῆν τῆ ἑαυτοῦ εὐωδία κατέβρεξε· καὶ λιθωνωτὴ βᾶθος διὰ τῶν βῶλων ἠρέμα ρίζας ἐκτείνασα ἀνυψώθη, καὶ τὸ χῶμα διὰ τῆς κορυφῆς διερρήξεν.

Εἰ καὶ ὁ ἔρωσ τὴν λύπην, ἡ δὲ λύπη τὴν ἀγγελίαν ἠδύνατο νὰ παραιτήσῃ, πρὸς τὴν Κλυτίαν ὅμως δὲν προσήρχετο πλέον ὁ τοῦ φωτός δημιουργός, καὶ ἀπέβαλε τὴν ἀγάπην, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὴν, ἐκείνη ὅμως οὐχί. Ἐτήκετο ἐξ ἐκείνου παραφόρως

τὸν ἔρωτα μεταχειρισθεῖσα, ἀποφεύγουσα τὰς Νύμφας, καὶ ὑπὸ τὸν αἰθέρα νύκτα καὶ ἡμέραν ἐκάθητο ἐπὶ γυμνῆς γῆς, διὰ γυμνῆς κόμης ἄκοσμος, καὶ ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας ἄγευστος καὶ ποτοῦ καὶ τροφῆς, διὰ δρόσου μόνον καὶ τῶν ἑαυτῆς δακρύων τὴν ἀσιτίαν ἔθρεψεν, οὐδ' ἑαυτὴν ἐκίνησεν ἐκ τῆς γῆς. Μόνον δὲ παρετήρει τὸ τοῦ πορευομένου θεοῦ πρόσωπον καὶ τὸ ἑαυτῆς πρόσωπον ἔστρεφε αἰεὶ πρὸς ἐκείνον. Τὰ μέλη δὲ λέγεται ὅτι προσεπαγήσαν εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ μέρος τοῦ χρώματος ἡ χλοερὰ ὠχρότης εἰς ἀναιμον μετέβαλε χλόην, ἐν μέρει δ' ἐρυθρότης ἔμεινε, καὶ πρὸς ἴον ὁμοιότατον ἄνθος τὸ πρόσωπον καλύπτει. Ἐκείνη δέ, καίτοι διὰ ριζῶν κατέχεται, στρέφεται πάντοτε πρὸς τὸν ἑαυτῆς Ἡλίον, καὶ μεταβληθεῖσα διατηρεῖ τὸν πρὶν πρὸς αὐτὸν ἔρωτα.

Μετὰ τὴν Λευκοθήνη διηγεῖται ἡ Ἀλκιθόη ἐν ὀλίγοις τοὺς ἐξῆς μύθους, τὸν τοῦ Δάφνιδος μεταβληθέντος εἰς λίθον τὸν τοῦ Σίθωνος, ὅστις ἦτον ὅτε μὲν ἀνήρ, ὅτε δὲ γυνὴ τὸν τοῦ Κέλμου τροφὸν τοῦ Διὸς μεταβληθέντος εἰς ἀδάμαντα· τὸν τῆς νύμφης Σμίλακος καὶ τοῦ Κρόκου, μεταβληθέντες ἀμφοτέροι εἰς ἄνθρ. Κατόπιν διηγεῖται διεξοδικῶς τὸν τῆς Σαλμακίδος μῦθον καὶ τοῦ Ἐρμαφροδίτου. Μετὰ ταῦτα ἡ Ἀλκιθόη μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῆς μεταμορφοῦνται εἰς νυκτερίδας, ἐπειδὴ περιεφρόνησαν τὰς ἐορτὰς τοῦ Βάκχου. (270—415).

Εἶπε, καὶ ἡ θαυμαστὴ διήγησις συνήρπασε τὰς ἀκοάς, αἱ μὲν ἠρνοῦντο ὅτι ἠδύνατο νὰ γείνωσι ταῦτα, αἱ δὲ ἐμνημόνευον ὅτι τὰ πάντα οἱ ἀληθεῖς θεοὶ δύνανται· ἀλλὰ μετὰξὺ ἐκείνων δὲν εἶνε ὁ Βάκχος. Ζητεῖται ἡ Ἀλκιθόη, νὰ διηγηθῆ τι, ἀφ' οὗ ἐτίγησαν αἱ ἀδελφαί. Αὕτη δὲ διὰ τῆς κερκίδος τοὺς στημόνας τοῦ ὀρθίου, [ἴσταμένου] ἴστοῦ διασπείρουσα «Σιωπῶ, τοὺς ἀριδῆλους, εἶπεν, ἔρωτας τοῦ Ἰδαίου ποιμένος Δάφνιδος, τὸν ὁποῖον νύμφη δι' ὀργὴν κατὰ τινος μοιχαλίδος μετέβαλεν εἰς λίθον τόσον ἄλγος φλέγει τοὺς ἐρῶντας. Οὐδὲ λέγω, ὅτι ποτὲ τοῦ νόμου τῆς φύσεως ἀνακαινισθέντος ἀμφίβολος ἔγεινεν ὁ Σίθων, ὅτε μὲν ἀνήρ, ὅτε δὲ γυνή. Καὶ σέ, ὧ νῦν μὲν ἀδάμας, ποτὲ δὲ πιστότατε Κέλμε τῷ μικρῷ

Διί, καὶ τοῦ ἐξ ἀφθόνου ὄμβρου γεννηθέντας Κουρήτας, καὶ τὸν Κρόκον εἰς μικρὰ ἄνθη μεταβληθέντα μετὰ τῆς Σμιλακος, παρατρέχω, καὶ διὰ νέου ἠδύσματος τὰς ἡμετέρας ψυχὰς θά τέρψω.

Ἐρως

Ὅπόθεν εἶνε δύσφημος καὶ διὰ τίνος τρόπου ἡ Σαλμακίς, τὰ μαλακὰ ὕδατα ἐκνευρίζει καὶ ἀπαλύνει τὰ θίγοντα μέλη, μανθάνετε. Ἡ μὲν αἰτία κρύπτεται ἢ δὲ τῆς πηγῆς δυνάμεις εἶνε γνωστοτάτη. Παῖδα ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης γεννηθέντα αἱ Ναΐδες ὑπὸ τὰ Ἰδαῖα ἄντρα ἀνέβρεψαν. Τούτου τὸ εἶδος ἦτο τοιοῦτον, ὥστε ἐν αὐτῷ ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ νὰ γνωσθῶσι δύνανται· καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβεν ἀπ' ἐκείνων. Οὗτος ὅτε τὸ πρῶτον τρεῖς πενταετηρίδας συνεπλήρωσε, τὰ πατρικὰ κατέλιπεν ὄρη, καὶ τὴν Ἰδὴν τὴν τροφὸν ἐγκαταλιπὼν εἰς ἀγνώστους νὰ περιπλανᾶται τόπους, ἀγνώστους νὰ βλέπῃ ποταμούς, ἔχαιρε, ὁ δὲ πόθος τὸν πόνον ἐσμίκρυνεν. Ἐκεῖνος καὶ πρὸς τὰς Λυκίας πόλεις καὶ τοὺς τῆ Λυκίας πλησιοχώρους Κᾶρας ἦλθε. Βλέπει ἐνταῦθα λίμνην διαυγοῦς ὕδατος, μέχρι τοῦ πυθμένος! [τ. ἔ. τὸ ὕδωρ ἦτο τόσο καθαρὸν ὥστε εὐκόλως διεκρινέτο ἢ ἐν τῷ πυθμένι ἄρμος]. Δὲν ἦτο ἐκεῖ κάλαμος λιμναῖος οὔτε ἄκαρπα βούτομα, οὔτε ὄξυβελεῖς σχοῖνοι· διαφανὲς τὸ ὕδωρ εἶνε· ὅμως τὰ τῆς λίμνης ἔσχατα χλοερὰ χλόη καὶ ἀειθαλαῖς βοτάναις περιζώνονται. Ἐνταῦθα ἡ νύμφη κατῴκει, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸ κυνήγιον ἀρμοδία, οὔτε τοιαύτη ὁποῖα συνειθίζει νὰ κάμπτη τὸ τόξον, οὔτε νὰ ἀγωνίζηται πρὸς δρόμον, καὶ μόνη τῶν Ναϊάδων τῆ ταχεῖα Ἀρτέμιδι εἶνε ἀγνωστος. Πολλάκις λέγεται ὅτι εἶπον αὐτῇ αἱ ἀδελφαὶ τῆς «Σαλμακί, εἴτε ἀκόντιον, εἴτε πεποικιλμένην λάμβανε φάρετραν, καὶ τὰς σαυτῆς ἀναπαύσεις μετὰ σκληρῶν κυνηγεσιῶν ἀνάμιζον.» Αὕτη δὲ οὔτε ἀκόντιον λαμβάνει οὔτε καταστίκτους φάρετρας, οὔτε τὰς ἑαυτῆς ἀνέτεις μετὰ ἰσχυρῶν κυνηγεσιῶν μιγνύει· ἀλλ' ὅτε μὲν τὰ περικαλλῆ μέλη ἐν τῇ αὐτῆς πηγῇ λούει, πολλάκις διὰ κυτωριακοῦ κτενός ἐπεμελεῖτο τὴν κόμην, καὶ τί αὐτῇ ἔπρεπε συμβουλεύετο τὰ ὕδατα, βλέπουσα εἰς αὐτά· ὅτε δὲ διὰ διαφανοῦς πέπλου περιλαβοῦσα τὸ σῶμα κεῖται χαμαὶ ἢ ἐπὶ μαλακῶν

299

φύλλων ἢ ἐπὶ μαλακῶν βοτανῶν. Πολλάκις δὲ συλλέγει ἄνθη καὶ τότε εἶτι κατὰ τύχην συνέλεγε τοιαῦτα, ὅτε εἶδε παῖδα, καὶ ἰδοῦσα ἐπεθύμησε νὰ τὸν ἔχη· ὅμως δὲν προσῆλθε προτερον, εἰ καὶ ἔσπευδε νὰ προσέλθῃ, πρὶν ἢ ἑαυτὴν ἤθελε κοσμήσῃ, πρὶν ἢ παρατηρήσῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἐσθῆτα, καὶ κοσμήσῃ τὸ πρόσωπον, καὶ ἀξιώσῃ νὰ φαίνεται ὠραία. Τότε οὕτως ἤρχισε νὰ λέγῃ, «ὦ παῖ ἀξιώτατε νὰ πιστεῦσαι ὅτι εἶσαι θεός, ἐάν σὺ εἶσαι θεός, δύνασαι νὰ ἦσαι ὁ Ἑρως· ἐάν δὲ θνητός, εὐδαιμονες, οἵτινες σὲ ἐγέννησαν, καὶ ὁ ἀδελφός εὐδαιμων, καὶ εὐτυχῆς τῷ ὄντι ἂν τις ἀδελφῇ εἰς σὲ ὑπάρχει, καὶ ἡ φίλη τροφός, ἥτις σοὶ ἔδωκε μαστόν. Ἀλλὰ πολὺ πασῶν καὶ πολὺ εὐδαιμονεστέρα ἐκείνη, ἂν τις ἐστί σοι μνηστή, ἂν τινα θ' ἀξιώσης τοῦ σοῦ θαλάμου. Αὕτη δὲ εἰ τις ὑπάρχει σοι, ἡ ἐμὴ ἐπιθυμία ἔστω κρυφία, εἰ δὲ οὐδεμία ἐστίν, ἔξ εἶμαι ἐγώ, καὶ εἰς τὸν θάλαμον αὐτὸν ἄς εἰσέλθωμεν.» Ἡ μὲν Νηὶς μετὰ ταῦτα ἐσίγησεν ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου τοῦ παιδὸς ἢ αἰδῶς, ἢ ἐπιθυμίᾳ· ἀπὸ τῆς ἀγνοεῖ τί εἶνε ἔρως· ἀλλὰ καὶ τὸ εὐθύημα ἤρμωσεν αὐτῷ. Τοιοῦτο τὸ χρῶμα καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ αἰθρίου δένδρου κρεμάμενα μήλα, εἶνε ἢ εἰς τὸν βεβαμμένον ἐλέφαντα, ἢ εἰς τὴν μετὰ λευκότητος ἐρυθραίνουμένην σελήνην, ὅτε μάτην ἠχοῦσι τὰ συμμαχικὰ χαλκα. Εἰς δὲ τὴν νύμφην ζητοῦσαν ἀκαταπαύστως τοῦλάχιστον ἀδελφικὰ φιλήματα, καὶ ἦδη τὰς χεῖρας πρὸς τὸν ἐλεφαντινὸν λαιμὸν φέρουσαν «Παύεις, λέγει, ἢ φεύγω, καὶ μετὰ σοῦ ταῦτα καταλείπω.» Ἡ Σαλμακίς ἐφοβήθη, «καὶ τούτους τοὺς τόπους ἐλευθέρᾳ παραδίδω εἰς σέ, ξένη, λέγει, καὶ στρέψκσα τὸ βῆμα προσποιεῖται ὅτι ἀναχωρεῖ καὶ τότε βλέπουσα τοῦτον ὀπίσω, καὶ καταδεῖσα εἰς τοὺς τοῦ δάσους θάμνους ἐκρύβη, καὶ κάμψασα τὸ γόνυ συνεκάθησεν· ἀλλ' ἐκεῖνος ὡς παῖς κοῦφος καὶ ἀφύλακτος ἐπὶ τῆς χλόης, ἐνταῦθα βαδίζει καὶ ἐντεῦθεν πρὸς τὰ ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τῶν προσπαιζόντων ὑδάτων τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν μέχρι τῶν σφυρῶν τὰ πέλματα βάπτει. Καὶ ἄνευ χρονοτριβῆς, ὑπὸ τῆς εὐκρασίας τῶν τερπνῶν ὑδάτων θελχθεῖς, τὰ μαλακὰ ἐνδύματα ἐκ τοῦ τρυφεροῦ σώματος καταθέτει. Τότε δὲ ἐφλογίσθη, καὶ ἐκ τοῦ πόθου τοῦ κάλλους τοῦ γυ-

329

344

350

μνωθέντος ἢ Σαλμακίς ἐξεκαύθη. Φλέγονται ὡσαύτως οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς νύμφης, οὐκ ἄλλως ἢ ὡς ὅτε ἐν καθαρῷ οὐρανῷ στιλπνότατος ὁ Φοῖβος ἀντιτεθέντος κατόπτρου ἢ εἰκῶν αὐτοῦ ἀντανεκλάται. Καὶ μόλις ἀνέχεται νὰ μένη, μόλις ἤδη τὴν ἑαυτῆς ἡδονὴν ἀναβάλλει. ἤδη ἐπιθυμεῖ νὰ ἀγκαλιασθῆ, ἤδη κακῶς κρατεῖ ἑαυτὴν παραφρονήσασα. Ἐκεῖνος δὲ ταχύς διὰ τῶν κοίλων παλαμῶν ἐπικροτήσας τὸ σῶμα εἰσπηδήσεν εἰς τὰ ὕδατα, καὶ ἀμοιβαίως τοὺς βραχίονας μεταφέρουσα ἐν τοῖς διαυγέσι διαλαμπει ὕδασιν, ὡς ἐάν τις ἐλεφάντινα ἔργα ἢ λευκὰ κρίνα καλύπτῃ διαφανεῖ ὑέλῳ. «Νε νικήσαμεν καὶ ἐμὸς ἐστὶ ἀνεβόησεν ἡ Νηῖς, καὶ πᾶσαν ἐσθῆτα μακρὰν ῥίψασα εἰς τὸ μέσον εἰσπίπτει τῶν ὑδάτων, καὶ ἀντιμαχόμενον κατέχει, καὶ ἀγωνιζόμενον φιλήματα λαμβάνει, καὶ ὑποβάλλει τὰς χεῖρας, καὶ αὐτοῦ ἄκοντος τῶν στέρνων ἄπτεται, καὶ νῦν μὲν ἐνταῦθα, νῦν δ' ἐκεῖ περὶ τὸν νέον περιχύνεται. Τέλος τούναντίον περὶ αὐτὸν προσπαθοῦντα καὶ θελοντα νὰ διαφύγῃ ἐμπλέκεται ὡς ὄφρα ἂν ὁ βασιλεὺς ὄρνι ἐνέχει καὶ μετέωρον ἀρπάζει· καὶ κρεμάμενος δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας μετ' ἐκείνης συνδέει καὶ διὰ τῆς οὐρᾶς τὰς ἐπιμήκεις πτέρυγας περισφύγγει· καὶ καθὼς συνειθίζει κισσὸς εἰς μακρὸν στέλεχος νὰ περιελίσσῃται· καὶ καθὼς πολύπους τὸν ἐχθρὸν ὑπὸ τὰ ὕδατα συλληφθέντα συνέχει πανταχοθεν ἐπιρρίψας τοὺς πλοκάμους. Ἐνίσταται δὲ ὁ Ἀτλαντιάδης, καὶ τὴν ἐλπισθεῖσαν ἡδονὴν τῆς νύμφης κρατερῶς ἀρνεῖται. Ἐκεῖνη πιέζει αὐτόν, καὶ πρὸς ἅπαν τὸ σῶμα αὐτοῦ συναφθεῖσα τρόπον τινα ἦτο προσπεφυκυῖα, «κακότροπε, καίτοι ἀντιπαλαιεῖς, εἶπεν, ὅμως δὲν θὰ διαφύγῃς· οὕτω θεοὶ ἐπινεύσατέ μοι, νὰ γείνη, ὥστε καὶ οὗτος μηδεμίαν ἡμέραν ἀπ' ἐμοῦ νὰ χωρισθῆ μήτε ἐγὼ ἀπὸ τουτου.»

Αἱ εὐχαὶ ταύτης ἠκούσθησαν παρὰ τῶν θεῶν· διότι τὰ συμπεπλεγμένα τῶν δύο σώματα συνδέονται, καὶ μία μορφή ἐπάγεται εἰς ἐκείνους. Καθὼς ἐάν τις ἐγκεντρίξῃ ἐν φλοιῷ κλάδους, κατὰ τὴν αὐξήσιν νὰ συνδέωνται καὶ ἐνταυτῷ νὰ ἀκμαζῶσι βλέπει, οὕτως ἅμα διὰ ἰσχυρᾶς περιπλοκῆς συνήφθησαν τὰ σώματα ἐκείνων, οὔτε δύο εἶνε, ἀλλὰ διπλῆ μορφή, ὥστε οὔτε γυνή

οὔτε παῖς δύναται νὰ ὀνομασθῆ, καὶ οὐδέτερον καὶ ἐκάτερον φαίνεται. Ὡς λοιπὸν εἶδεν ὅτι τὸ διαυγές ὕδωρ, εἰς δ' ὁ ἀνὴρ κατέδου, ἑαυτὸν Ἑρμαφρόδιτον κατέστησε, καὶ τὰ μέλη ἐν ἐκείνῳ μαλακά, τὰς χεῖρας ἐκτείνας, ἀλλ' ἤδη οὐχὶ δι' ἀνδρικῆς φωνῆς, ὁ Ἑρμαφρόδιτος λέγει «τὴν χάριν δότε πάτερ καὶ σὺ μῆτερ τῷ ὑμετέρῳ υἱῷ τὰ δύο ὀνόματα ἔχοντι· ὅστις δῆποτε ἀνὴρ εἰς ταύτας τὰς πηγὰς ἤθελε ἔλθῃ, νὰ ἐξέρχεται ἐντεῦθεν ἡμίανδρος, καὶ ἀψάμενος τῶν ὑδάτων ἐξαίφνης νὰ ἐκθηλύνηται.» Συγκινηθεὶς ἐκάτερος τῶν γονέων ἐπεκύρωσαν τοὺς λόγους τοῦ διμόρφου υἱοῦ, καὶ δι' ἀδήλου φαρμάκου τὴν πληγὴν ἐθεράπευσαν.

Ἐτελείωσεν ὁ μῦθος. Καὶ τὸ Μηνήϊον γένος σπεύδει πρὸς τὴν ἐργασίαν, καὶ περιφρονεῖ τὸν θεόν, καὶ τὴν ἐορτὴν βεβηλοῦσιν ἀφ' οὗ δὲ τὰ μὴ φανέντα τύμπανα ἐξαίφνης διὰ βραγυδούς ἤχου ἐθορύβησαν καὶ ἡ ἐκ καμπύλου κέρατος σάλπιγξ καὶ κύμβαλα χαλκᾶ ἤχησαν καὶ μύρα καὶ κρόκοι ὄζουσι, τράχημα πιστεύει ἀνώτερον, ἤρρησαν νὰ χλοάζωσιν οἱ ἴστοι, καὶ ἐν εἶδει κισσοῦ ὁ κρεμάμενος βλαστάνει πέπλος. Μέρος μὲν ἐτράπη εἰς κληματίδας, καὶ ὅσα πρὸ ὀλίγου νήματα ἦσαν εἰς κλήματα μετεβλήθησαν· ἐκ δὲ τοῦ στήμονος κληματόφυλλα ἐξέρχονται πορφυροῦν χρῶμα λαμπρότητος εἰς τὰς ποικίλας σταφυλὰς προστίθῃσιν. Καὶ ἤδη ἡ ἡμέρα ἔληξεν, καὶ ὁ χρόνος παρῆν, τὸν ὁποῖον οὔτε σκότος οὔτε φῶς ἠδύνασο νὰ ὀνομασῆς, ἀλλ' ὅμως ἀμφίβολόν τι νυκτὸς καὶ ἡμέρας λυκόφως. Τὰ οἰκήματα ἐξαίφνης φαίνονται ὅτι σείονται καὶ ὅτι λιπαραὶ λαμπάδες καιόνται, καὶ ἐκ ξανθῶν πυρῶν λάμπουσιν αἱ οἰκίαι, καὶ ψευδῆ μιμήματα ἀγρίων θηρίων ὠρύονται. Αἱ δὲ ἀδελφαὶ πρὸς τοὺς καπνώδεις θαλάμους ἤδη ἐπὶ πολὺν κρύπτονται, καὶ κεχωρισμένοι ἐν τόποις τὸ πῦρ καὶ τὸ φῶς ἀποφεύγουσι, καὶ ἐν ᾧ τὸ σκότος ζητοῦσιν, δέρμα εἰς τὰ βραχέα μέλη ἐκτείνεται, καὶ λεπτοὶ ὑμένες τὰς χεῖρας συγκλείουσιν· οὐδὲ νὰ μάθωμεν ἀφίνει τὸ σκότος τίνι τρόπῳ ἀπέβαλον τὴν πρότερον μορφήν· πτερὰ μὲν τὸ σῶμα ἐκείνων δὲν ἐκούφισεν, ἀλλ' ἐρείδοντο διὰ διαφανῶν πτερύγων, καὶ προσπαθοῦσαι νὰ λαλήσωσι βραδυτάτην ἀναλόγως τοῦ σώματος

φωνήν ἐκπέμπουσι, καὶ ἀποτελοῦσι δι' ἐλαφροῦ τριγμοῦ θρή-
νους· καὶ εἰς οἰκίας, οὐχὶ εἰς δάση διαιτῶνται, καὶ τὸ φῶς
μισοῦσαι ἐν καιρῷ νυκτὸς ἔπτανται καὶ ἀπὸ τῆς ὀψίας ἐσπέ-
ρας ἔχουσι τὸ ὄνομα.

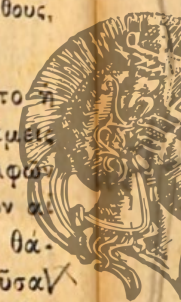
Ἡ Ἥρα ὀργιζομένη κατὰ τῆς Ἰνώς, συζύγου τοῦ Ἀθάμαντος, διὰ τε
τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν τοῦ Βάκχου ἀνατροφὴν κατέρχεται εἰς
τὸν Ἄδην καὶ ἐρεθίζει τὴν Τισιφόνην κατ' αὐτῶν Ἡ δὲ Τισι-
φόνη εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἀθάμαντος ἀνέρχεται καὶ τοὺς δύο ἐκ-
μαίνει. Καὶ ὁ μὲν Ἀθάμας φονεύει τὸν υἱὸν αὐτοῦ Λέαρχον κο-
μίζων αὐτὸν ὡς θηρίον· ἡ δὲ Ἰνώ μετὰ τοῦ ἄλλου παιδὸς Μελικέρ-
του ῥίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν Ὁ Ποσειδῶν τῇ αἰτήσῃ τῆς
Ἀφροδίτης ὀνομάζει αὐτοὺς θαλασσίους θεοὺς. Αἱ δὲ θεράπαινοι
τῆς Ἰνώς μισοῦσαι τὴν Ἥραν αἱ μὲν μετεβλήθησαν εἰς λίθους,
αἱ δὲ εἰς ὄρνεα, τῆς Ἥρας ὀργιζομένης. (416—563.)

Τότε δὲ ἐν ἀπάσαις ταῖς Θήβαις ἀξιωματιμότερος ἦτο
τοῦ Βάκχου θεότης, καὶ τὰς τοῦ κέου θεοῦ μεγάλας δυνάμεις
ἡ μητρὰδελφος διηγεῖται πανταχοῦ, ἡ ἐκ τῶν οὐρανῶν ἀδελφῶν
μόνη ἐκείνη ἄμοιρος λύπης ἦτο, ἐκτὸς ἐκείνης, ἣν παρέσχον αἱ
ἀδελφαί Βλέπει ταύτην ἡ Ἥρα διὰ τοὺς υἱοὺς καὶ τὸν θά-
λαμον τοῦ Ἀθάμαντος καὶ τὸν τρόφιμον θεὸν μέγα φρονουσαν
δὲν ὑπέμεινεν αὐτήν, ἀλλ' εἶπεν τοιαῦτα καθ' ἑαυτὴν ἀήδυνήθη
ὁ ἐκ τῆς μοιχαλίδος γεννηθεὶς νὰ μεταβάλη τοὺς Μαιονίους
ναύτας καὶ νὰ καταβυθίσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ
δώσῃ τῇ μητρὶ νὰ κατασπαράξῃ τοῦ ἑαυτῆς θεοῦ τὰ σπλάγ-
χνα, καὶ τὰς τρεῖς Μινηιάδας διὰ νέων πτερῶν νὰ καλύψῃ.
Οὐδόλως δὲν θὰ δυνηθῇ ἡ Ἥρα νὰ μὴ κλαίῃ δι' ἀνεκδικήτους
λύπας; Ἄρα γε τοῦτο μοὶ εἶνε ἀρκετόν; Αὕτη ἡ μόνη μου
ἐξουσία εἶνε· Αὐτὸς ὁ Βάκχος διδάσκει, ὅτι πρέπει νὰ κάμω.
Ἐπιτρέπεται, καὶ παρ' ἐχθροῦ νὰ διδάσκηται τις· καὶ τί ἡ
μανία δύναται διὰ τοῦ φόνου τοῦ Πανθέως ἰκανῶς τε καὶ
ἀποχρῶντως ἀπέδειξε. Διατί δὲν ἐρεθίζεται ἡ Ἰνώ καὶ τὰ
οἰκίαι παραδείγματα ταῖς ἑαυτῆς μανίαις δὲν διεξέρχεται;
Ἐπιτρέπεται, καὶ παρ' ἐχθροῦ νὰ διδάσκηται τις· καὶ τί ἡ
μανία δύναται διὰ τοῦ φόνου τοῦ Πανθέως ἰκανῶς τε καὶ
ἀποχρῶντως ἀπέδειξε. Διατί δὲν ἐρεθίζεται ἡ Ἰνώ καὶ τὰ
οἰκίαι παραδείγματα ταῖς ἑαυτῆς μανίαις δὲν διεξέρχεται;
Ἐπιτρέπεται, καὶ παρ' ἐχθροῦ νὰ διδάσκηται τις· καὶ τί ἡ
μανία δύναται διὰ τοῦ φόνου τοῦ Πανθέως ἰκανῶς τε καὶ
ἀποχρῶντως ἀπέδειξε. Διατί δὲν ἐρεθίζεται ἡ Ἰνώ καὶ τὰ
οἰκίαι παραδείγματα ταῖς ἑαυτῆς μανίαις δὲν διεξέρχεται;

452

Ἡ Ἥρα ἐν τῷ Ἄδην

ἡ νωθρὰ Στυξὶ ὁμίχλην ἐκπνέει, καὶ αἱ τῶν ἀρτίως τεθνηκό-
των ψυχαὶ κατέρχονται δι' ἐκείνης, καὶ τὰ εἶδωλα τῶν νε-
κρῶν ταφῶν τυγχάνουσιν. Ὠχρότης καὶ χειμῶν κατέχουσιν
εὐρέως τοὺς ἀκανθώδεις ἐκείνους χώρους· καὶ αἱ νέαι ψυχαὶ
ἀγνοοῦσι, ποῦ εἶνε ἡ ὁδὸς ἢ πρὸς τὴν Στυγίαν ἄγουσα πό-
λιν, ὅπου κείνται τὰ τοῦ μέλανος Πλούτωνος Ζοφερὰ βασίλεια.
Ἄναριθμήτους εἰσόδους καὶ ἀνοικτὰς θύρας πανταχόθεν ἔχει
ἡ εὐρύχωρος πόλις. Καὶ καθὼς ἡ θάλασσα ἐξ ἀπάσης τῆς
γῆς τοὺς ποταμοὺς, οὕτως ἀπάσας τὰς ψυχὰς ὁ χώρος ἐκεί-
νος δέχεται, οὐδὲ στενὸς ποτὲ εἶνε ἕνεκα τοῦ ὑπάρχοντος
πλήθους, ἢ πληθὺς προσερχομένης αἰσθάνεται. Πλανῶνται
ἄναιμοι ἄνευ σώματος καὶ ὄστων αἱ ψυχαί, ἐξ ὧν αἱ μὲν εἰς
τὴν ἀγορὰν διατρίβουσιν, αἱ δὲ εἰς τὰ τοῦ καταχθονίου ἄνα-
κτος βασίλεια, αἱ δὲ ἄλλα ἔργα, τοῦ προτέρου βίου ἀπομί-
μητα, μετέρχονται. Ἐπιμένει ἐκεῖ νὰ ἔλθῃ τὴν οὐρανίον ἔδραν
ἀπολιπούσα ἡ Κρονία Ἥρα, τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ μίσους καὶ τῆς
ἀργῆς ἐκυριεύθη. Βύθῳ ὡς εἰρηλθε καὶ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ σώμα-
τος πιεσθεὶς ὁ οὐδὸς ἐταράχθη, τρία στόματα ὁ Κέρβερος
ἄνοιξε καὶ τρεῖς συναμα ὑλακτῆσεν. Ἐκείνη δὲ τὰς ἐκ τῆς
νυκτὸς γεννηθείσας ἀδελφὰς καλεῖ, θεότητας βαρείας καὶ
ἀνεξιλαστούς. Αὐταὶ δὲ πρὸ τῶν κεκλεισμένων θυρῶν τῆς
εἰρκτῆς δι' ἀδάμαντας ἐκαστηντο καὶ ἐκ τῶν ἑαυτῶν κομῶν
μέλανας ἔπλεκον ὄφεις. Ταύτην δ' ἅμα ἀνεγνώρισαν μεταξὺ
τῶν τοῦ σκότους σκιῶν, αἱ θεαὶ ἐξηγέρθησαν ἐκ τοῦ τόπου,
ὅστις καλεῖται ἔδρα τῶν ἀμαρτωλῶν τὰ σπλάγχνα ὁ Τι-
τυὸς παρεῖχεν ἵνα σπαράττωνται, καὶ ἐπὶ ἑνεία πλέθρα γῆς
εἶχεν ἐκταθῆ· ὑπὸ σοῦ δέ, ὦ Τάνταλε, οὔτε ὕδωρ τι κατα-
λαμβάνεται, καὶ ὅπερ ἐπίκειται δένδρον σὲ φεύγει καὶ σύ,
Σίσυφε ἢ ζητεῖς ἢ ὠθεῖς τὸν ἐπελευσόμενον πέτρον. Στρέφε-
ται ὁ Ἴξίων καὶ διώκει καὶ φεύγει ἑαυτὸν· καὶ αἱ Βηλίδες
λυγρὸν θάνατον ταῖς ἑαυτῶν ἀνεψιοῖς τολμήσασαι νὰ πρά-
ξωσι, συνεχῶς ἐπαναλαμβάνουσι τὸ ἀπολλύμενον ὕδωρ. Τού-
τους πάντας ἀφ' οὗ διὰ λοξοῦ βλέμματος ἡ Κρονία εἶδε,
καὶ πρὸ πάντων τὸν Ἴξίωνα, ἔπειτα πάλιν ἀπ' ἐκείνου τὸν
Σίσυφον προσιδούσα ἀδιατί, εἶπε, οὗτος μόνος ἐκ τῶν ἀδελ-

451

φῶν τιμωρεῖται αἰωνίως, τὸν δὲ ὑπερήφανον Ἀθάμαντα πλούσιον βασιλείον ἔχει, ὅστις ἐμὲ μετὰ τῆς συζύγου πάντοτε καταφρονεῖ;» καὶ ἐκτίθησι καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἔχθρας καὶ τῆς ὁδοῦ καὶ τί θέλει. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον θέλει, ἦτο τοῦτο, νὰ μὴ ἴσταται ἡ βασιλεία τοῦ Κάδμου [δηλ. τὴν παντελῆ ἐξολόθρευσιν τῆς γενεᾶς τοῦ Κάδμου], καὶ εἰς ἀνόσιον ἔργον αἱ ἀδελφαὶ τὸν Ἀθάμαντα νὰ ἐλύσωσι. Σὺν ταῖς παρακλήσεσι συγγέει ἐνταυτῶ, διαταγὰς, ὑποσχέσεις καὶ ἐρεθίζει τὰς θεάς. Οὕτω ταῦτα τῆς Ἥρας εἰπούσης, ἡ Τισιφὼν τὸς λευκοὺς πλοκάμους συγκεχυμένους, ὡς ἦτο, ἔχουσα ἐκίνησε, καὶ τοὺς ἔμπροσθεν τοῦ προσώπου κρεμαμένους ὄφεις ὤθησε πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ οὕτω εἶπε «δὲν εἶνε ἔργον μακρῶν ἐλιγμῶν, [τ. ἔ. δὲν χρειάζονται πολλὰ λόγια ἢ προσταγὴ σου θὰ γείνη] ὡς τετελεσμένα νομίζετε ὅσα διατάττεις· ἐγκατέλιπε τὸ ἄχαρες βασιλείον, καὶ ἐπᾶνελθε εἰς τὰς ἀμείμονας αὔρας τοῦ οὐρανοῦ.» Οὕτω χαίρουσα ἡ Ἥρα ἀπῆλθε τὴν ὁποίαν ἐτοιμαζομένην νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οὐρανὸν πρῶτον διὰ φαίδρων ὑδάτων ἔλουσεν ἡ Θαυμαντιάς Τρις. Ἄνευ βραδυτῆτος ἡ σκληρὰ Τισιφὼν αἰμοφόρικτον λαμπάδα λαμβάνει, καὶ ἐξ ὑγροῦ αἵματος ἐρυθρὸν φᾶρος ἐνδύεται, καὶ εἰλικτὸν ὄφιν περιζώννυται, καὶ ἐξέρχεται τῆς οἰκίας. Ὁ Θρῆνος συνοδεύει αὐτὴν ἀπερχομένην, καὶ ὁ Φόβος καὶ ὁ Τρόμος καὶ ἡ μὲ τεταραγμένον πρόσωπον Μανία Ἔστη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ Ἀθάμαντος· αἱ Αἰολίαι παραστάδες λέγεται ὅτι ἐσεισθήσαν, καὶ ἡ ὠχρότης τὰς σφενδαμνίνας θύρας μολύνει, καὶ ὁ Ἥλιος τὸν τόπον φεύγει. Ἐκ τῶν τεράτων κατεπλάγη ἡ σύζυγος, ἐφοβήθη ὁ Ἀθάμας, καὶ ἐκ τῆς οἰκίας ἐτοιμάζονται νὰ ἐξέλθωσιν ἀντίστη ἡ κακοδαίμων Ἐρινὺς καὶ τὴν εἰσοδὸν ἐμπόδισε, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνασα μετὰ δρακοντίων δέσμων περιπεπλεγμένας τὴν κόμην ἔσεισε· κινήθεντες οἱ ὄφεις ἤχησαν. Καὶ οἱ μὲν τούτων κείνται ἐπὶ τῶν ὤμων, οἱ δὲ περὶ τοὺς κροτάφους κατολισθήσαντες συριγμὸν δίδουσι καὶ σιελὸν ἐμοῦσι καὶ τὰς γλώσσας ἔπαλλον· ἐντεῦθεν δύο ὄφεις ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν βοστρύχων ἀπέσπασε, καὶ διὰ λοιμοφόρου χειρὸς ἀρπασθέντας κατέρριψεν· ἀλλ' ἐκεῖνοι καὶ εἰς τοὺς

τῆς Ἰνουῦ κόλπους καὶ τοῦ Ἀθάμαντος περιπλανῶνται, καὶ λοιμῶδη πνεῦμα ἐμφυσῶσι, καὶ εἰς μὲν τὰ μέλη οὐδὲν τραῦμα ἐπιφέρουσιν· ἡ ψυχὴ δ' εἶνε, ἣτις σκληρὰς αἰσθάνεται πληγὰς· ἔφερε μεθ' αὐτῆς καὶ ἕτερον ὑγροῦ φαρμάκου τέρας, ἐκ τοῦ Κερβερίου στόματος ἀφρὸν καὶ ἰὸν τῆς Ἐχίδνης, καὶ πλάνας περιφοίτους καὶ τυφλῆς διανοίας λήθην, καὶ κακούργημα καὶ δάκρυα καὶ λύσσαν καὶ φόνου ἔρωτα, πάντα ὁμοῦ συντριβέντα· τὰ ὁποῖα δι' αἵματος προσφάτου βρέξασα ἔφησεν ἐν κοίλῳ χαλκῷ, διὰ χλωροῦ στρέψασα κωνείου. Ἐν ᾧ ἐφοβοῦντο ἐκεῖνοι, ἔχει τὰ θυμοφθόρα φάρμακα ἐπὶ τοῦ στήθους ἀμφοτέρων, καὶ τὰ ἐνδότατα σπλαγγνα ἔταραξε. Τότε τὴν δαδὰ στρέψασα περὶ τὸν αὐτὸν πολλακίς κύκλον προσλαμβάνει ταχέως πῦρ τοῦ πυρὸς κινήθεντος. Οὕτω νικήτρια καὶ τὰς διαταγὰς ἐπιτέλεσασα εἰς τὴν κενὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου Πλούτωνος ἐπέστρεψε, καὶ τὸν ληφθέντα ὄφιν ἀπεζώσθη.

Παρευθὺς δ' ὁ Αἰολίδης μαινόμενος ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς ἀνακραγεῖ τῶν ἐπαίρων· στήσατε τὰ δίκτυα εἰς ταῦτα τὰ ὄφθη. Ἐνταῦθα μοὶ εἰσᾶνθη λέαινα μετὰ δύο σκύμων». Ὡς θηρία δὲ τὰ ἔχνη τῆς συζύγου ἀκολουθεῖ ὁ ἄφρων, καὶ ἐκ τοῦ κόλπου τῆς μητρὸς προσγελῶντα τὸν Λέαρχον καὶ τοὺς μικροὺς ἐκτείνοντα βραχίονας ἀρπάζει καὶ δις καὶ τρίς εἰς τὸν ἀέρα περιέστρεψεν ὡς σφενδόνην, καὶ ἐν σκληρῷ λίθῳ τὴν βρεφικὴν κεφαλὴν ὁ θηριώδης διέρρηξε. Τότε τέλος μανεῖσα ἡ μήτηρ, εἴτε ἡ λύπη τοῦτο προὔξενησεν εἴτε ἕνεκα τοῦ διασπαρέντος φαρμάκου ἐξολολύζει καὶ μετὰ λελυμένης κόμης, ἔκφρων φεύγει, καὶ σέ, Μελικέρτα, μικρὸν φέρουσα εἰς τὰς ἀγκάλας γυμνάς «Εὐοῖ Βάκχε!» βοᾷ. Πρὸς τὸ τοῦ Βάκχου ὄνομα ἐγέλασεν ἡ Ἥρα ὡς εἶπεν «τοιαύτην ἀμοιβῆν τῶν φροντίδων σου θὰ σοὶ κάμῃ ὁ τρόφιμος!» Ἐπίκειται τῆς θαλάσσης σκόπελος, ὅπου τὸ μὲν κατώτατον μέρος ἐκοιλάνθη ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ τὰ καλυπτόμενα ὑπ' αὐτοῦ ὕδατα προφυλάττει ἀπὸ τοῦς ὑετοῦς, ἡ δ' ἄκρα αὐτοῦ εἶνε τραχεῖα καὶ τὸ μέτωπον εἰς τὸ ἀναπεπτάμενον προβάλλει πέλαγος. Καταλαμβάνει ἡ Ἰνώ τοῦτον — τόσον σθένος ἡ μανία τῆ παρέχει —, καὶ ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν ῥίπτει, ὑπ' οὐδενὸς

490
 490
 490

490
 490
 490

βραδύνουσα φόβου ἑμοῦ μετὰ τοῦ ἑαυτῆς βάρους [τ. ἔ. μετὰ τοῦ βρέφους], ἄφρισε τὸ ὕδωρ τυφθέν. Ἄλλ' ἡ Ἀφροδίτη τῆς ἀναξίου ἐγγόνης εὐσπλαγχνισθεῖσα τοῦ πόνου οὕτω τὸν ἑαυτῆς ἐκολάκευσε πατράδελφον «ὦ θεὲ τῶν θαλασσῶν Ποσειδον, εἰς ὃν ἢ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄγχιμος ἄρχων ὑπόκειται, μεγάλα μὲν ζητῶ, ἀλλὰ σὺ οἴκτειρε τοὺς ἐμούς, τοὺς ὑποίους βλέπεις ῥιφθέντας ἐν τῷ ἀπείρῳ Ἴονίῳ, καὶ τοῖς θεοῖς πρόσθεσ τούτους τοῖς σοῖς· καὶ τις παρ' ἐμοῦ χάρις ὀφείλεται τῷ πόντῳ, εἰ γέ ποτε ἐν μέσῳ τῷ πελάγει συμπυκνωθεῖσα ἄφρος ἐγενόμην, καὶ μοι ἐλληνικὸν ἀπ' ἐκείνου μένει ὄνομα». Ὁ δὲ Ποσειδῶν ἐπένευτεν αὐτῇ παρακαλοῦσα, καὶ ἀφήρσεν ἀπ' ἐκείνων, ὅτι θνητὸν ἦτο, καὶ μεγαλειότητα σεβασμίαν ἐπέθηκε, καὶ τὸ ὄνομα συνάμα καὶ τὴν ὄψιν ἀνεκάνισε, καὶ μετὰ Λευκοθέας τῆς μητρὸς θεῶν Παλαίμονα ὠνόμασεν

Αἱ δὲ Σιδωνίαι θεραπαιναι, ὅσον ἠδύναντο ἀκολουθῆσαι ἐσχατα σημεῖα τῶν ποδῶν, ἐν ἀρχῇ τῆς πέτρας εἶδον, καὶ περὶ τοῦ ἀμφιβόλου θανάτου βεβαιωθεῖσαι, τὴν Καδμείαν οἰκίαν ἐκλαυσαν, διασχίσασαι μετὰ τῆς ἐσθῆτος τὴν κόμη, ὡς δὲ κατὰ τῆς θεᾶς τῆς ὀλίγον μὲν δικαίας, λίαν δ' ἀπηνούς περιτὰς ἀντιζήλους τὸ μῖσος ἐκίνησαν. Ἡ Ἥρα μὴ ὑποφέρουσα τὴν ὕβριν εἶπε «ποιήσω ὑμᾶς αὐτὰς μέγιστα τῆς ἐμῆς ἀπηνείας μνημεῖα». Τὸ ἔργον ἠκολούθησε τοὺς λόγους. Διότι ἐκείνη, ἣτις ἦτο ἐξαιρέτως εὐμενής, «θὰ ἀκολουθήσω, εἶπε, καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ τὴν βασίλισσαν», καὶ μέλλουσα νὰ πηδήσῃ δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κινηθῇ τὸ σῶμα, καὶ προσπαγεῖσα ἐν τῷ σκοπέλῳ παρέμεινε. Ἄλλη δὲ ἐν ᾧ ἐπειράτο ὡς ἦτο σύνθητες, νὰ τύψῃ τὰ στήθη διὰ τῶν χειρῶν, εὐθύς ἠσθάνθη τοὺς ἐπιχειρήσαντας βραχιόνες σκληρυνομένους. Ἄλλη τις, ὡς κατὰ τύχην τὰς χεῖρας εἶχε τείνη πρὸς τὰ τῆς θαλάσσης ὕδατα, ἀπολιθωθεῖσας τὰς χεῖρας αὐτῆς εἰς αὐτὰ τὰ ὕδατα ἐκτείνει. Ταύτης δὲ, ὡς τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς ἀρπασθεῖσαν ἐσπαρᾶν, ἐξαιφνης ἀποσκληρουμένους τοὺς δακτύλους ἐν τῇ κόμῃ βλέπει· ἐμεινε δ' ἐκάστη εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔργον εἰς ὃ τότε ἔτυχε νὰ καταληφθῇ. Τινὲς δ' αὐτῶν αἱ Ἰσμενίδες ὄρνεις ἐγένοντο,

αἵτινες ἔτι καὶ νῦν κατ' ἐκείνον τὸν κόλπον διὰ τῶν ἄκρων τῶν πτερύγων τὴν θάλασσαν ἐγγίζουσιν.

Ὁ Κάδμος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἀρμονία ἔνεκα τῶν πολλῶν συμφορῶν κατὰ τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς αἰτησίῃ των μεταμορφοῦνται εἰς ὄφεις.
(563—603)

Ἄγνοεὶ ὁ Ἀγηνορίδης ὅτι ἡ θυγάτηρ καὶ ὁ μικρὸς ἐγγονος ἐγένοντο θεοὶ τῆς θαλάσσης. Ἐνεκα τοῦ πένθους καὶ τῶν τοσούτων δυστυχημάτων καταπεπονημένος καὶ τῶν τεράτων, τὰ ὁποῖα πλείστα εἶδεν, ἀπέρχεται ὁ κτίστης τῆς ἑαυτοῦ πόλεως, ὡς εἰ ἡ τύχη τῶν τόπων, οὐχὶ δὲ ἡ ἰδία ἑαυτὸν ἐπίσεν καὶ ἐπὶ μακρὸν περιπλανηθεὶς ἔφθασε φυγὰς μετὰ τῆς συζύγου εἰς τὰ Ἰλλυρικὰ ὄρια. Ἦδη δὲ ἐκ τῶν κακῶν καὶ χρόνου βεβαρυμένοι, ἐν ᾧ τὰ πρῶτα δυστυχήματα τῆς οἰκίας ἀνέφερον, καὶ τοὺς ἑαυτῶν πόνους διὰ λόγου ἀνερευκῶς· «Μήπως ἦτο ἐκεῖνος ὁ ὄφις ὁ ἱερός ὁ ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ δόξατος οἰαπερασθεὶς ὁ Κάδμος λέγει, τότε ὅτε ἐκ τῆς Σιδωνίας ἐλλῶν τοῦ δρακοντείου ὀδόντας, νέα σπέρματα, κατὰ τῆς ἐσπείρας; Τοῦτον ἐὰν φροντὶς τῶν θεῶν τόσον ἀφευκτος ἐκδικεῖται, καὶ ἐγὼ αὐτὸς παρακαλῶ ὄφις γενόμενος εἰς μακρὰν κοιλίαν νὰ ἐκταθῶ.» εἶπε, καὶ ὡς ὄφις εἰς μακρὰν ἐξετάθη κοιλίαν, καὶ σκληρυνθέντος τοῦ δέρματος ἠσθάνετο ὅτι ἠὔξανον φολίδες καὶ τὸ μελανθὲν σῶμα μὲ γλαυκὰ ποικίλεται στίγματα, καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους πίπτει πρηνής, καὶ συναφθεῖσαι εἰς ἐν αἱ κνήμαι βαθμηδὸν εἰς ἰσχὺν ὀξύτητα λεπτύνονται· ὑπολείπονται ἤδη οἱ βραχίονες· καὶ τὰς ὑπολειφθεῖσας χεῖρας ἐκτείνει, καὶ δακρύων διὰ τοῦ ἔτι ἀνθρωπίνου προσώπου ρεόντων «πρόσελθε, ὦ σύζυγε, πρόσελθε, δύσδαιμον» εἶπεν· καὶ ἐν ὅσῳ τί ὑπολείπεται τῶν ἐμῶν, ἄπται μου καὶ τὴν χεῖρα λάβε· ἐν ὅσῳ εἶνε χεῖρ, ἐν ὅσῳ ὄλον δὲν μὲ κατέλαβεν ὁ ὄφις.» Ἐκεῖνος μὲν ἤθελε πλείονα νὰ εἶπῃ, ἀλλ' ἡ γλῶσσά του αἰφνιδίως εἰς δύο μέρη ἐσχίσθη, θέλων δὲ νὰ ἠμιλήσῃ δὲν ἠδύνατο, καὶ ὕσακας ἠτοιμάζετο νὰ ἐκπέμψῃ ὀδύρμῳν τινα ἐσύριζεν. Ἐπειδὴ ἡ φύσις ταύτην τὴν φωνὴν εἰς

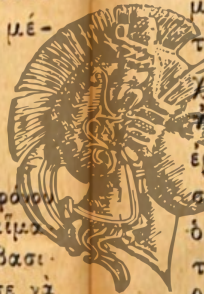
ἐκείνον κατέλιπεν. Ἡ δὲ σύζυγος γυμνὸν τὸ στῆθος διὰ τῆς χειρὸς τύπτουσα ἀνεφώνει «Κάδμε, μένε, καὶ σαυτόν, δυστυχῆς, ἐκ τούτου τοῦ τέρατος ἀπόδυσέ! Κάδμε, τί τοῦτο; Ποῦ εἰσὶν οἱ πόδες; ποῦ οἱ ὤμοι καὶ αἱ χεῖρες καὶ τὸ χρῶμα καὶ ἡ ὄψις καί, ἐνῶ λέγω, πάντα; Διατί καὶ ἐμὲ ὡσαύτως, ὧ οὐράνιοι, εἰς τὸν αὐτὸν δὲν μετεβαλλετέ ὄφιν;» εἶπεν. Ἐκεῖνος δὲ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου τὸ πρόσωπον περιείληχε, καὶ εἰς τοὺς προσφιλεῖς κόλπους, ὡς ἄρα ἐγίνωσκεν αὐτοῦς, ἐθύετο καὶ ἐνηγκαλίζετο αὐτήν, καὶ τὸν συνήθη λαϊμὸν ἐζήτει. Ὅστις ἐκεῖ παρῆν—παρῆσαν δ' οἱ ἐταῖροι—ἐφοβεῖτο. Ἄλλ' ἐκείνη τὸν ὀλισθηρὸν τράχηλον τοῦ λοφοφόρου δράκοντος καταψαύει καὶ παραχρῆμα δύο δράκοντες γίνονται, καὶ εἶρπον διὰ συνεστραμμένων σπειρῶν, μέχρις οὗ εἰς τὰς σκιάς τοῦ παρακειμένου δρυμοῦ εἰσέδυσαν. Καὶ νῦν οὔτε φεύγουσι τοὺς ἀνθρώπους οὔτε διὰ τραύματος βλαπτουσι, ἀλλ' εἶνε ἡμεροὶ ὄφεις διότι μνησθῆναι ὅτι ἦσαν πρότερον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Εἰς τὰ περὶ Κάδμου ἀναφέρονται καὶ τινες πράξεις τοῦ γοργόφρονος Περσέως. Οὗτος κόπτει τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης ἐκ τοῦ αἵματος τῆς ὁποίας ἐγεννήθη πληθὺς ὄφρων ἐν Ἀφρικῇ. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἄτλας κατατρομάξας ἔνεκα χρησμοῦ τινος ἀπεφάσισε νὰ φονεύσῃ τὸν Περσέα, ἀλλ' οὗτος μετεμόρφωσεν αὐτὸν διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης εἰς ὄφρα. Κατόπιν ὁ Περσεὺς μεταβὰς εἰς τὴν Αἰθιοπίαν ἠλευθέρωσε τὴν Ἀνδρομέδαν ἀπὸ τοῦ μέλλοντος νὰ καταβροχθισθῇ θηρίου φονεύσας αὐτό. Τέλος νυμφεύεται τὴν Ἀνδρομέδαν καὶ διηγεῖται τίνι τρόπῳ ἐφόνευσεν τὴν Μέδουσαν καὶ διατί ἡ Ἀθηνᾶ εἶχε μεταβάλλῃ τὴν κόμην ταύτης εἰς ὄφεις. (603 — 803).

Ἄλλ' ὅμως εἰς ἀμφοτέρους μεγάλην παρηγορίαν τῆς μεταβληθείσης μορφῆς ὑπῆρξεν ὁ ἕγγονος, ὃν καταπολεμηθεῖτα ἡ Ἰνδία ἐλάτρευεν, ὃν ἡ Ἀχαΐα ἰδρύσασα ναοὺς ἐώρταζε. Μόνος ὁ Ἀβαντιάδης Ἀκρίσιος ἀπὸ τῆς αὐτῆς καταγόμενος φυλῆς ὑπολείπεται, ὅστις τῶν τειχῶν τῆς Ἀργολικῆς πόλεως ἐμποδίζει τοῦτον, καὶ ἐναντία ὄπλα κατὰ τοῦ θεοῦ φέρει, καὶ γόνος τοῦ Διὸς δὲν νομίζει ὅτι εἶνε. Διότι οὔτε τὸν Περσέα ἐνόμι-

ζεν ὅτι εἶνε τοῦ Διὸς, ὃν ἔτεκε ἡ Δανάη ἐκ χρυστῆς βροχῆς. Μετ' ὀλίγον ὅμως ὁ Ἀκρίσιος, τοσαύτη εἶνε ἡ παρουσία τῆς ἀληθείας, μετενόησε τόσον ὅτι ἐμόλυνε τὸν θεόν, ὅσον καὶ τὸν ἕγγονον δὲν ἐγνώρισεν. Ἦδη δὲ ὁ μὲν τούτων εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνηνέχθη, ὁ δὲ φέρων τὴν περιβόητον κεφαλὴν τοῦ Ἐχιδναίου τέρατος διέπτατο εἰς τὸν λεπτὸν ἀέρα διὰ συριζουσῶν πτερύγων καὶ ὅτε ὑπὲρ τὴν Λυδικὴν ἄμμον ὁ νικητῆς διέβαινον, ἐκ τῆς Γοργονίας κεφαλῆς αἱματηραὶ σταγόνες κατέπεσον, τὰς ὁποίας ἡ γῆ δεξαμένη διάφορα εἶδη ὄφρων ἐγέννησεν. Ἐνεκα τούτου ἐκείνη ἡ γῆ εἶνε πλήρης καὶ μεικτασμένη στυγερῶν ὄφρων. Ἐπειτα ἀγόμενος διὰ τοῦ ἀέρος ὑπὸ ἐναντίων πνευμάτων νῦν μὲν ἐνταῦθα, νῦν δὲ ἐκείσε, ὡς νεφέλη νοτερά φέρεται, καὶ ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ αἰθέρος τὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀφισταμένας χώρας παρατηρεῖ καὶ εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα περιίπταται. Τρὶς τὰς ψυχρὰς Ἄρκτους, τρὶς τοὺς τοῦ Καρκίνου βραχίονας εἶδε· πολλάκις πρὸς δυσμας, πολλάκις πρὸς ἀνατολὰς ἀνέχθη. Καὶ ἤδη κλιούσης τῆς ἡμέρας φοβηθεὶς ἑαυτὸν νὰ ἐπιστευθῇ εἰς τὴν νύκτα, ἔστη εἰς ἑσπερίαν πόλιν εἰς τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἄτλαντος καὶ ὀλίγην ἐζήτησεν ἀνάπαυσιν, ἕως ὁ Ἐωσφόρος τὸ φῶς τῆς Ἡοῦς ἤθελεν ἀνακαλέσῃ, καὶ ἡ Ἥως τὸ ἡμερινὸν ἄρμα (δρόμον) Ἐνταῦθα ἦτο ὁ πάντας τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος ὑπερέχων Ἰαπετιονίδης Ἄτλας. Τὰ ἔσχατα τῆς γῆς ὑπὸ τοῦτον τὸν βασιλέα καὶ ὁ πόντος ἦτο, ὁ ὁποῖος εἰς τοὺς ἀσθμαίνοντας ἵππους τοῦ ἡλίου ὕδωρ ὑποβάλλει καὶ τὸ κεκμηκὸς ὑποδέχεται ἄρμα. Χίλια πρόβατα καὶ ἄλλαι τόσαι ἀγέλαι κατὰ τὰς πεδιάδας περιεπλανῶντο, καὶ τὸν ἀγρὸν οὐδεὶς γείτων περιέβαλλε· καὶ δένδρων φύλλα ἐκ λαμπροῦ χρυσοῦ στίλβοντα, καὶ ἐκ χρυσοῦ κλάδοι, καὶ χρυσᾶ μῆλα ἐκάλυπτον, λέγει δ' ὁ Περσεὺς πρὸς ἐκείνον «ὦ ξένη, εἴτε ἡ δόξα σου ἄπτεται μεγάλου γένους, πατὴρ τοῦ γένους μου εἶνε ὁ Ζεὺς, εἴτε τὰ ἐνδοξα κατορθώματα θαυμάζεις, θὰ θαυμάσῃς τὰ ἡμέτερα, ξενίαν καὶ ἀνάπαυσιν ζητῶ.» Οὗτος δὲ μνήμων τοῦ παλαιοῦ χρησμοῦ ἦτο τοῦτον τὸν χρησμὸν εἶχε δώσει ἡ Παρνασία Θέμις. «Χρόνος, Ἄτλα, ἐλεύσεται, καθ' ὃν σὸς ἐκ χρυσοῦ βλαστὸς συληθήσει-

598

614

ται, καὶ ταύτην τοῦ βραβείου τὴν δόξαν γόνος τοῦ Διὸς ἔξει.»
 Τοῦτο φοβούμενος ὁ Ἄτλας, διὰ στερεῶν τειχῶν περιέκλεισε
 τὸν μηλῶνα καὶ εἰς δράκοντα πελώριον παρέδωκε νὰ φυλάττη,
 καὶ ἐμπόδιζε τῶν ἑαυτῶν ὀρίων πάντας τοὺς ξένους· καὶ πρὸς
 τοῦτον λέγει « Ἄπελθε ἐντεῦθεν, μηδὲν θὰ σὲ ὠφελήσῃ τῶν
 ψευδῶν σου ἔργων τὸ κλέος, μακρὰν σου ἀφίσταται ὁ Ζεὺς»,
 καὶ βίαν εἰς τὰς ἀπειλὰς προστίθησι καὶ διὰ τῶν χειρῶν πει-
 ρᾶται νὰ ἐξωθήσῃ τὸν βραδύνοντα καὶ εἰς τοὺς πραεῖς λό-
 γους ἀνεμίγνυε θρασύτερος· κατώτερος δὲ κατὰ τὰς δυνα-
 μεις ἐκεῖνος ὢν — διότι τίς θὰ ἦτο ἴσος κατὰ τὰς δυνάμεις
 πρὸς τὸν Ἄτλαντα; — «ἀλλ' ἐπειδὴ μικρὰ σοί ἐστιν ἡ ἡμε-
 τέρα δόξα, λάβε τοῦτο τὸ δῶρον!» λέγει, καὶ ἐκ τοῦ ἀριστε-
 ροῦ μέρους τὴν φοβερὰν τῆς Μεδοῦσης κεφαλὴν αὐτὸς πρὸς
 τὰ ὀπίσω στρέψας προὔτεινεν ὁπόσος δ' ἦτον ὁ Ἄτλας ὄρος
 ἐγένετο· ὁ πῶγων καὶ ἡ κόμη εἰς δαση μετεβλήθησαν, δει-
 ράδες δὲ εἰσιν καὶ οἱ ὦμοι καὶ αἱ χεῖρες· ὅ,τι δὲ ἡ κεφαλὴ
 πρότερον ἦτο, νῦν εἰς τὸ ὑψιστὸν ὄρος κορυφῆ εἶνε, τὰ δὲ ὀστά
 λίθοι γίνονται. Τότε καθ' ὅλα ~~τὰ πέρα ἀπείρας ἀυξήσεις~~ ὠγ-
 κώθη, — οὕτως οἱ θεοὶ ἀπεφάσισαν, — καὶ ἅπας ὁ οὐρανὸς μετὰ
 τοσοῦτων ἀστέρων ἐπ' ἐκείνου στηρίζεται.

62
 Ὁ Ἰπποπόδης ἐκλείσεν ἐν αἰωνίᾳ εἰρκτῇ τοὺς ἀνέμους, ὁ
 δὲ εἰσηγητῆς τῶν ἔργων φαινότατος ἀστήρ ἐν τῷ ὑψηλῷ οὐ-
 ρανῷ ἀνέτειλεν Ἐωςφόρος· ἐκεῖνος δὲ τὰς πτέρυγας ἀναλαβὼν
 ἔλθεσεν εἰς ἐκάτερον πόδα, καὶ τὸ καμπύλον ὄπλον περιζών-
 νεται, καὶ κινήσας τὰ πέδιλα τὸν καθαρὸν ἀέρα σχίζει. Τὰ
 πέριξ καὶ ἐπέκεινα καὶ ἀναρίθμητα ἔθνη ἐγκαταλιπὼν τοὺς
 λαοὺς τῶν Αἰθιοπῶν καὶ τοῦ Κηφέως παρατηρεῖ τὰς χώρας.
 Ἐκεῖ τὴν Ἀνδρομέδαν ἀναξίαν οὖσαν ν' ἀποτίσῃ ποινὰς διὰ
 τὴν μητρικὴν ἀλαζονίαν, ἀδίκως ὁ Ἄμμων διέταξε· τὴν ὁ-
 ποίαν ἅμα εἶδεν ὁ Ἀθαντιάδης προσδεδεμένην πρὸς τὰς τρα-
 χείας πέτρας τὰς χεῖρας, — εἰμὴ ὅτι κούφη αὔρα ἀνέσεισε
 τὴν κόμην, καὶ διὰ θερμῶν δακρῶν περιεβρέχοντο οἱ ὀφθαλ-
 μοί, ἤθελε νομίσῃ ὅτι εἶνε μαρμάρινον ἔργον.— Ἀγνοῶν δὲ ὑπὸ
 πυρὸς φλέγεται καὶ θαμβεῖται, καὶ θελχθεὶς ὑπὸ τοῦ κάλλους
 τῆς ὀφθείσης μορφῆς σχεδὸν τὰς ἑαυτοῦ πτέρυγας ἐπελάθετο

νὰ τινάξῃ ἐν τῷ ἀέρι. Ὡς δ' ἔστη εἶπεν «ὦ μηδαμῶς ἀξία
 τούτων τῶν δεσμῶν, ἀλλ' ἐκείνων μεθ' ὧν οἱ ἐρώντες πρὸς
 ἀλλήλους συζεύγνυνται, λέγε μοι ἐρωτῶντι καὶ τὸ τῆς χώρας
 ὄνομα καὶ τὸ σόν, καὶ διατί ταῦτα τὰ δεσμὰ φέρεις;» Κατὰ
 πρῶτον σιωπᾷ μὲν ἐκείνη, οὐδὲ εἶχε θάρρος νὰ προσαγορεύσῃ
 τὸν ἄνδρα ἢ παρθένος, καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἤθελε νὰ καλύψῃ
 τὸ πρόσωπον αἰδουμένη, ἐὰν δὲν ἦτο δεδεμένη. Ἐκεῖνο δὲ
 ὅπερ ἠδύνατο, τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρῶν βλυσάντων ἐπλήρωσε,
 πολλακίς δὲ εἰς τὸν ἐπιμένοντα, ἵνα μὴ φανῇ ὅτι τὸ ἑαυτῆς
 ἔγκλημα δὲν θέλει νὰ ὁμολογήσῃ, τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα καὶ
 τὸ ἰδικόν της, καὶ ὁπόση μεγαλοφροσύνη τῷ μητρικῷ κάλλει
 ἦτο, ἐξαγγέλλει· καὶ ἐν ᾧ ἀκόμη δὲν εἶχον τὰ πάντα μνημονευθῆ
 τὰ ὕδατα ἤχησαν, καὶ ἐρχόμενον κῆτος ἐπὶ τοῦ ἀπείρου πόντου
 ἐπίκειται, καὶ πλεῖστον ὕδωρ ὑπὸ τὸ στήθος καλύπτει. Φω-
 τάζει ἡ παρθένος ἐπὶ τῇ θέᾳ τούτου· ὁ δὲ πατήρ καὶ ἡ μή-
 τηρ σιμῶζοντες προσῆλθον, ἀμφοτέροι μὲν ἄθλιοι, ἀλλ' ἄθλιω-
 τέρα ἐκείνη· οὐδ' ἔφερον μεθ' ἑκυτῶν ἐπικουρίαν τινα, ἀλλ' ἁ-
 λίου τοῦ κακοῦ θρήνου καὶ καφετούς, καὶ εἰς τὸ δεδεμένον
 σῶμα τῆς κόρης προσκολλῶνται. Τότε οὕτω ὁ ξένος λέγει «τῶν
 δακρῶν μακρὸς χρόνος δύναται νὰ μένη εἰς ὑμᾶς, νὰ φέρω-
 μεν δὲ βοήθειαν βραχὺς χρόνος εἶνε. Ταύτην δ' ἐὰν ζητήσω
 ἐγὼ ὁ Περσεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ ἐκείνης, τῆς ὁποίας ἐγκε-
 κλισμένης οὖσης ἐπλήρωσεν ὁ Ζεὺς τὴν κοιλίαν διὰ γονίμου χρυ-
 σοῦ, ὁ Περσεὺς ὁ τῆς ὀφιοκόμου Γοργόνης νικητῆς, καὶ ὁ τολμῶν
 διὰ τῆς κινήσεως τῶν πτερυγῶν νὰ πορεύωμαι εἰς τὰς αἰθε-
 ρίους αὔρας, βεβαίως γαμβρὸς ἤθελον προτιμηθῆ πάντων· θὰ
 προσπαθῆσω εἰς τὰ τοσαῦτα προτερήματα καὶ ταύτην τὴν
 χάριν νὰ προσθέσω· εὐμενεῖς δὲ ἕστωσαν μόνον οἱ θεοί. Συμ-
 φωνῶ ὅπως ἐμὴ γένηται αὕτη σωθεῖσα διὰ τῆς ἐμῆς ἀν-
 δρείας.» Παραδέχονται τὴν ὁμολογίαν — διότι τίς ἤθελε ἀρ-
 νηθῆ; — καὶ ἱκετεύουσι καὶ ὑπισχνοῦνται οἱ γονεῖς ἐκτὸς τῆς
 ἄλλης προικὸς τὴν βασιλείαν.

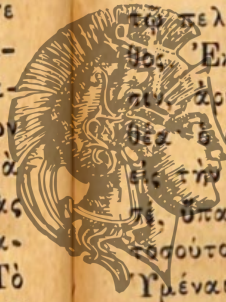
Ἴδου δὲ ἡ ναὺς ταχεῖα τὸ ἔμβολον προβεβλημένη διατέ-
 μνει τὰ κύματα, διὰ καθίδρων χειρῶν νέων ἐλαυνομένη, οὕτω
 τὸ θηρίον διὰ τῆς ὠθήσεως τοῦ στήθους τὰ ὕδατα διαχωρίζον,

τοσοῦτον ἀπέιχε τοῦ σκοπέλου, ὅσον Βαλκριακὴ σφενδόνη τὸν μόνυβδον περιστέψασα δύναται νὰ διέλθῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀέρος· ὅτε εὐθύς ὁ νέος κτυπήσας διὰ τῶν ποδῶν τὴν γῆν μετέωρος εἰς τὰ νέφη ἤχθη. Ὡς δὲ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς θαλάσσης, ἡ σκιά τοῦ ἀνδρὸς ἐφάνη, ἐπὶ τῇ ὀφθείσῃ σκιά τὸ θηρίον ἐξεμάνη. Καὶ καθὼς ὁ ἀετὸς τοῦ Διὸς, ὅταν ἴδῃ ἐν ἐρήμῳ πεδιάδι δράκοντα παρέχοντα τῷ Φοῖβῳ τὰ πελιδνὰ νῶτα, καταλαμβάνει τοῦτον ἀπεστραμμένον, ἵνα μὴ τὸ δεινὸν στρέψῃ στόμα, εἰς τὸν φολιδωτὸν τράχηλον τοὺς ἀρπαλέους πῆγνυσιν δακτύλους· οὕτω ὁ Ἰναχίδης διὰ ταχείας πτήσεως κατενεχθεὶς διὰ τοῦ ἀέρος τὰ νῶτα τοῦ θηρίου πιέζει, καὶ εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον, βρέμοντος τοῦ θηρίου, τὸ καμπύλον ξίφος μέχρι τῆς ἀκίδος διεπέρασεν. Τὸ δὲ θηρίον φέρων τὸ δεινὸν τραῦμα τῆς πληγῆς ὅτε μὲν μετέωρον εἰς τὸν ἀέρα ἀνυψοῦτο, ἄλλοτε δὲ εἰς τὰ ὕδατα κατέδυε, ὅτε δὲ ὡς ἄγριος κάπρος περιστρέφεται, τὸν ὁποῖον πλήθος κυνῶν περιυλακτοῦντων καταφοβεῖ. Ἐκεῖνος δὲ τὰ ὀρμητικὰ δῆγματα διὰ τῶν ταχέων πτερυγῶν ἀποφεύγει· καὶ ὅπου ἤθελε φανῆ γυμνὰ νῦν μὲν τὰ ὑπὸ τῶν κοίλων κογχῶν ἐπικεκαλυμμένα νῶτα, νῦν δὲ τὰς ἐκατέρωθεν πλευράς, νῦν δὲ ὅπου ἡ λεπτοτάτη οὐρά καταλήγει εἰς ἰχθύν, διὰ τοῦ δρεπανοειδοῦς ξίφους πλήττει. Τὸ δὲ θηρίον κύματα μετὰ αἵματος ἀναμειγμένα ἐξεμεῖ ἐκ τοῦ αἵματοφόρου στόματος· αἱ δὲ πτέρυγες ἐγένοντο βαρεῖαι πληρωθεῖσαι ὕδατος, μὴ τολμῶν πλέον ὁ Περσεὺς νὰ ἐμπιστευθῇ, ἐπὶ τῶν ὑγρῶν πελιδνῶν, παρατηρεῖ σκόπελον, ὁποῖος διὰ τῆς ἄκρας κορυφῆς τῶν ὑδάτων μὲν ἠρεμοῦντων ἐξέχει, καλύπτεται δὲ ὑπὸ τοῦ πελάγους κινουμένου· ἐκεῖ δ' ἐπερυσθεὶς καὶ τοῦ κρηνοῦ καταλαβὼν τὰς πρώτας δειράδας διὰ τῆς ἀριστερᾶς τριῶν καὶ τετράκις τὸ ξίφος εἰς τὰ ἔγκατα τοῦ θηρίου ὤθησε· κραυγὴ μετὰ κρότου τὰς παραλίας καὶ τοὺς ὑπερτάτους τῶν πόλεων οἴκους ἐπλήρωσαν. Χαίρουσι, καὶ τὸν γαμβρὸν χαιρετίζουσι, καὶ βοήθειαν τοῦ οἴκου καὶ φύλακα ἑμιλογοῦσιν ἡ Κασσιόπη καὶ ὁ πατὴρ Κηφεύς. Λυθεῖσα δὲ τῶν δεσμῶν ἡ παρθένος προχωρεῖ, ἀμοιβὴ καὶ αἰτία τῶν κόπων τοῦ Περσεύς. Ἐκεῖνος δὲ ὕδωρ ἀντλήσας τὰς νικηφόρους

729

729 *καὶ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν πελιδνῶν*

4

χειρας ἀπολούει· καὶ ἵνα μὴ ἡ ἄχαρις ἄμμος τὴν ὀφιοτρίχα κεφαλὴν βλάψῃ, ἀπαλύνει τὴν γῆν διὰ φύλλων, καὶ θάμνους ὑπὸ τῶν ὑδάτων φυτρώσαντες στρώννυσι, καὶ ἐπιθέτει τὸ πρόσωπον τῆς Φορκυνίδος Μεδοῦσης. Οἱ δὲ θάμνοι νεωστὶ ὄντες καὶ διὰ τῆς ποτικῆς ἐντεριώνης ἔτι καὶ νῦν ζῶντες τὴν δύναμιν ἤρπασαν τοῦ τέρατος, καὶ ἐκ τῆς ἐπαφῆς τούτου ἐσκληρύνθησαν, καὶ ἐδέχθησαν νέαν στιφρότητα εἰς τοὺς κλάδους καὶ εἰς τὰ φύλλα. Ἄλλ' αἱ Νύμφαι τοῦ πελάγους τὸ γενόμενον θαῦμα ἀποπειρῶνται ἐν πλειοτέροις θάμνοις, καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ συνέβαινε χαίρουσι, καὶ σπέρματα ἐξ ἐκείνου ρίψασαι εἰς τὰ ὕδατα ἐπαναλαμβάνουσι· ἔτι καὶ νῦν εἰς τὰ κοράλια ἡ αὐτὴ φύσις παραμένει, ὥστε τοῦ ἀέρος ἀψάμενα τὴν σκληρότητα ἐκ τούτου δύναται νὰ λαμβάνωσι, καὶ ὅτι λύγος ἐν τῷ πελάγει ἦτο, δύναται νὰ γείνη ὑπὲρ τὴν θάλασσαν λίθος. Ἐκεῖνος εἰς τρεῖς θεοὺς βωμοὺς ἐκ τοιούτων βώλων τίθηται· ἀριστερὸν μὲν εἰς τὸν Ἑρμῆν, δεξιὸν δὲ εἰς τὸν Ἡρακλῆα, τὸ δὲ βωμὸς τοῦ Διὸς μέσος ἦτο. Θύεται μὲν δάμαλις εἰς τὴν Ἀθηναίαν, εἰς δὲ τὸν πτεροπόδα μόσχος, ταῦρος δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν θεῶν. Παρευθὺς δὲ τὴν Ἀνδρομέδαν καὶ τὰ τοῦ τοσοῦτου κατορθώματα βραβεῖα ἀγέραστα λαμβάνει· δάδας ὁ Ἰμέναιος καὶ ὁ Ἔρωσ προπορευόμενοι σείουσι· πολλῶν δ' ἀρωμάτων κορέννυται τὸ πῦρ, καὶ στέφανοι ἐξήρτηνται ἐκ τῶν στεγῶν, καὶ πανταχοῦ καὶ λύραι καὶ αὐλοὶ καὶ ἄσματα, εὐδαίμονες ἀποδείξεις ψυχῆς εὐφραينوμένης, ἠχοῦσι· τῶν θυρῶν δὲ ἀναπεπταμένων χρυσὴ πᾶσα ἡ αὐλὴ φαίνεται, καὶ διὰ λαμπρᾶς ἐτοιμασίας κατασκευαζομένη. Τῶν Κηφῆνων δὲ μεγιστᾶνες ἔρχονται εἰς τοὺς γάμους τοῦ βασιλέως. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσαν τὰ ἐδέσματα καὶ τὸ τοῦ γενναίου Βάκχου δῶρον ἠῦφρανεν τὰς φρένας, καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ γένος τῶν τόπων ζητεῖ ὁ Λυγιδίης καὶ τὰ ἦθη καὶ τὴν φύσιν τῶν ἀνδρῶν· τὰ ὁποῖα ἄμα διηγήθη εἰς αὐτὸν ὁ Κηφεύς, «Νῦν, εἶπεν, ὦ γενναϊότατε Περσεῦ, εἰπέ δέομαι, τίνοι ἀνδρεῖα καὶ τίσι τέχναις ἀφεῖλες τὴν καταβόστρυχον δρακόντιον κεφαλὴν». Διηγείται δ' ὁ Ἀγνηορίδης ὅτι ὑπὸ τὸν ψυχρὸν Ἄτλαντα κείμενος τόπος εἶνε ἀσφαλῆς δι' ὀχυρώματος στερεᾶς ἀπορρῶ-

Handwritten marginal notes in Greek script, written vertically along the right edge of the page.

γος, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν εἴσοδον, αἱ δίδυμοι ἀδελφαὶ Φόρκυδες κατοικοῦσι, διαλλάττουσαι τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνός ὀφθαλμοῦ. Τοῦτον δ' ἐγὼ δι' εὐφυοῦς πανουργίας, ἐν ᾧ παρεδίδοτο ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην, λαθρα ἀποθεῖς τὴν χεῖρα ἔλαβον καὶ διὰ τόσων μακρὰν ἀπομεμακρυσμένων καὶ ἀβάτων καὶ διὰ λίθων φοβερῶν ἐκ τῶν τραχειῶν δασῶν εἰς τοὺς Γοργονίους οἴκους ἔφθασα· ἀνά τοὺς ἀγρούς δὲ ἔνθα καὶ ἔνθα καὶ τὰς ὁδοὺς εἶδον, θηρίων εἶδωλα καὶ ἀνθρώπων, ἐξ αὐτῶν εἰς λίθους μεταβληθέντα ἐκ τῆς ὄψεως τῆς Μεδούσης. Ἐγὼ ὅμως τὴν μορφήν τῆς τρομερᾶς Μεδούσης ἐξ ἀντανακλάσεως εἰς τὸν χαλκὸν τῆς ἀσπίδος, τὴν ὁποίαν ἔφερε διὰ τῆς ἀριστερᾶς, εἶδον καὶ ἐν ᾧ ὁ βαρὺς ὕπνος τοὺς ὄφεις καὶ αὐτὴν κατεῖχεν, ἀπέκοψα τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ τραχήλου· προσέθηκε δὲ καὶ τὸν διὰ πτερῶν φεύγοντα Πήγασον καὶ τὸν ἀδελφόν, ἐκ τοῦ αἵματος τῆς μητρὸς γεννηθέντας, καὶ τοῦ μακροῦ δρόμου τοὺς μὴ ψευδεῖς κινδύνους καὶ ποίας θαλάσσης, καὶ ποίας χώρας εἶχεν ἰδίῃ ἀπὸ τοῦ ὕψους, καὶ εἰς ποίας ἀστέρας τινάσσω τὰς πτέρυγας ἐπλητάσσει.

Τόσα εἰπὼν ἀπροσδοκῆτως ἐσιώπησεν. Εἷς δὲ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μεγιστάνων ἐξαιτεῖται ζητῶν, διατὶ μόνη ἡ Μέδουσα ἐκ τῶν ἀδελφῶν φέρει ὄφεις εἰς τοὺς ἄλλεπαλλήλους ἀναμιγμένους πλοκάμους. Ὁ ξένος ἀπεκρίθη, «ἐπειδὴ ἐρωτᾶς τὰ ἄξια διηγήσεως, δέξαι τὴν τῆς ἐρωτήσεως αἰτίαν. Ἐκείνη ἐπίκλυτος κατὰ τὴν μορφήν ἦτο καὶ πολλῶν μνηστήρων ἐπίφθονος ἐλπίς· καὶ οὐδὲν μέρος καθ' ὅλην τὴν μορφήν ἦτο μᾶλλον τῆς κόμης ἀξιοθέατον. Εὐρον νέους, οἵτινες λέγουσιν ὅτι εἶδον αὐτήν. Ταύτην λοιπὸν ὁ τοῦ πελάγους ἡγεμῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς λέγεται ὅτι ἐβίασεν. Ἀπεστραφῆ δὲ καὶ διὰ τῆς ἀγνῆς αἰγίδος ἐκάλυψεν ἡ τοῦ Διὸς κόρη τοὺς σώφρονας ὀφθαλμούς· ὅπως μὴ τοῦτο ἀτιμωρητεῖ ὑπάρχη, τὴν Γοργόνιον κόμην εἰς εἰδεχθεῖς ὕδρους μετέβαλεν.»

Καὶ νῦν δέ, ἵνα τοὺς καταπληττομένους ἐχθροὺς εἰς φόβον ἐμβάλλῃ, πρὸ τοῦ στέρνου φέρει, οὓς αὕτη ἔκαμε ὄφεις.

1-235 Günther — 117 —
 BIBLION PEMITON
 E

Ἐν ᾧ ὁ Περσεὺς διηγεῖτο ταῦτα κατὰ τὸ γαμικὸν συμπόσιον, αἴφνης εἰσέρχεται ὁ τῆς Ἀνδρομέδας μνηστήρ Φινεὺς μετὰ πολλῶν ἐνόπλων καὶ διαταράττει τὴν ἑορτήν. Μάχης δὲ γενομένης καὶ πολλῶν ἐκατέρωθεν φονευθέντων, ὁ Περσεὺς διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης ἀπελίθωσεν τὸν Φινεῆα καὶ τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ. (1—235).

Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁμίλου τῶν Κηφῆνων ἀφηγεῖται ὁ Δαναΐος κλυτὸς ἦρωσ, ὑπὸ θορυβώδους πληθύος πληροῦται τὸ βασιλικὸν αὐλειον· οὐδ' ἦτο θόρυβος ὅστις τὰς γαμηλίους ἑορτὰς ἔψαλλε, ἀλλὰ θόρυβος ὅστις ἀνήγγειλεν ἀγρίαν μάχην· καὶ τὸ εἰς αἰφνίδιον θόρυβον συμπόσιον μεταβληθέν ἠδύνασο νὰ παρομοιάσῃ πρὸς θαλάσσαν, ἣν ἤρεμοσαν ἐκτραχύνει ἡ τῶν ἀνέμων ἀγρία μανία ἐξεγείρουσα τὰ κύματα. Πρῶτος δὲ μεταξὺ τούτων ὁ Φινεὺς, ὁ θρασὺς τοῦ πολέμου ἀρχηγός, τὸ μελιννὸν δόρυ ἐκ χαλκῆς αἰχμῆς πάλλων, αἰδοῦν, λέγει, ἰδοὺ πάρειμι τῆς ἀρπασθείσης συζύγου τιμωρός· οὐδὲ αἱ πτέρυγές σου θέλουσι σέ σῶσθαι ἐκ τῶν ἐμῶν χειρῶν οὐδὲ ὁ εἰς ψευδῆ χρυσὸν μεταβληθεὶς Ζεὺς.» Ἐν ᾧ ἠτοιμάζετο νὰ ρίψῃ τὸ δόρυ, «τί πραττεῖς;» ἀνακράζει ὁ Κηφεύς, «ποῖος νοῦς, ᾧ ἀδελφέ, μαινόμενον σέ ὠθεῖ εἰς τὸ ἐγκλημα; Αὕτη λοιπὸν ἡ χάρις ἀποδίδεται εἰς τοσαύτας εὐεργεσίας· διὰ τούτου τοῦ δώρου ἀνταποδίδεις τὴν σωτηρίαν τῆς σωθείσης; ἦν, ἐὰν ζητῆς τὸ ἀληθές, δέν σοί ἀφήρσεν ὁ Περσεὺς, ἀλλ' ἡ βαρεῖα τῶν Νηρηϊδῶν θεότης, καὶ ὁ κερασφόρος Ἄμμων, καὶ τὸ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξορμῶν θηρίον, ἵνα κορεσθῇ διὰ τῶν ἐμῶν σπλάγγων. Κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον σοὶ ἀφηρηπάσθη, καθ' ὃν ἐμελλε νὰ ἀπολεσθῇ. Ἐκτὸς ἐὰν σύ, ᾧ σκληρέ, ἀπαιτεῖς, αὐτὸ τοῦτο, ἵνα ἀπολεσθῇ, καὶ ἐν τῇ ἐμῇ συμφορᾷ σαυτὸν. Δὲν εἶνε ἀρκετὸν τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι, σοῦ παρατηροῦντος ἀνακουφίσης ἐκείνη ἐδέθη καὶ ὅτι οὐδεμίαν βοήθειαν εἶτε ὡς θεῖος εἶτε ὡς μνηστήρ παρέσχε· ἀλλὰ πρὸς τοῦτοις θὰ λυπηθῆς, ὅτι ὑπ' ἄλλου ἐσώθη, καὶ τὸ βραβεῖον θὰ τοῦ ἀφαιρέσῃς; ὅπερ ἐὰν σοὶ φαίνεται τοῦτο μέγα, ἐξ αὐτῶν τῶν

σκοπέλων, ἔνθα ἦτο προσπεπηγμένη, ἔπρεπε νὰ τὴν ζητήσης. Ἄφες λοιπὸν τώρα τὸν ζητήσαντα, ἐκείνον δι' οὐ τὸ γέρας τοῦτο δὲν ἀπωρνήσθη νὰ φέρῃ, ὅστις ἐκτίσαστο αὐτὴν διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ εὐεργεσίας καὶ τῆς ἐμῆς ὁμολογίας ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ θηρίου καὶ γνώριζε, ὅτι αὐτοὶ οὐχὶ σοῦ ἀλλὰ ἀπὸ ἀφύκτου θανάτου προειτιμήθη. » Ἐκεῖνος πρὸς ταῦτα οὐδὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ καὶ τοῦτον καὶ τὸν Περσέα ἐναλλάξ παρατηρῶν, διστάζει τοῦτον ἢ ἐκείνον νὰ προσβάλῃ καὶ βραδύνας ὀλίγον καὶ συστρέψας τὸ δόρυ μετὰ δυνάμεων ὅσας ἡ ὄργῃ τῷ παρεῖχον, μάτην τὸ ἔρριψεν κατὰ τοῦ Περσέως. Ὡς δὲ ἔσθη ἐκεῖνο ἐπὶ τῆς κλίνης, τότε τέλος ὁ Περσεὺς ἐξεπήδησεν ἐκ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀναρρίψας τὸ δόρυ, ἤθελε διαρρήξῃ τὰ ἐχθρικά στήθη, ἐὰν ὁ Φινεὺς δὲν κατέφευγεν ὀπισθεν τοῦ βωμοῦ, ὅστις παρ' ἄξιαν ἐγένετο ὠφέλιμος τῷ κακούργῳ.

Ἐν τῷ μετώπῳ ὅμως τοῦ Ροῖτου οὐχὶ ματαιῶς ἡ αἰχμὴ ἐνεπήχθη· ὅστις ἀφοῦ ἔπεσε καὶ ὁ σίδηρος ἐκ τοῦ ὀστοῦ ἀπεσπάρθη λακτίζει, καὶ τὰ πύλα κλειμένας πρᾶξις ῥαντίζει διὰ τοῦ αἵματος. Τότε δὲ ὁ βριλὸς τῶν ἀνδρῶν εἰς ἀδαμαστοὺς ὀργὰς ἐκφλέγεται, καὶ βελη ἐκτοξεύει, καὶ εἰσὶ τινες οἵτινες λέγουσιν, ὅτι ὁ Κηφεὺς μετὰ τοῦ γαμβροῦ του ὀφείλουσι νὰ ἀποθάνωσιν. Ἄλλ' ἐκ τοῦ οὐδοῦ τῆς οἰκίας ἐξῆλθεν ὁ Κηφεὺς ἐπιμαρτυρόμενος καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὴν πίστιν καὶ τοὺς τῆς ξενίας θεοὺς· ὅτι ταῦτα, αὐτοῦ κωλύοντος, διεπράττοντο. Ἡ δὲ πολεμικὴ Παλλὰς πάρεστι, καὶ σκέπει διὰ τῆς Αἰγίδος τὸν ἀδελφόν, καὶ τῷ δίδει θάρρος. Ὑπῆρχεν Ἰνδός τις ἄθλις, τὸν ὁποῖον ἡ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ θυγάτηρ Λιμνάτη ὑπὸ τὰ διαφανῆ ὕδατα λέγουσιν ὅτι εἶχε γενήσῃ ἐξαιρετος κατὰ τὴν μορφήν, τὴν ὁποίαν διὰ πολυτίμου μᾶλλον ἰματισμοῦ καθωραΐζε ἀκμάζων ἐν τῇ δεκαεξαετείῃ ἡλικίᾳ μέχρι τοῦδε ἀγνός ὢν, ἐνδεδυμένος χλαμύδα Τυρίαν, ἣν χρυσοῦν κράσπεδον περιέθεε· ἐστόλιζον δὲ τὸν τράχηλον χρυσαῖα περιδέραια, καὶ τὴν ἐκ μύρου διάβροχον κόμην κυρτὸς τέττιξ. Ἐκεῖνος μὲν ῥίπτων τὸ ἀκόντιον εἰ καὶ τὰ μέγιστα ἦτο δεδιδαγμένος, νὰ ἐμπήγῃ αὐτὸ εἰς τὰ διεστώτα, μᾶλλον ὅμως εἰδήμων ἦτο εἰς τὸ νὰ ἐντείνῃ τὸ τόξον. Καὶ τότε, ἐν ᾧ οὗτος ἔκαμπτεν τὰ εὐλύγιστα τόξα (κέ-

E

ρατα) διὰ τῆς χειρός, ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ Περσεὺς διὰ δαυλοῦ, ὅστις ἐν μέσῳ τοῦ βωμοῦ κείμενος ἐκάπνιζεν, καὶ θραύσας τὰς σιαγόνας τῷ συνέτριψε τὸ πρόσωπον.

Τοῦτον ἄμα εἶδεν ὁ Ἀσσύριος Λυκάβας τὸ ὠραῖον πρόσωπον κυλινδουῖντα ἐν τῷ αἵματι, ὁ φίλτατος ἐκείνῳ καὶ ἐταῖρος, καὶ τὸν ἀληθῆ ἔρωτα μὴ κρύπτων, ἀφοῦ τὸν ἐκ τοῦ φοβεροῦ τραύματος τὴν ζωὴν ἐκπνέοντα ἄθιν ἐθρήνησε, τὸ τόξον, ὅπερ ἐκεῖνος εἶχεν ἐντείνῃ, ἤρπασε, καὶ «μετ' ἐμοῦ ἔστω σοι ὁ ἀγὼν» εἶπεν, οὐδ' ἐπὶ μακρὸν θέλεις χαίρῃ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ παιδός, ἐξ οὗ λύπην μᾶλλον ἢ ἔπαινον θὰ ἔχῃς. » Δὲν εἶχεν ἀκόμη εἰπῆ πάντα ταῦτα, καὶ ἐξεπήδησεν ἐκ τῆς νευρᾶς τὸ διαπεραστικὸν βέλος, τὸ ὁποῖον εἰ καὶ ἀπέφυγεν ὁ Περσεὺς, ἐκρεμάσθη ὅμως ἐκ τῆς πολυπτύχου ἐσθῆτος. Στρέφει δὲ κατὰ τοῦτου τὴν διὰ τοῦ θανάτου τῆς Μεδούσης δεδοκιμασμένην ἄρπην ὁ Ἀκροιοιάδης, καὶ τὴν προσάγει εἰς τὸ στήθος· οὗτος δ' ἀπονήσκων διὰ τῶν κυμαινομένων ὑπὸ μέλαν σκότος ὀφθαλμῶν περιέβλεψε τὸν ἄθιν, καὶ προσέκλινεν ἑαυτὸν εἰς ἐκεῖνον, καὶ ἔφερε πρὸς τὸν ἄθιν τὴν παρηγορίαν τοῦ συνημμένου θανάτου.

Ἴδου ὁ Συνηΐτης Φόρβας, ὁ ἐκ τοῦ Μητίονος γεννηθεὶς, καὶ ὁ Λίβυς Ἀμφιμέδων, ἐπιθυμοῦντες νὰ συναψῶσι μάχην, ὀλισθήσαντες ἐκ τοῦ αἵματος, ὑπ' οὗ εὐρέως ἡ γῆ βραχεῖσα ἐγλίαινε, κατέπεσον. Ἐν ᾧ δὲ ἐπειρῶντο νὰ ἐγερθῶσιν, ἀντίστη τὸ ξίφος τοῦ μὲν ἐνὸς εἰς τὸ πλευρόν, τοῦ δὲ Φόρβαντος εἰς τὸν λαιμὸν προσενεχθέν. Τὸν Ἀκτορίδην δ' Ἐρυτον τὸν ἔχοντα ὡς ὄπλον εὐρὺν δίστομον πέλεκυν, δὲν προσέβαλεν ὁ Περσεὺς διὰ τοῦ ἀγκιστρῶδους ξίφους, ἀλλ' ἄρας δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ὑπερμεγέθη κρατῆρα, καὶ διὰ περιόπτων ἀναγλύφων κεκοσμημένον καὶ πολὺ βαρεῖαν μάξαν ἔχοντα, τὸν ἔθραυσε ῥίψας αὐτὸν κατὰ τοῦ ἀνδρός. Οὗτος δὲ ἐρυθρὸν αἷμα ἐξεμεῖ, καὶ ὕπτιος ὢν τὴν γῆν διὰ τῆς θνησκούσης κεφαλῆς πλήττει. Ἐπειτα τὸν ἐκ τοῦ Σεμιραμείου αἵματος γεννηθέντα Πολυδαίμονα καὶ τὸν Καυκάσιον Ἄβαριν καὶ τὸν Σπερχειάδην Λύκητον, καὶ τὸν ἀκούρευτον τὴν κόμην Ἐλικα, καὶ τὸν Φλεγύαν καὶ Κλυτὸν καταβάλλει, καὶ τοὺς σεσωρευ-

72

74

μένους σωρούς τῶν νεκρῶν καταπατεῖ. Ὁ δὲ Φινεύς μὴ τολμῶν νὰ προσβάλῃ ἐγγύθεν τὸν ἐχθρὸν τινάσσει τὸ ἀκόντιον, τὸ ὁποῖον πλανηθὲν ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ Ἴδα, ὅστις ματαίως δὲν μετεῖχε τοῦ πολέμου καὶ δὲν ἠκολούθει οὐδέτερον τῶν ἀντιμαχομένων μερῶν. Ἐκεῖνος δὲ διὰ λοξοῦ βλέμματος παρατηρῶν τὸν ἀπηνῆ Φινέα, «ἐπειδὴ, λέγει, προσελκύομαι ἵνα μεθέξω τῆς μάχης, δέξαι, ὦ Φινεῦ, ὃν ἐχθρὸν κατέστησας, καὶ ἀντιστάθησον τοῦτο τὸ τραῦμα διὰ τραύματος!» Καὶ ἤδη μέλλων νὰ ἐπαναρρίψῃ τὸ βέλος τὸ ἐκ τοῦ σώματος ἀποσπασθὲν, κατολισθήσας εἰς τὰ κενὰ αἵματος μέλη κατέπεσε. Καὶ τότε ὁ μετὰ τὸν βασιλέα τῶν Κηφῆνων πρῶτος Ὀδίτης πίπτει διὰ τοῦ ξίφους τοῦ Κλυμένου, τὸν δὲ Πρωτήνορα πλήττει ὁ Ὑψεύς, τὸν Ὑφέα ὁ Λυγκίδης. Παρῆν ἐν ἐκείνοις καὶ ὁ πολυετής Ἡμαθίων, ὁ τὸ δίκαιον τιμῶν καὶ φοβούμενος τοὺς θεούς, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ ἐκωλύετο ὑπὸ τῆς ἡλικίας νὰ πολεμῇ, διὰ τῆς γλώσσης μάχεται, καὶ διατρέχων τὰς τάξεις τὰ ἀνόσια ὄπλα καταρᾶται. Τούτου ὁ Χρόμις ἐναγκαλισθὲν διὰ τρεμουσῶν χειρῶν τὸν βωμὸν ἀπέκοψε διὰ τοῦ ξίφους τὴν κεφαλὴν, ἥτις παρευθὺς ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἐκεῖ διὰ ἡμιθανοῦς γλώσσης κατάρως τινὰς ἐξέφερε καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ πυρὸς τὴν ψυχὴν ἐξέπνευσε. Μετὰ ταῦτα οἱ δίδυμοι ἀδελφοὶ Πρωτέας καὶ ὁ Ἄμμων ἀήττητοι ὄντες διὰ τῶν ἰμάντων τῶν πυγμαίων, εἴαν εἶνε δυνατὸν νὰ κινῶνται ὑπὸ τῶν ἰμάντων τὰ ξίφη, ὑπὸ τῆς Φινείας χειρὸς ἔπεσον, καὶ ὁ τῆς Δήμητρος ἱερεὺς Ἄμπυκος ὁ τοὺς κροτάφους ἔχων περιεστεμμένους διὰ λευκῆς ταινίας. Καὶ σὺ, ὦ Ἰαπετίδη, ὁ μὴ χρώμενος τοιοῦτοις ἔργοις, ἀλλ' ὅστις, ἔργον εἰρήνης τὴν κιθάραν μετὰ ᾠδῆς ἔπληττες, εἶχες διαταχθῆ ἄδων νὰ ἐγκωμιάσῃς τὸ συμπόσιον καὶ τὴν γαμήλιον ἑορτὴν πρὸς τοῦτον δὲ μακρὰν ἰστάμενον καὶ τὸ ἀπόλεμον πλήκτρον κρατοῦντα ὁ Πέτταλος σκώπτων, «ταῖς Στυγίαις ψυχαῖς, εἶπε, μέλπε τὰ λοιπὰ», καὶ εἰς τὸν ἀριστερὸν κροτάφον τὸ ξίφος ἐνέπηξε. Καταπίπτει δ' οὗτος καὶ διὰ τῶν θνησκόντων δακτύλων ψαύει τὰς τῆς λύρας χορδὰς, κατὰ σύμπτωσιν ἄδει λυπηρὸν ἄσμα.

Δὲν ἀνέχεται δὲ ὁ ἀπηνῆς Λυκόρμας νὰ φονευθῆ οὗτος ἀ-

τιμωρητεῖ, ἀλλ' ἀρπάσας ἐκ τῆς δεξιᾶς παραστάδος δρυῖνον μοχλὸν πλήττει τὰ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀυχένος ὄστᾶ. Ἐκεῖνος δὲ κατεκλίθη ἐπὶ τῆς γῆς ὡς θυσιασθεὶς μόσχος. Προσεπάθει νὰ ἀποσπάσῃ ἐκ τῆς δεξιᾶς παραστάδος τὸν μάνδαλον ὁ Κινύφιος Πελάτης· ἐνῶ δὲ ἐπειρᾶτο ἡ δεξιὰ χεὶρ αὐτοῦ διετροπήθη διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ Μαρμαρίδου Κορύθου, καὶ εἰς τὸ ξύλον ἐνεπήχθη. Ἐν ᾧ δὲ ἦτο συνημμένος τῇ παραστάδι, ὁ Ἄβας τὸν ἐπλήγωσεν εἰς τὴν πλευραν δὲν κατέπεσε δ' ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκ τῆς κατεχούσης τὴν χεῖρά του παραστάδος ἀποθνήσκων ἐκρεμάσθη. Φονεύεται καὶ ὁ Μεναλεύς, ἀκολουθῶν τὰς τοῦ Περσέως δυνάμεις, καὶ ὁ τοῦ Νασσαωνιακοῦ ἀγροῦ πλουσιώτατος Δορύλας· ὁ πλούσιος ἀγρῶν Δορύλας, οὐτινος οὐδεὶς ἄλλος εἶχεν εὐρυτέρας γαίας ἢ τοσοῦτους σωρούς λίθωντοῦ συνεκόμεζε. Πλαγίως δὲ τούτου εἰς τὸν βουβῶνα εἰσθεὶς ἔστη ὁ σιδήρος· οὗτος δ' ὁ τόπος εἶνε θανατηφόρος. Ταῦτον ἀφοῦ ὁ τοῦ τραύματος αὐτουργὸς Βάκτριος Ἀλκυονεὺς μετὰ μυχθισμῶν ἐκπνέοντα καὶ στρέφοντα τὰ ὄμματα εἶδεν αὐτοῦ τὸ μέρος τῆς γῆς, ὅπερ κατέχει νῦν τὸ σῶμα σου ἐκ τοσοῦτων ἀγρῶν, ἔχε» καὶ τὸ σῶμα νεκρὸν καταλείπει. Στρέφει κατὰ τούτου τὸ δόρυ ἐκ τῆς θερμῆς πληγῆς ἀρπάσας αὐτὸ ὁ ἐκδικητὴς Ἀβαντιάδης, τὸν ὁποῖον εἰς τὸ μέσον τῆς ρινὸς εἰσαχθὲν διεπέρασε τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἐξείχε καὶ ἐνῶ τὴν χεῖρά του ἡ τύχη βοηθεῖ, καὶ τὸν Κλυτίον καὶ τὸν Κλανιν, ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς γεννηθέντας διὰ διαφόρου τραύματος ἐφόνευσε· διότι δι' ἑκατέρου τῶν μηρῶν τοῦ Κλυτίου διήλθε τὸ διὰ στιβαροῦ βραχίονος ἐξακοντισθὲν μέλινον δόρυ, τὸ δὲ ἀκόντιον διὰ τοῦ στόματος ὁ Κλανίς ἐδάγκασε. Ἐπεσε καὶ ὁ Μενδήσιος Κελαδων, ἔπεσεν ὁ Ἀστρεύς, ὁ ἐκ μητρὸς μὲν Παλαιστίνης, ἐξ ἀμφιβόλου δὲ πατρὸς γεννηθείς· καὶ ὁ Αἰθίων ὁ δεινὸς ποτε εἰς τὸ προβλέπειν τὰ μέλλοντα, νῦν δὲ ὑπὸ ψευδοῦς οἰωνοῦ ἀπατηθείς καὶ ὁ τοῦ βασιλέως ὀπλοφόρος Θοάκτης καὶ ὁ ἐπὶ πατροφονίᾳ δυσφημούμενος Ἀγύρτης

Πλείονες ὅμως τῶν φονευθέντων ὑπολείπονται· διότι πάντες ἕνα νὰ καταβάλωσιν ἐπιθυμοῦσι. Πανταχόθεν συνομόσαντα τὰ

στίφη μάχονται ὑπὲρ ὑποθέσεως καὶ πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν πίστιν ἀντιμαχομένης. Μάτην πρὸς τὸ μέρος τοῦ καταδιωκομένου Περσεύς δεικνύουσιν εὐνοίαν ὁ εὐσεβῆς πενθερὸς καὶ ἠνεαρά σύζυγος μετὰ τῆς μητρὸς, καὶ ὀλολυγμοῦ τὸ αὐλεῖον πληροῦσιν ἄλλ' ὁ ἦχος τῶν ὄπλων ὑπερέχει, καὶ ὁ στεναγμὸς τῶν πιπτόντων καὶ τοὺς ἅπαξ μολυθέντας Ἐφεστίους θεοὺς ἢ Ἐνωῦ διὰ πολλοῦ αἵματος βρέχει καὶ νέας μάχας διεγείρει περικυκλοῦσι τὸν ἕνα ὁ Φινεύς καὶ οἱ μύριοι οἱ ἀκολουθοῦντες τὸν Φινέα. Ρίπτονται βέλη πλείονα χειμερινῆς χαλάζης παρ' ἑκάτερον τῶν πλευρῶν καὶ παρὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὦτα. Στηρίζει δ' οὗτος τοὺς ὄρους εἰς τὸν λίθον μεγάλου κίονος, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νῶτα ἔχων, καὶ τὸν ἀπέναντί του ὄμιλον ἐστραμμένος καρτερεῖ τοὺς ἐπικειμένους. Ἐπέκειτο ἀριστερόθεν μὲν ὁ Χαόνιος Μολπεύς, δεξιόθεν δὲ ὁ Ναβαταῖος Ἐθήμων. Ὡς ποτε τίγρις ἀκούσασα δύο βουκολίων μυκηθμοὺς ἐν ἀντικειμέναις κοιλάσιν, ὄτρυνομένη ὑπὸ τῆς πείνης, ἀπορεῖ πῶ μᾶλλον νὰ τραπῆ καὶ ἐπιθυμῆ κατ' ἀμφοτέρων νὰ ἐπιτεθῆ, οὕτω καὶ ὁ Περσεύς ἀπορῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ νὰ ἀρπάξῃ, διατρυπήσας διὰ τοῦ δόρατος τὸν μηρὸν τοῦ Μολπέως ἀπώθησεν αὐτόν, καὶ ἠρέσθη εἰς τὴν φυγὴν αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲν δίδει αὐτῷ καιρὸν ὁ Ἐθήμων ἀλλὰ μαίνεται, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τραυματίσῃ τὸν ἐξέχοντα τράχηλον μετ' ἀπερισκέπτων δυνάμεων ἐξαγαγὼν τὸ ξίφος ἔθραυσεν αὐτό, καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου μέρους τῆς πληγθεΐσης στήλης ἢ σπάθης ἐξεπήδησε καὶ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ δεσπότου ἐνεπήχθη· ἀλλ' ὅμως ἐκείνη ἢ πληγὴ δὲν ἔδωκεν ἀρκετὰς ἰσχυρὰς αἰτίας πρὸς θάνατον, τρέμοντα τοῦτον καὶ τὰς ἀόπλους χεῖρας μάτην ἐκτείνοντα διετρύπησεν ὁ Περσεύς διὰ τῆς Κυλληνίδος ἄρπης.

Τέλος ἀφ' οὗ εἶδεν ὁ Περσεύς τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν ἠττωμένην ὑπὸ τῆς πληθύος ἐκείνων «βοήθειαν. εἶπεν, ἐπειδὴ οὕτω ὑμεῖς αὐτοὶ μ' ἀναγκάζετε, παρ' ἐχθροῦ θὰ ζητήσω· τὰ ὑμέτερα πρόσωπα ἀποστρέψατε, εἴαν τις φίλος εἶνε παρών,» καὶ τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνας ἐξήγαγεν «ἄλλον ζήτησον, εἶπεν ὁ Θέσκελος, ὃν τὰ θαύματά σου νὰ τρομάξωσι.» καὶ ἐνῶ παρεσκευάζετο διὰ τῆς χειρὸς νὰ ρίψῃ τὸ θανατηφόρον ἀκόντιον, ἐν τούτῳ τῷ

σχήματι ἔμεινεν ἀνδριάς μαρμαρίνος. Ἐγγύτατα δὲ τούτου ὁ Ἄμπυξ ἐπὶ τὰ πληρέστατα μεγαλοψυχίας στήθη Λυγκίδου διὰ μαχαίρας ὄρμηξ, καὶ ἐν τῇ ὄρμῃ αὐτοῦ κατεπήχθη ἢ δεξιὰ καὶ οὔτε ἐντεῦθεν οὔτε ἐκεῖθεν ἐκινήθη. Καὶ ὁ Νελεύς, ὅστις ψευδῶς ἔλεγεν ὅτι ἐγεννήθη ὑπὸ τοῦ ἐπταστόμου Νείλου καὶ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ ἐπτὰ ποταμοῦ εἶχε τορεύσῃ ἐν μέρει μὲν ἐξ ἀργύρου, ἐν μέρει δ' ἐκ χρυσοῦ, «θεώρει, λέγει, ὦ Περσεῦ, τοῦ ἡμετέρου γένους τὴν καταγωγὴν, μεγάλην παρηγορίαν θὰ φέρῃς εἰς τὰς σιγώτας τοῦ Ἄδου σκιάς ὅτι ὑπὸ τηλικούτου ἀνδρὸς ἐφονεύθης.» Τὸ τελευταῖον μέρος τῆς φωνῆς εἰς τὸ μέσον τοῦ φθόγγου ἐκρατήθη, καὶ τὸ ἠνεωγμένον στόμα ἤθελες νομίσει ὅτι ἤθελε νὰ λαλήσῃ, ἀλλὰ δὲν ὑπαρχουσιν εἰς τοὺς λόγους αὗται αἱ διεξοδοί. Ἐπιπλήττει τούτους ὁ Ἐρυξ, καὶ «ἀπὸ δειλίας ψυχῆς, εἶπε, καὶ ὄχι ἐνεκα τῆς κεφαλῆς τῆς Γοργόνας ἀποναρκούσθε»· δράμετε μετ' ἐμοῦ, καὶ ρίψατε κατὰ γῆς τὸν τὰ μαγικὰ ὄπλα κινοῦντα νεανία!» Ἐμελλε νὰ ἐφορμήσῃ, ἀλλ' ἐκράτηνε τοὺς πόδας τοῦ ἡ γῆ, καὶ ἀκίνητος λίθος καὶ ἔιοπλος ἀνδριάς μένει. Οὗτοι ὅμως ἐπαξίως ποινὰς ὑπέστησαν· ἀλλ' εἰς μόνος στρατιώτης ἦτο τοῦ Περσεύως, Ἄκοντεύς, ἐν ᾧ ὑπὲρ τούτου ἐμάχετο, τὴν Γοργόνα ἰδὼν γενόμενος λίθος ἐπάγη. Νομίσας δ' ὁ Ἀστυάγης ὅτι οὗτος ἔτι ἔζη, διὰ μακροῦ ξίφους πλήττει ἤχησε τὸ ξίφος ὀξέως ἠχῆσαν. Ἐνῶ δ' ἐξεπλήττετο ὁ Ἀστυάγης, τὴν αὐτὴν φύσιν ἔλαβε, καὶ ἐν τῷ μαρμαρίνῳ προσώπῳ διαμένει ἢ ὄψις τοῦ θαυμάζοντος. Μεγάλη χρονοτριβὴ εἶνε νὰ ἀριθμῶσιν τῶν ἐκ τοῦ μέσου τοῦ ὄμιλου ἀνδρῶν. Διακόσια σώματα ἔμενον ἐκ τῆς μάχης, διακόσια σώματα τὴν Γοργόνα ἰδόντα ἀπελιθώθησαν.

Μεταμελεῖται τότε τέλος διὰ τὸν ἄδικον πόλεμον ὁ Φινεύς, ἀλλὰ τί νὰ πράξῃ. Βλέπει ἀγάλματα ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ ἀναγνωρίζει τοὺς οἰκειοὺς, καὶ ὀνομαστί ἕκαστον καλῶν ζητεῖ βοήθειαν, καὶ μὴ πιστεύων εἰς ἑαυτὸν τῶν ἑαυτῷ πλησιεστάτων σωμάτων ἄπτεται, ἀλλ' ἦσαν μάρμαρα. Ἀποστρέφεται καὶ οὕτω ἰκέτης τὰς χεῖρας ὁμολογούσας καὶ τοὺς βραχίονας πλαγίως ἐκτείνων ἀένικησας,

164

193

204

εἶπε, Περσεύ! ἀπομάκρυνον τὸ σὸν τέρας καὶ τὴν ἀπολιθω-
τικὴν ὄψιν τῆς σῆς Μεδούσης, ὅποια δῆποτε καὶ ἂν εἶνε, αὕτη
ἀπομάκρυνον ἄρον, ἰκετεύω. Ἡμᾶς ὄχι μῖσος ἢ τοῦ βασιλείου ἐπι-
θυμία ὤθησεν εἰς τὸν πόλεμον· ἀλλ' ὑπὲρ τῆς συζύγου ἐκινή-
σαμεν ὄπλα. Ἡ μὲν σὴ ἀξίωσις εἶνε ἀνωτέρα διὰ τὴν εὐερ-
γείαν, ἢ δ' ἐμὴ διὰ τὴν προτεραιότητα. Λυποῦμαι ὅτι δὲν
ὑπεχώρησα. Οὐδὲν ἄλλο, ὦ ἀνδρείοτατε, εἰμὴ τὴν ζῶν παρ-
χώρησον εἰς ἐμέ, τὰ δὲ λοιπὰ σὰ ἔστωσαν!» Πρὸς τοῦτον
τοιαῦτα λέγοντα καὶ εἰς ἐκεῖνον, ὃν διὰ τῆς φωνῆς του παρε-
κάλει, μὴ τολμῶντα ν' ἀτενίσῃ, αὐτὸ λέγει ὁ Περσεύς, ὦ δη-
λότατε Φινεῦ, καὶ δύναμαι νὰ παρέξω, καὶ μέγα εὐεργέ-
τημα εἰς ἀδρανῆ εἶνε, ἀπόθεσ τὸν φόβον, θὰ σοὶ παρασχῶ.
Δι' οὐδενὸς ὄπλου δὲν θὰ βλαφθῆς. Προσέτι δὲ θὰ δώσω σοι
μνημεῖα, μενοῦντα αἰωνίως, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἡμετέρου
πενθεροῦ πάντοτε θέλεις καθορᾶσαι, ὥστε ἡ ἐμὴ σύζυγος νὰ
παραμυθῆται διὰ τῆς εἰκόνας τοῦ μνηστῆρός της. Εἶπεν
ταῦτα, καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τὴν Φορκυνίδα μετέφερε, πρὸς
ὃ ὁ Φινεὺς εἶχε στρέψῃ τὸ ἔμπροσθεν πρόσωπόν του. Καὶ ἐπι-
χειροῦντος τοὺς ἑαυτοῦς ὀφθαλμοὺς νὰ στρέψῃ ὁ τράχηλος
ἐπάγη, καὶ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ὑγρότης ἀπεσκληρύνθη εἰς λί-
θον· ἀλλ' ὅμως τὸ δειλὸν πρόσωπόν του καὶ ἡ ἰκετευτικὴ
στάσις καὶ αἱ ἀνατεταμέναι χεῖρες καὶ ἡ ἐνόχος ὄψις ἐν τῷ
μαρμάρῳ ἔμειναν.

Μετὰ τὴν νίκην δὲ ταύτην ἐπανερχεται ὁ Περσεύς μετὰ τῆς Ἀνδρο-
μέδας εἰς τὴν πατρίδα του ἐνθα ἀπελίθωσε τὸν Προῖτον καὶ ἀπε-
κατέστησεν εἰς τὸν θρόνον τὸν Ἀκρίσιον. Εἶτα ἐλθὼν εἰς Σέριφον
ἀπολιθοῖ τὸν βασιλεύοντα Πολυδεύκην, ὅστις ἠθέλησε νὰ διαψεύσῃ
τὰς τοῦ Περσεύος ἀριστείας καὶ τὸν φόνον τῆς Μεδούσης. Ἡ Ἀθηναῖ
μέχρι τοῦδε παρηκολούθει τὸν Περσεῖα διαφυλάττουσα καὶ βοη-
θοῦσα αὐτόν· ἀλλ' ἤδη μεταβαίνει εἰς τὸν Ἐλικῶνα ἵνα ἴδῃ τὴν
Ἰπποκρήνην. Αἱ δὲ Μοῦσαι διηγοῦνται αὐτῇ τὴν τοῦ Πυρηνέως
καταστροφὴν καὶ τὴν εἰς κίσσας μεταμόρφωσιν τῶν ἐννεά Πιερί-
δων, ἅτε τολμησασῶν ἵνα ἀνταγωνισθῶσι πρὸς τὰς Μοῦσας. Ἐ-
πειτα μία τῶν Μουσῶν ἄδει τοὺς πολέμους τῶν θεῶν καὶ τὴν
τῶν Γιγάντων πρὸς αὐτοὺς μάχην κτλ. (236—332)

Νικητὴς ὁ Ἀβαντιάδης μετὰ τῆς συζύγου εἰς τὰ πάτρια

τείχη εἰσέρχεται, καὶ ἐκδικητὴς καὶ τιμωρὸς τοῦ ἀναξιοπα-
θοῦντος πάππου κατὰ τοῦ Προῖτου ἐπέρχεται· διότι διὰ τῶν
ὄπλων τὸν ἀδελφόν του φυγαδεύσας ὁ Προῖτος τὴν Ἀκρι-
σιωνεῖαν ἀκρόπολιν εἶχε καταλάβῃ. Ἀλλ' οὔτε τῇ βοηθείᾳ
τῶν ὄπλων, οὔτε τῇ ἀκρόπολει ἦν κακῶς εἶχε καταλάβῃ, τὸ
ἀγριωπὸν πρόσωπον τοῦ ὀφιοπλοκάμου τέρατος ἐνίκησε.

Σὲ ὅμως, ὦ τῆς μικρᾶς Σεριφου βασιλεῦ Πολυδέκτα, οὔτε ἡ
τοῦ νεανίου ἀνδρεία ἢ διὰ τοσοῦτων ἀγώνων δοκιμασθεῖσα, οὔτε
τὰ δεινὰ εἶχον καταπραῦνη Ἀλλ' ὡμῶς τὸ ἀμείλικτον μῖ-
σος σου ἐξασκεῖς, καὶ δὲν ὑπάρχει τέλος εἰς τὴν ἄθεςμον ὀρ-
γὴν σου. Ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπαινοὺς ἀρνεῖσαι, ὅτι ὁ φόνος τῆς
Μεδούσης λέγεις ὅτι εἶνε ψευδής. «Θὰ σοὶ δώσωμεν τεκμή-
ρια τῆς ἀληθείας, οἱ ἄλλοι φυλάξετε τοὺς ὀφθαλμοὺς σας,
λέγει ὁ Περσεύς, καὶ τὸ τοῦ βασιλέως πρόσωπον διὰ τοῦ προ-
σώπου τῆς Μεδούσης λίθον ἄνευ αἵματος ἐποίησε

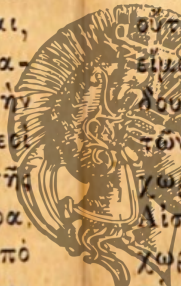
Μέχρι τοῦδε τῷ χρυσογενεῖ ἀδελφῷ ἢ Τριτονίᾳ βοηθὸν
ἑαυτὴν παρέσχε. Ἐπειτα περικαλυφθεῖσα διὰ κοίλης νεφέ-
λης τὴν Σέριφον καταλείπει, δεξιόθεν τὴν Κύθνον καὶ Γύα-
ρον ἀφήσασα, ὅθεν βραχυτάτη ὁδὸς ὑπὲρ τὴν θαλάσσαν τῇ
ἐράνῃ, τὰς Θήβας καὶ τὸν Παρθενικὸν Ἐλικῶνα ζητεῖ, ἐφ' οὗ
ἄρους φθάσασα πρὸς τὰς πεπαιδευμένας ἀδελφὰς οὕτω ἤρχισε
νὰ ὁμιλῆ. «Φήμη νέας πηγῆς εἰς τὰς ἡμετέρας ἀκοὰς ἔφθασε,
τὴν ὁποῖαν ἡ σκληρὰ ὄπλῃ τοῦ πτερωτοῦ Πηγάσου ἠνέωξεν.
Αὕτη εἶνε ἡ αἰτία τῆς πορείας μου, ἠθέλησα δηλαδὴ τὸ
θαυμαστὸν γεγονός νὰ ἴδω. εἶδον ἐγὼ αὐτὸν ἐκ τοῦ μητρι-
κοῦ αἵματος γεννώμενον.» Ἀποκρίνεται ἡ Οὐρανία, οἳαδῆ-
ποτε εἶνε ἡ παρακινήσασά σε αἰτία τοῦ νὰ ἐπισκεφθῆς ταῦτα
τὰ δῶματα, ὦ θεα, τοῦτο εἰς τὰς ἡμετέρας ψυχὰς εἶνε εὐχά-
ριστον ὅτι ἦλθες. Ἀληθὴς ὅμως εἶνε ἡ φήμη, καὶ ὁ Πήγα-
σος εἶνε ὁ ἐργάτης ταύτης τῆς πηγῆς.» καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ
ὔδατα ὠδήγησε τὴν Παλλάδα. Αὕτη δὲ, θαυμάσασα ἐπὶ
πολύ τὸ ἐκ τῆς κρούσεως τοῦ ποδὸς παραχθὲν ὕδωρ, τὰ τῶν
ἀρχαίων δασῶν ἐνδότερα περισκοπεῖ καὶ τὰ ἄντρα καὶ τὴν
ὑπὸ ἀναριθμητῶν ἀνθέων κεκοσμημένην χλόην, καὶ εὐτυχεῖς
τὰς Μνημονίδας καλεῖ ἐπίσης καὶ διὰ τὴν σπουδὴν τῶν ἐρ-

γων των και δια τον τονον, προς την οποιαν ουτω μια των αδελφων ειπεν. «Ω Τριτονις, εαν η αρετη σου δεν σε εφε-
 ρεν εις υπερτατα εργα, δεν αμφιβαλλω οτι εμελλες να εισελ-
 θης εις την ημετεραν χορειαν. αληθη λεγεις, και δικαίως
 επαινεις και τας τεχνας και τον τονον, και ευχαριστον τυ-
 χην εχομεν, μονον ασφαλεις να ειμεθα, αλλ' ουδεν εινε το-
 σουτον απηγορευμενον εις τους κακουργους, τα παντα τρο-
 μαζουσι τας παρθενικας ψυχας, και σκληρωσ ο Πυρηνευς ενω-
 πιον μας περιστρεφεται, και δεν συνηλθον ετι εις εμαυτην
 καθ' ολοκληριαν. Εκεινος ο αγριουθυμος της Δαυλιδος και
 Φωκιδος τας γαιας δια Θρακικου στρατου κατελαβε, και αδι-
 κως εην βασιλειαν κατειχεν· ημεις δε διευθυνομεθα εις τον
 επι του Παρνασου ναον· ειδεν ημας πορευομενας και υπο απα-
 τηλην μορφην την ημετεραν θεοτητα σεβασθεις «Μουσαι,
 ειπε, διοτι μας εγνωρισε, στητε, και μη διαταζετε, παρα-
 κλω, εν τω εμω οικω τον χαλεπον καιρον και την βροχην
 —ητο δε βροχη— ν' αποφυγητε. Εισηλθον πολλακις οι θεοι
 εις μικροτερας καλυδας.» ημεις δε υπο των λογων και της
 κακοκαιριας παρακινηθεισαι συγκατετεθημεν προς τον ανδρα
 και εις τον προδομον εισηλθομεν. Επαυσεν η βροχη, και υπο
 του βορρα νικηθεντος του νοτου, τα μελανα νεφη εφευγον
 ανακαθαρισθεντος του ουρανου. Ημεις δ' επιθυμησαμεν ν' ανα-
 χωρησωμεν· αλλ' ο Πυρηνευς κλειει την οικιαν του και βιαν
 παρασκευαζει· ην ημεις λαβουσαι πτερα διεφυγομεν. Αυτος
 δε θυμιος ων προς μελλοντα να μας καταδιωξη εστη επι
 υψηλης ακροπολεως, και «οικαδηποτε υμιν εστιν η οδος, η
 αυτη και εμοι γενεσθω,» ειπε, και εαυτον ριπτει ο αφρων εκ
 της υψιστης κορυφης του πυργου, και πιπτει κατα προσω-
 πον και θραυσθεντων των οπτων του προσωπου κτυπα την
 γην αποθνησκων την υπο του κακουργου αιματος βαφεισαν»
 Εν ω ετι ελαλει η Μουσα· πτερυγες δ' ηχησαν ανα τον
 αερα, και φωνη τις προσφθεγκτικη απο των υψηλων κλαδων
 κατηρχετο. Αναβλεπει δε και ερωτα ποθεν αι τοςον ακριβως
 ομιλουσαι γλωσσαι ηχουσι. Η δε του Διου θυγατηρ ηγειται
 οτι ανθρωπος ωμιλησε· πτηνον ητον. Και εννεα τον αριθμον

289

παντα μιμουμεναι κισσαι, την εαυτων τυχην ολοφυρομεναι
 εκαθησαν επι των κλαδων. Εις δε την θεαν θαυμαζουσαν ου-
 τως η θεα Μουσα ηρχισε να λεγη. «Νεωστι και αυται εχου-
 σιν αυξηση τον αριθμον των πτηνων νικηθεισαι εν αγωνι. Ο
 Πιερος ταυτας εγεννησεν ο εν ταϊς Πελλαϊαις γαιαις πλου-
 σιος· η δε Παιονις Ευειπη μητηρ αυτων ητο. Εκεινη την
 ισχυραν Ειληθιαν, εννεακις μελλουσα να γεννηση, εννεακις
 εκαλεσεν. Υπερηφανευθη δια τον αριθμον των ανοητων αδελ-
 φων το πληθος, και δια τοσουτων Αιμονιων και δια τοσουτων
 Αχαϊκων πολεων ενταυθα ηλθε, και δια τοιαυτης φωνης
 συνηψε μαχης. «Παυσατε του να εξαπατατε τον απαιδευτον
 οχλον δια ματαιας γλυκυτητος του ασματος σας. Μεθ' ημων,
 εαν εχητε πεποιθησιν τινα, ω Θεσπιαδες θεαι αγωνισθητε·
 αυτε δια της φωνης ουτε δια της τεχνης θελομεν νικηθη, και
 ειμεθα ισαριθμοι. Ειτε υμεις νικηθεισαι αποχωρειτε της Με-
 λουσειας πηγης και της Υαντειας Αγανιππης, ειτε ημεις
 των Ημαθων πεδιων μεχρι των χιονοσκεπων Παιονων απο-
 χωρησομεν. Ας διαλυσωσι δε τας διαφορας αι Νυμφαι.»
 Αισχρον μεν ητο ν' αγωνισθωμεν προς αυτας, αλλα να υπο-
 χωρησωμεν εις εκεινους ενομισαμεν αισχροτερον. Εκλεχθεισαι
 αι νυμφαι ορκιζονται εις τους ποταμους και εδωλια εξ αυ-
 τοφυους πετρας κατεσκευασμενα κατελαβον. Τότε η ανευ
 κληρου πρωτη ομολογησασα οτι θελει αγωνισθη, τους πολε-
 μους των θεων αδει, και εν ψευδει επαίνω τους Γιγαντας
 θετει, και μειοι τα κατορθωματα των μεγαλων θεων και λε-
 γει οτι εκ της κατωτατης εδρας της γης αναπεμφθεις Τυφων
 εις τους ουρανιους ενεποιησε φοβον, και συμπαντες ετραπησαν
 εις φυγην, εως κεκηκοτας υπεδεχθη η Αιγυπτια γη, και ο
 εις επτα στοματα κεχωρισμενος Νειλος. Προς δε προσεθηκεν
 οτι ειχεν ελθη ο γηγενης Τυφων, και οτι οι θεοι εκάλυψαν
 εαυτους δια ψευδων μορφων, και αηγεμων ποιμνης, ειπε, γι-
 νεται ο Ζευσ, μεταμορφωθεις εις κριον, οθεν και νυν ετι μετα
 καμπυλων κερατων παρισταται ο Λιβυς Αμμων. Ο δε Δη-
 λιος (Απολλων) εις κορακα, ο δε υιος της Σεμελης (Βακχος)
 εις κάπρον, η δε του Φοιβου αδελφη (Αρτεμις) εις αϊλουρον,

εις λευκήν δὲ δάμαλιν ἢ Κρονία (Ἥρα), εἰς ἰχθὺν δὲ ἢ Ἀφροδίτη ἐκρύφθη, καὶ ὁ Κυλλήνιος (Ἑρμῆς) εἰς εὐπερον ἴβιν.» Μέχρι τούτου πρὸς κιθάραν ἐκείνη τὸ εὐφρον στόμα ἐκίνησε. Προκαλούμεθα καὶ ἡμεῖς αἱ Ἀονίδες νὰ ψάλλωμεν. Ἄλλ' ἴσως, ὦ μεγίστη θεά, δὲν εὐκαιρεῖς νὰ μείνης, οὐδὲ ἔχεις σχολὴν νὰ παράσῃς ἀκρόασιν εἰς τὰ ἡμέτερα ἄσματα. «Μὴ ὠκνήσης, ἀπεκρίθη ἡ Παλλὰς νὰ μοὶ ἀπαγγείλῃς ἐν τάξει τὸ ὑμέτερον ἄσμα» καὶ ἐκάθησεν ὑπὸ τὴν κούφην σκιάν τοῦ ἄλλου. Ἀπαγγέλλει δ' ἡ Μοῦσα, τὸν ὄλον ἀγῶνα μιᾶ ἀνεθήκαμεν.

Τὴν Πιερίδα διαδέχεται ἡ Καλλιόπη, ἣς διηγείται τὰ ἐξῆς τὴν ἀρπαγὴν τῆς Περσεφόνης ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος τὴν μεταμόρφωσιν τῆς Κυανῆς νόμφης εἰς πηγὴν τὴν περιπλάνησιν τῆς Δήμητρος πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Περσεφόνης τὴν μῆνυσιν τῆς Ἀρεθούσης τῆς Δήμητροι ἀναγγειλάσῃς τὸν ἄρπαγα, καὶ τὴν τῆς κόρης εἰς ἄδου ἀπαγωγὴν κτλ. (333—541).

ἈΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐγείρεται ἡ Καλλιόπη, καὶ τὴν ἀνεμμένην κόμην δεδεμένην διὰ κισσοῦ ἔχουσα καὶ τὰς κλαυθμώδεις χορδὰς δοκιμάζει διὰ τοῦ ἀντίχειρος, καὶ εἰς τὰς πληττομένας χορδὰς ταῦτα τὰ ἄσματα ὑπέταττε. «Πρώτη ἡ Δημήτηρ διὰ καμπύλου ἀρότρου τὸν βῶλον διήρесе. Πρώτη ἔδωκε καρπούς καὶ ἡμέρους τροφὰς τοῖς ἀνθρώποις, πρώτη ἔδωκε νόμους, τῆς Δήμητρος δῶρον εἰσὶ πάντα. Πρέπει λοιπὸν ἐκείνη νὰ ψάλλω. Εἶθε νὰ ἡδυνάμην νὰ ἔψαλλον ἄσματα ἄξια τῆς θεᾶς! Ὄντως ἡ θεὰ εἶνε ἄξια φῶδῆς. Ἡ ὑπερμεγέθης νῆσος Τρινακρὶς εἰς τὰ Γιγάντεια μέλη ἐπετέθη, καὶ τὸν ὑποκείμενον Τυφῶνα μετὰ μεγάλου βάρους πιέζει, τολμήσαντα ν' ἀναβῆ εἰς τὰς αἰθερίους ἑδρας. Πειρᾶται μὲν ἐκεῖνος καὶ ἀγωνίζεται πολκάκις ν' ἀνεγερθῆ, ἀλλ' ἡ μὲν δεξιὰ χεὶρ ὑπὸ τὸ Αὐσώνιον Πέλωρον ὑπόκειται, ἡ δὲ ἀριστερὰ ὑπὸ σοῦ, ὦ Πάχυνε, καὶ ὑπὸ τοῦ Λιλυθαίου τὰ σκέλη πιέζονται, καταβαρύνει δὲ ἡ Αἴτην τὴν κεφαλὴν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπτιος κείμενος ὁ Τυφὼν ἄμμον ἐκβάλλει, καὶ φλόγας ἀπὸ τοῦ φοβεροῦ στόματος ἐξεμεῖ. Πολλάκις ἀγωνίζεται ν' ἀποκινήσῃ τὸ βᾶρος τῆς γῆς, καὶ τὰς πό-

E

λεις καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ν' ἀποκλίσῃ τοῦ σώματος. Ἐντεῦθεν τρέμει ἡ γῆ, καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τῶν νεκρῶν φοβεῖται μήπως ἀνοιχθῆ ἡ γῆ καὶ δι' εὐρέος χάσματος ἀποκαλυφθῆ, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ ἡμέρα τὰς περιφόβους σκιὰς τρομάξῃ. Ταύτην τὴν συμφορὰν φοβούμενος ὁ βασιλεὺς τῆς σκοτεινῆς ἑδρας ἐξῆλθε, καὶ ἐποχούμενος ἐφ' ἄρματος ὑπὸ μελανῶν ἵππων φερόμενον περιήρχετο ἐπιφυλακτικῶς ἐπισκοπῶν τὰ θεμέλια τῆς Σικελικῆς γῆς. Ἀφοῦ δὲ ἰκανῶς παρατήρησεν ὅτι οὐδεὶς τόπος κατέπιπτε, καὶ ἀπέβαλε τὸν φόβον, βλέπει τοῦτον περιπλανώμενον ἡ Ἐρυκίνα ἐπὶ τοῦ ἑαυτῆς ὄρους καθημένη, καὶ τὸ πτερωτὸν τέκνον περιβαλοῦσα, «ὦ ὄπλα καὶ ἐμαὶ χεῖρες, ὦ ἐμὴ ἰσχύς, ἔρωσ υἱέ, εἶπεν ἐκείνη, λάβε τὰ βέλη, δι' ὧν νικᾷς πάντας, καὶ εἰς τὸ τοῦ θεοῦ στήθος τὰ ταχέα βέλη ῥίψον, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ τοῦ τριπλοῦ βασιλείου ἔσχατος κληρὸς ἀναγκῆ. Σὺ τοὺς θεοὺς πάντας καὶ αὐτὸν τὸν Δία, σὺ τοὺς θεοὺς τῆς θαλάσσης ἠττηθέντας δαμάζεις καὶ αὐτόν, ὅστις ἐπιθεῖται τοῦ θεοῦ τῆς ἑλλάδος. Διὰ τί δὲ τὰ Τάρταρα ἀναλάζουσι; Διὰ τί δὲν προάγεις τὸ τῆς μητρὸς καὶ τὸ σὸν κράτος; Κινδυνεύει τὸ τρίτον μέρος τοῦ κόσμου, καὶ ὅμως ἐν τῷ οὐρανῷ, αὕτη εἶνε ἤδη ἡ ἡμέτερα ὑπομονή, καταφρονούμεθα καὶ μετ' ἐμοῦ αἱ δυνάμεις τοῦ ἔρωτος ἐλαττοῦνται. Δὲν βλέπετε ὅτι ἡ Παλλὰς καὶ ἡ ἄκοντοβόλος Ἄρτεμις ἔχουν ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ; Τέλος καὶ ἡ θυγατὴρ τῆς Δήμητρος, ἐὰν δὲν φροντίσωμεν, θὰ μὲν ἄνυμφος διότι ἀντιποιεῖται τὰς αὐτὰς ἐλπίδας τῆς Ἀρτέμιδος [τ. ἔ. ἔχει τὰς αὐτὰς ἐλπίδας]. Ἄλλὰ σὺ, ἐὰν χάρις τις ὑπάρχει εἰς ἐμὲ ἕνεκα τῆς κοινῆς ἀρχῆς, σύζευσον τὴν θεὰν μετὰ τοῦ θεοῦ δηλ. τοῦ Πλούτωνος.» Εἶπεν ἡ Ἀφροδίτη ἐκεῖνος δὲ τὴν φαρέτραν λύει, καὶ κατὰ τὴν γνώμην τῆς μητρὸς ἐκ χιλίων βελῶν ἐν ἐξέλεξεν, ἀλλὰ τοῦτου οὐδὲν ἄλλο οὔτε ὀξύτερον οὔτε εὐστοχώτερον ἦτο, οὔτε εἰς τὸ τόξον μάλλον εὐπειθές, καὶ προτεινάς τὸ γόνυ ἔκαμψε τὸ εὐκαμπές κέρασ, καὶ κατὰ τὴν καρδιαν, δι' ἀγκιστρωτοῦ τοξεύματος ἐπληξεν τὸν Πλούτωνα.

Πλησίον τῶν Ἐνναίων τοιχῶν ὑπάρχει βαθεῖα λίμνη, τοῦνομα Πέργος. Ὁ Κάυστρος δὲν ἀκούει πλείονα ἐκείνης ἄσματα

μοῦσα - α - πο

382
383

κύκνων ἐν τοῖς ὀλισθηροῖς ὕδασι. Δάσος περικυκλοῖ τὰ ὕδατα, περιβάλλον πᾶν τὸ πλευρὸν τούτων, καὶ διὰ τῶν ἑαυτοῦ κλάδων ὡς διὰ παραπετάσματος τὴν τοῦ Φοίβου θερμότητα ἐμποδίζει ψυχὸς παρέχουσιν οἱ κλάδοι, νοτερὰ δ' οὕσα ἡ γῆ ποικίλα ἄνθη φύει, καὶ διηνεκὲς ἔαρ εἶνε. Ἐν τούτῳ τῷ ἄλσει ἐνῶ ἡ Περσεφόνη παίζει καὶ ἡ ἰὰ ἡ λευκὰ κρίνα δρέπει, καὶ ἐνῶ μετὰ παιδικῆς σπουδῆς τοὺς καλάθους καὶ τὸν κόλπον πληροῖ, καὶ τὰς ὀμηλικούς ἀγωνίζεται νὰ ὑπερβῇ διὰ τῆς συλλογῆς, ἐγγὺς ἐφάνη σῦναμα καὶ ἠγαπήθη καὶ ἠρπάγη ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος· εἰς τοσοῦτον κατεπειγεν ὁ ἔρωσ αὐτόν. Ἡ θεὰ καταπλαγεῖσα μετὰ περιλύπου προσώπου, τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀκολουθοῦς, ἀλλὰ συχνότερον τὴν μητέρα καλεῖ, καὶ ἀφοῦ ἀπὸ τοῦ ἄκρου προσώπου διέρρηξε τὴν ἐσθῆτα, τὰ συλλεγόντα ἄνθη τοῦ χιτῶνος χαλαρωθέντος κατέπεσον, καὶ τοσαύτη ἀπλότης ἦτο εἰς τὰ παιδικὰ ἔτη, καὶ αὕτη ἡ ζημία τὴν παρθενικὴν λύπην διήγειρεν. Ὁ δὲ ἄρπαξ ὁδηγεῖ τὸ ἄρμα καὶ ὀνομαστὶ ἕκαστον τῶν ἵππων καλῶν προσηύκει εἰς τῶν ὀπίων τοὺς τραχήλους καὶ τὰς χεῖρας κλητῆται ταῦτα σκοτεινοῦ χρώματος βεβαυμένα ἡνία, καὶ διὰ βαθέων λάκκων καὶ τῶν θείου ὄζουσῶν λιμνῶν τῶν Παλικῶν φέρεται, ἀναβρασθεισῶν ἐκ τῆς γῆς διαρραγεῖσθαι, καὶ ἔνθα οἱ Βακχιάδαι, ἔθνος ἐκ τῆς ἀμφιθαλάσσου Κορίνθου καταγόμενον, μεταξὺ ἀνίσων λιμένων τὰς κατοικίας των ἠκοδόμησαν.

Ἐπάρχει εἰς τὸ μέσον τῆς Κυανῆς καὶ τῆς Πεσαίας Ἀρεθούσης θάλασσα, ἣτις φαίνεται κεκλησμένη ὑπὸ τῶν στενῶν κεράτων ἄτινα πανταχόθεν περικυκλοῦσιν. Ἐνταῦθα ἦτο ἡ μάλιστα μεταξὺ τῶν Σικελῶν νυμφῶν διαπρέπουσα Κυανῆ, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς ὀποίας, καὶ ἡ λίμνη ὀνομάσθη· ἣτις ἀνέδυσεν ἐκ τῆς θαλάσσης ἄχρι τοῦ μέσου τῆς γαστρὸς ἀνεγνώρισε ταχέως τὴν θεὰν ἀδὲν θὰ πορευθῆτε πορρωτέρω, εἶπε, οὐδὲ δύνασαι νὰ ἀκούσης τῆς Δήμητρος νὰ γείνης γαμβρὸς αὐτῆς· ὤφειλες νὰ δεηθῆς αὐτῆς, καὶ οὐκ νὰ ἀρπάσης. Διότι ἐάν μοι ἦτο ἐπιτετραμμένον τὰ σμικρὰ πρὸς τὰ μείζονα νὰ συγκρίνω, καὶ ἐμοῦ ἠράσθη ὁ Ἄναπις παρακληθεῖσα ὁμως καὶ ὄχι, ὡς αὕτη, ἐκφοβηθεῖσα ἐνυμφεύθην.» Εἶπε καὶ

εἰς διάφορα μέρη τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα ἀνθίστατο. Ὁ δὲ Κρονίδης δὲν κατέσχε τὴν ὀργὴν ἐπὶ πλέον, ἀλλ' ἐρεθίσας τοὺς φοβερούς ἵππους εἰς τὰ κατώτατα τοῦ ὕδατος συστρέψας τὸ βασιλικὸν σκῆπτρον διὰ ῥωμαλέας χεῖρὸς κατέκρυψε. Πληχθεῖσα δ' ἡ γῆ ὁδὸν εἰς τὸν Τάρταρον ἠνέφξε, καὶ πρηνὲς τὸ ἄρμα ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀβύσσου ὑπεδέχθη. Ἄλλ' ἡ Κυανῆ, τὴν τε ἄρπαγὴν τῆς θεᾶς καὶ τὰ τῆς ἑαυτῆς πηγῆς καταφρονηθέντα δίκαια θρηνοῦσα, ἀπαρραμύθητον τραῦμα ἐν τῇ ψυχῇ φέρει σιωπηλῶς, καὶ εἰς δάκρυα πᾶσα καταναλίσκεται, καὶ ὧν πρὸ ὀλίγου ἦτο μεγάλη θεότης, εἰς ἐκεῖνα τὰ ὕδατα λεπτύνεται. Ἀπαλυνόμενα τὰ μέλη ἤθελες ἰδῆ, καὶ τὰ μὲν ὅστ' ἀκαμπτόμενα ἐγένοντο, οἱ δὲ ὄνυχες ἀπέβλεπαν τὴν σκληρότητα· καὶ πρῶτον μὲν ὅσα ἐξ ὄλου τοῦ σώματος ἦσαν λεπτότατα τήκονται, καὶ ζανθοὶ πλόκαμοι καὶ δάκτυλα καὶ κνήμαι καὶ πόδες· διότι ταχέως ἡ τῶν λεπτῶν μελῶν μεταβάσις εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ εἶνε. Μετὰ ταῦτα δὲ οἱ ὄνυχες καὶ νῶτα καὶ πλευρὰ καὶ στήθη φθίνοντα εἰς λεπτὰ ρεῖθρα μεταβάλλοντα. Τέλος δὲ ἀντὶ τοῦ ζέοντος αἵματος ὕδωρ εἰς τὰς σφαιρεῖσας φλέβας ὑπεισέρχεται, καὶ οὐδὲν ὑπολείπεται, οὐ τινος νὰ δύνασαι νὰ ἐπιληθῆς.

Ἐν τούτοις ὑπὸ τῆς περιφόβου μητρὸς ματαίως ἡ θυγάτηρ ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ ἀνὰ πάντα τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ἀνεζητήθη. Ταύτην δὲ οὔτε ἀναπαυομένην ἀπὸ τοῦ νὰ ζητῆ εἶδεν ἠέρχομένη μετὰ καθύγρων πλοκάμων Ἡὼς οὔτε ὁ Ἑσπερος. Ἄλλ' ἐκεῖνη δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν φλεγομένης πύκας ἠναψεν ἀπὸ τῆς Αἴτνης καὶ κατὰ τὰς παγετώδεις νύκτας ἀκαταπαύστως ἔφερε πάλιν, ὅταν ἡ ἱερὰ ἡμέρα ἠμαύρωνε τοὺς ἀστέρας. τὴν θυγατέρα ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς δύσεως ἐζήτηι. Κεκμηκυῖα δ' ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ κόπου ἐδίψησε, καὶ τὸ στόμα οὐδεμία πηγὴ ἐξέπλυνεν· ὅτε δὲ κατὰ τύχην εἶδε καλύβην ἐστεγασμένην ὑπὸ χορτοστρώματος, εἰς τὰς μικρὰς θύρας ἔκρουσεν. Ἄλλ' ἐκεῖθεν ἐξέρχεται γραιῖα, καὶ τὴν θεὰν βλέπει, καὶ γλυκὺ ποτὸν εἰς ταύτην ζητοῦσαν ἔδωκεν, ὅπερ πρότερον μετὰ ζῆρῶν ἀλφίτων εἶχε ψῆσθαι. Ἐνῶ δ' ἐκεῖνη ἐπιναί τὸ ὄσθην, παῖς σκληροῦ

στόματος ὧν καὶ θρασὺς ἔσται πρὸ τῆς θεᾶς, καὶ ἐγέλασε καὶ ἄπληστον αὐτὴν ἐκάλεσεν Ὀργισθεῖσα δὲ ἡ θεὰ καὶ διὰ τοῦ μὴ ἔτι ἐκποθέντος μέρους, τὰ μεθ' ὕδατος ἀναμεμιγμένα ἄλφιστα κατ' ἐκείνου λαλοῦντος κατέχευε. Τὸ πρόσωπον τοῦ παιδὸς ἐφάνη ποικίλον, καὶ οὖς πρὸ μικροῦ βραχίονας ἔφερε, κνήμας φέρει, καὶ οὐρὰ εἰς τὰ μεταβληθέντα μέλη προσετέθη, καὶ εἰς βραχεῖαν μορφήν, ἵνα μὴ ἔχη μεγάλην δύναμιν τοῦ βλάπτειν, συστέλλεται καὶ κατὰ τὸ μῆκος ἐγένετο μικρὰ σαῦρα. Τὴν δὲ γραίαν θαυμάζουσαν καὶ κλαίουσαν καὶ παρασκευαζομένην τοῦ τέρατος νὰ ἄψηται φεύγει καὶ κρυπτήριον ζητεῖ, καὶ πρὸς τὸ χρῶμα κατάλληλον ὄνομα ἔχει, διὰ ποικίλων στιγμάτων ἀστερωπὸς κατὰ τὸ σῶμα.

Εἰς τίνος χώρας καὶ θαλάσσης ἡ θεὰ περιεπλανήθη νὰ διηγηθῶ εἶνε ἔργον μακροῦ χρόνου· αὕτη τὴν ἐζήτησε εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τὴν Σικανίαν ἀνερευνᾷ, καὶ ἐνῶ περιεργαζομένη πάντα ἐξετάζει, ἔρχεται καὶ εἰς τὴν Κυανῆν. Αὕτη ἔάν δὲν εἶχε μεταβληθῆ πάντα ἢ θάλασσαν ἢ γῆν. Ἀλλὰ καὶ στόμα καὶ γλῶσσα ἀπὸ ταύτης θελοῦσας καὶ εἶπεν ἔλιπον, καὶ ὄργανον, δι' οὗ νὰ λύσῃ, δὲν εἶχε. Σημεῖα ὅμως ἐναργῆ ἔδωκε καὶ γνωρίσματα εἰς τὴν μητέρα, δηλ. ἐν ἐκείνῳ τῷ ἱερῷ τόπῳ κατὰ τύχην καταπεσοῦσαν εἰς τὸ ὕδωρ τὴν ζώνην τῆς Περσεφόνης ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων ἔδειξεν, ἣν ἅμα ἀνεγνώρισεν, ὡσάν τότε τέλος τὴν ἀρπαγὴν τῆς κορῆς νὰ ἔμαθε, τὴν ἀκομφον κόμην ἡ θεὰ ἐσπάραξε, καὶ ἐπιστρέφουσα διὰ τῶν ἑαυτῆς χειρῶν ἐπληξε τὸ στῆθος. "Ἄν καὶ ἀγνοεῖ ποῦ ἔτι εὐρίσκετο· μέμφεται ὅμως πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἀχάριστον αὐτὴν ἀποκαλεῖ, καὶ τῆς τῶν καρπῶν δωρεᾶς ἀναξίαν, πρὸ πάντων δὲ τὴν Τρινακρίαν, ἐν ἣ ἀνεῦρεν τὰ σημεῖα τοῦ δυστυχήματος." Ὅθεν δι' ἀπνηοῦς χειρὸς τὰ τοὺς βῶλους στρέφοντα ἄροτρα θραύει καὶ ὀργισθεῖσα ἰσὺ θανάτῳ τοὺς γεωργοὺς καὶ ἀγροτικούς βουῖς παραδίδει, καὶ τὰς πεδιάδας διέταξε νὰ παραμελήσωσι τὸ ἑναποτεθέν, καὶ ἔκαμε νὰ φθαρῶσι τὰ σπέρματα. Ἡ γονιμότης τῆς γῆς, ἀνά τὸν εὐρὺν κόσμον θρουλλομένη, ψευδὴς κεῖται. Κατὰ τὴν πρώτην βλάστησιν τῆς βοτάνης τὰ σπαρτὰ καταστρέφονται, καὶ νῦν μὲν ὑπερ-

E' E

βολικὸς καύσων, νῦν δὲ πολὺς ὑετὸς φθείρει αὐτοὺς, καὶ ἀστέρες καὶ ἄνεμοι βλάπτουσι, καὶ ἄπληστα ὄρνεα τὰ σπέρματα κείμενα συλλέγουσι, καὶ ζιζάνια καὶ τρίβολοι ἐνοχλοῦσι τὴν τῶν καρπῶν θειρισμόν, καὶ ἡ ἀκαταμάχητος πόα. Τότε τὴν κεφαλὴν ἡ Ἀλφειὰς τῶν Ἡλείων ὑδάτων ἐζήνεγκε, καὶ τὴν διάδροχον κόμην ἀπὸ τοῦ μετώπου μετεκίνησεν εἰς τὰ ὦτα καὶ λέγει, «ὦ τῆς καθ' ὅλον τὸν κόσμον ζητηθείσης παρθένου καὶ τῶν καρπῶν γενέτειρα, σταμάτησον τοὺς ἀπείρους πόνους, μηδὲ κατὰ τῆς πιστῆς εἰς σέ γῆς σφοδρῶς ὀργίζου. Οὐδὲν ἡ γῆ ἔπραξεν, ἀλλ' ἀκουσίως ἠνοίχθη εἰς τὴν πληξίν τοῦ ἀρπαγος· ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἰκετεύω· ἐνταῦθα ξένη οὔσα ἔχω ἔλθῃ. Τὴν Πίσαν ἔχω πατρίδα, καὶ ἀπὸ τῆς Ἡλίδος ἔλκω τὸ γένος, καὶ τὴν Σικανίαν ξένη οὔσα κατοικῶ· ἀλλ' ἠδυτέρα πάντος ἐδάφους αὕτη ἡ γῆ μοι εἶνε. Τούτους νῦν ἐγὼ ἡ Ἀλφειοῦσα θαλάμου, ταύτην οἰκίαν ἔχω, ἣν σὺ, εὐμενεστάτη, διασφαττε. Διατί δὲ ἐκινήθην ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ διὰ τῶν ὑδάτων ποσοῦσάσιν ἐπλάθην προσήλθον εἰς τὴν Ὀρτυγίαν, θὰ εἴλθῃ κατάλληλος περίστασις διὰ τὰς ἐμὰς διηγήσεις, ὅτε σὺ ἐκ τῶν φροντίδων θ' ἀνακουφισθῆς, καὶ ἰλαρώτερον πρόσωπον θὰ λάβῃς. Εἰς ἐμὲ ἡ γῆ διαβατὴ γινομένη παρέχει ὀδόν, καὶ ὑπὸ τὰ κατώτατα κοιλώματα φερομένη, ἐνταῦθα τὴν κεφαλὴν ἐξαίρω, καὶ τοὺς ἀήθεις ἀστέρας βλέπω. Λοιπὸν ὑπὸ τὴν γῆν εἰς τὰ Στύγια ὕδατα ὠλισθαίνον, ἐφάνη ἐκεῖ εἰς τοὺς ἡμετέρους ὀφθαλμοὺς ἡ σὴ Περσεφόνη. Ἐκείνη μὲν λυπούμενη καὶ ἔμφοβος ἔτι κατὰ τὴν ὄψιν, ἀλλ' ὅμως βασιλῆς, καὶ μεγίστη ἐν τῷ σκοτεινῷ κόσμῳ, κὶ κραταιὰ σύζυγος τοῦ ὑποχθονίου τυράννου». Ἡ μήτηρ ἐκ τῶν ἀκουσθεισῶν φωνῶν ἐπάγη ὡς λιθίνῃ, καὶ πρὸς ἐκπληκτικὸν ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁμοία ἐγένετο· Ὡς δὲ ἡ βαρεῖα ἔκστασις ὑπὸ τῆς βαρείας λύπης ἀπωθήθη, ἐφ' ἄρματος πρὸς τὰς αἰθερίας αὔρας ἀνέρχεται. Ἐκεῖ δὲ σκυθρωπὴ οὔσα, καθ' ἅπαν τὸ πρόσωπον πρὸ τοῦ Διὸς μετὰ κόμης λυτῆς πλήρης μίσους ἔσται, καὶ «ὑπὲρ τοῦ ἐμοῦ καὶ τοῦ σοῦ αἵματος, εἶπεν, ἰκέτης πρὸς σέ ἦλθον, Ζεῦ. Ἐὰν οὐδεμία χάρις τῆς μητρὸς εἶνε, ἡ θυγάτηρ τὸν πατέρα ἄς συγκινήσῃ μηδ' ἔστω σοι φροντίς, παρακαλοῦμεν εὐτελε-

στέρα εκείνης, διότι ἐκ τῆς ἡμετέρας γονῆς προῆλθεν. Ἴδού! τὴν ἐπὶ πολὺν χρόνον ζητηθεῖσαν θυγατέρα μου τέλος εὔρον, ἐὰν τῇ προδηλοτέρα στερῆσιν αὐτῆς καλῆς ἀνεύρεσιν ἢ ἐὰν ἀνεύρεσιν ὀνομάζης τὸ νὰ μάθω μόνον ποῦ εὑρίσκειται· ἡ ἀρπαγὴ θὰ εἶνε ὑποφερτὴ, ἐὰν ὁ ἀρπαξ αὐτὴν μοὶ ἀποδώσῃ· διότι ἡ θυγάτηρ σου δὲν εἶνε ἀξία ἀρπαγὸς ἀνδρός, ἐὰν ἡδὴ ἐμὴ θυγάτηρ δὲν εἶνε·» ὁ δὲ Ζεὺς ἀπεκρίθη, «Κοινὸν ἐμοὶ καὶ σοὶ ἐνέχυρον καὶ βῆρος εἶνε ἡ θυγάτηρ, ἀλλ' ἐὰν μόνον σοὶ ἀρέσκῃ ν' ἀποδίδωμεν εἰς τὰ πράγματα ἀληθῆ ὀνόματα, τοῦτο ὅπερ ἐπράχθη δὲν εἶνε ὕβρις, ἀλλ' ἔρωσ' οὐδὲ θὰ ἦνε ἐκεῖνος γαμβρὸς ἡμῶν πρὸς ὄνειδος, σὺ μόνον, θεά, θέλησον. Ἄλλ' ἀφοῦ τὰ λοιπὰ παραλείψω, πόσον ἀξίζει τὸ νὰ εἶνε ἀδελφὸς τοῦ Διός! Τί, ὅτι τὰ λοιπὰ δὲν ἐλλείπουσιν, οὐδ' εἰς ἐμὲ πλὴν τῆς μοίρας ὑποχωρεῖ; Ἄλλ' ἐὰν σὺ ἔχῃς τοσαύτην ἐπιθυμίαν τῆς διαζεύξεως, θὰ ἔλθῃ ἡ Περσεφόνη εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπὶ βεβαίᾳ ὅμως συμφωνίᾳ ἐὰν οὐδὲν ἐκεῖ διὰ τοῦ στόματος τροφῆς ἤφατο·»

Εἶπεν ὁ Ζεὺς. Ἄλλ' ἡ Δημήτηρ ἐπεθύμει νὰ ἐξαγάγῃ τὴν θυγατέρα. Δὲν ἐπιτρέπουσιν ὅμως οὕτως αἱ μοῖραι· διότι τὴν ἀσιτίαν ἡ παρθένος ἔχει λύση, καὶ ἐνῶ ἀφελῶς περιφέρεται εἰς τοὺς κομψοὺς κήπους, ἐρυθρὸν μῆλον ἀπὸ κυρτοῦ δένδρου ἔκοψε, καὶ λαβοῦσα ἐκ τοῦ ὄχρου φλοιοῦ ἐπὶ τὰ κόκκους διὰ τοῦ ἑαυτῆς στόματος συνέθλιψε· μόνος ἐκ πάντων ὁ Ἀσκάλαφος εἶδε τοῦτο, τὸν ὁποῖον ἡ Ὀρφνη ποτέ, ἡ μεταξὺ τῶν Ἀχερουσῶν Νυμφῶν οὐχὶ ἀσημοτάτη, λέγεται ὅτι ἐκ τοῦ ἑαυτῆς Ἀχέροντος εἶχε γεννήσῃ ὑπὸ τὰ μελανὰ ἄντρα. Εἶδεν οὗτος καὶ ἀναγγείλας τὴν ἐπάνοδον ὁ σκληρὸς ἀφῆρσεν ἀπὸ τῆς κόρης. Ἀνεστῆναξεν ἡ βασίλισσα τοῦ Ἐρέβους καὶ τὸν ἀόσιον μάρτυρα ἔκαμνεν ὄρνιν, καὶ τὴν κεφαλὴν ῥάνασα δι' ὕδατος τοῦ Φλεγέθοντος, εἰς ῥάμφος καὶ πτερὰ καὶ μεγάλους ὀφθαλμοὺς μεταβάλλει. Ἐκεῖνος δι' ἑαυτοῦ στερηθεὶς ὑπὸ λευκῶν πτερῶν περιβάλλεται, καὶ εἰς κεφαλὴν αὐξάνει καὶ κατὰ τοὺς μακροὺς ὄνυχας κάμπτεται, καὶ μόλις τὰ εἰς τοὺς νωθροὺς βραχίονας γεννηθείσας πτέρυγας κί-

533

νεὶ, καὶ αἰσχρὸν γίνεται πτηνόν, μέλλοντος πένθους ἄγγελος, ὁ νωθρὸς βύας ἀπαίσιος οἰωνὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Αἱ Ἀχελωῖδες πισταὶ ὄπαδοὶ τῆς Περσεφόνης μεταβάλλονται εἰς πτηνά, κατὰ τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς δέησιν αὐτῶν. Τέλος ὁ Ζεὺς χαρίζομενος ἐξ ἴσου ἔν τε τῷ Πλούτῳ καὶ τῇ Δημητρὶ, ἀπεφάσισεν ἐξ μῆνας νὰ μένῃ ἡ Περσεφόνη εἰς τὸν Ἄδην καὶ ἐξ ἐπὶ τῆς γῆς. 552—642.

Οὗτος μὲν διὰ τὴν ἀγγελίαν καὶ τὴν γλῶσσαν δύναται νὰ φαίνεται ὅτι δικαίως ἐτιμωρήθη, ὑμεῖς δ' ὦ Ἀχελωῖδες πόθεν τὰ πτερὰ καὶ τοὺς τῶν ὀρνίθων πόδας, ἐνῶ παρθένου πρόσωπα φέρετε; Ἡ δὲ διότι, ὅτε ἐαρινὰ ἄνθη ἡ Περσεφόνη ἀνέλεγεν, εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὄπαδῶν, Σειρήνες, ἀναμεμιγμένα εἶσθε; τὴν ὁποῖαν καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον μάτην ἐπιπλάττετε, πάραυτα, ἵνα τὴν ὑμετέραν φροντίδα αἰσθανθῇ καὶ ἡ θάλασσα τυχθήτε νὰ δύνασθε διὰ τῆς κωπηλασίας τῶν πτερῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὕδατων νὰ βαίνητε, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιμένετε ἔσχετε, καὶ τὰ ἡμέτερα μέλη εἶδετε αἰφνιδίως διὰ τῶν πτερῶν νὰ ξανθίζωνται. Ἴνα μὴ ὅμως ἐκεῖνο τὸ μέλος, τὸ πρὸς τὸ τέρπειν τὰς ἀκοὰς γενόμενον, καὶ ἡ τοῦ στόματος τοσαύτη χάρις τὴν τῆς γλῶσσης χρῆσιν ἀποβάλλῃ, παρθενικὸν πρόσωπον καὶ φωνὴν ἀνθρωπίνην ἐναπέμεινεν.

Ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῆς λυπουμένης ἀδελφῆς ἐξ ἴσου ὁ Ζεὺς τὸν περιστρεφόμενον ἐνιαυτὸν διένειμε, νῦν ἡ θεά, κοινὴ θεότης τῶν δύο βασιλέων, μετὰ τῆς μητρὸς τοσοῦτους μῆνας μένει, ὅσους μετὰ τοῦ συζύγου. Παραυτίκα ἐκείνης μετεβάλλεται ἡ ὄψις καὶ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ προσώπου· διότι τὸ μέτωπον τῆς θεᾶς (Περσεφόνης) ὅπερ πρὸ ὀλίγου ἡδύνατο καὶ εἰς τὸν Πλούτῳ νὰ φαίνεται σκυθρωπὸν, χαριεὶν γίνεται, ὡς ὁ ἥλιος, ὅστις, ὑφ' ὑδρωδῶν νεφελῶν πρότερον ἐκαλύφθη, ὅτε τὰς νεφέλας νικήσας ἐξέρχεται.

Ἡ δὲ θεὰ Δημήτηρ, τὴν θυγατέρα ἀσφαλῶς ἀναλαβοῦσα, ἐρωτᾷ, τίς εἶνε ἡ αἰτία τῆς φυγῆς σου; διατί, ὦ Ἀρέθουσα, εἶσαι ἱερὰ πηγὴ; εἰσίγησαν τὰ ὕδατα, ἐξ ὧν ἡ θεὰ ἐξήγαγεν

564

ἐκ τοῦ βάθους τῆς πηγῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὑγροὺς πλοκάμους διὰ τῆς χειρὸς ζηράνασα, τοῦ ποταμοῦ Ἑλίου τοὺς παλαιούς ἔρωτας διηγῆθη. «Ἐγὼ, εἶπε, μία ἐκ τῶν νυμφῶν, αἵτινες εἶνε ἐν Ἀχαΐδι, ἐγενόμην, οὐδ' ἄλλη τις σπουδαιότερον ἐμοῦ τὰ νάπη ἐξέλεξεν, οὐδ' ἐπιμελέστερον τὰ δίκτυα ἔστησεν. Ἄλλ' ἂν καὶ οὐδέποτε φήμη κάλλους ὑπ' ἐμοῦ ἐζητήθη ἂν καὶ ἰσχυρὰ ἦμην, ὅμως ὠραίας ὄνομα εἶχον. Οὐδέ ἡ ἐμὴ ὠραιότης λίαν ἐπαινουμένη μὲ ἔτερπε, καὶ διὰ τοῦ σώματος δῶρα, δι' ἃ αἱ ἄλλαι συνειθίζουσιν νὰ χαίρωσιν, ἐγὼ ἡ ἀπειρόκαλος ἠρυθρίων, καὶ ἐγκλημα τὸ ἀρέσκειν ἐνόμιζον. Κατάπονος ἐπανηρχόμην ἐνθυμοῦμαι ἐκ τοῦ Στυμφαλίου δάσους, καύσων ἦτο καὶ μέγας κόπος εἶχε διπλασιάσῃ τὸν καύσωνα. Εὐρίσκω ὕδωρ ἄνευ συστροφῆς ἄνευ μουρμουρισμοῦ πορευόμενον, διαφανὲς ἦτο μέχρι ἐδάφους, δι' οὗ ἠδύνατο νὰ ἀριθμηθῶσιν ἅπαντες οἱ ἐν τῷ βάθει χάλικες, τὸ ὅποιον μόλις ἠδύνασο νὰ νομίσης ὅτι κινεῖται· λευκαὶ ἰτέαι καὶ ὑδατοτρεφεῖς καὶ αἰγίρειοι αὐτοφυεῖς παρῆχον τὰς παραχθείσας σκιάς εἰς τὰς κατωφερεῖς ὄχθας προσήλθον, καὶ πρῶτον τὰ τῶν ποδῶν ἵχνη ἐνεβάπτισα, ἔπειτα δὲ μέχρι τῆς ἰγνύας· καὶ μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τοῦτο ἀποζώννυμαι καὶ τὰ μαλακὰ ἐνδύματα εἰς κυρτὴν ἰτέαν ἐπιθέτω, καὶ γυμνὴ βυθίζομαι εἰς τὰ ὕδατα τὰ ὁποῖα ἐνῶ ἔπληττον καὶ εἰλκυον πολυτρόπως πλέουσα καὶ ἐκτινάσσουσα τοὺς βραχίονας ἐκίνου, ἀγνοῶ τίνα μουρμουρισμὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὕδατος ἐνόησα, καὶ ἐκπλαγεῖσα εἰς τὸ χεῖλος τῆς πλησιεστέρας ὄχθης ἐπέβην. «Ποῦ σπεύδεις Ἀρέθουσα;» ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ὑδάτων ὁ Ἀλφειός, «ποῦ σπεύδεις;» πάλιν μετὰ βραγχώδους φωνῆς μοὶ εἶπε. Ἐγὼ δέ, καθὼς ἦμην, φεύγω ἄνευ ἐνδυμάτων· διότι εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην ἔκειντο τὰ ἐνδύματά μου. Ἐκεῖνος δὲ τοσοῦτω μᾶλλον ἐπιμένει καὶ καίεται καί, ἐπειδὴ ἦμην γυμνή, τῷ ἐφάνην ὠραιότερα. Οὕτως ἐγὼ ἔτρεχον, οὕτως ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος μὲ κατεδίωκεν. Ὅπως συνήθως φεύγουσι τὸν ἰέρακα διὰ τρεμουσῶν πτερῶν αἱ περιστεραὶ, καὶ ὅπως ὁ ἰέραξ τὰς περιστερὰς τρεμούσας καταδιώκει. Μέχρι μὲν τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τῆς Ψωφίδος καὶ Κυλλήνης καὶ τῆς Μαιναλίας καμπῆς

καὶ τοῦ ψυχροῦ Ἐρυμάνθου καὶ τῆς Ἥλιδος ἐκαρτέρουν νὰ τρέχω, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος δὲν ἦτο ἐμοῦ ταχύτερος· ἀλλ' ἐγὼ ἐπὶ πολὺ νὰ ὑποφέρω τὸν δρόμον, ἄνισος οὔσα κατὰ τὰς δυνάμεις πρὸς ἐκεῖνον, δὲν ἠδυνάμην. Ἐκεῖνος ἦτο περισσοτέρου πόνου καρτερικός. Ἄλλ' ὅμως καὶ διὰ μέσου πεδιάδων καὶ ὀρέων ὑπὸ δένδρων κεκαλυμμένων καὶ πετρῶν καὶ κρημνῶν καὶ ὅπου οὐδερμία ὁδὸς ἦτο ἐφυγον· ὁ ἥλιος ἦτο κατὰ νῶτα, βλέπω δὲ πρὸ τῶν ποδῶν μου προπορευομένην μακρὰν σκιάν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ φόβος ἔβλεπε ταύτην. Ἄλλὰ βεβαίως καὶ ὑπὸ τοῦ κρότου τῶν ποδῶν κατεπληττόμην, καὶ σφοδρὸν ἄσθμα τοῦ στόματος ἐκείνου τὰς περὶ τὴν κόμην ταινίας προσεφύσα. Κεκηκυῖα δ' ἐκ τοῦ κόπου τῆς φυγῆς «Φέρε, ὦ Ἄρτεμι, εἶπον, βοήθειαν εἰς τὴν σὴν ὄπλοφόρον, συλλαμβανόμεθα, εἰς τὴν πολλάκις ἔδωκας τὸ σαυτοῦ τόξον νὰ φέρῃ καὶ τὰ βέλη ἐγκεκλεισμένα εἰς τὴν φαρέτραν». Ἐκάμφθη ἡ θεὰ καὶ μίαν ἐκ τῶν πυκνῶν νεφελῶν ἐνεγκοῦσα ἐπ' ἐμὲ ἔρριψεν· ὁ δὲ ποταμὸς τὴν ὑπὸ ζόφου κεκαλυμμένην περιέρχεται καὶ ἀγνοῶν περὶ τὴν κοίτην νεφέλην ἐρευνᾷ, καὶ δις τὸν τόπον, ἐνθα ἡ θεὰ μὲ ἐκάλυψεν, ἀγνοῶν περιέδραμε καὶ δις «Ἰὼ Ἀρέθουσα! Ἰὼ Ἀρέθουσα!» ἐκάλεσε. Τίνα φόβον τότε νομίζει ὅτι εἶχον ἡ δυστυχῆς; Ἄρα γε ὅποιον ἔχει ἀμνάς ἦτις λύκευς περὶ τὸν ὑψηλὸν σταθμὸν ὠρουμένους ἀκούει, ἢ λαγῶς, ὅστις εἰς βάτον κρυπτόμενος βλέπει τὰ ἐχθρικὰ τῶν κυνῶν στόματα, καὶ οὐδερμίαν κίνησιν τολμᾷ νὰ δώσῃ εἰς τὸ σῶμα; Δὲν ἀνεχώρησεν ὅμως· διότι περαιτέρω δὲν βλέπει ἵχνος τι τῶν ποδῶν μου· ἀλλὰ φυλάττει καὶ τὴν νεφέλην καὶ τὸν τόπον. Καταλαμβάνει τὰ πεπολιορημένα μέλη μου ψυχρὸς ἰδρῶς, καὶ κυάνειαι σταγόνες ἐξ ὄλου τοῦ σώματος πίπτουσι, καὶ ὅπου ἐκίνησα τὸν πόδα, λίμνη μένει, καὶ ἐκ τῶν πλοκάμων δρόσος πίπτει, καὶ ταχύτερον παρ' ὅσον νῦν τὰ συμβάντα σοὶ διηγοῦμαι, εἰς λίμνην μεταβάλλομαι. Ἄλλ' ἐπειδὴ γνωρίζει τὸ ἐρώμενον ὕδωρ ὁ ποταμὸς, καὶ ἀποθέσας τὸ ἀνδρικόν πρόσωπον, ὅπερ ἔχει λάβῃ εἰς τὰ οἰκεῖα ὕδατα στρέφεται, ἵνα ἑαυτὸν μετ' ἐμοῦ μίξῃ Ἡ Δηλία τὴν γῆν διαρρηγνύει, ἐγὼ εἰς σκοτεινὰ κοιλάματα βυθισθεῖσα φέρομαι εἰς τὴν Ὀρ-

τυγίαν, ἥτις ἔνεκα τῆς ἐπωνυμίας τῆς θεᾶς εὐχάριστος μοι οὖσα πρώτη εἰς τὰς ἄνω αὔρας ἐξήγαγε.

Ὁ Τριπτόλεμος σπείρει τὴν γῆν διδάχθεις ὑπὸ τῆς Δήμητρος ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν Λύγκος ἐπιβουλεύσας αὐτῷ μεταμορφοῦται εἰς τὸ ὁμώνυμον ζῶον λύγκα. Αἱ δὲ τοῦ Πιέρου θυγατέρες λοιδοροῦσαι τὰς Μούσας μεταμορφοῦνται εἰς κίσσας (642—678.)

Ἡ μὲν Ἀρέθουσα μέχρι τοῦδε τόσα εἶπεν ἡ δὲ καρποφόρος θεὰ ἐξευξεν ὑπὸ τοῦ ἄρματος δύο δράκοντας, τῶν ὁποίων τὰ στόματα συνεῖχε διὰ χαλινῶν, καὶ διὰ τοῦ ἀέρος τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ἔτεμνεν· τὸ δὲ ἐλαφρὸν ἄρμα εἰς τὴν πόλιν τῆς Τριτωνίδος διεύθυνεν πρὸς τὸν Τριπτόλεμον, καὶ ποῦ μὲν τὰ δοθέντα σπέρματα εἰς χέρσον γῆν παρήγγειλε νὰ σπείρωσι, ποῦ δὲ πάλιν εἰς μετὰ πολὺν χρόνον γεωργουμένην γῆν. Ἦδη δὲ μετέωρος ὑπὲρ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ἐφέρετο ὁ νεανίας, εἰς τὰς Σκυθικὰς ἀκτὰς στρέφεται, ἔνθα βασιλεὺς ὁ Λύγκος ἦτο εἰς τὴν ἐστίαν τοῦ βασιλέως εἰσέρχεται· πόθεν ἦλθε καὶ τὴν αἰτίαν τῆς πορείας καὶ τὸ ὄνομα ἐρωτηθεὶς καὶ τὴν πατρίδα «Πατρίδα ἔχω, εἶπε, τὰς περιφανεῖς Ἀθήνας, ὀνομάζομαι δὲ Τριπτόλεμος, ἦλθον δ' οὔτε διὰ θαλάσσης, οὔτε διὰ ξηρᾶς, ἠνοιχθη εἰς ἐμὲ διαβατὸς ὁ ἀήρ· δῶρα φέρω τῆς Δήμητρος, τὰ ὅποια σπαρέντα εἰς τοὺς εὐρεῖς ἀγρούς καρποφόρον θέρος καὶ τροφὰς ἡμέρους ἀποδίδουσιν.» Ὁ βάρβαρος ἐφθόνησε τοῦτον, καὶ ἵνα αὐτὸς ἀρχηγὸς τοῦ τοσοῦτου δώρου γείνη, εἰς φιλοξενίαν ὑποδέχεται τὸν Τριπτόλεμον, καὶ κατ' αὐτοῦ ὕπνω βεβαρυσμένου ἐφορμᾷ μετὰ ξίφους. Τοῦτον δὲ προσπαθοῦντα νὰ ἐμπήξῃ τὸ ξίφος εἰς τὸ στῆθος Λύγκα ἡ Δημήτηρ ἔκαμε, καὶ πάλιν διὰ τοῦ ἀέρος διέταξε τὸν Μοσόπιον νεανίαν νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ἱεροὺς ζυγίους ἵππους».

Εἶχε τελιώση ἡ πρεσβυτάτη ἐξ ἡμῶν τὴν εἰρημένην ᾠδὴν· ἀλλ' αἱ νύμφαι ὁμοφώνως εἶπον ὅτι ἐνίκησαν αἱ τὸν Ἑλικῶνα κατοικοῦσαι θεαί, αἱ δὲ νικηθεῖσαι προέβησαν εἰς ὕβρεις. «Ἐπειδὴ, εἶπεν ἡ Καλλιόπη, διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἔριν ὀλίγης

τιμωρίας ἄξιοι εἰσθε, καὶ λοιδορίας εἰς τὸ ἐγκλημα προστίθετε, καὶ ἡ ἀνοχὴ ἡμῶν δὲν εἶνε ἀπόλυτος, θὰ προβῶμεν εἰς τιμωρίαν, καὶ ὅτι ἡ ὀργὴ προκαλέσει, θὰ ἀκολουθήσωμεν.» Γελῶσι δὲ αἱ Ἑμαθίδες καὶ καταφρονοῦσι τοὺς ἀπειλητικούς λόγους, καὶ προσπαθοῦσαι νὰ λαλήλωσι καὶ τὰς ἀκολάστους χεῖρας μετὰ μεγάλης κραυγῆς νὰ ἐκτείνωσι, πτερὰ εἶδον διὰ τῶν ἑαυτῶν ὀνύχων ἐξερχόμενα, καὶ τοὺς βραχίονας ὑπὸ πτελῶν καλυπτομένους, καὶ ἄλλη τῆς ἄλλης τὸ στόμα βλέπει αὐξανόμενον εἰς σκληρὸν ῥάμφος, καὶ νέα πτηνὰ γενόμενα ἀνεχώρησαν εἰς τὰ δάση· Καὶ ἐνῶ ἤθελον νὰ πλήττωσιν ἑαυτάς, κινήσασαι τοὺς βραχίονας κουφισθεῖσαι εἰς τὸν ἀέρα, μετεωρίζοντο κίσσαι λοιδορίαί τῶν ἄλσῶν.» Καὶ νῦν εἰς τὰ πτηνὰ ἡ ἀρχαία εὐφράδεια παραμένει καὶ ἡ βραγχώδης φλυαρία καὶ ἡ μεγάλη σπουδὴ τοῦ νὰ λαλῶσιν.

ΑΘΗΝΩΝ